Bureaux: N. Z. VOORBURGWAL 225, AMSTERDAM C.
PRIJS VAN HET ABONNEMENT (BIJ VOORUITBETALING):
ALLE PLAATSEN IN NEDERLAND PER KWARTAAL (plus 10 cent) .... f 5.—
WAAR AGENTSCHAPPEN ZIJN GEVESTIGD OOK PER WEEK ..... „ 0.40
VOOR HET BUITENLAND PER KWARTAAL ..... „ 12.50
OOST- EN WEST-INDIË (PER ZEEPOST) ..... „ 5.—
AFZONDERLIJKE NUMMERS 9 CENT.

De Telegraaf

HET MEEST VERSPREIDE GROOTE DAGBLAD, waarin opgenomen de „Amsterdamsche Courant"
Uitgave der N.V. Dagblad „De Telegraaf", gevestigd te Amsterdam. Directeur F. H. J. HOLDERT.
AVONDBLAD * 16 PAGINA'S

TELEFOON-, POST- EN GEM. GIRO Nummers:
DIRECTIE EN ADMINISTRATIE: TOT 5.30 UUR 'S AVONDS .... 35400 (4 lijnen)
REDACTIE { VAN 'S MORGENS 8.30 TOT 12.30 'S NACHTS .... 33800 (6 lijnen)
REDACTIE { NA 12.30 'S NACHTS UITSLUITEND 36628
OPGEVEN VAN SPEURDERS UITSLUITEND ..... 36500 (4 lijnen)
GEMEENTE-GIRO AMSTERDAM ..... No. T. 3000
POSTGIRO-NUMMER 23345.

WOENSDAG 5 DECEMBER 1934 — No. 15.904. 42ste JAARGANG

EEN VERMAARD VLIEGER IN LEVENSGEVAAR.

NOG GEEN NIEUWS VAN ULM.

Met angst verbeidt men het resultaat van het opsporingswerk.

PECHVOGEL, WIENS LIJFSPREUK IS: „IK BEGIN OPNIEUW".

HONOLOELOE, 5 Dec. — Ergens op de Stille Zuidzee, tusschen Hawai en Californië, drijft hulpeloos op de golven de „Star of Australia", waarin drie mannen, de Australische vlieger Charles Ulm, zijn assistent George Littlejohn en J. L. Skilling, de navigator, wachtend op de hulp, die zij in hun laatste wanhopige radiosignalen, even voor de daling op de woeste golven, hebben gevraagd. Twintig watervliegtuigen der Amerikaansche marine, negen duikbooten, drie mijnenvegers, twee kotters van de kustwacht en het passagiersschip „President Coolidge" zoeken over een uitgestrektheid van 400 K.M. naar de vermisten, doch tot nu toe zonder resultaat.

Charles Ulm.

Ulm was Maandagmiddag om halfvijf uit Oakland in Californië opgestegen, met de bedoeling naar Australië te vliegen, een tocht, dien hij reeds vroeger had gemaakt.

Aanvankelijk ging alles voorspoedig, de radioberichten waren geruststellend en zelfs humoristisch. Toen hij zich op 1400 K.M. ten zuidwesten van San Francisco bevond, seinde hij, dat hij de snelheid van 210 K.M. tot 240 K.M. per uur had verhoogd en verder: „De jongens krijgen honger en beginnen te werken met de sandwiches met kip. De motoren functionneeren vlot en wij hebben nog geen natte voeten gekregen."

Eenigen tijd later, Ulm bevond zich toen op 650 K.M. afstand van Honoloeloe, kwam hij in contact met de „President Coolidge". Zijn telegram luidde: „Weer gunstig, alles O. K.". Het laatste geruststellende bericht werd Dinsdagmorgen om 3.15 (plaatselijke tijd) ontvangen, toen zweeg het radiotoestel eenige uren.

DRAMA IN TELEGRAMMEN.

De volgende telegrammen geven een juist beeld van de groote moeilijkheden en spanning, waarin de dappere piloten verkeerden:

11 uur. — Weten niet of wij ten Noorden of Zuiden van de eilanden (van Hawai) zijn. Weer slecht. Hoogte 3600 meter.

11.14. — Heel weinig benzine over, geef dringend richting aan, willen geen s.o.s.-seinen geven.

Dit bericht gaf aanleiding tot ernstige bezorgdheid bij het personeel van het Globe-radiostation te Honoloeloe, daar de peilinstallatie voortdurend werkte, zoodat er iets met de radio-installatie van het vliegtuig niet in orde moest zijn.

11.20. — Zijn nu ten Zuiden van Honoloeloe, maar vliegen weer in den koers.

11.25. — Weer uit den koers, zware wolken en krachtige tegenwind. Benzine voor slechts 15 minuten. Kunnen vliegtuigen ons helpen?

11.30 — Zijn bezig te dalen, raken juist het water.

11.58 — Ik ben op het water gedaald en draai de machine in den wind. Kom ons oppikken. Ik geloof, dat wij twee dagen drijvende kunnen blijven.

(Hieruit blijkt dus, dat het bericht, als zou het toestel slechts twee uur kunnen blijven drijven onjuist is geweest.)

STILTE.

Toen trad een beangstigende stilte in. Elke poging, om te weten te komen waar de machine op den onmetelijken Oceaan was neergedaald, bleef onmogelijk. Even was er een glimpje van hoop, toen de „President Coolidge" seinde, dat zij Ulm op 600 K.M. afstand van Honoloeloe had gezien, doch direct daarop kwam het bericht, dat de marconist van dat schip slechts zwakke seinen had ontvangen, die misschien van het verongelukte vliegtuig afkomstig konden zijn. Men blijft echter nog hopen, dat de velen, die op zoek zijn gegaan naar de machine, er in zullen slagen de mannen te redden.

„UNLUCKY ULM".

Ondanks zijn vele schitterende prestaties is de thans 37-jarige Charles Ulm bekend als „Unlucky Ulm", de eeuwige pechvogel, die steeds ternauwernood aan de grootste gevaren ontsnapte. Bij Gallipoli, waar het Australische expeditieleger tijdens den wereldoorlog aan land was gegaan, werd hij gewond. Hij werd als invalide naar zijn vaderland teruggezonden, doch nam onder een valschen naam opnieuw dienst en vocht tot den wapenstilstand in Frankrijk.

Ulm's levensspreuk is: „Ik begin opnieuw." Hij was veertien dagen zoek in de wildernissen van Noord-Australië, is met zijn vliegtuig in de moerassen van Afrika neergekomen, vloog met Kingsford Smith in de „Southern Cross" in een woesten storm over den Stillen Oceaan en begon steeds weer opnieuw. Drie weken deed hij er over om van Australië naar Engeland te sukkelen, een paar weken later moest hij zijn plannen voor een Oceaanvlucht opgeven, maar schitterend nam hij revanche op zijn pech: In zes dagen en 17¾ uur vloog hij in October 1933 van Engeland naar Australië, daardoor het record verbeterend, dat zijn vriend Kingford Smith een week eerder had verbeterd, door den afstand in 7 dagen, 4 uur en 47 minuten af te leggen.

Schitterend werk heeft Ulm verder verricht voor het verkeer per luchtpost tusschen Australië en Nieuw-Zeeland. Hij was de tweede vlieger, die over de Tasmanzee vloog en de eerste, die de post (het waren 40.000 brieven) per vliegtuig naar Nieuw-Zeeland, een afstand van 2000 K.M., bracht.

Vol spanning verwacht men, dat ook thans Ulm, getrouw aan zijn lijfspreuk „opnieuw zal beginnen".

DE VLOOTDISCUSSIES.

VOORTZETTING OF OPSCHORTING?

AMERIKA: Verdere besprekingen zijn nutteloos, als verdrag wordt opgezegd.

ENGELAND: Gevaar van breuk met Japan verbiedt afbreken der onderhandelingen.

(Van onzen correspondent).

LONDEN, 5 Dec. — De vraag, waarmede de Britsche en Amerikaansche vlootdelegaties zich bij de besprekingen van gisteren hoofdzakelijk hebben beziggehouden, is ongetwijfeld geweest, welke procedure gevolgd zal worden na de opzegging door Japan van het verdrag van Washington.

Aan Amerikaansche zijde blijft men, volgens de „Times", van oordeel, dat, wanneer het verdrag zal zijn opgezegd, het geen onmiddellijk nut kan hebben de huidige besprekingen voort te zetten. Groote politieke problemen zullen zich opnieuw voordoen en er zal tijd noodig zijn om de beste manier voor de hervatting der discussies te overwegen.

Aan den anderen kant is het hoofddoel der huidige besprekingen steeds geweest, het terrein voor te bereiden voor de plenaire conferentie, welke het volgend jaar zal worden gehouden. „Men zou daarom kunnen zeggen", betoogt de „Times", die hiermede blijkbaar het Britsche standpunt vertegenwoordigd, „dat er meer reden dan ooit aanwezig is om een basis voor de latere discussies te vinden."

Het verdrag van Washington bevat trouwens een bepaling, dat in geval van opzegging een conferentie in den loop van nhet hierop volgend jaar bijeengeroepen moet worden. Men zou daarom kunnen volhouden, dat eerst na de definitieve opzegging begonnen kan worden met een ernstig streven naar het hoofddoel der huidige besprekingen.

Hieruit blijkt dus, dat de Britsche regeering het afbreken dezer inleidende besprekingen ongewenscht acht, ook al ten einde een openlijke breuk met Japan te vermijden, terwijl de Vereenigde Staten juist geen heil zien in een voortzetting daarvan, te meer daar zij gelooven, dat een accentueeren van zijn geïsoleerde positie Japan misschien tot andere gedachten zal stemmen.

Afgescheiden hiervan zijn de Britsche en Amerikaansche delegaties het er over eens, dat, indien Japan na opzegging van het verdrag tot uitbreiding van zijn vlootaanbouwprogram overgaat, de Vereenigde Staten en Groot-Brittannië dit voorbeeld zullen dienen te volgen.

(Nadruk verboden).

Gij kunt hedenavond Uw vreugde verdiepen....

Stort Uw bijdrage op
POSTGIRO 23345
GEM. GIRO T. 3000
of doe ons Uw gift per postwissel of aangeteekend schrijven toekomen.
GEEN GIFT IS TE KLEIN, GEEN BIJDRAGE TE GROOT.

.... door een oogenblik te reserveeren voor een kleine collecte in den familiekring ten bate der crisisslachtoffers — niet-steuntrekkenden.

DAG en avond van St. Nicolaas is en blijft voor de Nederlandsche volksgemeenschap in het algemeen, voor het Nederlandsche gezinsleven in het bijzonder, de gloriedag van heel het jaar. Rusteloos zoeken en zwerven menigten van winkel tot winkel, in een kostelijke sfeer van geheimzinnigheid, zich innerlijk verkneukelend over de verrassingen, die zij voor den avond in petto hebben.

Blijde, gelukkige menschen, over wie de verteedering des harten, die speciaal bij December hoort, reeds is vaardig geworden.

Maar zie: in het nabije verschiet is er het Kerstfeest. Dat Kerstfeest, dat door het initiatief der Vereeniging „De Nederlandsche Dagbladpers" moet worden tot een feest voor de armen. Een feest dat wat licht moet brengen in het leven van duizenden die, niet alleen naar buiten, in diepe duisternis leven. In kommer en zorg, zonder hoop vooralsnog op een blijder toekomst.

Alle bladen werken mede aan de inzameling en heel het land juicht het sympathieke gebaar toe.

Ieder beseft dat er geld, veel geld, geweldig veel geld noodig is om het mooie doel zoo dicht mogelijk te benaderen. Maar wanneer wij naar het inslaand woord „Met elkander voor een ander" werken, kan er heel wat tot stand gebracht worden.

Vandaag, juist vandaag op den gedenkdag van den milden Heilige, is het moment te midden van eigen vreugd en verwachtingen te denken aan hen, die alles wat op levensvreugd lijkt, ontberen.

Laat ons dan allen in de sfeer, waarin wij vandaag leven, denken aan de minderbedeelden. Laten wij vandaag op de allerbeste, de meest voldoening gevende wijze St. Nicolaas vieren door een gave te offeren voor de Kerstinzameling van „De Nederlandsche Dagbladpers".

Elke gave, ook de kleinste, is welkom. Geen gift te klein, geen bijdrage te groot. Stort Uw bijdrage op postgiro 23345 of op gemeentegiro T 3000 of doe ons Uw gift per postwissel of aangeteekend schrijven toekomen.

EEN VUURZEE IN HOLLYWOOD.

FILM-ATELIERS VAN WARNER BROS AANGETAST.

Eén doode, veertien gewonden. Schade een half millioen dollar.

BURBANK (Californië), 5 Dec. — In het hart van de Amerikaansche filmstad Hollywood heeft een groote brand gewoed, die een ernstigen omvang heeft aangenomen. Een brandweerman is aan de opgeloopen brandwonden bezweken, terwijl veertien personen min of meer ernstige verwondingen opliepen. De voorloopige schade wordt op ruim een half millioen dollar geraamd. De reusachtige ateliers van de groote filmmaatschappijen Warner Bros en First National Pictures hebben vooral van den brand te lijden gehad.

Uit de gebouwen van de Warner Bros steeg een geweldige vuurzuil op, die men kilometers in den omtrek kon waarnemen. Reeds een half uur na den brand was de schade, die in de ateliers en ook in de gebouwen zelf was aangericht, reeds zeer groot. Het vuur vond vooral gretig voedsel in de groote voorraden celluloid en andere licht brandbare en half-explosieve stoffen. Het archief en de film-bibliotheek waarin oude films bewaard werden zijn geheel vernield. Ook het decoratie-atelier is totaal uitgebrand en biedt een troosteloozen aanblik. Verkoolde balken en door de geweldige hitte krom getrokken ijzeren binten belemmeren het blusschingswerk ten zeerste.

De brandweer uit Hollywood, Los Angeles en Passadena rukte spoedig na het uitbreken van den brand met groot materiaal uit. Tegen middernacht kon men zeggen het vuur meester te zijn en was de brand tot zijn haard beperkt. Hier en daar laait het vuur echter nog op en de groote voorraden ontbrandbare stoffen vormen nog een voortdurende bedreiging voor de brandweerlieden. Er bestaat thans echter geen gevaar meer, dat het vuur naar de omringende studio's zal overslaan.

(United Press).

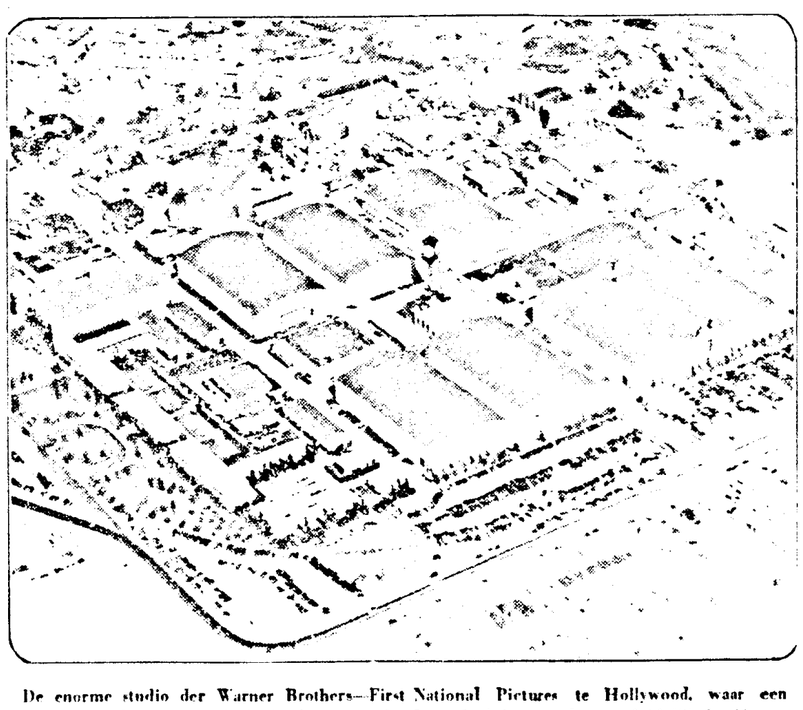

De enorme studio der Warner Brothers—First National Pictures te Hollywood, waar een groote brand ernstige schade heeft aangericht. Deze luchtfoto geeft een duidelijk beeld van de uitgestrektheid van het complex.

MASSA-PROCES TE MOSKOU.

Drie en zeventig personen moeten volgende week terechtstaan.

Zij zouden behooren tot kort geleden gevormde terroristische organisaties.

MOSKOU, 5 Dec. — Overeenkomstig het besluit van de Plenaire Commissie der Sovjet-Unie, dat de leden van terroristische organisaties, die zich den laatsten tijd hebben gevormd, binnen 10 dagen na hun arrestatie terecht moeten staan, zal op 13 dezer een proces aanvangen tegen 73 personen, die beschuldigd worden van hoogverraad en het voorbereiden van terroristische acties tegen de regeering. Alle beklaagden loopen gevaar ter dood veroordeeld te worden. Het proces zal plaats hebben voor het militair college van het Hooggerechtshof onder voorzitterschap van Ulrich.

(Reuter).

Verscheiden verwanten van den moordenaar in arrest.

MOSKOU, 4 Dec. — Geëscorteerd door een eskader vliegtuigen is de trein met het stoffelijk overschot van Kirof, Stalin's vermoorden medewerker, heden te Moskou aangekomen, waar zich op het perron een eerewacht had verzameld van leden van het Polit-bureau, van de centrale commissie der communistische partij en der regeering, alsmede van oude vrienden en strijdgenooten van den vermoorde. Opnieuw droegen Stalin, Molotof, Worosjilof en enkele andere leden van het Polit-bureau de baar, om haar te plaatsen op een affuit, welke zich vervolgens in beweging zette naar het vakvereenigingshuis. Onmiddellijk achter de kist volgden Stalin de overige vooraanstaande persoonlijkheden uit partij en regeering. Bij het vakvereenigingshuis had een groot defilé plaats.

Uit het onderzoek is gebleken, dat de moordenaar Nicolajef lid was van een vakvereeniging, van de Ossoaviachim en van de internationale arbeidershulp. De bewering, dat hij ook lid was van de communistische partij, is tot dusver niet officieel bevestigd. De inlichtingen, die zijn superieuren over hem hebben verstrekt, luiden niet gunstig.

Kirof's opvolger Mikojan.

Onder degenen die in verband met den moord op Kirof gearresteerd zijn, bevinden zich ook zes vrouwen, o.w. verscheiden verwanten van den moordenaar. Zij worden er van beschuldigd, deel van een contrarevolutionnaire organisatie te hebben uitgemaakt. De acht gearresteerde beambten der Gepeoe zullen waarschijnlijk worden ontslagen en uit de partij gestooten. — (Reuter).

FURTWÄNGLER NAAR WEENEN?

WEENEN, 5 Dec. — Naar alhier verluidt, zou de mogelijkheid bestaan, dat Staatsrat dr. Furtwängler, wiens aftreden als leider van het Berlijnsche Philharmonische orkest en als directeur-generaal van de Berlijnsche Staatsopera wij in het Ochtendblad vermeldden, naar de Oostenrijksche hoofdstad komt om het Weensche Philharmonisch orkest en de Weensche opera te dirigeeren. — (Reuter.)

BANKDIRECTEUR, DIE ZIJN MANNETJE STAAT.

NEW YORK, 5 Dec. — Voor de tweede maal binnen twee jaar heeft de directeur van de Hiawassee bank te Charleston in den staat Tennessee getoond, dat het mogelijk is zich de bandieten, die steeds veelvuldiger roofovervallen op banken doen, van het lijf te houden. Gisteren drongen drie bandieten het bankgebouw binnen en trachtten met de revolver in de vuist de aanwezigen in bedwang te houden, ten einde hun slag te kunnen slaan. De directeur van de bank, die juist in het gebouw aan het werk was, zocht dekking achter een meubelstuk en schoot de bandieten letterlijk de hal uit. De roovers beantwoordden het vuur zonder te treffen en namen de vlucht. Zij wisten per auto te ontkomen. — (V. D.)

PRINSES JULIANA TERUG.

Te Rotterdam door de Koningin verwelkomd.

HARTELIJKE BEGROETING.

(Van onzen correspondent.)

ROTTERDAM, 5 Dec. — Vanmorgen in de vroegte heeft de „Batavier V" na een snelle en voorspoedige reis H.K.H. Prinses Juliana in het vaderland teruggebracht. Om tien voor halfnegen zette de Prinses te Rotterdam voet aan wal, waar de Koningin Haar dochter hartelijk verwelkomde.

Te Gravesend heeft de Prinses zich gisteren op de „Batavier V", die onder gezagvoerder F Huyzer vaart, ingescheept. In den Theemsmond heeft de torpedojager „Z. 5" de stoomboot opgewacht om deze gedurende den overtocht tot voorbij het lichtschip „Maas" te escorteeren. Om vijf voor zeven vanmorgen passeerde de „Batavier V" Hoek van Holland.

Het was een triestige entree in ons land: een kille, wintersche nanacht en een staag neerstroomende regen, die den mond van den Water weg in een somber waas hulde, waardoor alleen even de schijnwerper van den registratiepost wist heen te flitsen, om de wachtenden op den wal te overtuigen, dat het inderdaad de „Batavier V" was. Want er waren nog eenige groepjes wachtenden, die over den donkeren Waterweg de voorbijglijdende boot toejuichten.

Te Rotterdam werden inmiddels de voorbereidingen voor de ontvangst getroffen. Op het terrein van Müller & Co. wachtten de hoofdcommissaris van politie, mr. L. Einthoven, de chef van de rivierpolitie, de heer J. Riedijk, en eenige inspecteurs, de komst van de vorstelijke reizigster af, terwijl te land en te water de gebruikelijke afzetting werd voorbereid. Een hofauto stond op de kade te wachten.

Om ruim halfacht, toen de dag goed en wel was aangebroken en de regen was opgehouden, kwam een groote verrassing. Geheel onverwacht kwam een open auto met wapperenden standaard het terrein oprijden, waarin, gekleed in het wit met een langen witten sluier, de Koningin gezeten was. Een tweede auto met kolonel Phaff volgde. De Koningin reed tot aan den waterkant en bleef hier geruimen tijd, in den auto gezeten, wachten.

Na een kwartier echter steeg Zij uit, wandelde wat heen en weer, maakte met dezen en genen een praatje en wachtte zoo de komst van de „Batavier V" af.

Ruim drie kwartier duurde het wachten, toen voer de „Politie II" snel de Maas af, om eenigen tijd later terug te keeren, gevolgd door het schip, dat de Prinses weer in haar vaderland terugbracht. Achter een der ruiten van het bovendek stond zij reeds uit te kijken en toen zij op de kade haar Moeder ontdekte, zwaaide zij haar vroolijk toe. Op de gangway begroetten korten tijd later Moeder en Dochter elkaar met een hartelijke omhelzing. Nog eenigen tijd bleef het gezelschap, waarin zich ook weer A. M. baronesse Bentinck en de dienstdoende kamerheer E. J. Juckema van Burmania baron Rengers bevonden, om dan in de auto's te stijgen en de reis naar de Residentie te aanvaarden.

NA AANRIJDING OVERLEDEN.

EINDHOVEN, 5 Dec. — In het Sint-Josephziekenhuis alhier is op 61-jarigen leeftijd overleden, zonder tot bewustzijn te zijn gekomen, de heer J. de Kleine. De heer De Kleine reed eergisteren tegen een vrachtauto op en werd vervolgens overreden. De politie heeft het lijk in beslag genomen.

Mr. Romme gaat den Raad verlaten.

In verband met zijn aanstaande benoeming tot buitengewoon hoogleeraar te Tilburg.

VERLIES VOOR AMSTERDAM.

AMSTERDAM, 5 Dec. — Naar wij vernemen zal de Amsterdamsche Gemeenteraad, die toch reeds lijdt aan een onrustbarend gebrek aan mannen boven de middelmaat, opnieuw een ernstig verlies lijden. De heer mr. C. P. M. Romme zal in verband met zijn aanstaande benoeming tot buitengewoon hoogleeraar in het staats- en administratieve recht aan de R. K. Handelshoogeschool te Tilburg, het volgende jaar zijn ontslag nemen als Raadslid. Mr. Romme was reeds als lector in het arbeidsrecht aan de Handelshoogeschool te Tilburg verbonden.

Mr. C. P. M. Romme

NIEUWE RECORDVLUCHT VAN DE „UIVER".

Heen en terug naar Indië in acht dagen.

's-GRAVENHAGE, 5 Dec. — De „Uiver", die 20 December met Kerstpost naar de Oost vertrekt, zal, indien de vlucht volgens het vastgestelde schema verloopt, op 23 December te Batavia aankomen. 26 December vangt de terugtocht aan en 29 December wordt de Douglas weer te Amsterdam verwacht. Het vliegtuig zal dus in acht dagen tweemaal de Amsterdam—Batavia-lijn, dat is 29.000 K.M., vliegen. Er kan alleen post worden meegegeven voor Ned.-Indië en verder gelegen landen; deze laatste wordt van Java verder vervoerd per gewone mail. — (Corr. Bur.)

BEURSBAROMETER.

Woensdag 5 December.

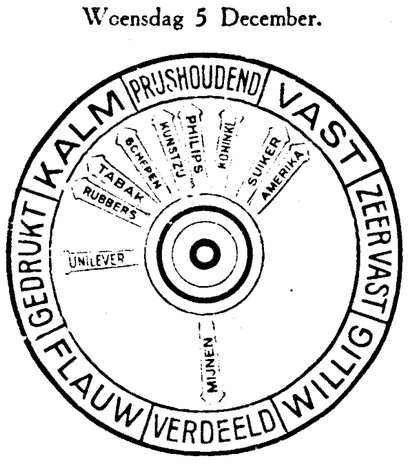

(Wettig gedeponeerd).

Laatste Nieuws . . . pag. 8

Op andere Pagina's.

Turkije vernieuwt zich in steeds snellier tempo ..... pag. 3
Critiek in de Tweede Kamer op het B.U.M.A. pag. 3
Antonino Votto in ons land ..... pag. 3
Schiphol is uitverkocht ..... pag. 3
Circulaire van minister Slotemaker de Bruine ..... pag. 3
Van het wegverkeer moet het komen. pag. 3
Een natie wordt geboren door de fusie in Zuid-Afrika ..... pag. 5
Speldeprikken-tactiek van De Valera. pag. 5
Naar het goud van de Sarakreek .... pag. 6
Trekking der Staatsloterij ..... pag. 6

KUNST-AGENDA ..... PAG. 4
EXAMENS ..... PAG. 8
RADIO-AGENDA ..... PAG. 13

TANZ KLAUSE
STEMMINGS ORKEST LIMBACH.
HEDENAVOND SURPRISES
(Ingezonden Mededeeling.) 9399

WAT VOOR WEER?

VERWACHTING
TOT MORGENAVOND ± 7 UUR.

Meest matige Zuid-Westelijke tot Zuidelijke wind. Tijdelijk opklarend. Aanvankelijk weinig of geen regen. Iets kouder.

(Zie verder pag. 2).

VICTORIA-WATER
De beste ST. NICOLAAS-avonddrank
(Ingezonden Mededeeling). 4918

FRANSCHE CRITIEK OP SAAR-ACCOORD.

Volgens de „Echo de Paris" zijn de mijnen voor de helft der waarde verkocht. — Onvoldoende garanties?

BETOOG VAN SCAPINI VOOR VERZOENING.

PARIJS, 5 Dec. — Nadat de Fransche pers aanvankelijk algemeen haar instemming had betuigd met de te Rome verkregen regeling van de Saarkwesties, wordt thans bij nadere beschouwing op verschillende punten critiek uitgeoefend.

In de „Echo de Paris" schrijft Pertinax, dat de waarde der Saarmijnen aanvankelijk op 1.8 milliard francs was geraamd en dat Duitschland daarvoor thans slechts 900 millioen frs. moet betalen. De periode van een jaar, gedurende welke alle bewoners van het Saargebied, zonder onderscheid, ongemoeid zullen worden gelaten, noemt schrijver te kort, bovendien weet men niet of daarna zij, die tegen Duitschland hebben gestemd, niet gestraft zullen worden. Pertinax concludeert dan ook, dat Frankrijk op alle punten concessies heeft gedaan.

De „Matin" is van oordeel, dat Frankrijk te Rome niet ten volle van alle mogelijkheden heeft geprofiteerd en geen werkelijk betrouwbare waarborgen heeft ontvangen voor het geval het Saargebied naar Duitschland terugkeert.

Daarentegen noemt de „Excelsior" de verkregen resultaten bevredigend. De concessies, die door beide partijen zijn gedaan, zijn volgens dit blad echter niet voldoende, om elk incident uit te sluiten, tenzij een algemeene Fransch-Duitsche verzoening tot stand komt.

De „Figaro" bespreekt de mogelijkheid van een tweede stemming en meent, dat Frankrijk daarvan niet het minste voordeel kan hebben, zoodat het 't beste zou zijn, dat de Saarkwestie op 13 Januari als definitief afgehandeld wordt beschouwd. Laval zou gaarne wenschen, dat ingeval van ongeregeldheden bij de stemming, Engeland en Italië te zamen met Frankrijk optreden, doch het blad meent, dat hij weinig kans op succes heeft.

De blinde afgevaardigde Scapani bespreekt in de „Oeuvre" de verhouding tusschen Frankrijk en Duitschland in het algemeen. Men is in Frankrijk, aldus de schrijver, eenigszins achterdochtig ten aanzien van de bedoelingen der Duitsche oud-strijders, maar toch is het noodig de Duitsche eischen te bespreken, daar men dit volk niet met één pennestreek uit Europa kan laten verdwijnen. Ik behoor tot een generatie, die te veel bloed heeft zien vloeien, om niet alles in het werk te stellen om een herhaling van den oorlog te voorkomen. Alles, wat een oorlog kan verwekken, moet men uit den weg ruimen en men moet er dan ook niet voor terugschrikken met Duitschland in contact te treden.

Geen bron van gevaar meer.

Volgens de „Corriere della Sera" valt het Saar-accoord, naar uit Milaan wordt gemeld, binnen het kader van het viermogendhedenpact, daar een direct accoord tusschen groote mogendheden is tot stand gekomen, immers Engeland en Italië zijn, als onderteekenaren van het Locarno-pact, eveneens belanghebbenden.

De „Gazeta del Popolo" stelt vast, dat de Saar niet langer een bron van gevaar vormt. Italië wenscht oprecht, dat er een einde komt aan Duitschlands isolement en dat het weer deelneemt aan de Europeesche besprekingen. Het pact van vier, dat de beste kans op voorkoming van een oorlog biedt, is door de Fransch-Duitsche geschillen en Duitschlands isolement zonder effect gebleven. De vrede in Europa kan, aldus het blad, slechts gehandhaafd worden, indien de vier groote west-Europeesche mogendheden haar betrekkingen regelen in den geest van het viermogendhedenpact.

Uit Warschau wordt gemeld, dat de „Kurjer Warszawski" schrijft, dat diegenen, die de Saarkwestie als de lont in het vat buskruit hebben beschouwd, zich hebben vergist; het blad verwacht thans duurzame verbetering in de Fransch-Duitsche relaties.

Nog 30 Engelschen bij de Saarpolitie.

LONDEN, 5 Dec. — Naar de diplomatieke medewerker van de „Morning Post" meldt, zijn wederom dertig Engelschen aan de Saar-politie toegevoegd, nadat reeds eenige weken geleden een aantal Britsche onderdanen tot inspecteur bij de Saar-politie was aangesteld. De meesten der aangenomen Engelschen hebben in den wereldoorlog gediend als officier en beheerschen de Fransche en de Duitsche taal. Hun uitrusting wordt hun voor een deel in Londen ter hand gesteld. Binnenkort zal onder leiding van kapitein Farrell de reis naar het Saargebied worden ondernomen. — (Reuter.)

ROEMENIË BRENGT EENHEID IN ZIJN STRAFRECHT.

Overbodig was het niet.

BOEKAREST, 4 Dec. — Een uit juristen bestaande parlementaire commissie is begonnen met de behandeling van het ontwerp voor een nieuw wetboek van strafrecht, dat is opgesteld door een speciale commissie van het ministerie van Justitie. Doel van het nieuwe ontwerp is in de eerste plaats de verschillen te doen verdwijnen, die als een erfenis uit het tijdperk van voor den oorlog in de verschillende gebieden in Roemenië op het gebied van het recht bestaan.

Naast elkander gelden op het oogenblik vier verschillende soorten strafrecht: het oude Oostenrijksche in de Boekowina, het oude Hongaarsche in Zevenbergen, het oude Russische in Bessarabië, en in oud-Roemenië het nog uit de vorige eeuw afkomstige en in den tusschentijd natuurlijk dikwijls vernieuwde Roemeensche wetboek van Strafrecht.

Deze afwijkingen in het recht leveren natuurlijk zoowel uit een oogpunt van staatseenheid, als op het gebied der dagelijksche practijk moeilijkheden op. Het nieuwe wetsontwerp zal deze moeilijkheden uit den weg ruimen en tevens Roemenië een strafrecht geven, dat aan de eischen des tijds is aangepast, en waarbij rekening is gehouden met den huidigen stand der wetenschap. — (Reuter).

DE WEDUWE VAN „BABYFACE" GEARRESTEERD.

WASHINGTON, 4 Dec. — Het departement van Justitie te Washington deelt mede, dat de politie er reeds op 29 November in is geslaagd, mevrouw Gillis te arresteeren, de weduwe van „Babyface" Nelson, den gemeenschapsvijand no. 1." — (Reuter).

Hij wil zich beteren, als hij 100 jaar is.

PRAAG, 4 Dec. — Martin Korim, een 75-jarig inwoner van Banska Bistritsa, is tot 25 jaar gevangenisstraf veroordeeld wegens moord op en beroving van een man, dien hij in een bosch ontmoette. Korim beloofde den rechter, dat als hij uit de gevangenis kwam hij zich zou beteren en een nieuw leven beginnen.

SIGARETTEN-DEBAT IN HET RADIO-PROCES.

Er zullen deskundigen over worden gehoord.

BERLIJN, 4 Dec. — Het radioproces was vandaag weer geheel gewijd aan het uitpluizen der onkostenrekeningen van Flesch.

De sportjournalist Rezniczek zette uiteen, waarom Flesch inderdaad zijn logeplaatsen voor de zesdaagsche wielerwedstrijden moest betalen. Er waren geschillen tusschen de sportafdeeling van den radio-omroep en een der leiders van de wedstrijden, zoodat er geen kaart meer voor Flesch beschikbaar was; bovendien wilde de radio-omroep onafhankelijk zijn van de directie van den Zesdaagsche.

Flesch verdedigde daarop zijn vele reizen naar Frankfort, welke noodig waren voor een nauwere samenwerking tusschen de verschillende zenders.

Vervolgens ontstond een incident tusschen het O. M. en verdachte Flesch. Dr. Reimer maakte namelijk de opmerking: „Ik zou wel eens willen weten, wat dr. Flesch niet heeft opgeschreven. Wij hebben hier nota's voor sigaretten, whisky enz". Flesch antwoordde, dat hij nooit sigaretten heeft opgeschreven, zonder daartoe gerechtigd te zijn. Hij administreerde uitgaven tot een totaal bedrag van vier millioen mark en behoefde zich niet te verrijken met sigaretten; deze waren bestemd voor zijn bezoekers.

Dr. Reimer: Kan dr. Bredow ons zeggen, of hij het als staatssecretaris heeft meegemaakt, dat uit de openbare middelen sigaretten en likeuren worden betaald?

Bredow: Ik kan mij herinneren, dat op conferenties in het ministerie van posterijen sigaretten en tijdens de zittingen van den raad van beheer koffie werd aangeboden.

Vervolgens stelde de president vast, dat de intendant te Frankfort precies in omgekeerde richting te werk was gegaan. Deze intendant Schuller, heeft belangrijke bedragen aan onkosten in rekening gebracht onder de omschrijving „Bewirtung Flesch".

De president: De heeren hebben elkaar dus wederzijds uitgenoodigd en dan de kosten daarvan op hun onkostenrekening geplaatst. De onkosten van Flesch hebben voor de zeven maanden van 1929 in totaal 6400 Mark, voor 1930 19.000 Mark, voor 1931 6900 Mark en voor 1932 6800 Mark bedragen.

Over deze aangelegenheid zullen op een volgende zitting twee deskundigen worden gehoord. — (D.N.B.)

REGEERINGSPRESIDENT VAN SILEZIË ONTSLAGEN.

Wegens tegen het partijbelang indruischende houding.

BERLIJN, 4 Dec. — De Führer heeft den gouwleider van Silezië, Hellmuth Brückner, wegens tegen het partijbelang indruischende houding van zijn functie van gouwleider der nationaal-socialistische partij ontheven en uit de partij gezet. Brückner, die tevens regeeringspresident van Silezië en Pruisisch staatsraad was, heeft krachtens een besluit van den Pruisischen minister-president Göring, daarmede ook deze functies verloren, evenals zijn andere functies in dienst van den staat. (D.N.B.).

HET GALAPAGOS-MYSTERIE.

LOS ANGELES, 4 Dec. — De Hancock-expeditie, die met de door de regeering van Ecuador uitgezonden expeditie wedijvert, en zich tot taak heeft gesteld het mysterie van de Galapagos eilanden op te helderen heeft haar bestemming bereikt.

Naar de expeditie door middel van de radio heeft medegedeeld heeft zij reeds op het eiland Marchena de twee lijken gevonden en onderzocht. (United Press).

STERK ALS DE DIPLOMATIE IS DE LIEFDE.

TOKIO, 4 Nov. — Onlangs ontstonden ernstige meeningsverschillen tusschen den kanselier der Japansche ambassade te Londen Tosjio Katsoebe en de regeering te Tokio, aangezien Katsoebe in het huwelijk wenschte te treden met een niet-Japansche, te weten miss Lilian V. Green, de dochter van een Schotsch predikant, waartegen de Japansche regeering bezwaar had. De jongeman gaf de voorkeur aan zijn liefde boven zijn carrière en trad uit den diplomatieken dienst.

Blijkbaar bewogen door deze standvastigheid heeft Tokio thans alsnog toestemming tot het huwelijk gegeven. Katsoebe, die weer in dienst is genomen, is echter overgeplaatst naar het Japansche gezantschap te Bogotá in Columbia.

DE FIJNPROEVER GEBRUIKT SLAOLIE TACK'S MOSTERD EN AZIJN
(Ingezonden Mededeeling) 6574

De wapenfabrikanten zagen in 1908 den oorlog komen.

In 1925 conferereerden zij te Parijs, voor het Geneefsche debat begon.

ENQUÊTE TE WASHINGTON HERVAT.

WASHINGTON, 4 Dec. — De Amerikaansche Senaatscommissie van onderzoek naar de gedragingen der bewapeningsindustrie heeft heden haar werkzaamheden hervat.

Verhoord werd Manley Hudson, hoogleeraar in de rechten en lid van het Haagsche Hof van Arbitrage.

Manley Hudson legde er den nadruk op, dat controle op de vervaardiging van oorlogsmunitie slechts krachtens een internationale overeenkomst mogelijk zou zijn.

Vervolgens werd overgegaan tot het verhoor van Holden, den juridischen adviseur van de Colt Fire Arms Company. Deze deelde mede, dat de regeering der Vereenigde Staten in de jaren 1914 tot 1916 de uitvoering van eenige harer contracten voor de leverantie van munitie voor de marine aan zijn firma had opgedragen. De betreffende wapens en munitie werden daarop in Engeland vervaardigd en via Canada geleverd.

Naar aanleiding van deze mededeelingen van Holden wezen ambtenaren van het departement van Oorlog er op, dat de overdracht der leveringscontracten volkomen geoorloofd was.

EUROPEESCHE VERKOOPS-ORGANISATIE.

Daarop werd een verklaring voorgelezen, die Holden in 1926 in verband met een belastingaffaire aan de Amerikaansche regeering zond. Uit deze verklaring blijkt, dat de wapenfabrikanten reeds in 1908 van oordeel waren, dat een oorlog op komst was. Holden deelde namelijk o.m. aan de regeering mede:

„Wij wisten, dat een reusachtig conflict dreigde en besteedden de vereischte bedragen voor het stichten van een zich over geheel Europa uitstrekkende verkooporganisatie".

Ook bleek nog tijdens de heden gehouden commissiezitting, dat in 1928 een Belgische wapenfabriek zich gewend heeft tot de Winchester Arms Company en tot de wapenfabrikanten in Engeland, Frankrijk, Italië, Cechoslovakije, Duitschland, Oostenrijk en Hongarije, met het verzoek voorstellen te doen omtrent de wijze, waarop de door den Volkenbond ontworpen conventie in zake de contrôle op den handel in wapens zoodanig gewijzigd zou kunnen worden, dat zij met de belangen der wapenfabrikanten het best zou strooken.

Eenige jaren tevoren hadden te Parijs de wapenfabrikanten een groote bijeenkomst gehouden, en wel in Februari 1925, enkele maanden vóór het begin der Geneefsche ontwapeningsconferentie.

Ook president Hoover riep een conferentie bijeen, en wel een conferentie van de Amerikaansche wapenfabrikanten, ten einde te beraadslagen over de middelen, om de belangen der vervaardigers van wapentuig op de komende conferentie van Geneve te beschermen. (Reuter).

SIR ERNEST HORACE LAMB OVERLEDEN.

LONDEN, 5 Dec. — Te Cambridge is op 85-jarigen leeftijd overleden de bekende Britsche wiskundige Sir Ernest Horace Lamb die voor al groote bekendheid had verworven als waterbouwkundig ingenieur.

Inbreker, die het niet langer kan uithouden. Speel dan toch je aas, suffert. — (Humorist).

AANSLAGEN TE BARCELONA.

BANKOVERVAL VERIJDELD.

Textielfabrikant neergeschoten.

BARCELONA, 4 Dec. — Te Barcelona zijn gisteren verschillende terroristische aanslagen gepleegd. De politie had er de lucht van gekregen, dat een roofoverval op het tiliaal van de Société Générale zou worden gedaan. Toen de bandieten dan ook ter plaatse verschenen, konden drie hunner na een kort vuurgevecht ontwapend en gevangen genomen worden.

Een textielfabrikant werd tegen den avond, toen hij voor een winkel stond te kijken, door eenige schoten in den rug getroffen en gedood. De daders vluchtten, doch werden achtervolgd door rechercheurs, die het gebeurde hadden gezien. Een van hen werd tijdens de vlucht doodgeschoten, terwijl een ander, nadat hij een gendarme had verwond, kon worden gepakt. Het bleek eene 21-jarige jongen te zijn, die bij zijn verhoor verklaarde, dat de fabrikant om het leven was gebracht, omdat hij 23 arbeiders had ontslagen. — (V. D.)

EEN 114-JARIGE VROUW OP CYPRUS.

Zij was eens de laatste slavin van het eiland.

NICOSIA (Cyprus), 4 Dec. — Onlangs heeft een Turksche op Cyprus woonachtige vrouw, die beweerde de laatste slavin te zijn geweest, haar 114-den verjaardag gevierd. Ondanks haar hoogen ouderdom verricht zij nog steeds alle huishoudelijke bezigheden.

Tot 1876, in welk jaar het eiland door Engeland bezet werd, was zij een der slavinnen van den laatsten Turkschen commissaris van Cyprus. Nadat zij haar vrijheid gekregen had, trad zijn in het huwelijk. Haar oudste nog in leven zijnd kind is 85 jaar oud. (Reuter).

NOORSCH VAKVERBOND TEGEN ZIJN HOOFDBESTUUR.

OSLO, 4 Dec. — De algemeene vergadering van het Noorsche Vakvereenigingsverbond heeft een resolutie aangenomen, waarbij aan de meerderheid van het hoofdbestuur het vertrouwen wordt ontzegd, wegens het goedkeuren van een nieuwe wet, waarbij de methoden worden geregeld, die bij het houden van een stemming in zake arbeidsconflicten moeten worden gevolgd.

De aanneming van deze resolutie beteekent, dat acht leden van het hoofdbestuur onder wie eenige leidende figuren in de vakbeweging niet herkozen kunnen worden.

De vergadering nam eveneens een resolutie aan, waarbij besloten werd tot verscherping van de actie tegen de wet, die in geval van arbeidsconflicten het toepassen van het boycot verbiedt.

Volgens de arbeidersbladen is dit besluit slechts het logische gevolg van de krachtige actie, die de vakbeweging steeds tegen deze wet heeft gevoerd, doch de andere bladen zien hierin een overwinning van de linksche elementen in de vakvereenigingen. — (Reuter).

HET VERBOD VAN AMBTSGEWADEN IN TURKIJE.

Wrevel verwekt in Griekenland.

ATHENE, 5 Dec. — De geheele Grieksche pers betreurt de dezer dagen in Turkije uitgevaardigde wet, waarbij allen geestelijken het dragen van ambtsgewaden wordt verboden. De bladen wijzen er op, dat hierdoor speciaal de orthodoxe geestelijkheid wordt getroffen en dat de Turksche regeering geen rekening heeft gehouden met de openbare meening in Griekenland. — (Reuter).

LORD BUCKMASTER OVERLEDEN.

Vooraanstaand Engelsch rechtsgeleerde en oud-lord-kanselier.

LONDEN, 5 Dec. — Lord Buckmaster is hedenmorgen om 6 uur in den ouderdom van 73 jaar gestorven.

De overledene heeft in het openbare leven van Engeland zeer belangrijke functies vervuld. Na in Oxford te hebben gestudeerd, werd hij advocaat te Londen. Van 1906 tot 1910 was hij liberaal afgevaardigde in het Lagerhuis voor Cambridge, van 1911 tot 1914 had hij zitting voor Keighley. In 1913 werd lord Buckmaster benoemd tot solicitor-general en van 1915 tot 1916 was hij lord-kanselier.

DRAISMA-VAN VALKENBURG'S LEVERTRAAN LEEUWARDEN
(Ingezonden Mededeeling) 7274

Legenden uit Toledo, de keizerlijke stad door Dr. M. W. R. van Vollenhoven,

Blauw bloed en de handdruk. – De getuige der jonge bruid. – Brandstichtster uit liefde.

(Bijzondere correspondentie.)

TOLEDO, la Imperial, bezongen door Barrès, is een waar juweel. Daar zijn geschiedenis en legende dooreen geweven. Het is de stad van godsdienst en heidendom, van Joden en van Mooren, van Arabische kunst, van Joodsche grootheid, van Christelijke pracht, de hoofdstad der wereld onder Karel V. Overal ontmoet de toerist er de schoonste producten van middeneeuwsche kunst en renaissance. Hier leeft men in een anderen tijd, bij die machtige monumenten en de pittoreske stadsdeelen, die een gevoel van rust geven, dat men nergens anders vindt. Is het een wonder, dat hier el Greco zijn mystieke schilderijen voortbracht, in die wondere stad waar hij dertig jaar leefde en waar hij zich tot meester heeft gevormd. In de kerk van Santo Thomas, de vroegere moskee, vindt men nog zijn meesterwerk, waarin het realisme en het idealisme elkander verdringen en dat voorstelt „de dood van den graaf van Orgaz".

Toledo la Imperial, de keizerlijke, de stad waar de wereldgeschiedenis der 16de eeuw werd gemaakt, en waarvoor geheel de wereld beefde. Maar ook de stad van vele legenden. Het was, naar men u hier verhaalt, in Toledo dat het gebruik ontstond, elkander de hand te reiken. Immers men wist niet of de ridder dien u tegenkwam onder de groote capa, kwade bedoelingen had en soms zijn degen wilde trekken. Stak hij de hand uit, dan was er geen gevaar. Ook de uitdrukking, dat de adel blauw bloed heeft, zou uit Toledo afkomstig zijn. De Arabieren zagen de blauwe aders op de dunne huid van de beschaafde Spanjaarden en dachten inderdaad, dat de kleur van het bloed blauw was!

Bij den ingang der stad bevindt zich een middeneeuwsche kerk, waarin een prachtig uit hout gesneden Christusbeeld wordt aangetroffen. Volgens de legende had een jong officier voor dat beeld trouw beloofd aan een schoone Toledaansche, voordat hij naar Vlaanderen ten strijde zou trekken. Toen hij na eenige jaren wederkeerde, had hij, zooals het wel meer gaat, zijn belofte vergeten; hij verklaarde zelfs, dat hij nooit iets had beloofd. De Toledaansche schoone riep de rechtbank te hulp en de opperste rechter vroeg haar: „Hebt gij getuigen?" „Een enkele", antwoordde zij, „de Christus de la Vega". De rechtbank trok er heen; voor het beeld viel het meisje op haar knieën; plotseling ging een der armen omlaag en nu nog wordt u het beeld getoond, waarvan de eene arm naar den grond wijst. De rechters stelden het meisje in het gelijk en veroordeelden den officier tot het huwelijk. Beiden trokken zich echter in een klooster terug.

De rots van den Moor.

Een ander verhaal, dat den Toledanen dierbaar is, gaat terug tot den tijd toen de Arabieren oorlog voerden tegen Alfonso VI. De Moorsche koning, Abdoel Walid, was door de troepen van den Cid Campeador gedood, onder de muren der stad. Volgens de legende sloop hij elken nacht uit zijn graf, dat niet ver was van de stad, en hield hij zijn blikken tot de ochtendschemering op Toledo gericht. Na vele jaren vroeg hij aan Allah hem niet meer in zijn graf te doen wederkeeren. Zijn gebed werd verhoord en hij werd in steen veranderd, en nu nog ziet men aan den voet van den Peña del Moro (Rots van den Moor) een opeenhoping van steenen die den vorm heeft van een menschelijk hoofd.

De brug van St. Martin heeft ook haar legende. Zij dagteekent uit het begin der 13de eeuw en werd na den dood van Peter den Wreede door den aartsbisschop van Toledo hernieuwd. Uit hout zou zij worden opgetrokken. Daags voordat zij zou worden opgeleverd, kwam de architect weenende thuis en vertrouwde aan zijn echtgenoote het geheim van zijn gemoedstoestand toe. Hij had zich verrekend met de fundamenten en wanneer de processie den volgenden dag de brug zou betreden, zou zij ineenstorten. In het midden van den nacht ging de vrouw op weg en stak de brug in brand, zonder dat iemand er iets van bemerkte. Daarop werd dezelfde architect met den bouw van een nieuwe brug belast en spoedig werd die voltooid. Maar de vrouw ging naar den aartsbisschop en vertelde hem haar geheim. Deze vergaf haar wat zij had misdaan, omdat zij zooveel over had gehad voor haar man. Hij gelastte, dat een klein vrouwenhoofd, uit steen gehouwen, op de brug zou worden aangebracht om ten eeuwigen dage die groote liefde te eeren. Het is altijd nog aanwezig. Niet ver van deze plaats bevindt zich de kerk van den Cristo de la Luz. Men vertelt, dat toen Alfonso VI de stad binnentrok het paard van den Cid op deze plaats knielde. Er was toen een oude muur. Men ging zoeken en vond er een kruisbeeld; en een lamp uit den tijd der Gothen brandde daar nog altijd.

Toen Karel V, door het verraad van een Franschen hertog, Frans I had gevangen genomen, wilde hij den hertog eeren en noodigde hem uit, een drietal dagen te Toledo zijn gast te zijn. Hij gelastte den graaf van Benavente, zijn paleis ter beschikking te stellen voor het verblijf van den vreemdeling. Deze antwoordde, dat de keizer kon beschikken over zijn leven en zijn goederen, maar dat hij niet aanwezig zou zijn om den hertog te ontvangen, aangezien hij met geen verrader wilde spreken. Toen na drie dagen de hertog weer vertrok, keerde de graaf terug aan het hoofd zijner manschappen, en stak zijn paleis in brand om nimmer meer onder het dak te leven, waaronder een verrader geslapen had.

(Nadruk verboden.)

VERPLAATSBARE VLUCHTHEUVELS TE NEURENBERG.

NEURENBERG, 5 Dec. — Het gemeentebestuur van Neurenberg is voornemens vluchtheuvels in de stad te laten aanleggen, die zoo zijn vervaardigd, dat zij verplaatst kunnen worden. Dit geschiedt om het voorbijtrekken van optochten te vergemakkelijken, en wel in het bijzonder ter gelegenheid van de in Neurenberg te houden partijdagen der N. S. D. A. P. — (Reuter).

COMMUNISTEN VERDREVEN UIT FOEKIEN.

SJANGHAI, 4 Dec. — De campagne der centrale Chineesche regeering tegen de communisten in de provincie Foekien is, naar het agentschap „Central News" meldt, geëindigd met de verovering van Ninghoea door de regeeringstroepen. — (Reuter)

VIJF ITALIANEN VERPLETTERD IN EEN TUNNEL.

ROME, 5 Dec. — Volgens berichten in de Italiaansche pers heeft in een tunnel bij Migliarino een ernstig ongeluk plaats gehad. Een groep arbeiders, die hier aan het werk was, werd overvallen door een onverwacht de tunnel binnenstoomenden goederentrein. Vijf arbeiders zijn daarbij om het leven gekomen. (Reuter).

LA MARQUE MONDIALE COINTREAU LIQUEUR
(Ingezonden Mededeeling) 6640

Dobbelmann lekker...man!

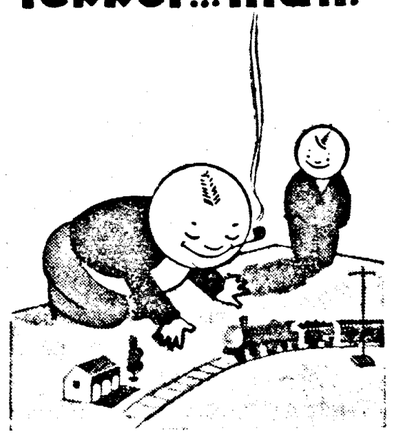

IBIS SHAG - LICHTE PIJPTABAK
Rookt Dobbelmann's Tabak en géén andere!
(Ingezonden Mededeeling) 4915

WEEROVERZICHT.

5 December, 7 uur v.m.

Plaatsen	Barometer: Stand in m.m. 700	Barometer: Verschil sedert gisteren	Wind: Richting en Kracht		Toestand van de lucht	Temp. in gr. F. ond. (—) bov. (+) normaal
Groning.	49.3	—7.0	Zuid	3	regen	50 +13
Helder.	48.9	—6.9	ZZW	5	regen	50 +10
Adam.	50.1	—6.2	ZZW	4	zw. bew	52 +14
De Bilt	50.3	—6.6	ZZW	5	regen	52 +16
Vlissing.	50.3	—6.6	ZZW	5	zw. bew	52 +12
Maastr.	53.0	—5.8	ZZW	4	betr.	54 +16

Luchtdrukgradiënt of verschil in luchtdrukking over Nederland, gemeten over 111 K.M. in de richting van het grootste verschil:
1.9 in N.N.W.-lijke richting.
Grootste gradiënt in het Oosten:
2.2 in N.N.W.-lijke richting.
Hoeveelheid regen in m.m. hoogte sedert gisteren 7 uur gevallen: Groningen 8, Den Helder 8, Amsterdam 8, De Bilt 8, Vlissingen 8, Maastricht 2.
Waarnemingen te Amsterdam:
4 Dec. 20 uur. Bar. 753.3 m.m. Temp. = 11.1 gr. C. = 52 gr. F.
5 Dec. 8 uur. Bar. 750.1 m.m. Temp. = 11.2 gr. C. = 52 gr. F.
Hoogste temp. tusschen gisteren en heden 8 uur = 12.3 gr. C. = 54 gr. F.
Laagste temp. tusschen gisteren en heden 8 uur = 10.6 gr. C. = 51 gr. F.

In het depressiegebied, dat zich van de Azoren tot in Skandinavië uitstrekt, zijn 3 vrij diepe kernen te onderscheiden, n.l. één benoorden de Azoren, een tweede over Zuid-Ierland, die blijkbaar eenigszins opvult, en een derde over de Noordzee. De hoogte druk om de Finsche Golf nam toe, die ten Zuiden van IJsland heeft zich iets over de Noorsche Zee uitgebreid, die in het Zuiden nam over het algemeen een weinig af. Lage-drukgebieden, die ver in het Noorden passeeren, zijn voor het weder bij ons van geen beteekenis. Hoogste standen 768.9 te Dorpat, 763.3 te Oporto en Pescara (in Italië) en 761.3 te Vestmanoër, laagste 741.9 te Valentia. Bij den ingang van Het Kanaal waait het stormachtig, van de Azoren over de Golf van Biscaye en voorts over de rest van het Kanaalgebied en het Noorden van de Britsche Eilanden krachtig uit Noordwest door West en Zuid naar Noordoost. De hooge temperaturen met zeer groote afwijkingen van de normale hielden over het algemeen stand, evenals de vorst in het Noordoosten. De temperatuur is alleen onder normaal over de Faröër, Shetlands en Zuid-Noorwegen. Gemiddeld over het geheele waarnemingsgebied is zij 5.4 gr. C. te hoog. Bijna overal viel regen, op verscheidene plaatsen veel: Parijs had 35, Holyhead 20, Genua 18, Grisnez en Shields 16, Hanstholm en Calshot 10 m.m., in ons land melden de meeste stations 8 of 9 m.m. Haparanda meldt 15 m.m. sneeuw, zoodat daar in de laatste drie dagen reeds 27 m.m. sneeuw is gevallen, wat een zeer belangrijk sneeuwdek beteekent.

De barometer bij ons verandert op den voormiddag weinig.

Hoogste temp.: 15 gr. C. = 59 gr. F. te Bayonne.
Laagste temp.: —8 gr. C. = 18 gr. F. te Dorpat.

NOODLOTTIGE TREINBOTSING IN MANDSJOEKWO?

MOEKDEN, 5 Dec. — Op den Zuid-Mandsjoerijschen spoorweg zijn twee treinen met elkaar in botsing gekomen. Tot dusver zijn 12 doden geborgen, terwijl een groot aantal personen deels zwaar, en deels minder ernstig werd gewond. Men vermoedt, dat er hier sprake is van een aanslag op den spoorweg. — (Reuter).

MALARIA-EPIDEMIE OP CEYLON.

COLOMBO, 5 Dec. — Er heerscht op het eiland Ceylon een hevige malaria-epidemie, waardoor welhaast 90 % der bevolking is aangetast. — (Reuter).

IN FORENSENLAND.

GROOTE SERIE INBRAKEN OPGEHELDERD.

Inbrekersbende te Loosdrecht ingerekend.

(Van onzen correspondent).

LOOSDRECHT, 5 Dec. — Het is den gemeente-veldwachter Bouma en den rijksveldwachter Smit alhier na een langdurig onderzoek gelukt de hand te leggen op een drietal beruchte dieven, die den laatsten tijd deza omgeving onveilig maakten door verschillende inbraken en diefstallen.

In den loop van den nacht werden aangehouden de 20-jarige J. v. L., te Loosdrecht, de 36-jarige G. v. L. te Kortenhoef en de 30-jarige L. de R. te 's-Graveland. Het was der politie ter oore gekomen, dat de twee eerstgenoemde personen op zeer primitieve wijze in een varkensschuur aan de Krommerade te Kortenhoef verblijf hielden. Een onverwacht bezoek van de politie te Loosdrecht en Kortenhoef bracht zeer groote verrassingen. Het bleek hier een verzamelplaats te zijn van gestolen goederen en inbrekerswerktuigen. Beide mannen werden gearresteerd, naar het gemeentehuis van Loosdrecht overgebracht en opgesloten.

De derde verdachte werd in den loop van den nacht door den gemeente-veldwachter van 's-Graveland op verzoek van de Loosdrechtsche politie gearresteerd en naar Loosdrecht overgebracht. Bij een huiszoeking te zijnen huize werden zilveren voorwerpen aangetroffen, afkomstig van diefstallen en inbraken te Loosdrecht. O. a. zijn te Hilversum gestolen rijwielonderdeelen en autodekens in beslag genomen.

Vast staat, dat zij Zondag j.l. hebben ingebroken in de Ned. Herv. Kerk te Oud-Loosdrecht en bij particulieren aldaar, van welke inbraken bij de politie geen aangifte is gedaan. Hierdoor bemoeilijkt men het werk der politie, omdat inbraaksporen thans verdwenen zijn of onduidelijk zijn geworden.

1001-DAG

TOT IN DEN DOOD.

LODEWIJK was altijd een ijdele man geweest, vervuld van eigen waarde en belangrijkheid. Naast hem geleek de stille bleeke Lucie een onbeteekenende schaduw. Onder de vrienden werd geducht gespot met het ongelijke paar en men gaf hem den bijnaam van het licht en haar van de schaduw. Was niet haar geele zijn er op gericht zijn voortreffelijke kwaliteiten nog beter tot hun recht te doen komen?

In twintig huwelijksjaren had zij veel geleerd. Zij had geleerd dat zijn belangrijkheid onder alle levensomstandigheden zwaarder woog dan welke persoonlijke aangelegenheid van haar dan ook — zij had geleerd te zwijgen wanneer hij sprak, en daar hij bijna zonder ophouden sprak wanneer hij thuis was kreeg zij niet veel gelegenheid ooit iets in het midden te brengen. Zij had geleerd, dat hij bij de oudste en afgezaagste verhalen nog applaus verwachtte en zij had geleerd tevreden te zijn met datgene wat hij haar schonk, al was dit dan ook meestal heelemaal niet hetgeen zij zich wenschte.

Het zwaarste wat zij geleerd had was: berusting.

Niet een blijde tevreden berusting maar een apathische onverschilligheid voor dat wat haar te wachten stond.

Lodewijk was een groote, sterke rijzige man met een niet onknap uiterlijk en Lucie was een vroeg oude verlepte vrouw wier mooiste jaren onopgemerkt voorbij waren gegaan.

....Zij lijkt veel ouder dan hij.... vonden de kennissen. Lucie's spiegel vertelde haar hetzelfde en er groeide een stille verbittering n haar tegen den zelfgenoegzamen man met zijn ijdel gezwets.

De verbittering wies tot wrevel en de wrevel groeide tot haat.

Haat ziet scherp en Lucie begon allerlei dingen op te merken waaraan zij vroeger achteloos was voorbijgegaan.

Zij begreep opeens waarom er op haar verjaardag altijd zooveel dingen op zicht kwamen die dan op haar cadeau-tafel prijkten. Later als de gasten weg waren had Lodewijk op de meeste dingen wat aan te merken; er werd dan meestal maar een kleinigheid uit de zichtzending gehouden. Het andere zou later in den winkel worden uitgezocht maar het later kwam nooit.... Zij begreep zijn plotselinge liefdadigheid kort voor hij besloot in de politiek te gaan.

Zij begreep zijn afkeer voor haar eenvoudige familie en zij begreep dat de gezwollen taal die hij thuis bezigde niet andere was dan een vooroefening van hetgeen hij buitenshuis ten beste gaf.

Heel langzaam ging Lucie onder in het grauwe sleurleven dat zich boven haar sloot als het oppervlak van drabbig water....

Zij had geen liefhebberijen meer, geen wenschen en geen verlangens. Zonder tegenstand liet zij zich drijven naar den eisch van het oogenblik.

Tot er plotseling iets gebeurde dat haar wakker schudde: Lodewijk werd ziek en stierf binnen een week.

Toen Lucie zich tegenover de noodzaak tot handelen geplaatst zag ontwaakte zij uit haar apathie. Met trillende handen nam zij zijn sleutels die nog steeds op de nachttafel naast het doodsbed lagen en opende zijn lessenaar om te zoeken naar een laatste wilsbeschikking.

In het bovenste laatje rechts vond zij een dikke envelop waarop stond: te openen na mijn dood.

Het envelop bevatte nauwkeurige aanwijzingen voor een begrafenis eerste klas. Er was een aparte lijst bij van de vereenigingen waarvan de doode lid was geweest en van de besturen waarin hij zitting had, met vermelding van de bekleede functie. Er was een verkort uittreksel van zijn opleiding en levensloop bij in triplo „voor de kranten" stond er met rood potlood in de marge naast geschreven.

Er was een lange lijst namen van veel vooraanstaande lieden en notabelen uit het stadje die in aanmerking kwamen om een communicatie van overlijden te ontvangen. Er was een papiertje met zeven welbekende namen waarnaast stond genoteerd: te verzoeken om te spreken aan het graf. Zelfs de tekst voor de overlijdensadvertentie was erbij met opgave van zes couranten waarin deze moest worden geplaatst in dubbel formaat.

Met nietsziende oogen staarde Lucie op de lange advertentie, langzaam drong de beteekenis der woorden tot haar door.... innig geliefde onvergetelijke man..... voorzitter van..... vice voorzitter van..... Met droge oogen staarde de weduwe naar het puntige minutieuze handschrift.... Koortsachtig doorzocht zij het bureau....

Er was niets meer, geen woord voor haar. Zij telde eenvoudig niet mee. Zij had alleen zijn laatste wilsbeschikking uit te voeren die bij zou dragen tot zijn meerdere glorie....

Een kille koude woede màakte zich van haar meester....

De vingers die de vulpen van den doode hanteerden trilden niet. Met vaste hand schreef zij op een van zijn keurige bloc-note vellen:

Advertentie. Uitsluitend voor het kleine plaatselijke blad:

Heden overleed mijn man, Lodewijk S.
Lucie S. de N.

Geen rouwbeklag.
Ge

SPEURDER

(KLEINE ANNONCE)

TELEFOON-NUMMERS 36500

(4 LIJNEN)

Prijs per regel *f* 0.50

Zaterdagav. en Zondagocht. *f* 0.60 Minimum 2 regels

Voor speurders worden geen bewijs-nummers verstrekt.

Betrekkingen

Posities. Handelsbetr. enz. (gevraagd)

Slagersbediende, vakman, met eigen clientèle, zoekt positie als **Filiaalhouder,** gem. bedrijf. Br. 1-D6812, Bur. De Telegr.

Gezocht door net persoon 10 jaar eigen zaak gehad in het buitenland in Radio en Electriciteitonderdeelen, een betrekking als **Depôthouder, Magazijn- of Winkelbediende.** Loon of commissie over een te komen. Br. ond. 1-D6805, Bur. De Telegraaf.

Dessinateur-Webereileiter.

Spezialist für Kunstseide-Crêpe-Artikel-Seide (Gera-Greizer-Ware), Ia Fachmann in allen Abteilungen, grosse Erfolge, sucht sich per 30.1. oder später zu verändern. Wenn gewünscht, prima technische Mitarbeiter zur Seite. Werte Angebote, welche diskret behandelt werden, erbeten unter 1-1239, an Büro De Telegraaf.

Posities. Handelsbetr. enz. (aangeb.)

Gevraagd:

goed ingevoerd Reiziger

voor den verkoop van petroleumkachels, fabrikaat „Kronprinz-Werke". Br. onder No. 2-1299, Bur. De Telegraaf.

Bijverdienste.

Gevr. **Vertegenwoordiger** in de Verlichtingsbranche, in bezit van auto, welke gen. is **Ingevoerd** artikel mede op reis te nemen. Br. **2249 Adv.-bur. Barg,** Keizersgracht 120, A'dam.

Grossiersfirma in Glas, Porcelein en Aardewerk in Amsterdam vraagt voor direct

prima Reiziger

tegen vast salaris en provisie. Alleen goed ingevoerde personen gelieven te solliciteeren Br. ond P 24, Alg. Adv. Bur., ROUMA & Co., Heerengr. 226. 2-9365

Gr. bijverdienste v. dam. Heer, u. goede kringen. Br 2-N9191 Tel.

Wij zoeken in iedere plaats

een actief Persoon

voor de verk. van onze prima waspproducten. Vakk. onnoodig. **N.V. Chem. fabr. Luvorma,** Linnaeusgr. 267, Amsterdam C. 2-D6801

Prima Vertegenwoordigers

gevraagd, verkoop concurrerende verpakte levensmiddelen bij Grossiers. Voorloopig provisie. Meerdere provincies vrij. Br no. 2-1312 Bur. De Tel.

Wederverkoopers gezocht

door 't heele land prachtige Kerst-étalage-reclame Nouveautées, hooge gemakkelijke verdiensten. Br. ond. 2-D6811, Bur. De Telegr.

Gevraagd

bespraakt Persoon

Fransch kennende, voor Acquisitatiebezoek voor internationale Telegraafmaatschappij Bureau te Amsterdam. Abonnement tweede klas heel Nederland vergoed. Vergoeding vast 80 guldens per week benevens commissie. Antwoord onder 2-1226, Bur. De Telegr.

Bezitter v. 2 licentierechten v. Europa

zoekt flinken **Medewerker,** m. *f* 2000.— v. expl. Geld eigen beh., hooge winst. Br. no. 412 bur. De Tel., R'dam. 2-9373

Agentuur aangeboden.

Flinke provisie. Utrecht, Gelderland, Overijsel, Drenthe, Friesland, Groningen: elke prv. een agent, ingevoerd bij Drogisten, en een ingev. bij Zaadhandelaren, Bloemisten, Kweekers, etc., voor den verkoop van „UNIFLOR" Uniflor fumigating kaartsen, e.a. verdelgingsmiddelen (wettig gedeponeerd), overtreffende bestaande preparaten. Verkoop gestund door schitt attesten en reclame. Soll. m. voll. inl. aan de **Uniflor Verkoop Organisatie,** Weerdsingel 80 **Utrecht.** 2-9374

Voor direct gevraagd op een confectiefabriek een alleszins

bekwaam Coupeur

voor de afdeeling kindermantels, blazers en jongensconfectie in het courante genre. Aanb. onder no. 2-1315 bur. de Tel.

Alleen Vertegenwoordiger

gevraagd voor verkoop van goedkoope prim. Amerikaansche banden, batterijen, benzine en onderdeelen: Empire Supplies Co. 2 West 46th, St. New York City. 2-4355

Gevraagd door exploitant van 16 mM onbrandbare geluidsfilms

Operateurs

voor de verzorging van filmavonden v. vereenigingen. Technische bekwaamheid en organisatietalent vereischt. Inkomen *f* 125.— tot *f* 200.— per maand. Borgstorting van *f* 500.— noodzakelijk als onderpand v. zeer kostbare machines. Geen persoonlijk bezoek dan na oproep. Br. 2-N9192 Tel.

Voor eenige flinke Jongelui

leftijd 25 à 30 j. bestaat de gelegenheid om zich door **hard werken** en **flink** inkomen te verwerven. Voor inl. **Falckstraat 15—29** Donderdagavond 7—9 u. 2-9401

Wettig Loterijbedrijf

Kon. goedgekeurd en trekkende op de Ned. Staatsloterij, vraagt **betrouwbare en flinke Verkoopers tegen ruime** provisie voor alle plaatsen in Nederland. **Spoedige** aanmelding gewenscht met opgave van ref. enz. Br. 2-1333 bur. De Telegraaf.

Groote Zweedsche gummi fabriek

wenscht in relatie te treden met Holl. firma's voor **alleenverkoop** van: 1. haar in alle landen gepat. gummi zolen; 2. haar auto- en motorfietsbanden en binnenbanden. Br. 2-1255 De Tel.

Gevraagd op Technisch Handelskantoor

een actief en accuraat Jongmensch

met handelsaanleg: prot.; leeft. 23—26 jr.; goed corresp. in Dui. en Eng.; techn. onderlegd; alleen zij, die ten volle aan bovenst. eischen voldoen, gel. te schr. Br. No. 497 N L Adv.-Kant. J. H. DE BUSSY, Amst. C. 2-9400

Vertegenwoordiger-Regenjassen.

Voor goed ingevoerd Holl. fabrikaat (kleermakerswerk) bekend merk, vragen wij ingevoerd vertegenw. op prov.-basis. Br. met voll. inl. 2-1339, bur. De Telegraaf.

Procuratiehouder

gevr. op **fabriekskantoor** om na **voldoende** inwerking in de **directie** te worden opgenomen. Deelname in het kapitaal minstens **fl. 25.000.-. Scheikundige** of administratief onderlegde Heeren genieten de voorkeur. Br. 2-1295 De Tel.

Gevraagd **2 Vertegenwoordigers** welke bewijzen van verkoopkracht kunnen overleggen en ingevoerd zijn bij H.H. grossiers, grootwinkeliers enz. in kol. waren. Br. met volledige gegevens en vermelding van gewenst salaris en rayon te zenden aan de Nederlandsche Havermoutfabriek te Zoeterwoude (Post Leiderdorp). 2-9398

Zeepfabriek

zoekt **Vertegenwoordiger** of **Grossier** voor **alleenverkoop** voor Amsterdam en omstreken van hare harde huishoudzeep. Br. ond. no. 2—1314 bur. de Tel.

Kantoorpersoneel enz. (aangeboden)

Jongedame, 22 j., kant.-routine, z. p. 1 Jan. betr. Bekend m. boekhandel, dipl. nut. handw. Hoog sal. g. vereischte. Br. no. 3-1327, Bur. Tel.

Besch. Jongd. vr. avondw. i. h. b. v. schrijfm. Br. 3-D6818 De Tel.

Uw boekhouding in orde v.v. *f* 3.-, Amstelkade 70, Tel. 31966. 3-9216

Kantoorpersoneel enz. (gevraagd)

Ervaren Boekhoudster

gevraagd. Diploma O. H. S. of H. B. S. 5 jr. vereist. Zij die diploma boekhouden M. O. of Staatsexamendiploma hebben genieten de voorkeur. Uitv. inl. onder No. 4—1336 bur. de Tel.

Garage-Onderneming

vraagt tegen eind December een

Boekhouder

bekend met het garagebedrijf. Br. met opg. van tegenw. en vroegere werkkring, leeftijd, verl. salaris, enz., H. L. 1435. RICARDO'S Adv. Bur., A'dam. 4-4913

Gevraagd voor sjr. indienstr. **Vr. kantoorbediende,** leeft. 18 à 20 j., bekend met typen, telef.bed. en eenv. adm. Br. m. voll. inl. en verl. sal. onder 4-D6804, Bur. De Telegraaf.

Jonge Stenotypiste

voor Holl. en Duitsche corresp. en andere kantoorwerkzaheden voor direct gevraagd. Aanmelden tusschen 9 en 12 uur bij ACO, Keizersgracht 114. 4-D6828

Reclame-service bur. te A'dam vr. v. onmidd.

flinke Assistente

voor corresp. en boekh., leeft. 24-30 j., kennis mod. talen, speciaal **Engelsch** vereischt. Bij voorkeur iemand, die reeds op Service bur. heeft gewerkt. Br. m. voll. inl. 4-1347 De Tel.

Magazijn-, Winkelpers. enz. (aangeb.)

Ontw. jongem., geh. vrij, v. g. h., b. z. a. als **part. Chauffeur.** Br. 5-D6803, Bur. De Tel.

B.z.a. bekw. **Neon Blazer,** ook pomper, gesch. persoon v. iemand die in Neon wil beginn. V.g.g.v. Br. 5-D6823 De Tel.

Magazijn-, Winkelpers. enz. (gevr.)

Gevraagd voor direct een **Zakkenplakker-Machinedrijver,** volkomen bekend met de nieuwste harm. zakkenmachine en rollen gummi drukpers fabr. W. en H. Brieven met uitv. inl. leeftijd, verlangd loon, enz. onder no. 6-1304 De Tel.

Garagebediende gevr., kunn. auto's wasschen. Bez. rijbewijs *f* 8 p. w. Br 6-1300, De Tel.

Kapster gevr., prima kunn. waterg. **J. P. Heijestr. 119 B. tel. 85611.** 6-4956

Net Chauffeur voor taxi, voor eigen rek. te rijden, wagen aanw. *f* 100.— borg. Amstelveenscheweg 131 1 ét. 6-4950

Gevr. net pers., behoorlijk voorkomen, voor portier-huisknecht Bioscoop-Theater, omtrek Haarlem, intern. Br. 6-1340 Tel.

Prima Coupeuse

voor **midden- en betere genre japonnen** door **fabriek gevr.** Voll. inl. 6—1321 de Tel.

Huishoudelijk personeel enz. (aangeb.)

Besch. ontw. Dame, m. l., P. G., zoekt met Januari werkkring, **huish. gezelschap** of derg., gez. opgew. humeur. Au pair of tegen kl. verg. Ook voor tijdelijk. Uitst. aanbev. Brieven fr. onder No. 55, BLANKENBERG'S Adv. Bur., Lavendelstr. 3, Amersfoort. 7-9347

B.z.a. direct of later besch. Duitsche juffr. 32 j. als **Huish. of Dienstbode.** Uitst. voor kinderen of verpl. Prima Holl. refer. Br. no. 7-1053. De Tel.

Oostenr. Dienstboden

plaatst door geheel Nederland Bureau „International", Keizersgracht 508, Tel. 31728. 7-7262

Huishoudelijk personeel enz. (gevr.)

Gevr. 2e Meisje, 8-8 u., tafeld., strijken, nasien, v.g.g.v. Aanm. 's av. **Hacquartstr. 12.** 8-9405

Woningen

Aangeb. Kantoorlok., Magazijnen enz.

Rust. Kantoorlok.

Keizersgracht 667. Event. **met bergplaats.** Voor direct. 9-9383

Onderstukken

te huur vanaf **fl. 3.50** p. w. **Weesperzijde 98, tel. 51497.** 9-9406

Kantoorlokalen

2 ineenl. lokalen *f* 45.- p. m. Ook afz. Heerengracht b/d. Dam. Bevr. Singel 142. 9-W3210

Prachtig groot schildersatelier, event. met mooi **Bovenhuis,** aan de Jac. v. Lennepkade 55. Makel. C. N. WILLEMSE, Naarden. 9-9122

Ateliers met Woning

te huur op het Noorden, huurprijs vanaf *f* 48.- p. mnd. Brieven 9—1344 Bur. Tel.

Vergaderzaaltje *f* 2.50 p. avond. Frederiksplein 10. 9-8249

Aangeboden Huizen. Kamers. enz.

Mooi Bovenhuis

Jan Evertsenstraat, Sleutel Vespuccistraat 31. 10a-966.

Winkelhuis

Mercatorplein

Sleutel Vespuccistraat 31 10a-7024

Huis m. Belétage.

Wouwermanstraat 26. Sleutel J. W. Brouwerspl. 17. 10a-7033

Te Huur **Winkelhuis,** Corn. Schuytstraat. Br. 10a-1303. Tel.

Twee perceelen, sloop Jordaan. Br. 10a-1324 De Telegraaf.

kinkerstraat 335. Winkelhuis. 10a-4947

Lauriergr. 118 III fl. 7.-, Kinkerstr. 341 II. Ten katestr. 27 II 10a-4946

Benedenhuis, 3 k., keuk., tuin v. d. Hoogstraat 122 fl. 6.50 p.w. 10a-9403

Lomanstraat 85, vrij ben.huis, parterre en bel ét., 5 kam., serre, kl. badk., keld., tuin, Zuiden, parketvl., 3 kam. en ben. gang. NIJENHUIS, **Hoofdweg 15, tel. 51421.** 10a-4955

Winkelhuis met woning en kelder aan de **Marnixstraat 171,** aan achterzijde aan vaarwater gelegen. Huurprijs *f* 650.- per jaar. Dag. te zien. Inl. **N.V. Mij. „Volharding",** t. e. v. o. g. Tel. 37057. 10a-4965

Stadionweg 132 III. Gem. Zit- en Slaapk. of Zit- en Slaapk. v. 1—2 p. m.o.z.pens., mod. comf. 10b-4961

Gem. Zit-Slaapk. of Zit- en Slaapk. v. 1—2 p. m.o.z.pens., mod. comf. 10b-4959

Te huur Merelstraat 9 huis

benedenhuis, bev. 4 kamers, keuken, waranda — tuin. Te bevragen M. F. ARENDSE, Adelaarsweg 138 **Telf.: 60462.** 10A-4967

Onderstuk. ± 400 M².

Mercatorstraat 141 onderstuk te huur met veel licht en voor alle doeleinden geschikt. Dagelijks te bezichtigen sleutels op no. **147 huis Winkelhuis.** Diverse woningen vanaf *f* 7.60 p. w. Te huur **Jasonstraat 23** winkelhuis ingericht voor slagerij of comestibleszaak. Te bevr. Jasonstraat 29 huis en bij GEBR. ARENDSE, telf. 25490—60162—21419. Diverse woningen vanaf *f* 38 p. mnd. 10A-4968

Te Koop

Koninginneweg. Lasten p. j. *f* 265,22. Huren Huis met belstake *f* 1200. Dubbel vrij bovenhuis vrij van huur *f* 900. Huurwaarde totaal *f* 2100.—. Koopsom *f* 23.000.—. Te bevragen bij de Mak. GEBR. M. F. en C. ARENDSE. Telf. 25490—60462. 10A-4966

Huurverlaging in Zuid

Ben.h. en 1e, 2e etg. van af *f* 38.- p.m. bev. k. suite, 2 sl.k. met vaste wascht., zold.sl.k., badk. met bad en waschbak, keuk., war. m. kast gel. t.o. gr. plants. Te bevr. dag. ook Zond. van 2—4, Argonautenstr. 30 huis - Jasonstr. 29 huis. 10A-W3160

Mooi wonen

Ben.h. flat, in Oost, bev. k. suite, 3 slk.k. m. vaste wascht., keuk., badk., gr. hal, tuin, tuinh. *f* 55.- p.m. T.o. plants. Vrij Bovenh. zelfde aantal k., ook war. 5½ M. met kast en zold. *f* 45 p. m., te bevr. dag., ook Zond. W. HENSEN, Mr. P. N. Arntzeniusweg 17. 10A-W3161

Moderne Benedenhuizen en Etagewoningen.

Stadionplein en omgeving, 4 tot 7 kamers, keuken, badk. met ingeb. bad, waschtafels enz. Huurpr. vanaf F. 42.50 p. m.
Amstellaan en Ulthoornstraat b. d. Berlagebrug: 4 en 5 kamers, keuken, badk. met ingeb. bad of badcel. Huurpr. vanaf F. 40.— p. mnd.
Ie Helmersstraat b/d Const. Huygensstraat, 5 kamers en keuken. Huurprijzen vanaf F. 35.— per maand.
Marnixstraat b/h Leidscheplein: 5 kamers, keuken en zolderkamer. Huurprijzen vanaf F. 32.50 per maand.
Bronckhorststraat b/d Van Baerlestr.: 4 kamers, keuken, badkamer. Huurprijzen vanaf F. 42.— per maand.
Nadere inlichtingen bij H. VAN DAM Azn. & ZONEN, Sarphatistraat 35 Amsterdam, Telef. 52400. 10a-6732

Aangeb. Buitenverbl., Pensions enz.

Lage Belasting.

Te Koop ½ villa, park Kieviet, kamer en suite, hal, keuk., gr. kelder, bijkeuk., 5 gr. slaaps., badk. compl., k. en w. water, centr. verwarm. Koopprijs *f* 15.000. Evenzeer een groot Heerenhuis **A *f* 8.000.** Schouwweg 5, Wassenaar, Tel. 71852. 11a-9377

f 3200. Vrij huis, 420 M.2 tuin *f* 25.60 hyp. Ook huurkoop. K. SPIJKER, Uitgeest. 11a-4941

Gevr. Huizen, Kamers, Pensions enz.

Garageruimte

In Zuid gevraagd; zoo mog. met woongelegenheid. Brieven No. 12a-1217 De Telegraaf.

Voor belegg. eenige goede Middenstandswoningen gevr. A'dam, Utrecht, Amersfoort of Haarlem. Br. 12a-N9171 Tel.

Gepens. wed. **zoekt le Bovenhuis,** *f* 5.—, West. Br. 12a-1323 Tel.

Huizen voor belegg. te k. gevr. Br. m. voll. inl. 12a-1325 De Tel.

Te Huur gevr. p. 1/1 omtr. Valeriuspl./Concgeb. mod.ruim vrij d. **Bovenh.** 6 k., badk. *f* 45/52. Br. 12a-1309 De Tel.

Gevr. Smederij of Onderstuk, gesch. v. lichte metaalbewerking. Br. 12a-D6825, Tel.

Te huur gevraagd **Bedrijfsruimte** minstens 150 M.2, liefst onderstuk, moet voldoen aan eischen Arbeidsinspectie en Hinderwet. Brieven met opgave huurprijs enz. 12a-1337 bur. Tel.

Ik zoek voor mijn dochtertje van 4 jaar goed Kinder Tehuis. Br. 12b-D6831 bur. de Tel.

Twee jongelui zoeken Zit-Slaapkamer m. kookgelegenh. in West. Br. 12b-D6796, Tel.

Besch. ontw. Dame, m. l., P. G., vraagt met Januari **verw. Sl.k. met pension en** huiselijk verkeer. Genegen in ruil lichte H. bezigheden of lichte verpleging te verrichten. Zoo noodig kl. verg. te geven. Liefst omtrek Utrecht of A'dam. Brieven fr. onder No. 56, BLANKENBERG'S Adv. Bur., Lavendelstraat 3, Amersfoort. 12b-9349

Gem. Zit- en Slaapkamer m. keuken gezocht, z. pension. Br. ond. 12b-1297, Bur. De Telegr.

Hilversum. Bij echtpaar z. k. pens. aangeb. voor D., H. of echtpaar. Br. no. 612, Tel. H'sum. 11b-4930

Logeerkamer gevr. door Echtp. (buitensl. wonend) voor eenige malen p. mnd. Voork. Concertgeb. omg. Br. met voorwaarden onder no. 12b-1345 bur. Tel.

Te huur gevraagd **vrij Kamertje,** liefst Vossius, Zuid of grachten, ½ dag per week verw. en verl. inbegr. Br. ond 12b-D6819 De Tel.

Vraagen Aanbod

Huw. Besch. dame, eigen home en inkomsten, z. s. k. m. n. deg. Heer m. g. positie, 36—46 j. (g. verdekt adres of tusschenp.). Br. 13-D6810, Tel.

Huwelijk. Twee beschaafde chique Jongedames, 26—28 j., vriendinnen, zoeken kennism. met dito Heeren met goede positie. In eigen kringen geen gel. tot kennism. Br. 13-N9185, Bureau De Telegraaf.

Huwelijk. Dame v. g. h., 37 jaar oud, zoekt kennismaking met heer. Br. No. 13-1318 De Tel.

Boy. Vrouwke wenscht jeen leuken avond. Mijn gedachten zijn steeds bij jou. **JE ZUS.** 13-9397

M. K. ligt brief voor U. 13-4951

Mil. vl.

die mij iederen Vrijdagmorgen een bezoek brengt, schrijf s.v.p. no. 62879 BOLREK, Amsterdam. 13-9370

D.H. kom s.v.p. op zelfde plaats Donderdagav. 8 u. precies. 13-D6827

Net meisje, 20 j., zoekt sportieve Vriendin. Br. 13-D6814 Bur. De Telegraaf.

Laat Uw Advertenties door „BOLREK" plaatsen. Adv. Bur. Kon.plein 3, A'dam. 13-7199

Huwelijk. Wenscht U kennismaking om later te huwen, wendt U dan in 't volste vertrouwen tot het meest vertrouwde en uitgebreidste bureau hier te lande. Leest daarover de ervaring van een journalist. Gratis toezending in blanco couvert door Bureau **„Search",** Diergaardesingel 79, Rotterdam. 13-9383

Huwelijksbemiddeling

v. d. betere kringen d. 1e kl. Huwel. Bureau f/d Hoofdstad (Directie Accountant en Oud Ind. Ambtenaar). Voor Heeren m. vermogen en/of vast ink. prima partijen. Inl. kosteloos. Strikte geheimh. verz. Br. 13-3352 Bureau De Telegraaf.

Lessen: Talen, Steno, Boekh. enz.

Berlitz

stelt een bevoegde leeraar te U wer beschikking, die de kwesties, welke U belang inboezemen, in zijn moedertaal behandelt. Eenig adres te Amsterdam **Vondelstr. 32** 14-9379

English priv. *f* 0.75

BOWDEN, Nieuwendijk 36. 14-7[illegible]3

Bijwerken van Scholieren. Het N. O. G. heeft bekwame leerkr. voor U. Bill. cond. Inl. J. H. VAN WAVEREN, **Nassaukade 139. Tel. 84981.** 14-6894

Danslessen en Clubs.

St. Nicolaas cadeau, 15 danslessen **f 10.—.** Dansschool Bilderdijkstr. 130, tel. 80052. 15-9203

Handboek „Moderne Dansen" 1934, door J. A. BRONMEYER, Lange Poten 27, 's-Gravenhage. Per post 85 cent. Giro 240444. Omvat: Foxtrot, Slowfox, Tango, Waltz, Blues en Rumba 15-9042

Diverse Lessen en Clubs.

Happy-Home

Fr. v. Mierisstr. 111, tel. 21381. **Bridgeles à *f* - p. les v. 2 uur.** 18-7132

Les gezocht voor Patronen maken. Br. 18-D6798, De Tel.

Prijsverlaging Autorijlles! HESSELING-HOLZHAUS, Hoofdweg 412, tel. 80905. 18-7261

Autorijschool „Zuid". Roelof Hartstraat 12, Tel. 29933 18-4944

Leert dameskappen, waterg. manicure, pedicure massage, ontharen enz. door een intern. erk. leerm. prof. ANTON v.d. BERG, Vijzelgr. 37. Gevest. te A'dam sedert 1923. Dipl. Parijs, Brussel, Berlijn 18-4972

Yo's Jiu Jitsu School

Karel du Jardinstr. 68. A. Spoedcursus spec. zelfverdediging *f* 18. 18-9687

Zaken. Voorschotten enz.

Sperrmarken,

Houders van Sperrmarken gezocht voor **Prima-Patent,** zeer winstgevend Br. No. 19-1243, Bur. De Telegraaf, A'dam.

Zoekt U 'n goede Zaak?

die betaald wordt na overtuiging en inwerken? Vraag dan onzen gratis Zakengids. **Kondijs & Co.,** Keizersgr. 302, Tel. 35665 19-9384

Te koop: Goed rendeerende

Garage met rijwielstalling

te Amsterdam, in nette buurt. Inventaris, gereedschappen en *f* 400.— solide vorderingen inbegrepen voor *f* 3200.- wegens aanvaarden van een hoofdagentschap in andere plaats. Brieven onder no. 19-1257 De Tel.

Sigarenzaak

te koop aangeboden. Inventaris, 2 zonneschermen, enz. *f* 1000.-, overname goederen banderolprijs, min 25 %. Heele goede bijverdienste. Brieven 19-1230 De Tel.

B. Hilbink, A'dam,

Blauwburgwal 12, Tel. 21405. Verkoop Zaken en Bedrijven. *f* 5500.- Rend. Banketbakkerij, bestaat 100 j. Modelzaak, kosthinger. Gezonde winstm. Ruimwon. Occasion. **Inl. grat.** 19-N9194

Te koop: **moderne Banketbakkerij,** omzet *f* 10.000, Kosprsen *f* 4000. Br. 19-1332 Bur. De Telegraaf.

Spoed! Gelegenheidskoop. Mod. Haarden Haardkachels, event. inr. en parff. t.o.v.b., **geen** tusschenpers. Br. T 176 WIJKER'S boekh., **Stadionweg 283.** 19-4955

f 4000 ter leen gevraagd, machines onderpand, r. overw. Br. no. 19-1061 bur. Tel.

Kantoren „Jansen", Singel 482, A'dam en **Vredenburg 67, Utrecht de grootste** keuze in zaken en bedrijven. Inl. kosteloos 9.30—6 uur. 19-9408

Pension ter overname, gel. centr. van Den Haag voor *f* 2000. Zeer geschikt voor jonge menschen. Brieven 19-1063 Bur. De Tel.

25.000 à 40.000 Gulden gevraagd

als leening of deelname tegen onderpand voor overname en uitbreiding van belangrijke handelszaak (N.V.). Desgewenscht administratieve positie disponibel. Br. 19-N9195 Tel.

Drogistzaak.

Te koop aangeboden in welvarende streek in de Prov. Groningen een drogistzaak, annex glas- en verfhandel. Ruim burgerbestaan verzekerd. Zonder eenig kapitaal onnoodig te reflecteeren. Te bevragen bij H. KOLTHOF, Accountant te Hoogezand, Hoofdstraat 5. 19-9375

Ter overname gevraagd

Chemische Fabriek van Cosmetische Producten

bij voorkeur bedrijf, dat onder wetenschappelijke leiding van Dokter of Apotheker staat. Zoowel kleine als middelmatige fabriek, liefst N.V., komt in aanmerking. Directe offerte, geen tusschenpersonen, onder no. 19-1346 De Tel.

1e Hypotheek à 4½ %

Gevr. op prachtpand te Haarlem, gr. *f* 20.500 Sol. bel. Br. onder 19-1298 De Tel.

Auto's, Rijwielen, Vaartuigen, enz.

Occasion

Wegens sterfgeval te koop zeer weinig bereden

7 pers. Graham Paige

Sedan en liefst 5 pers. Sedan. Te bevr. v. ZALINGE'S autobedrijf. Telef. 4041, Bussum. 20-4971

Te Koop Regenboogjacht

in prima conditie, schitterende inventaris, vele eerste prijzen, hoog nummer, uiterste prijs *f* 1150.—. Te bevragen bij B. C. KIEWIT, Willemsparkweg 134, Amst. 21-N9193

Gladde Banden slippen

Laat ze direct Arevlseeren, terwijl U wacht bij A.R.E.V.I., Pl. Middenlaan 21, A'dam. 20-9403

Geert Hoogeveen - Haarlem

Ged. Oude Gracht 66 - tel. 14881 steeds nieuwe en gebruikte auto's in voorraad. NASH en ADLER agent. 20-6702

Opel, 6 cyl. Cabriolet 4 ord. kap, einde 1933, al nw. ca 13.000 K.M. geloop., *f* 875.—, tel. 51154. 20-N9186

Autoplaatwerk H. Russon, Corn. Troststr. 31, Tel. 28689. 20-9077

Geweldige prijsverlaging in Remtoering en ringen. KUHNE, Overtoom 228, T. 83564. 20-6496

Dagvergunningplaten direct en perfect. Overtoom 147. Tel. 82149. 20-9087

Ford Sedans vanaf 250. NEFKENS, Weesperzijde 55. 20-N9123

Met onze machines 100% **Slijpwerk.** Kloppen en zetels van ieder merk. Autobedrijf BOCK, Prinsengracht 364. 20-9402

Te koop Ford tweezitter in prima staat. BECK & VAN ESSEN, Westerstr. 26, **tel. 48339** 20-9337

Stop-achterlamp, vele soorten. A.R.M.I. Dan. Stalpertstr. 35—37 20-9076

Winkers stoplampen, spotprijzen. Prinsengracht 204. 20-9170

Gevr. Auto tusschen 2 en *f* 600.- à contant. Br. 20-1341. Bur. De Tel.

Dagvenglas bevelligt U pas! Overtoom 147, Telefoon 82149. 20-9071

6 pers. Peerless, als nieuw, '31, koopje *f* 350.-. Ook ruilen 4-pers. Prins Hendrikkade 35. Telef. 43872. 20-D6822

Kroonwielen en Pignons N.V. Taxameter Centrale Amsterdam, Den Haag, Tilburg 20-9186

Te koop **Graham Paige** voorz. v. alle comf. BECK & VAN ESSEN, Westerstr. 26, **tel. 48339** 20-9338

Chevrolet Sedan 33/34

Luxe leerbekleeding, als gl. nw. Spec. prijs. J. STEENBEEK, Floresstr. 4, Haarlem, telef. 14667. 20-N9183

5 Mooie groote 6/7 Chevrolets 1931

te koop. Br. 20-N9179 De Tel.

Zonder chauffeur

Nieuwe Auto's speciaal op langen termijn extra lage prijzen.

Garage Waagemans,

2e Oosterparkstraat 144—148, Tel. 53377. 20-7589

Graag wilde ik een auto, O, goede Sint.
Ik zal er voor zorgen mijn lieve kind.
Dank beste Sint Nicolaas; vervuld zijn mijn droomen,
als de wagen op Fisk-banden zou kunnen komen.
20-9221

Meubilair en Huisraad.

Opheffings Uitverkoop

Meer dan 30 % zijn onze prijzen verlaagd voor slaap-huiskamers-salons, etc. Slechts korten tijd. **Damstraat 9-11** A'dam 22-4943

Haarden *f* 0.75 p. w.

zonder vooruitbetaling. Gratis demonstratie.

Stofzuigers *f* 0.35 p. w.

Tegen inlevering van uw oude stoffer en blik *f* 2.50 **reductie,** zonder vooruitbetaling.

Sitters & v. d. Kar,

Ceintuurbaan 428, Nieuwe Heerengracht 17, Nassaukade 29, Linnaeusstr. 103 A. Tel. 80691. Haarlem: Kruisweg 60, Tel. 16659; **Hilversum:** Veerstraat 50; **Rotterdam:** Nieuwe Binnenweg 260, Tel. 37033. 22-5219

Jaren schuld is hopeloos.

Stofzuigers van *f* 10 tot *f* 25

w.o. Premier, El. Lux, Excelsior, Regina, Ritsema, Nilfisk en nog 30 andere merken, volle gar. Prima Duplex *f* 45.-, Hoover *f* 80.-, Hamilton Beach *f* 80.- enz Ziet de étalage bij het vertr. bek. Stofzuigerpaleis Vijzelstraat 7-11, tel. 31761, fil. Haarlemmerstr. 41, tel. 41437. 22-5904

Stofzuigerdokter

Vijzelstraat 7, Tel. 31761. 22-9355

Opklapbedden

met pracht eiken ombouw *f* 13.75, 2 pers. *f* 18.50, grootste keuze, 15 j. gart. Postjesweg 14 I t/o Ambachtschool. 22-N9177

Dames-, Heeren-,

Kinderkleeding, meubelmenten, opklapbedden, Haarden en Haardkachels, **f 1.- per week.**

De Goede Bron,

Prinsengr. 810 b. d. Utr.str. 22-9114

Warenhuis Nederland Haarden Haardkachels vanaf *f* 1.— per week. 239 Weteringschans 239 b/d Regulierspracht, Tel. 34372. 22-9339

Aangeb. eikentafel m. 6 stoel, eiken salonkastje 2 hoekstoeltjes vloerkleed spiegelk. (mah.) rietenstoel crap. 2 fluw. kussens. SMIT, Grensstraat 3 I. 22-9404

Te Koop 11 staafs gasradiator, groot emaille fornuis, emaille badkuip. Nieuwe Leliestraat 134, Tel. 44540. 22-9407

Kleeding.

Stormloop-Uitverkoop!

1000 Bontmantels, Vossen met **garantie v. halve engrosprijs.**

„Pelta", Prinsengr. 1079

23-5608

S. de Leeuw

geeft veel geld voor D. en H.-kleed., meub., naaimach., kantoor, magazijn enn andere opr. Lindengracht 43. Telef. 48398. 23-5052

Heerenkleeding

naar maat vanaf *f* 5.— p. m. **N.V. The London Style,** Weesperzijde 87, Tel. 55157. Vraagt inzage stalencollectie. Coupeurs bezoeken U door geheele land. 23-6194

Bontreparatieinrichting, Ferdinand Bolstraat 145. 23-9064

Regen- en Wintermantels naar maat *f* 25.-, Amstelkade 63, telef. 28722. 23-9406

De gemakkelijke manier om goed gekleed te gaan

2 Colb. Costuums, Demi Saison, Ulster of Winterjas **n. m. bet.** per abonnement *f* 7.50 p. m. Br. No. 23-3213 De Tel. - Tel. 40631.

Muziekinstrumenten, enz.

Steinway Piano f 200.–

te koop. Br. 24-1296, De Tel.

***f* 275.— Eiken Thurmer Piano** Adm. de Ruyterweg 380. 24-4962

Pracht Steinbach *f* 160.–

Mooie volle toon, 5 j. gar. fl. 6 p. m. 2e Jan v. d. Heijdenstr. No. 103. 24-4942

Radio. enz.

Telefunken

Het wereldtoestel

Ceintuurbaan 171. Tel. 24867. 25-7263

Philips Radio *f* 0.75 p. w.

zonder vooruitbetaling.

Sitters & v. d. Kar,

Ceintuurbaan 428, Nassaukade 29, Nieuwe Heerengracht 17, Linnaeusstr. 103a, Tel. 80691. 25-9083

Huisdieren, enz.

Te koop Bouvier, reu, meerm. bekr., zwart ruig, 2 jaar. Dito reu, geb. 28 April 1934, zwart ruig. KNIPPENBURG, Geldermalsen. Zondags niet. 26-9383

Kanaries op vollen zang van particulier zeer billijk. Thorbeckeplein 16. 26-D6830

Te k. Eng. Windhonden m. st.boom, geb. 28/6 '34 bij Adr. de Vries, Sloterweg 275, Rijk. Haarl.meer, Telf. 80574. 26-4940

Fransch Bulldogje m. stamb. Koninginneweg 219. 26-9394

Weggeloopen

kl. Fox-terrier, teg. bel. bez. SCHIPHORST, Van Woustr. 31 26-9402

Kantoormachines, Kassa's enz.

Schrijfmachine

Onbegrijpelijk slechts *f* 35.—. Bur. **Succes,** Pl. Kerkl. 67 A'dam. 27-9021

Royal Schrijfmachine

prima, prima *f* 65.— **Molsteeg 4** naast Hoofdpostk. 27-7319

Underwood schrijfmachines

vanaf *f* 50.— met 2 jaar degelijke garantie.

James Plant, Vijzelgracht 17, Amsterdam

Tel. 43417—33017. 27-7679

Diversen.

Wij graveeren alles.

HERBLOT, N. Lellestraat 131 28-9254

Borduren

Ajour, Borduur, Plisseerinr. FIELIRA, Sarphatistr. 113, Amsterdam. 28-6632

Koelmachines

vol automatisch, van ¼—1 P.K., billijk te koop aangeboden, prima staat, als nieuw. Adres Zocherstr. 56 II. 28-9364

In consignatie gevraagd

alle soorten goederen, ook Radio en electriciteit, waarmede zeer goed bekend. Br. 28-D6806 Bureau De Telegraaf.

Graniet- en Timmerwerk

ED. DE MEIJER, Westerstraat 70. 28-4960

Prismaklijker te koop gevraagd. Br. 28-1301, De Tel.

Gebruikte Dekkleeden. Fa. FABER, Droogbak 6. Tel. 44517. 28-9208

Kerstsparren.

Groote voorraad zeer mooi gevormde donkergetinte Kerstsparren in alle voorkomende maten. Vraagt prijs bij A. G. ter Brugge, opzichter Heerlijkheid; de Eese; post Willemsoord (Ov.) telef. 79 Steenwijk. 28-4929

Tooverlantaarn

liefst met plaatjes van sprookjes e. d., door particulier te koop gev

SPEURDER
(Kleine Annonce)
Telef. 36500 (4 lijnen)
PER REGEL. . 50 cts.
Zaterdag . . . 60 „
Zondag . . . . 60 „

HEUSCH, EEN SPEURDER
HEEFT EEN FIJNEN NEUS

De Telegraaf

WOENSDAG 5 DECEMBER 1934 — AVONDBLAD

SPEURDER EN SUCCES
ZIJN SYNONIEM!

SPEURDER
(Kleine Annonce)
Telef. 36500 (4lijnen)
PER REGEL. . 50 cts.
Zaterdag . . . 60 „
Zondag . . . . 60 „

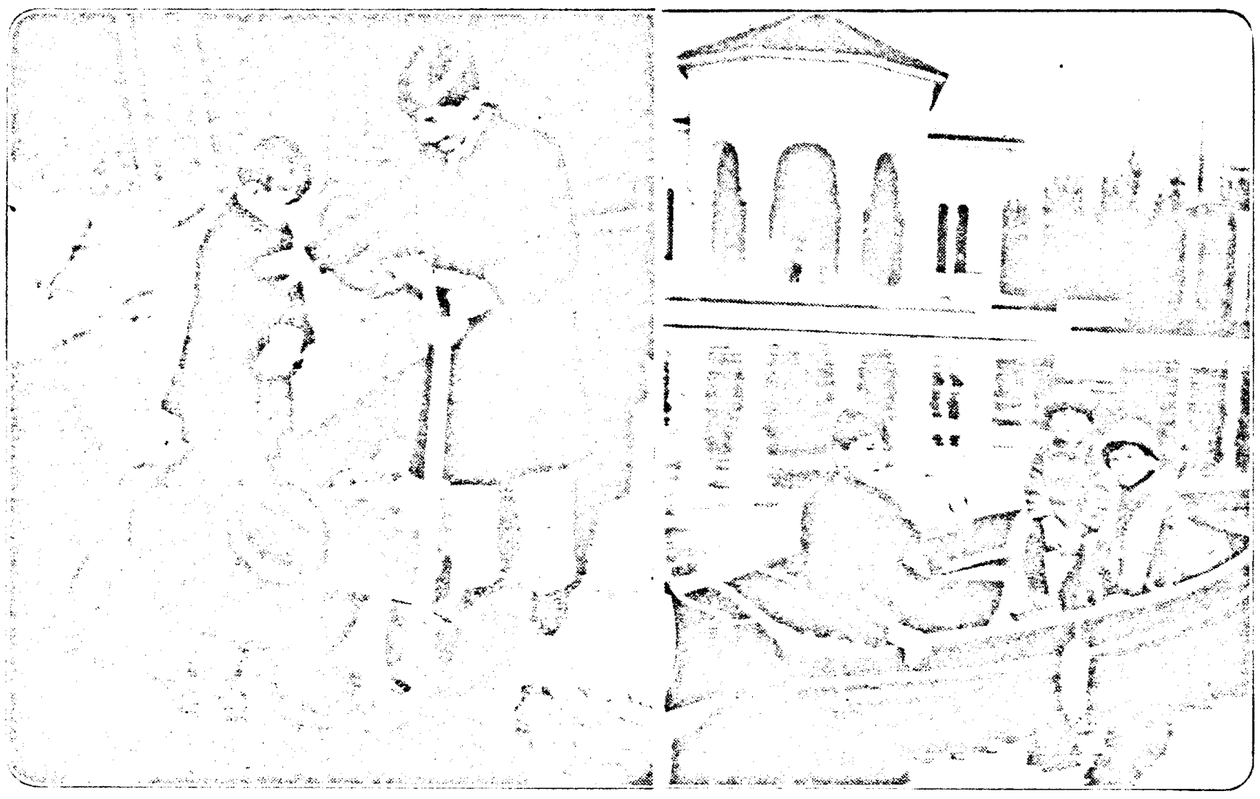

EEN KIND-KONING HEEFT VACANTIE. — De 11-jarige koning Peter van Joegoslavië, nog onbewust van de groote taak, die hem op de schouders is gelegd, vermaakt zich met zijn broertjes tijdens een vacantie in de tuinen van het paleis te Belgrado. Links: Onder toezicht van koning Peter graaft prins Tomislav de fundamenten voor een miniatuurpaleis, links prins Andrae. Rechts: Koning Peter met zijn broers in hun motorboot.

„NOOIT GEDACHT"
TOCH GEZONKEN

EEN SCHIPBREUK TUSSCHEN DE WEILANDEN. — De tjalk „Nooit gedacht" uit Wilnis is te Stolwijkersluis lek gestooten en gezonken. De opvarenden konden zich blijdjs in veiligheid stellen. — Het scheepje, dat leeggepompt en daarna gelicht wordt.

DE EERSTE KERSTBOOM IN DE RESIDENTIE. — Het Leger des Heils te 's-Gravenhage is thans reeds bezig den Kerstboom op te sieren voor het aanstaande Kerstfeest der armen. — Het aanbrengen van de versiering.

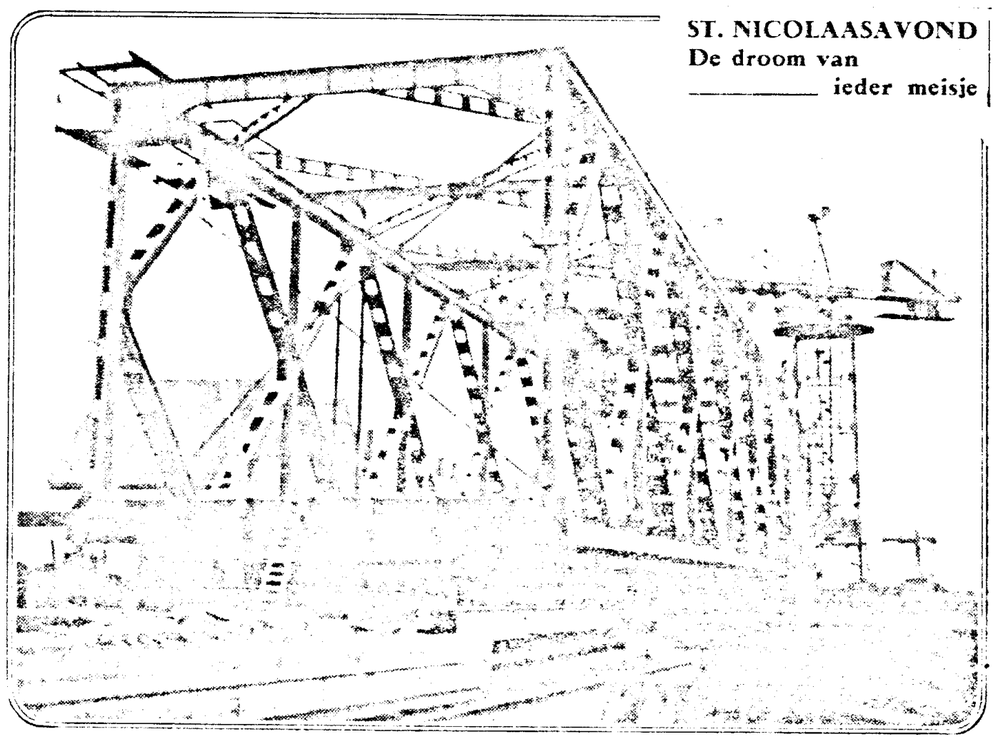

ST. NICOLAASAVOND
De droom van
ieder meisje

NEDERLAND
BOUWT BRUGGEN

DE EERSTE OVERSPANNING voor de nieuwe brug over het Hollandsch Diep is thans gereed gekomen. Zoodra de eerste pijlers gereed zijn wordt zij onmiddellijk geplaatst. — De overspanning op de werf van Penn en Bauduin te Dordrecht.

SCHERK
PARIS-NEW YORK

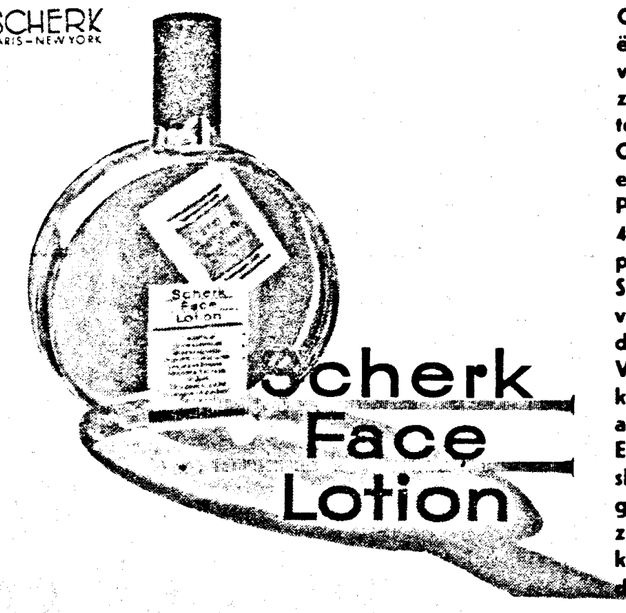

Ook goed voor U! Meeëters en onreinheden verdwijnen van Uw gezicht. Een heldere, teere teint komt te voorschijn. Geregelde verzorging echter noodzakelijk! • Per flacon 0.80, 1.30, 2.35, 4.90 • Wie een 15 ct. postzegel stuurt aan S. Blindeman & Co., v. Baerlestraat 89, Amsterdam, ontvangt een proef. Verzoeke echter nauwkeurige opgave van adres.
En dan nog iets. U hebt beslist reeds vaak naar een goede soort poeder gezocht. Laat U eens Mystikumpoeder - het beroemde Scherk Poeder - toonen

7363

Het Depot van Matthes Honig te Amsterdam
is vanaf 1 December gevestigd bij de
N.V. COMESTIBLES HANDELS VEREENIGING
KEIZERSGRACHT 639.
TEL. 19359—36075.
9379

Waarom geeft
Jong Nederland
de voorkeur aan
De Telegraaf
?
Omdat dat dagblad de tolk is van zijn idealen en behoeften.

Verkooping wegens sterfgeval.

M. I. VAN ENGELEN & ZOON, c.s. Makelaars, zullen op **Maandag 17 December 1934** na zes uur ten overstaan van den Notaris F. C. M. DE BIE, in **publieke veiling brengen:**
Het **WOONHUIS** met 2 afzonderlijk verhuurde bovenhuizen, tuin en erve te Amsterdam aan de
2e Jan Steenstraat 22
ter grootte van 1 Are 78 centiaren.
Huuropbrengst f 1452.— per jaar.
Bezichtigingsdagen: des Dinsdags, Donderdags en op den verkoopdag van 2 tot 4 uur.
7323

VEILING WEGENS STERFGEVAL.

Z. DEENIK & ZOON en E. J. HEYER & ZOON c.s. Makelaars, zullen op **Maandag 14 Januari 1935**, des avonds na 6 uur, in het Verkooplokaal „Frascati", ten overstaan van de Notarissen L. J. DE KUP en G. KRAMER, **in veiling brengen:**
Het **HEERENHUIS** met vrij uitzicht in het Vondelpark, gunstig op het Zuiden gelegen Tuin en Erve, aan de
Roemer Visscherstraat 31
Kad. Sectie R. No. 307, groot 1 ARE 78 CENT.
Bezichtiging Dinsdags, Donderdags en op den Verkoopdag van 2—4 uur.
Nadere inlichtingen worden verstrekt door de Directie-Makelaars Z. DEENIK & ZOON, Reguliersgracht 57, Tel. 33020, 41320 en E. J. HEYER & ZOON, Kerkstraat 393, Tel. 32236.
9340

Vrijwillige Verkoping

C. J. STRÖER & W. M. REYERSE c.s. Makelaars, zullen op **Maandag 10 December 1934** des avonds na 6 uur in het Verkooplokaal „Frascati" ten overstaan van de Notarissen L. H. DITMAR en J. VAN DER VEEN in **veiling brengen:**
Het **HUIS** en Erve, aan de
KERKSTRAAT 389
Kad. Sectie I, nr. 1412, **groot 63 Cent.**
Bezichtiging Dinsdags, Donderdags en op den Verkoopdag van 2—4 uur.
Nadere inlichtingen worden verstrekt door de Directie-Makelaars C. J. STRÖER & W. M. REYERSE, Weteringschans 53, tel. 32766.

Notarissen KETIE en DE GREEF te Arnhem berichten, dat het van ouds bekende
GRAND HÔTEL DES PAYS BAS
met tuin aan de Groote Markt 9 te ARNHEM;
GROOT 1607 M².
met vaste waschtafels, complete centr. verwarmingsinstallatie, install. voor warmwatervoorziening, electr. lift, 6 electr. Kromen en groot Koekfornuis, is ingezet
OP SLECHTS f 31190.—
Toeslag Dinsdag 11 December 1934 te 19 uur in het Vendubuis der Notarissen, Koningstraat 37 te **Arnhem.** Aanvaarding vrij van huur onmiddellijk na den toeslag. Betaling 1 Febr. '35 met 5% vanaf den toeslag.
Kooper krijgt het recht van geheele of gedeeltelijke naasting van den hotelinventaris die op 6, 7 en 8 December a.s. provisoir wordt verkocht. Bezichtiging Maandagen en Dinsdagen van 14 tot 16 uur tegen toegangsbewijs afgegeven door voorn. notarissen, Eus. Ruitensingel 14, alwaar nadere inlichtingen zijn te bekomen.
6153

Vrijwillige Verkoping

H. VAN DAM Azn. & ZONEN, Makelaars, zullen op **Maandag 14 Januari 1935**, in het gebouw „Frascati", ten overstaan van Notaris E. HEIMANS in Publieke Veiling brengen:
Het WINKELHUIS met twee Bovenwoningen en Erve
aan de
HEERENSTRAAT 37,
groot **46 c.A.**
Te bezichtigen des **Dinsdags, Donderdags** en op de **verkoopdag** van 2—4 uur.
Nadere inlichtingen verstrekken de Directie-Makelaars: H. VAN DAM Azn. & ZONEN, Sarphatistraat 35, Telef. 52400 (4 lijnen).
4952

I. ENGELSMAN, J. L. VAN AMERONGEN c.s. Makelaars, zullen op **Maandag 17 December 1934** des avonds na 6 uur in het Verkooplokaal „Frascati" ten overstaan van den Notaris ADOLPH ROOS, **in veiling brengen:**
Het **HOEK-WINKELHUIS** met 6 afz. Bovenwoningen en Erve, aan de
KONINGSSTRAAT 38
hoek **Lange Keizersdwarsstraat 1,**
Kad. Sectie G, No. 3422, groot 47 CENT.
Bezichtiging Dinsdags, Donderdags en op den Verkoopdag van 2—4 uur.
Nadere inl. telefoon 35359 en 20602.
7340

VEILING WEGENS STERFGEVAL.

H. ROODENBURG, M. ROODENBURG en I. ROODENBURG Hzn. Makelaars, zullen op **10 Maandag 10 December 1934** des avonds na 6 uur in „Frascati" ten overstaan van den Notaris S. TEIXEIRA DE MATTOS, **in veiling brengen:**
Het **WOONHUIS** met 2 afz. verh. Bovenhuizen, Plaats en Erve, aan den
Zwanenburgwal 92
Kad. Sectie G, nr. 4783 **groot 1 ARE 9 CENT.**
Bezichtiging Dinsdags, Donderdags en op den Verkoopdag van 2—4 uur.
6159

Belangrijke Vrijwillige Verkoping.

H. VAN DAM AZN. & ZONEN c.s. Makelaars te Amsterdam, zullen op **Maandag 10 December 1934, des avonds na zes uur,** in het Verkooplokaal Frascati, in Publieke Veiling brengen, ten overstaan van den Notaris C. F. J. BRANDS te Amsterdam:
1e **Het Herenhuis te Amsterdam aan het**
OOSTEINDE No. 1 hoek Sarphatistraat
(met achteruitgang aan het **achter Oosteinde**).
2e **Het HERENHUIS met Garage te Amsterdam aan het**
OOSTEINDE No. 3
eveneens met achteruitgang aan het **achter Oosteinde.**
HET GEHEEL MET EEN GEZAMENLIJKE GROOTTE VAN 484 M², heeft een frontbreedte aan de Sarphatistraat van ± 35 M. en aan het Oosteinde van ± 14 M.
Het complex is door ligging en grootte, voor vele doeleinden uitermate geschikt of geschikt te maken. **Cafe-exploitanten, industrieelen en bioscoopondernemers worden speciaal op dit complex attent gemaakt.**
Te bezichtigen des **Dinsdags, Donderdags van 2-4 uur.**
Nadere inlichtingen verstrekken de Directie Makelaars: H. VAN DAM AZN. & ZONEN, Sarphatistraat 35, Telef. 52400 (4 lijnen).
7313

Publieke Verkoopingen, enz.

Vrijwillige Verkoping wegens Liquidatie.

H. VAN DAM AZN. & ZONEN en **S. B. FRANK & ZOON,** Makelaars, zullen op **Maandag 21 Januari 1935** in het gebouw **Frascati,** ten overstaan van Notaris E. HEIMANS, in veiling brengen:

No. 1. Het **Winkelhuis** met drie afzonderlijk verhuurde bovenwoningen en erve aan de
EERSTE VAN SWINDENSTRAAT 34
te zamen met perceel No. 36 groot 2 A. 19 c.A. Kadastraal bekend met No. 36 onder letter S. No. 5750.

No. 2. Het **Winkelhuis** met drie afzonderlijk verhuurde bovenwoningen en erve aan de
EERSTE VAN SWINDENSTRAAT 36
te zamen met perceel No. 34 groot 2 A. 19 c.A. Kadastraal bekend met No. 34 onder letter S. No. 5750.

No. 3. Het **Winkelhuis** met drie afzonderlijk verhuurde bovenwoningen en erve aan de
EERSTE VAN SWINDENSTRAAT 38
groot 1.09 c.A.

No. 4. Het **Winkelhuis** met twee afzonderlijk verhuurde bovenwoningen en erve aan de
PRINSENGRACHT 60
groot 1 A. 3 c.A.

No. 5. Het **Winkelhuis** met drie afzonderlijk verhuurde bovenwoningen en erve aan de
PRINSENGRACHT 62
groot 45 c.A.

No. 6. Het **Huis** en erve aan de
PRINSENGRACHT 68
groot 12 c.A.

No. 7. Het **Winkelhuis** met twee afzonderlijk verhuurde bovenwoningen en erve aan de
PRINSENGRACHT 98
groot 65 c.A.

De perceelen zijn te bezichtigen des **Dinsdags, Donderdags** en op de **Verkoopdag** van 2—4 uur.
Nadere inl. verstrekken de Directie Makelaars: H. VAN DAM AZN. & ZONEN, Sarphatistraat 35, Telef. 52400 (4 lijnen) en S. B. FRANK & ZOON, Oude Zijds Achterburgwal 118, Telef. 45612.
4932

Vrijwillige Verkoping wegens Liquidatie.

H. VAN DAM AZN. & ZONEN en S. B. FRANK & ZOON, Makelaars, zullen op **Maandag 14 Januari 1935,** in het gebouw **Frascati,** ten overstaan van Notaris E. HEIMANS, in veiling brengen:

No. 1. Het **Winkelhuis** met drie afzonderlijk verhuurde bovenwoningen, open plaats, tuin en erve aan de
EERSTE VAN SWINDENSTRAAT 20
groot 1 A. 18 c.A.

No. 2. Het **Winkelhuis** met drie afzonderlijk verhuurde bovenwoningen, open plaats, tuin en erve aan de
EERSTE VAN SWINDENSTRAAT 22
groot 1 A. 18 c.A.

No. 3. Het **Winkelhuis** met drie afzonderlijk verhuurde bovenwoningen en erve aan de
PRINSENGRACHT 82
groot 27 c.A.

No. 4. Het **Winkelhuis** en kelder met 3 afzonderlijk verhuurde bovenwoningen en erve aan de
PRINSENGRACHT 84
groot 1 A. 21 c.A.

No. 5. Het **Winkelhuis** met kelder en 2 afzonderlijk verhuurde bovenwoningen en erve aan de
PRINSENGRACHT 86
groot 22 c.A.

No. 6. Het **Huis** met onderstuk, drie afzonderlijk verhuurde bovenwoningen, open plaats en erve aan de
PRINSENGRACHT 88
groot 63 c.A.

No. 7. Het **Huis,** bestaande uit onderstuk met twee afzonderlijk verhuurde bovenwoningen, open plaats en erve aan de
TUINSTRAAT 29
groot 76 c.A.

De perceelen zijn te bezichtigen des **Dinsdags, Donderdags** en op de **Verkoopdag** van 2—4 uur.
Nadere inl. verstrekken de Directie-Makelaars: H. VAN DAM Azn. & ZONEN, Sarphatistraat 35, Telef. 52400 (4 lijnen) en S. B. FRANK & ZOON, Oude Zijds Achterburgwal 118, Telef. 45612.
4953

J. D. HAALMEIJER Dzn., J. W. H. VAN STAA Jr., WILH. J. DRAYER JOHzn. c.s., Makelaars, zullen op **Maandag 17 December 1934,** des avonds na 6 uur, in het Verkooplokaal „Frascati", ten overstaan van den Notaris J. TH. A. HERMANS, **in veiling brengen:**
Het **HUIS,** bestaande uit Onderstuk met open Plaats, Achterhuis, 2 afz. verh. Bovenhuizen en Erve, aan de
OUDESCHANS 5
Kad. Sectie P, Nr. 762, groot **1 Are 44 Cent.**
Bezichtiging Dinsdags, Donderdags en op den Verkoopdag van 2—4 uur.
7887

VEILING

M. I. VAN ENGELEN & Zn., P. J. M. ZEEGERS c.s. Makelaars, zullen op **Maandag 10 December 1934,** na zes uur, ten overstaan van den Notaris F. C. M. DE BIE, **ir publieke veiling brengen:**
Het **WINKELHUIS,** waarin café met bovenwoning en erve te Amsterdam aan de
KERKSTRAAT 375
tegenover het Amstelveld.
Groot 99 CENTIAREN.
Bezichtiging des Dinsdags, Donderdags en op den verkoopdag van 2—4 uur.

VRIJWILLIGE VERKOOPING.

H. PH. MEYERINK, makelaar in fabrieken e.d. zal ten overstaan van den **Notaris E. A. J. W. GEEKEN** op
MAANDAG, 14 JANUARI 1935
des avonds na zes uur, in het **Verkooplokaal „Frascati", Nes, Amsterdam,** in veiling brengen: het
INDUSTRIE- EN OPSLAGTERREIN
MET WOONHUIS, SHEDGEBOUW EN 3 LOODSEN.
IN TOTAAL GROOT 59 AREN 19 CENT.
op erfpachtsgrond, Kadaster Sectie K, Nr. 1698, te
AMSTERDAM, GRASWEG 41–43.
Het terrein is zeer gunstig gelegen aan het Y. (Naast de fa. Hernet & Co.).
De **erfpachtscanon** bedraagt **slechts 20 cts. p. M². p. j.**
Te zien Dinsdags en Donderdags, alsmede op den verkoopdag van 10—12 v.m. en 2—4 uur n.m.
Nadere inlichtingen verstrekt:
H. PH. MEYERINK Makelaar in Fabrieken e.d., Taxatie- & Expertisebureau.
AMSTERDAM (Z.), VELAZQUEZSTRAAT 1, TEL. 22667.
6920

COUPONS
DONDERDAG EN VRIJDAG
IN DE LICHTHAL
WOLLEN EN ZIJDEN STOFFEN
KUNSTZIJDE
FLUWEEL
PEIGNOIRSTOFFEN
WITTE STUKGOEDEREN
GEKL-, GESTREEPT- en WIT FLANEL
RESTANTEN
HUISHOUDDOEKEN
TAFEL- EN BEDDEGOED
DE BIJENKORF
AMSTERDAM

TURKIJE VERNIEUWT ZICH IN STEEDS SNELLER TEMPO.

ZELFS DE TAAL IS OMGEWERKT.

Achternamen als „zichtzending".

Geestelijken in een lastig parket.

ISTANBOEL, 5 Dec. — Alle Turksche parlementsleden en andere vooraanstaande aanhangers van Kemal Pasja hebben thans een familienaam aangenomen, met het gevolg dat niemand op het oogenblik precies weet, over wien hij het heeft. Het eenige middel om aan deze verwarring te ontkomen is voorshands nog den ouden naam er bij te noemen, en liefst ook nog het ambt van den bedoelde.

De taalhervorming in zonder eenigen twijfel de meest ingrijpende, die door het Kemalistische régime is ingevoerd. Zij verplicht de Turken, een geheel nieuwe taal te leeren, die weinig of geen verwantschap of zelfs ook maar gelijkenis heeft met de taal, die op het oogenblik algemeen in zwang is. Deze nieuwe taal bestaat uit een samenraapsel van woorden, ontleend aan alle dialecten en gewestelijke taaltjes der verschillende gedeelten van Anatolië. De kern er van wordt gevormd door een taal, die als sinds twee eeuwen totaal in onbruik is geraakt en thans door deskundigen, die de taalcommissie naar de uithoeken van Anatolië heeft gezonden, is „opgegraven".

Deze nieuwe taal, het Turksch van de toekomst, 100 % nationaal en atavistisch, wordt thans reeds als omgangstaal op een aantal lagere scholen onderwezen. Het gevaar bestaat, dat de kinderen, die thans de lagere school bezoeken, binnenkort niet meer door hun eigen ouders kunnen worden verstaan.

Op verzoek van Ataturk (den vroegeren Ghazi) publiceeren de kranten sinds een week elken dag een kolom in de echt-Turksche taal, die men lezen kan met behulp van het speciale woordenboek, dat door de taalcommissie, welke door Ataturk wordt gepresideerd, is opgesteld. Jammer is slechts, dat dit woordenboek niet minder dan tien Turksche ponden kost, of wel ongeveer f 12.50.

Kemal Ataturk.

Sommige bladen hebben hun naam reeds in het echt-Turksch omgezet. Zoo heet de „Vakit" tegenwoordig „Kurun"; de officieuze „Hakimieti-Millié" noemt zich thans kortweg de „Ulüs", hetgeen het nieuw-Turksche woord is voor „volk".

Nog een 100 % Turksche nieuwigheid: elken avond stuurt het persagentschap Anatolië tegelijk met de nieuwsberichten uit de geheele wereld, aan de bladen een lijst met 100 à 125 achternamen, waaruit de burgers, die niet over voldoende verbeeldingskracht beschikken, een keus kunnen doen, om zich vervolgens onder den naam, waarvoor zij het meest gevoelen, bij het bureau van den burgerlijken stand te laten inschrijven, hetgeen door middel van een speciaal formulier zeer gemakkelijk in zijn werk gaat. Een voordeel van deze „confectie"-achternamen is, dat de meeste slechts één lettergreep hebben.

Weg met de titels.

Maar er is nog meer nieuws. Men weet, dat in Turkije de titels bey, agha, effendi, pasja, en de voorgeschreven formules, zooals excellentie voor den president der republiek en voor de ministers, zijn afgeschaft, en dat zij vervangen zijn door het simpele, democratische en niet-verplichte „bay", dat vóór den naam moet worden geplaatst en niet er achter, zooals de vroegere titels. Nu hebben de meeste bladen echter ook dit „bay", dat vergeleken zou kunnen worden met ons „de heer", afgeschaft; zij geven alleen naam en voornaam. Men zegt of schrijft alleen Kemal Ataturk, of Ismet Inonü, in plaats van, zooals vroeger, Zijne Excellentie Ghazi Moestafa Kemal of Zijne Excellentie Ismet pasja, enzoovoort.

Nog een hervorming, welke de betrokkenen alles behalve aangenaam heeft verrast: het is den geestelijken voortaan verboden, zich in het openbaar in het gewaad hunner waardigheid te vertoonen. Zij behoeven hun baard niet te laten afscheren, maar de imams, de Mohammedaansche priesters, moeten voortaan hun tulband en soutane in de moskee achterlaten. Hetzelfde geldt voor de Christelijke geestelijken. Men vraagt zich af, of de bepaling ook geldt voor de katholieke nonnen, die in Turkije vrij talrijk zijn. Zij zijn zeer pijnlijk getroffen door dezen maatregel, die haar in een uiterst delicate positie brengt.

De Armenische priesters hebben reeds besloten, de kleedij der protestantsche geestelijken te aanvaarden, terwijl de orthodoxen voortaan gekleed zullen gaan als anglicaansche „clergymen". Wat de rabbijnen betreft, dezen hadden reeds eerder afgedaan met het dragen van hun geestelijk gewaad in het openbaar.

Maar er staan nog andere, even radicale en gedurfde hervormingen op het program. Zoo zullen vermoedelijk ook de thans bestaande bepalingen op het gebied van het Mohammedaansche besnijdenis- en doodenritueel grondig worden gewijzigd.

En wat den sluier der vrouwen betreft, die in Anatolië en te Istanboel zelfs nog door de volksklasse wordt gedragen, men verwacht, dat deze binnenkort bij de wet zal worden verboden.

Trouwens, verrassingen van anderen aard zijn volstrekt niet uitgesloten.

(Nadruk verboden).

Mussolini bewijst opnieuw zijn groote belangstelling voor den landbouw door te Rome het woord te voeren bij de bekroning der graanverbouwers en fruitkweekers, die op de beste resultaten konden bogen.

Van het wegverkeer moet het komen.

DE EERSTE BEGROOTING VAN HET VERKEERSFONDS.

Alle overige vormen van transport leveren een nadeelig saldo op.

's-GRAVENHAGE, 5 Dec. — De Alg. Ned. Verkeersfederatie vestigt de aandacht op de gevolgtrekking, welke uit een onderlinge vergelijking der eindcijfers van de eerste Verkeersfondsbegrooting valt te maken.

Bedoelde cijfers (men zie art. 94 der raming van inkomsten) wijzen uit, dat alleen het wegverkeer (afdeeling „landwegen") een voordeelig saldo oplevert en wel van f 7.483.793.

De overige vormen van transport leveren een nadeelig saldo op, t.w.:

de spoorwegen	f 26.656.269.—
de tramwegen	„ 723.499.—
de waterwegen	„ 10.140.935.—
de luchtvaart	„ 1.031.303.—
Totaal	f 38.552.006.—

Het tekort van het Verkeersfonds bedraagt alzoo rond 31 millioen.

Hierbij merkt de Alg. Ned. Verkeersfederatie nog op, dat, blijkens de toelichting op de Nota van Wijziging der Waterstaatsbegrooting bij de „waterwegen" geen uitgaven voor het onderhoud van rivierwerken — hoewel deze ook het verkeer dienen — zijn opgenomen. Het nadeelig saldo voor de „waterwegen" is dus feitelijk grooter (ongeveer f 1,6 millioen).

Bij de „landwegen" is niets meer afgezonderd als compensatie voor uitgaven, die van ouds (evenals bedoelde rivierwerken) moeten worden gedaan en waarvoor bij de instelling van het Wegenfonds door de Regeering een jaarlijksche bijdrage uit de algemeene middelen van f 4½ millioen werd toegezegd. Dit bedrag moet dus feitelijk bij het voordeelig saldo voor deze afdeeling worden opgeteld. Bovendien dient rekening gehouden te worden met de opbrengst der bijzondere benzineheffing door het motorwegverkeer. Deze zal vermoedelijk in 1935 ruim f 25 millioen bedragen.

Het blijkt dus, dat — al komt zulks in de begrooting van het Verkeersfonds niet tot uiting — nagenoeg het geheele tekort van dit fonds door het wegverkeer gedekt wordt. En dan — vraagt de A.N.V.F. — zou er onvoldoende of geen geld uit de opbrengsten der wegverkeersbelastingen beschikbaar kunnen worden gesteld voor versnelden bruggenbouw en voor verbetering van tertiaire wegen?

IN BESLAG GENOMEN PORTRETTEN DER PRINSES VRIJGEGEVEN.

's-GRAVENHAGE, 5 Dec. — De reproductie in vierkleurendruk van het laatste portret van H.K.H. Prinses Juliana, welke reproductie dezer dagen in verband met een eventueele overtreding van de Auteurswet in beslag was genomen, is vrijgegeven aangezien bij nader onderzoek is gebleken, dat overtreding van de Auteurswet niet had plaats gehad.

DE EERSTE DARWINTULPEN.

Aan de Beverwijksche bloemenmarkt verschenen Maandag de eerste Darwintulpen van de soort Allard Pierson.

DE ONDERHANDELINGEN MET JAPAN.

Nog geen verdaging.

BATAVIA, 5 Dec. — De stand van zaken betreffende de Nederlandsch-Japansche handelsconferentie te Batavia is thans zoo, dat tegen het einde dezer week verwacht kan worden, dat beide voorzitters bijeenkomen om de verdere afwikkeling der onderhandelingen te bespreken. Van verdaging der conferentie is nog geen sprake, aangezien de te volgen procedure geheel afhankelijk is van de conclusie welke beide voorzitters zullen nemen.

Intusschen zijn de voorbereidingen voor de scheepvaartbesprekingen te Kobe zoodanig getroffen, dat deze bijeenkomst zoo spoedig mogelijk kan aanvangen.

De adviseur voor Aziatische aangelegenheden, de heer H. Mouw, tevens lid van de Nederlandsche delegatie in zake de conferentie te Batavia, vertrekt heden met de „Baloeran" naar Nederland. De heer Mouw zal niet als delegatielid worden vervangen. — (Aneta).

EERST AAN HET VERKEERDE ADRES.

En ten slotte toch bij de politie terecht.

Vanmorgen verscheen op het politiebureau aan den Singel een vrouw, die zich daar over een steunkwestie beklaagde. De politie, die haar natuurlijk geen enkele toezegging kon doen, trachtte haar duidelijk te maken dat zij hier aan het verkeerde adres was.

Goed en wel was de vrouw weer uit het bureau verdwenen, of zij kwam weer binnen. Ditmaal in gezelschap van een agent, die haar had gearresteerd, toen zij in haar woede een ruit van een groot winkelhuis in de Kalverstraat had ingegooid. Bij dit tweede bezoek werd proces-verbaal tegen haar opgemaakt.

Minister Stanley Baldwin verdedigt in vurige bewoordingen de Indië-politiek der Britsche regeering op de gisteren in Queen's Hall te Londen gehouden vergadering der conservatieven.

ANTONIO VOTTO IN ONS LAND.

De nieuwe dirigent van de Opera Italiana.

„EEN DIRIGENT MOET WONDEREN KUNNEN DOEN".

De trein, die uit Rome hedenmorgen om 11.28 aan het station Hollandsche Spoor te Den Haag arriveerde, bracht den dirigent naar ons land, die voor het a.s. seizoen belast is met de leiding van de voorstellingen der Italiaansche Opera, Antonio Votto, een kunstenaar, over wien Tito Schipa zich onlangs in deze kolommen met zooveel waardeering heeft uitgelaten. Verschillende leden van het gezelschap, die gisteravond om zeven uur reeds gearriveerd waren, begroetten op spontane wijze den dirigent.

„Grande maestro!" hoorde men roepen.

De Italiaansche Opera werd aan 't station vertegenwoordigd door mr. A. D. van Buuren, gedelegeerd commissaris, die den kunstenaar en diens vrouw op hartelijke wijze begroette. Er bestond in het hotel „De Witte Brug" gelegenheid tot een onderhoud met den orkestleider. Votto spreekt op heel rustigen toon, uiterlijk heeft hij niets van een kunstenaar, over wien in internationale kunstkringen gedurende de laatste jaren zooveel werd gesproken. Hij is betrekkelijk klein van gestalte, groote, scherpkijkende oogen blikken van achter de groote, zwartgerande brilleglazen. Er gaat een voelbare kracht van dezen acht en dertigjarigen kunstenaar uit. Men kan zich, rustig tegenover hem gezeten, de suggestie voorstellen die van hem uit gaat en waarover zich zoovele reeds in bewonderende woorden hebben uitgelaten.

„Ik heb enkele dagen geleden te Milaan een concert gegeven. Ik ben van huis uit pianist en als zoodanig leerling van prof. Allessandro Longo van het conservatorium te Napels. Geboren ben ik echter te Piacenza nabij Milaan. Het programma van dit, voorloopig mijn laatste concert, dat ik te Milaan speelde, bestond uit composities van Chopin, Liszt, Debussy en Gershwin. Van hem speelde ik mijn concertarrangement van de Rhapsody in Blue.

Hoe werd u van pianist dirigent?

Tot den oorlog — dien ik heb meegemaakt — was ik solist, na den vrede speelde ik nog eenigen tijd in het publiek en werd in 1921 assistent bij het Italiaansche Operagezelschap, dat in het Colon Theater te Buenos Aires voorstellingen gaf. Het was de groote Spaansche zangeres Maria Barrientos, die mij uitnoodigde als dirigent haar tournée door Argentinië mee te maken, welke zij na het seizoen te Buenos Aires met zeer goede artisten heeft ondernomen.

Onmiddellijk daarna werd ik naar Milaan geroepen, waar ik, eveneens als assistent aan de Scala, werd aangesteld. Ik had het voorrecht met Toscanini samen te werken. Ik kwam op het einde van 1921 aan de Scala waar ik tot 1929 bleef. 24 December 1923 debuteerde ik er als dirigent. Manon Lescaut van Puccini, was de eerste opera, die ik in Scala leidde. Ik heb er daarna nog tal van moderne werken, zooals Salome van Strauss, Petrouchka van Strawinsky en een nieuw werk van Giordano geleid. In het geheel heb ik ongeveer zestig keer in de Scala gedirigeerd.

Nadat ik van Milaan afscheid nam, heb ik nog in verschillende belangrijke Italiaansche steden, zooals Parma, Palermo en Verona gedirigeerd. Bovendien heb ik het eerste en het tweede muziekfestival te Venetië geleid, symphonie-concerten wel te verstaan.

— Leidde u, buiten het kader van het muziekfeest, nog andere uitvoeringen van dien aard in Italië?

— Ik gaf in vrijwel alle groote steden van Italië symphonie-concerten. Zoo heb ik met Gieseking, Casals, Paderewsky en Horowitz te Milaan gemusiceerd. Bovendien dirigeerde ik ook in het Agusteo te Rome. Buiten Italië heb ik te Barcelona, Praag, Nice en in Engeland Italiaansche operavoorstellingen geleid. Te Praag heb ik bovendien verschillende uitvoeringen gegeven met het Cechisch Philharmonisch Orkest, een goed ensemble. Er was echter weinig tijd om te repeteeren, maar dan dacht ik aan de woorden, die de groote Toscanini eens tot mij sprak: „Een dirigent moet wonderen kunnen doen." Hij bedoelde, dat wanneer er geen tijd was om te repeteeren, de dirigent met een enkele repetitie toch een goede voorstelling moest kunnen geven. Alleen wanneer het moet natuurlijk, anders niet. Repeteeren en nog eens repeteeren, werken met de solisten, met het orkest, daarin zit het geheim van het welslagen.

„Wanneer kan ik eigenlijk hier repeteeren?" vraagt de maestro mr. Van Buuren.

„De repetitie is vastgesteld op morgenochtend tien uur, antwoordt de gedelegeerde, die heel den morgen er aan besteedde om moeilijkheden op te lossen, welke zich met de paspoorten van solisten hadden voorgedaan, die daardoor aan de grens waren opgehouden en dan ook later zouden komen.

„Op morgen" zegt Votto met iets van verwondering in zijn stem, waarom kan ik niet vanmiddag en vanavond met het orkest repeteeren?"

„Omdat ik dacht, dat u van de reis vermoeid zou zijn en u het prettig zou vinden om eerst uit te rusten."

„Maar ik ben volledig uitgerust, ik heb uitstekend in den trein geslapen", zegt Antonio Votto, die het blijkbaar jammer vindt, dat hij niet meteen van het station naar het repetitielokaal is gestapt.

Antonino Votto.

„Denkt u dat de mogelijkheid bestaat, dat u zich ook in ons land als pianosolist zal laten hooren?"

„Ik hoop, dat dit inderdaad mogelijk is. Er is namelijk een moeilijkheid en Votto wijst op den rechterarm. Wanneer ik niet al te vermoeid ben door het dirigeeren.... dan zou het kunnen, dat ik hier een concert geef. Ik overweeg het nog.

Er zijn blijkbaar duizend en een dingen, die op Votto wachten. Zelfs in den korten tijd van het interview wordt het den bezoeker duidelijk, dat hier een kunstenaar aanwezig is, die, met wilskracht nieuw leven zal brengen op de planken en in den orkestbak van de in Nederland werkzame Italiaansche Opera.

Door de ramen van de lounge kijkt Votto naar de mooie Haagsche omgeving. Hij blijft enkele seconden in gepeins verzonken. Dan staat hij plotseling op, drukt den interviewer de hand en zegt:

„Ik praat liever niet over wat ik deed en wat ik hoop te doen. Ik kan mezelf maar op één manier laten zien: voor den lessenaar.

Tot zoo lang aus!"

STEUNUITKEERING IN TIJD VAN VORST.

Wanneer de werkverschaffingen zijn stilgelegd.

's-GRAVENHAGE, 5 Dec. — De minister van Sociale Zaken heeft een tweetal circulaires aan de gemeentebesturen gezonden, welke betrekking hebben op het geval, dat de werkverschaffingen door vorst tijdelijk gesloten moeten worden. De eerste circulaire is gezonden aan de gemeenten, waar reeds een steunregeling is, de tweede aan de gemeenten, waar deze regeling nog ontbreekt.

In de eerste circulaire worden aanwijzigingen gegeven voor schadeloosstelling van de bij van rijkswege gesubsidieerde werkverschaffingen te werk gestelde arbeiders.

Aan allen, die door de vorst niet kunnen arbeiden, ongeacht of zij al dan niet behooren tot een groep, waarvoor de steunregeling door den minister van kracht is verklaard, moet een uitkeering wegens vorstverzuim worden verstrekt volgens de normen en de regelen van de voor de gemeente goedgekeurde steunregeling. In tegenstelling met voorgaande jaren zullen dus voor vorstverzuim geen speciale normen meer gelden.

Voor wat betreft hen, die tijdens de tijdelijke stopzetting der werkverschaffing in aanmerking kunnen komen voor uitkeering uit hun werkloozenkas, mag, indien deze uitkeering lager mocht zijn dan het bedrag, dat zij zouden ontvangen indien de normen en de regelen van de steunregeling op hen worden toegepast, een aanvullende toeslag worden verstrekt tot een zoodanige hoogte, dat kasuitkeering en toeslag te zamen overeenkomen met het steunbedrag, dat zij anders zouden ontvangen.

Ter voorkoming van misverstand wijst de minister er op, dat eerst dan tot uitkeering wegens vorstverzuim mag worden overgegaan, wanneer na overleg met den inspecteur de werkverschaffing is stopgezet. Heropening vindt eveneens plaats na overleg met den inspecteur.

In de circulaire aan de overige gemeenten wordt medegedeeld, dat daar een door den minister ontworpen tarief dient te worden gevolgd, dat aan die gemeenten zal worden toegezonden. Degenen, die voor uitkeering uit de werkloozenkas in aanmerking komen, kunnen ook daar een aanvullingstoeslag bekomen.

TWEEDE KAMER.

CRITIEK OP HET B.U.M.A.

Mr. Duys vraagt den minister een onderzoek te doen instellen.

DE RELLETJES IN DE JORDAAN.

(Van onzen parlementairen redacteur).

's-GRAVENHAGE, 5 Dec. — In de nachtzitting van de Tweede Kamer, welke tot kwart vóór drie duurde, is de minister van Justitie mr. Van Schaik, nog even aan het woord geweest, ten einde de dames en heeren dank te zeggen voor de groote belangstelling aan zijn begrooting betoond. Donderdagavond zal hij repliceeren en nader op de te berde gebrachte kwesties ingaan.

Over het algemeen werd niet veel nieuws meer door de spreeksters en sprekers verteld. Zij hadden het over het Larensche uitleveringsgeval (de r. k. heer Goseling nam den minister in bescherming), het executierecht (de heeren Van den Heuvel a. r. en Goseling), de invoering van de nieuwe wettelijke regeling van de arbeidsovereenkomst van kapitein en schepelingen (de s. d. Brautigam) en.... de behandeling van sexueele psychopathen, in welke aangelegenheid de heer Goseling zich diametraal tegenover de heeren Van Rappard en ds. Van der Heide plaatste.

Dankbaar was de heer Terpstra (a.r.), dat de overheid er in geslaagd is, spoedig een einde te maken aan de relletjes te Amsterdam, waarbij hij het betreurde, dat het niet gelukt is, de hoofdaanstichters, die veilig achter de schermen zijn gebleven, te achterhalen en te straffen.

Met tien minuten cijfers, putte spr. zich uit, aan te toonen, dat op de Justitie-begrooting te weinig is bezuinigd.

Spr. zou niet graag zonder meer willen beweren, dat de Buma-tarieven te hoog zijn. Laat de minister nu partijen eens hooren, en mocht hij eenige onbillijkheid vinden, dan zal een wenk aan Buma zeker voldoende zijn. Is dit niet het geval, dan moeten de tarieven ook met alle middelen worden gehandhaafd.

AGENTEN EN REIZIGERS.

De rechtsverhouding van agenten en reizigers bleek te ruim één uur de belangstelling van den heer Drop (s.d.) te hebben. Hij voelde veel voor een afgerond arbeidsrecht als onderdeel van het B.W., meer dan voor allerlei partieele regelingen. Ook regeling van de positie der rechtskundige adviseurs ware gewenscht.

Ten slotte vroeg spr. betere waarborgen bij naturalisatie, waartegenover staat, dat ten onrechte ook wel naturalisatie-verzoeken worden afgewezen, „omdat gevreesd wordt, dat verzoeker wel eens werkloos zou kunnen worden."

De klok wees bijna halftwee, toen de heer Duys (s.d.) eenige korte opmerkingen ging maken, voornamelijk over de Buma-kwestie. Met den heer Terpstra meende spr., dat de Kamer niet mag zeggen, dat het bureau exorbitant hooge tarieven oplegt en meer te laken dingen doet. Het kan zijn, dat de klagers, die overigens dagelijks de wet overtreden, gelijk hebben; het is ook mogelijk, dat het recht aan de zijde van Buma is. Wil de minister niet eens een accountant een onderzoek laten instellen naar de perceptiekosten en naar wat aan den strijkstok blijft hangen?

Ten slotte vroeg spr. een verplichte W.A.-verzekering voor automobilisten.

Mr. J. E. W. Duys.

Spr. kon zich voorstellen, dat Kamerleden zich geërgerd hebben aan het optreden der communisten in de ridderzaal, en wellicht voelden velen neiging hen in hun kraag te pakken, doch het optreden van de politie kan ook niet door de beugel. Hier is de „Schutzhaft" bij ons geïntroduceerd en dat moet ten eenenmale verwerpelijk worden geacht, zoolang het Parlement een desbetreffend wetsontwerp niet heeft goedgekeurd.

Met zijn circulaires kweekt de minister een paniekstemming en de extremisten maakt hij tot martelaren. Wij zijn naar onzen aard een gemoedelijk nuchter volk, en als er eens een scherp woord valt, moet de regeering dat niet zoo tragisch opnemen, dat gebeurde vroeger ook niet.

Spr. vroeg nog ernstig optreden tegen de colporteerende groepen, die elkaar hinderen en relletjes uitlokken.

Iedere week wordt in De Fakkel en De Tribune opgewekt, de N. S. B.-ers af te ranselen. Waarom wordt dit toegelaten, riep spreker uit.

De heer Schalker: Westerman kan wel van het woord afzien! (rumoer en gehamer).

De heer Duys: Deze man begrijpt niet, wat objectief recht is.

De voorzitter: U bedoelt: de geachte afgevaardigde.... (vreugde).

De heer Duys: Zooals u wilt. Ik mag hier wel pleiten voor gelijk objectief recht. Ik heb in den aanvang geprotesteerd tegen de manier van optreden tegen de communisten.

De heer Schalker: Dat was de vlag, die de lading dekte!

De heer Duys tenslotte vertrouwde dat de Kamer en de ministers overigens wel zullen begrijpen, hoe hij het bedoelt.

DE HEER WESTERMAN SPREEKT.

Om twee uur was de beurt aan den heer Westerman (Nationaal Herstel), die krachtig optreden tegen gezagsondermijning aanprees en noodzakelijk achtte. Daartoe zal verdere aanvulling van het strafrecht noodzakelijk zijn. Inmiddels is de tribune aan de rechterzijde der Kamer leeggeloopen, links bevinden zich nog slechts de heer, die zoo juist gesproken heeft, de heer Westerman, die aan het woord is, en nu de communisten aansprakelijk stelt voor de Jordaan-relletjes, alsmede de heeren Van Houten en Schalker, die nog ingeschreven staan. Dan zijn er nog de voorzitter en de minister, die evenmin weg mogen als de stenografen en boden.

Wij boven mogen het wel, maar wij doen het niet, vinden het veel te gezellig, te hooren, hoe de heer Westerman lijfstraffen, dwangarbeid en deportatie als de repressiemiddelen van den modernen tijd, hartstochtelijk aanbeveelt.

Ten slotte vroeg spr. den minister een onderzoek in te stellen naar het optreden van sommige hypotheekbanken, die hun pandbriefhouders renteverlaging voorstellen, zonder eerst de aandeelen te doen volstorten.

Daarna zweefde de pachtwet mede in ons midden en het was de heer Van Houten (chr. dem. p.), die veronderstelde, dat er in dezen geen eenstemmigheid zou bestaan en dat minister Van Schaik wel zou willen. Komen pachtwet en regeling van het executierecht nu spoedig, vroeg spr.

Omzichtig en ingetogen ving de heer Schalker (c.p.h.) als laatste spreker (no. 18) aan. Hij complimenteerde den heer Duys met zijn fascistisch pleidooi en deed net of hij niets hoorde, toen mr. Duys hem er op wees, dat hij alleen de Tribune en de Fakkel had geciteerd.

Wanneer zullen de Tribune-persen worden vrijgegeven, vroeg spr.

Half drie sloeg de klok en inmiddels waren alle boden maar binnengekomen om het niet zoo leeg en ongezellig te doen schijnen in de vroegere balzaal van stadhouder Willem V, waar het toch al niet zoo feestelijk is.

We waren, midden in den nacht, echt intiem onder elkaar en in deze atmosfeer ging de heer Schalker het asylrecht behandelen. Daarvan is, heeft hij ontdekt, niet veel overgebleven, gezien het uitleiden van alle soorten van politieke vluchtelingen.

Toen was het welletjes en zond minister Van Schaik de Kamer naar bed.

DE FOKKERLOODS OP SCHIPHOL IS UITVERKOCHT.

Iedere veertien dagen komt een Douglas-machine uit Amerika aan.

F. 22 NADERT HAAR VOLTOOIING

AMSTERDAM, 5 Dec. — Nu de F 22, de eerste van de vier vliegende restaurants voor den dienst op Zweden van de Fokkerfabriek aan den overkant van het IJ naar de Fokkerloods op Schiphol is gebracht, is deze loods geheel vol.

In deze betrekkelijk kleine ruimte staan thans de F 36 van de K.L.M., die, naar men hoopt, aan het einde van deze maand gereed zal zijn voor de eerste reis; voorts de Douglas, bestemd voor de Deutsche Lufthansa, eenige Fokkerjagers, bestemd voor Finland, en ten slotte de eerste F 22, die afgeleverd zal worden, niet aan de K.L.M., doch aan de Scandinavian Air Express.

Wat de Douglas-machines betreft stroomen de orders binnen en het is niet mogelijk oogenblikkelijk aan de vraag te voldoen. Zooals het er thans voorstaat verwacht Fokker iedere veertien dagen één machine te Cherbourg. De volgende Douglas — bestemd voor de Swiss Air en niet voor de K.L.M. — arriveert 6 December. Het toestel wordt door den K.L.M.-piloot Sillevis vandaar naar Schiphol gebracht om verder te worden afgewerkt. Zoo geschiedde met de Douglas, die intusschen aan Oostenrijk is geleverd, zoo geschiedt ook met de Douglas, die thans hier aanwezig is en voor de Deutsche Lufthansa is bestemd. Deze laatste machine blijft hier tot Sillevis de andere Douglas van Cherbourg heeft gehaald, daar de firma Fokker gaarne steeds een Douglas op Schiphol ter beschikking heeft voor het geven van demonstraties voor gegadigden.

Ook Spanje heeft thans bij Fokker een order geplaatst. De volgende vier Douglassen zijn alle bestemd voor de Swiss Air, zoodat de K.L.M. voorloopig nog niet aan bod komt. Men kon ons nog niet zeggen, wanneer een aanvang wordt gemaakt met de aflevering der nieuwe K.L.M.-Douglas-vloot.

Onder deze omstandigheden is het niet te verwachten, dat de heer Fokker in de gelegenheid zal zijn uitvoering te geven aan zijn plannen, de Douglas in licentie te gaan bouwen. Alle machines voor de K.L.M. zullen direct uit Amerika geïmporteerd worden. Aan de fabriek aan de overzijde van het IJ heeft men de handen vol met de Fokkerjagers en den vertraagden bouw van de vier machines van het type F 22. Ook het afwerken van de F 36 eischt nog eenigen tijd.

Het vliegende restaurant.

Thans schijnt het eernst te worden met het gereed maken van de vier voor den dienst op Zweden bestemde machines van het type F 22, die bekend staan onder den naam „het vliegende restaurant". Toen kolonel Lindbergh destijds de Fokkerfabriek bezocht, stonden zij reeds op stapel. Het eerste van deze vier vliegtuigen is eerst thans in de Fokkerloods op Schiphol aangekomen. Als alles goed gaat komen de andere toestellen telkens met een tusschenruimte van drie weken, zoodat half December het tweede kan worden verwacht, dat dan eindelijk voor de K.L.M. bestemd is. Zooals men zich herinnert zijn twee dezer machines voor de Scandinavian Air Express en twee van de K.L.M.

Zijn deze machines eenmaal in dienst gesteld, dan beschikt men voor den dienst op Zweden over een hoogst moderne luchtvloot, die het verkeer niet weinig ten goede zal komen. De vliegtuigen zijn ingericht voor 22 passagiers. Goed beschouwd zijn het verkleinde uitgaven van de F 36. Zij hebben eveneens vier motoren, aangebracht buiten den romp, opdat men in de cabine zoo weinig mogelijk last heeft van het gedruisch der motoren. Ook de inrichting van de bestuurscabine is geheel gelijk aan die van de F 36; de voorste bestuurder zit midden vóór, de tweede links achter.

De ruimte voor de passagiers is verdeeld in vier compartimenten, drie voor zes passagiers, de achterste voor vier passagiers, waarbij de reizigers tegenover elkaar zitten als in een restaurantwagen van den trein. Ook is er een pantry van grootere afmetingen dan men tot desver in de Nederlandsche machines aantrof.

Verwacht wordt dat de eerste F 22 in den loop van de volgende week door piloot Meinecke aan den luchtdoop zal worden onderworpen.

MISS SAXON WINTER.

Oud-gouvernante van de Koningin.

In ons Maandagavondblad maakten wij melding van een bezoek, dat Prinses Juliana bracht aan haar oud-gouvernante, miss Saxon Winter. Dit is niet geheel juist, want miss Winter is niet de Engelsche gouvernante van onze Kroonprinses geweest, maar van Haar Moeder, onze Koningin. Miss Winter heeft ongeveer den leeftijd van wijlen Koningin Emma. Deze Engelsche dame werd door Koning Willem III 1 Januari 1886 officieel benoemd tot Engelsche gouvernante van Zijn eenig kind, Kroonprinses Wilhelmina. In 1896 was de taak van Miss Winter afgeloopen en na de belijdenis van de jonge Koningin, die toen bijna zeventien jaar was, als lidmate van de Ned. Herv. Kerk, heeft miss Winter het Nederlandsche hof verlaten. Koningin Emma heeft haar eenige jaren geleden nog in Londen bezocht en bij den doop van Prinses Juliana was miss Winter de gast van Koningin Emma ten Paleize Voorhout.

RUMOER IN ROTTERDAMS HAVEN.

(Van onzen correspondent).

ROTTERDAM, 5 Dec. — In verband met de ongeregeldheden in de Rotterdamsche haven bij het verladen van bananen zijn nog een weger en een grossier in bananen in bewaring gesteld, zoodat thans in totaal negen personen in het Huis van Bewaring zijn opgesloten.

INGEZONDEN MEDEDEELING.

HARTLIJDERS, voor wie moeilijke stoelgang minder wenschelijk is, verschaft het natuurlijke „Franz-Josef"-bitterwater, dagelijks 's ochtends op de nüchtere maag genomen, aangename verlichting. Prijs per flesch 60 cent.
(Adv.) 5570

Mollen en veldmuizen in Friesland.

DRUKKE JACHT ROND AKMARIJP.

De groote polder is om de plaag te keeren reeds onder water gezet.

(Van onzen correspondent).

ALMARIJP, 5 Dec. — Den laatsten tijd ondervindt men hier grooten last van mollen, die het land in hooge mate knoeien. Aan vele werklooze arbeiders heeft de Commissaris der Koningin een vergunning uitgereikt om de mollen te vangen en te dooden, maar hoewel de diertjes reeds in grooten getale zijn gedood, ziet men steeds meer nieuwe molshoopen ontstaan, waardoor de graanwortel wordt vernield.

Hoewel de boer meermalen wel gesteld is op molten in zijn land, is het aantal ditmaal zoo groot, dat hij graag toestaat dat ze worden gevangen. Zelfs wordt al door sommige boeren een premie uitgeloofd voor elk dood dier dat den boer wordt getoond. De mol levert thans 3 ct. per stuk op. Voegt men hier de premie bij dan levert de jacht den werkloozen arbeider tegenwoordig nog een behoorlijk weekloon op. Zoo ziet men hier dan ook dagelijks arbeiders met hun mollehonden en gewapend met een schep het land intrekken. Ook in andere deelen van Friesland heeft men veel hinder van den kleinen graver.

Nog grooter hinder wordt hier ondervonden van de veldmuizen. Deze kleine diertjes komen hier in ontzaglijk groote aantallen voor en hebben in den afgeloopen zomer onnoemelijke schade veroorzaakt. In de groote Akmarijpsterpolder zijn stukken weiland zoo vernield, dat de boeren dit jaar geen hooi hebben kunnen winnen. Om de muizenplaag voor het volgend jaar zooveel mogelijk tegen te gaan heeft het polderbestuur den grooten polder geheel onder water laten loopen. Dit levert den boer geen voordeel op, maar de schade is toch niet zoo erg als wanneer de muizen de wortels van het gras doorknagen en loopgraven maken.

Het onder water zetten heeft evenwel duizenden vogels naar de Akmarijpsterpolder doen trekken. Honderden kievitten vliegen hier rond en verder krioelt het er van zeevogels (hier noemt men ze „kobben") en kraaien, die de verdronken muizen verslinden.

Toch had de boer reeds hulp gekregen bij het verdelgen der muizen, voor hij zijn land onder water zette. Het „hermelijn" (hier genoemd „wezeling") was de muizen reeds op het spoor. Dit kleine vlugge diertje, dat nog een rood pelsje draagt, dat binnenkort wit wordt, is een handige muizenvanger. Maar hij is eveneens een vernieler van het land. Nu de boer noodzakelijk moest overgaan tot het laten onderloopen van zijn land, zijn ook de hermelijntjes ten doode opgeschreven.

VOLTOOIING VAN HARLINGENS HAVENWERKEN.

HARLINGEN, 5 Dec. — De gemeenteraad heeft op voorstel van B. en W. besloten in verband met het tot stand komen van een nieuwen kaaimuur langs de Nieuwe Willemshaven maatregelen te nemen voor de noodige kranen mede bijbehoren f 185.160 en in verband hiermede tot het instellen van een door de gemeente te voeren kraanbedrijf. Verder voor het in orde maken van het nieuwe terrein en daarop te plaatsen lichtinstallaties f 35.000; voor een schakelhuis in door de arbeidsinspectie noodig geachte dienstgebouwen f 16.300; voor kraanspoor met bijbehooren wegens gestegen ijzerprijzen f 3600 of 25 % van het reeds toegestane bedrag; voor kruisstukken bij den betonnen onderbouw van het kraanspoor f 800 (reeds werd toegestaan f 5600 voor betonfundeering en f 18.895 voor rails); voor een weegbrug f 3000 en ten slotte voor het baggeren van de waterruimte vóór den nieuwen kademuur tot de vereischte diepte f 25.000.

De gemeente besloot reeds eerder voor den te bouwen nieuwen kademuur 15 % der totale kosten tot een maximum van f 120.000 bij te dragen.

Voor een eventueel tekort zal getracht worden de hulp te verkrijgen van het Werkfonds 1934 (60 millioenplan).

Slagen B. en W. hierin niet, dan komen zij opnieuw met het voorstel bij den raad terug.

LOONSVERLAGING SPOORWEG-PERSONEEL.

's-GRAVENHAGE, 5 Dec. — Dinsdag 11 December a.s. om 11 uur zal te 's-Gravenhage in den Dierentuin een congres gehouden worden van hoofdbesturen en afdeelingsbesturen van de Nederlandsche Vereeniging van Spoor- en Tramwegpersoneel, den Nederlandsche R.-K Bond van Spoor- en Tramwegpersoneel „Sint-Raphael" en den Protestantsch-Christelijke Bond van Spoor- en Tramwegpersoneel, ten einde te protesteeren tegen het ingrijpen van den minister van Waterstaat, waardoor het overleg tusschen directie en personeelraad der Nederlandsche Spoorwegen ten slotte buiten werking werd gesteld.

De verschillende fracties der Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal, alsmede de directie der N. S. worden uitgenoodigd zich op dit congres te willen doen vertegenwoordigen.

BESLAG GELEGD OP AUTO'S.

(Van onzen correspondent.)

VLAGTWEDDE, 5 Dec. — De politie van Winschoten heeft gisteravond beslag gelegd op een drietal auto's, die gebruikt werden voor het vervoer van personen. Dit houdt vermoedelijk verband met het feit, dat tegen den eigenaar, den heer E. de W. te Vlagtwedde, een procedure loopende is, in zake het in exploitatie brengen van een taxibedrijf.

De heer De W. is zich volgens zijn mededeeling van een overtreding in deze niet in het minst bewust.

GARAGE IN EEN NENIJTO-HAL.

ROTTERDAM, 5 Dec. — De heer P. A. Dupont gaat met ingang van Februari 1935 zijn bedrijf in automobielen en trucks van de Schiekade 106 verplaatsen naar Hal D op het voormalige Nenijto-terrein. Het ligt in de bedoeling in deze hal een verkoopafdeeling onder te brengen en eveneens een groote garage voor het stallen van auto's. In verband hiermede doen B. en W. het voorstel aan den raad tot verhuring van deze hal aan den heer Dupont voor den tijd van drie jaar tegen f 5000 per jaar.

GEZONDE FINANCIËN IN DE PROVINCIE GRONINGEN.

Tal van plannen in de begrooting.

(Van onzen correspondent).

GRONINGEN, 5 Dec. — Ged. Staten van Groningen hebben de begrooting der provinciale inkomsten en uitgaven en de heffing van opcenten over 1935 ingediend. Zij deelen mede, dat dank zij het tot dusverre gevoerde beleid de geldelijke positie der provincie nog gezond is en de financiering der lasten, welke uit de uitvoering der onderhanden zijnde groote werken voortvloeien, nog geen ernstige moeilijkheden oplevert. Voorzichtigheid blijft echter noodzakelijk, niet alleen omdat de algemeene economische toestand nog geen uitzicht op verbetering vertoont, maar ook omdat voor de provincie in het bijzonder in de toekomst nieuwe lasten te verwachten zijn. Ten deele spruiten deze voort uit de uitvoering van werken, waartoe reeds het besluit is genomen, anderzijds uit nieuwe voorstellen, die ter tafel zullen worden gebracht. Zoo zullen de voornaamste provinciale wegen, ook met het oog op het verkeer met rijwielen, vermoedelijk verbetering behoeven.

Het laat zich aanzien, dat ook in het belang van de haven van Delfzijl niet onaanzienlijke sommen besteed zullen moeten worden. De uitgaven van de begrooting zijn geraamd op f 12.052.779,21. Deze uitgaven zijn gedekt voor f 865.754,40 door ontvangsten wegens vroegere diensten; voor f 374.936,55 wegens opbrengst van leges, rechten en loonen; voor f 887.292,90 door baten en inkomsten van provinciale eigendommen; voor f 744.974,14 wegens uitkeeringen door het rijk; voor f 484.070,05 wegens ontvangsten van verschillenden aard en toevallige baten; voor f 1.782.717,16 wegens opbrengst van geldleeningen en voor f 6.007.034,61 wegens andere buitengewone ontvangsten, samen uitmakende een som van f 11.146.779,21, zoodat tot dekking der uitgaven aan de ontvangsten nog ontbreekt een som van f 906.000,—.

Ged. Staten stellen daarom voor voor het belastingjaar 1935 40 opcenten te heffen op de hoofdsom der grondbelasting wegens de ongebouwde eigendommen en ook op de hoofdsom der grondbelasting wegens de gebouwde eigendommen; voor het belastingjaar 1935/1936 24 opcenten op de hoofdsom der vermogensbelasting en 24 opcenten op de hoofdsom der inkomstenbelasting.

Op de begrooting komen o.a. belangrijke uitgaafposten voor, welke door leening zullen kunnen worden gevonden. Voor de kosten voor het maken van een vaarweg Groningen—Stroobos f 177.700,—; voorschotten enz. aan het havenbedrijf te Delfzijl f 120.500,-; kosten uitbreiding ziekenhuis f 100.000,-; kosten verbetering Winschoterdiep f 200.000,-; rentelooze voorschotten aan de N.V. Waterleiding-Mij. f 250.000,-; voorschotten aan deze waterleidingmaatschappij f 500.000,-; bijdragen in de kosten van landaanwinningswerken f 50.000; en voor versterking van provinciale wegen en bruggen f 275.000,—.

BRUG OVER MERWEDE-KANAAL VERDWIJNT.

Voorbereiding voor vaste brug.

(Van onzen correspondent.)

LOENEN, 5 Dec. — Ten gemeentehuize zullen vanaf 5 Dec. ter inzage liggen de stukken betreffende het plan van onteigening ten behoeve van den bouw van een hooge, vaste brug in den Rijksweg over het Merwedekanaal, grens Loenen—Loenersloot, en van den aanleg van aansluitende opritten. De vaste overbrugging zal worden gemaakt ter vervanging van de draaibrug over het Merwedekanaal in den Rijksweg en zal tevens dienst moeten doen voor het voeren van den ontworpen provincialen weg tusschen Uithoorn en Vreeland over het Merwedekanaal. De overbrugging is ontworpen ongeveer 215 M. ten Noorden van de bestaande draaibrug. Zij bestaat uit een brug over het kanaal met een doorvaartwijdte van 82 M. en twee bruggen over de kanaaldijken en de spoorbaan. De nieuwe brug zal van groote beteekenis zijn voor het verkeer, dat thans vaak zeer lang moet wachten voor de draaibrug zoowel als spoorwegovergang.

SJOELEN, SJOELEN, SJOELEN..

St. Nicolaasavond in Friesland.

SJOELEN, sjoelen, sjoelen.... dat is de roep, die Sint Nicolaasavond door de straten klinkt in menig Friesch dorp. Sint Nicolaasavond is weer daar en jong en oud trekt door het dorp om hetzij bij den bakker, hetzij in een manufacturenwinkel of in het café, of waar dan ook, zijn geluk te beproeven.

Groote hoeveelheden taai en suikergoed staan nog opgestapeld bij den bakker, die nu zoo spoedig mogelijk weg moeten, want na 5 December wordt de vraag naar zijn waar gering. De manufacturier wil zijn restanten ook wel eens kwijt. Sint Nicolaasavond is er een geschikte avond voor.

„Hedenavond sjoelen om vette rollades", had een caféhouder aangekondigd. Hier zal dus een slager trachten van zijn voorraad af te komen. En zoo gaat het van winkel tot winkel, van café tot café.

In het café wordt het vroolijke Sint Nicolaasfeest gevierd met een dansje er bij. Zoo wordt over geheel Friesland St. Nicolaas op aangename wijze gevierd en duizenden zijn op de been om ergens geluk te hebben. Ik zag een werkloozen arbeider met een paar vette eenden naar huis trekken. Gewonnen met sjoelen. Fijn voor hem!

ONTSLAGEN BIJ JANSEN EN TILANUS.

(Van onzen correspondent).

VRIEZENVEEN, 5 Dec. — Een 400-tal wevers van de katoenweverij der firma Jansen & Tilanus alhier heeft zich dezer dagen tot den Minister-President gewend, met een uitvoerig adres, waarin o.m. wordt gezegd, dat ten gevolge van de zorgelijke omstandigheden waarin een groot gedeelte van de industrie verkeert en waardoor met name ook de katoenweverijen sterk worden getroffen, de afzetmogelijkheden voor deze fabrieken steeds geringer worden!

Met name de voorraden Nederlandsche gebleekte cambrics naar Nederlandsch-Indië uitgezonden om aldaar verkocht te worden zijn in stede van door geregelde afnamen te verminderen onrustbarend toegenomen, ten gevolge van het feit dat de toevoer van buitenlandsche en vooral Japansche ongebleekte katoenen goederen buitengewoon grooten omvang heeft aangenomen en onverminderd voortgang vindt.

Het adres eindigt met het verzoek door sterk doorgevoerde en zoo spoedig mogelijk afgekondigde contingenteeringsmaatregelen, zoowel voor onze binnenlandsche als Nederlandsch-Indische markt, de dreigende werkloosheid en alle daarmede gepaard gaande onheilen voor tallooze werknemers zooveel mogelijk af te wenden.

Den minister van Economische Zaken en Sociale Zaken is een afschrift gezonden.

Tot op heden heeft men van dit adres niets meer vernomen. Intusschen heeft een 75-tal wevers van de firma een schrijven ontvangen waarin hun per 1 Januari a.s. ontslag wordt aangezegd.

AMSTERDAM WIL HET AANTAL WINKELS BEPERKEN.

VOORDRACHT VAN B. EN W. IN WORDING.

Ook het vraagstuk der „vliegende winkels" zal onder de oogen worden gezien.

AMSTERDAM, 5 Dec. — Naar wij vernemen zal de Commissie van Bijstand voor de levensmiddelenvoorziening dezer dagen bijeenkomen ten einde een voordracht van B. en W. aan den Raad te bespreken, welke ten doel heeft de vermeerdering van het aantal winkels te beperken.

Vooral in verband met de uitlating van het pas verschenen verslag van het Crisis-Comité heeft deze aangelegenheid weer de aandacht getrokken. De zaak is trouwens reeds geruimen tijd in studie; de Levensmiddelenraad heeft er zich mee beziggehouden en prof. mr. F. G. Scheltema heeft onlangs de staatsrechtelijke zijde van het vraagstuk in een rapport uiteengezet.

In de voordracht, welke over eenige weken kan worden tegemoetgezien, wordt tevens het voorstel van het raadslid Weiss behandeld betreffende de z.g. „vliegende winkels". Wordt de voordracht door den Raad aanvaard, dan zal ook aan dit euvel een einde kunnen worden gemaakt. De voordracht heeft een beperkte strekking, in zooverre zij alleen winkels betreft van artikelen, waarvan bij de verordening in zake den Levensmiddelenraad een commissie is ingesteld.

INVOER VAN BROOD EN DEEG.

's-GRAVENHAGE, 5 Dec. — Ingediend is een wetsontwerp tot regeling bij de wet van de bij K. B. van 26 October j.l. verlengde contingenteering van den invoer van alle brood en alle deeg. De omstandigheden, welke destijds tot het nemen van dezen maatregel geleid hebben, zijn nog niet gewijzigd, daar ter gevolge van de werking van het graanmonopolie hier te lande de Nederlandsche bakkers een hooger prijs voor hun grondstoffen moeten betalen dan hun Belgische concurrenten.

CONSUMPTIEMELK.

's-GRAVENHAGE, 5 Dec. — De crisis-zuivel-centrale maakt bekend, dat voor de periode van 9 tot en met 15 December 1934 de prijs voor het taxe-gedeelte van consumptiemelk, gekocht op regeeringscontract, is bepaald op 6¼ cent per liter, met dien verstande, dat voor melk van de eerste klasse deze prijs wordt verhoogd met de kwaliteitspremie en voor die van de derde klasse wordt verminderd met de kwaliteitsafdracht van ¼ cent.

De afdracht van andere in consumptie gebrachte melk is vastgesteld op 2 cent per liter.

NOORD-HOLLANDS PROV. STATEN BIJEEN.

(Van onzen correspondent).

HAARLEM, 5 Dec. — In de zitting van Prov. Staten van Noord-Holland is gisteren benoemd tot lid der commissie van bestuur van het Provinciaal Ziekenhuis te Santpoort de heer dr. E. A. M. Droog en tot lid van de commissie van bestuur der provinciale ziekenhuizen Duin en Bosch te Bakkum en Medemblik mevr. A. L. A. Ringeling—Verhoeff, welke laatste 39 stemmen verwierf boven de als eerste voorgestelde mr. L. G. Van Dam, die 23 stemmen kreeg. Tot leden van den raad van toezicht op de provinciale bedrijven werden benoemd verklaard de heeren E. Luden, dr. J. A. Van Steyn, D. Kooiman, mr. L. M de Jong Schouwenburg en jhr. G. C. Quarles Van Ufford.

In dezelfde zitting heeft het staten'id de heer C. Thomassen zich tot Ged. Staten gewend met de vraag of het college bereid is bij den minister van Sociale Zaken te bepleiten, dat niet langer blijve gehandhaafd de sinds 1931 geldende eisch, dat de gemeenten een zoodanig financieel belang bij de door haar ter hand genomen werkverschaffingen moeten hebben, dat ten minste 25 % van het arbeidsloon voor haar rekening komt.

Jhr. Röell deelde mede, dat deze vraag in de statenzitting van 18 December een punt van bespreking zal uitmaken. De zitting werd daarna commissariaal verklaard.

HULSTKAMP

(Uit ge zonden Mededeeling) 5949

VEEL MOEITE VOOR FL. 75.—.

Teleurgestelde inbrekers in Utrecht.

(Van onzen correspondent).

UTRECHT, 4 Dec. — In den afgeloopen nacht is ingebroken in het kantoor van den houthandel van de firma Jongeneel aan den Zeedijk alhier. De inbrekers hebben den sleutel van de brandkast weten te vinden, doch slechts een bedrag van 75 gulden daarin aangetroffen. De dieven hebben zich toegang verschaft tot een der bergloodsen welke met een hangslot was afgesloten. Toen men eenmaal deze loods gepasseerd was was het binnenterrein van den houthandel vrij toegankelijk. Zij hebben zich met behulp van een ladder welke tegen een muur werd opgezet, door een raampje toegang tot het kantoor weten te verschaffen, waarna zij hier hebben rondgesnuffeld, en alles hebben doorzocht. Blijkbaar zijn zij van de situatie in het kantoor goed op de hoogte geweest, want de plaats waar de sleutel van de brandkast lag, werd spoedig ontdekt. De teleurstelling moet voor de inbrekers wel groot geweest zijn, toen zij slechts 75 gulden in de brandkast aantroffen. Dit geld werd ontvreemd, andere bescheiden worden echter niet vermist. — De zaak is thans in onderzoek bij de politie.

DE BRANDSTICHTING IN CAFÉ KULMBACH.

17 December voor de rechtbank.

AMSTERDAM, 5 Dec. — Naar wij vernemen zal op Maandag 17 December a.s. 's morgens tien uur voor de rechtbank alhier de zaak betreffende de brandstichting in café „Kulmbach" worden behandeld. Voor deze zaak zijn o.m. de eigenaresse der zaak en haar zoon, die zooals men weet destijds van deze brandstichting werden verdacht, doch later weer op vrije voeten werden gesteld, gedagvaard.

JEUGDIGE FIETSENDIEVEN TE UTRECHT GEARRESTEERD.

UTRECHT, 5 Dec. — De politie heeft alhier op den Leidsche weg twee jongelui aangehouden, resp. van 16 en 18 jaar oud, die zonder licht op hun rijwielen reden. De beide aangehoudenen deden een tamelijk verward verhaal om zich hierover te verontschuldigen doch de politie die de zaak niet vertrouwde nam de beide jongens voor een nader verhoor mede naar het bureau. Een moment na hun arrestatie meldde zich iemand op het hoofdbureau die aangifte deed van diefstal van zijn rijwiel. Toen men hem een der fietsen toonde waarmede de jongens gereden hadden, bleek, dat de bestolene dit rijwiel als het zijne herkende. Na een stevig verhoor bekende ook de andere jongen, de fiets waarmede hij gereden had te hebben gestolen. Beide jongelui zijn thans ingesloten.

DORDRECHT GAAT GEEN GAS-APPARATEN VERHUREN.

DORDRECHT, 5 Dec. — In de gistermiddag gehouden zitting van den gemeenteraad werd het voorstel van de meerderheid van B. en W. om een crediet van f 135.000 toe te staan voor den aankoop van electrische- en gasapparaten verworpen met 17 tegen 13 stemmen. Deze apparaten zouden door het Gemeentelijk Electriciteitsbedrijf en het Gasbedrijf, met inschakeling van de particuliere installateurs aan de verbruikers in huurkoop worden gegeven. Ondanks het betoog van den wethouder Dicke, stemden de A. R., C. H., V. B. en V. D. fracties in hun geheel en de R. K. fractie gedeeltelijk, tegen het voorstel, omdat men van oordeel was, dat dit geen werk voor de gemeente was. Men voelde niets voor afbetaling en achtte bovendien het risico voor de gemeente te groot.

DE FINANCIËN VAN DRENTE.

(Van onzen correspondent)

COEVORDEN, 5 Dec. — Ged. Staten van Drente stellen aan de Staten voor, waar zij meenen dat er nog te weinig zekerheid is ten aanzien van de salarissen van de rijksambtenaren, om met definitieve salarisvoorstellen voor het provinciaal personeel te komen, om te handhaven de bestaande tijdelijke kortingen, bedragende 3 % voor de eerste f 1500 en 6 % voor dat deel van het salaris dat meer dan f 1500 genoten wordt.

Ten aanzien van de leden van Ged., welke thans een salaris van f 3500, verminderd met korting, genieten, stellen zij voor de korting te laten vervallen en de salarissen te bepalen op f 3250 per lid en per jaar.

Voor het jaar 1935 wenschen Gedeputeerde Staten weer te heffen het maximum aantal opcenten dat door de wet wordt toegelaten, bedragende voor de grondbelasting 50 en voor de vermogens- en rijksinkomstenbelasting 40 opcenten.

ORIGINEELE KERSTCOLLECTE TE NAALDWIJK.

Programma voor de heele week.

NAALDWIJK, 5 Dec. — De voorzitter van de financieele afdeeling van het plaatselijk Crisiscomité te Naaldwijk, de heer W. Seelt, heeft een aardig plan ontworpen om aan werkloozen, die toch reeds onder zeer behoeftige omstandigheden moeten voortleven, een prettig Kerstfeest te bezorgen. Er zal n.l. te Naaldwijk van 13 tot en met 20 December a.s. een straatcollecte worden gehouden door het plaatsen van een viertal ijzeren potten (te Naaldwijk, Honselersdijk, Cruysbrouck en Maasdijk), waarin giften voor dit doel kunnen worden geworpen.

De burgerij van Naaldwijk zal worden opgeroepen om giften op de volgende manieren dagelijks bijeen te brengen:

Donderdag 13 December: ieder inwoner, groot en klein, één cent in de pot.

Vrijdag 14 December: niet rooken. De besparing in de pot; bij overtreding 25 cts. boete in de pot.

Zaterdag 15 December: besparing op uitgaan en de helft van de gebruikelijke koekjes en snoepjes voor den Zondag. De winst voor het goede doel.

Zondag 16 December: 10% van het zakgeld of uitgaven voor vermaak in de pot.

Maandag 17 December: geen suiker in koffie of thee. Het voordeel voor het doel of bij overtreding een gelijke som in de pot.

Dinsdag 18 December: geen vleesch of de helft van de winst in de pot.

Woensdag 19 December: geen belegd brood; winst in de pot.

Donderdag 20 December: niet rooken (de consequentie als Vrijdag).

Van verschillende zijden heeft men in het Westland reeds instemming met dit plan betuigd.

HORLOGE GEROOFD.

(Van onzen correspondent).

ARNHEM, 5 Dec. — De 32-jarige arbeider Th. W. M. te Nijmegen, die er van verdacht werd in zijn woonplaats iemand, die op een bank zat met een juffrouw, een horloge te hebben ontroofd, werd door de rechtbank te Arnhem veroordeeld tot een jaar gevangenisstraf met aftrek der preventieve hechtenis van 20 October af. De eisch was een jaar gevangenisstraf.

OP AGENTEN GESCHOTEN.

Twee arrestaties te Tilburg.

(Van onzen correspondent).

TILBURG, 5 Dec. — In verband met de beschieting van twee surveilleerende Tilburgsche agenten Zondag j.l. en het dooden van een politiehond zijn gisteren gearresteerd C. v. R wonende Klein Dongen en P. J. wonende St. Joachimsmoer. Hoewel er alles op wijst dat zij de schuldigen zijn blijven zij halsstarrig ontkennen. Zij zullen ter beschikking worden gesteld van den Officier van Justitie te Breda.

OUDE VROUW TE NUNSPEET OVERREDEN.

NUNSPEET, 5 Dec. — Maandag had hier in de kom van het dorp een ernstig ongeval plaats. Juist op het moment, dat mej. Verhagen, een nog krasse vrouw van reeds hoogen leeftijd, op de fiets den Boschweg afkwam en de Laan wilde oversteken, reden een paar melkwagens voorbij. Ze schonk daaraan blijkbaar alle aandacht, fietste den weg over zonder te letten op den auto, die uit dezelfde richting als de melkwagens bijna onmiddellijk daarop volgden. Deze kon een aanrijding met haar niet meer voorkomen. De oude dame werd tegen den grond geslingerd en bleef roerloos liggen. Van alle kanten schoot hulp toe en ook dr. Van Loen was onmiddellijk ter plaatse. In zorgwekkenden toestand werd ze het gemeentehuis binnengedragen en nadat haar daar de eerste hulp was verleend werd ze per brancard naar haar woning aan den Boschweg vervoerd.

CONTINGENTEERING TE RUIM OPGEVAT?

'S-GRAVENHAGE, 5 Dec. — De heer Vervoorn heeft aan den Minister van Economische Zaken gevraagd of het hem bekend is, dat de autoriteiten, welke met de uitvoering der contingenteeringsmaatregelen zijn belast, meenen dat de racebanden (z.g. tubes), banden voor autopeds, kinderwagens en kinderrijwielen, onder deze contingenteering begrepen zijn, hoewel de wettelijke bepalingen welke op dit stuk zijn vastgesteld alleen spreken van rijwielbinnen- en rijwielbuitenbanden?

Is de Minister niet van meening, dat daardoor aan de contingenteering van rijwielbinnen- en buitenbanden een uitbreiding wordt gegeven in strijd met de bepalingen der wet?

Is de Minister van meening, dat de contingenteering van rijwielbinnen- en buitenbanden, zoo ook van de racebanden, de industrie van de rijwielen, de industrie van de kinderwagens en de industrie van de kinderrijwielen, ernstig benadeelt

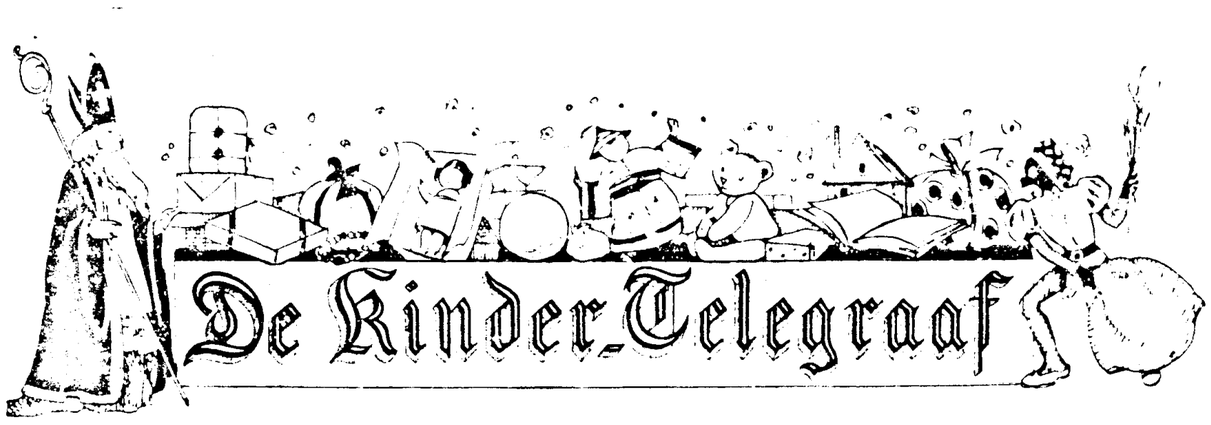

SINTERKLAAS BIJNA ALLEEN GEKOMEN.

Piets enkel was gekneusd.

De Sint plaatste een advertentie, waarop 300 sollicitanten kwamen.

JUIST OP TIJD WAS DE KNECHT GENEZEN.

JA, het had heus niet veel gescheeld of van het Sint-Nicolaasfeest was dit jaar niets terecht gekomen. Nu ja.... niets is misschien een beetje te veel gezegd. Iets zou er wel van terecht gekomen zijn, maar toch niet veel. En als ik denk dat jullie van niets geweten hebben.... dat jullie iedere avond rustig naar bed gingen en dachten dat Sinterklaas wel weer wat zou brengen.... dan ben ik echt blij dat alles nog zo goed afgelopen is.

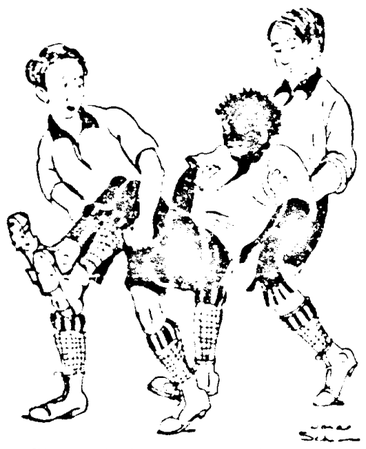

Piet wordt door zijn voetbalvrienden weggedragen.

Sinterklaas heeft een paar weken achter de rug die hij niet gauw zal vergeten. Een paar weken.... alles in de war.... hij wordt nog zenuwachtig als hij er aan denkt.

O, ja, Joaquin wilde wel.... maar hij kon het niet. Hij had er geen hoofd voor. Hij stuurde alles in de war en hij deed toch zo zijn best.

Jongens en meisjes, ik begin te merken dat ik alles door elkaar vertel. Jullie kunnen er natuurlijk geen touw aan vast knopen. Dat heb ik nu altijd als ik iets vertellen moet, wat ik zelf geweldig belangrijk vind. Dan haspel ik alles door elkaar. Maar ik zal mijn best doen om bij het begin te beginnen.

Die Joaquin.... nee, nou begin ik weer verkeerd. Nog eens:

Zwarte Piet, de vertrouwde, verstandige, handige, knappe knecht van Sinterklaas is nog een jonge man. Dat weten jullie. Nou, die Piet is geweldig lenig. Hij klimt op daken waar een kat bleek bij wordt en omdraait met zijn staart tussen zijn benen. Hoe komt die Zwarte Piet aan die handigheid? Hij doet veel aan sport. Hij wandelt en fietst en rijdt rolschaatsen en doet aan gymnastiek en waar hij erg veel van houdt, dat is: voetballen. Hij is lid van een voetbal-elftal, en hij speelt buitengewoon.

Nu, op Zondag 18 November speelde hij 's ochtends een partijtje met een paar vrienden. De kleine José de Torero y Fallas, die plukker is in een grote sinaasappel-boomgaard deed ook mee. Ze speelden: Exalto legde de bal klaar, maar hij trapte niet. Toen stoven Zwarte Piet en de kleine José samen op de bal af en zij bereikten het leder precies tegelijk. Ze trapten.... en de bal bleef liggen. Zij hadden elkaar getrapt. Arme Zwarte Piet. Hij lag op het veld en kreunde van de pijn. José had zijn enkel geraakt. En flink ook. Samen droegen ze Zwarte Piet naar de divan in het clubhuis en daar legden zij hem neer.

Arme Zwarte Piet. Zijn enkel zwol op en een kwartier later leek het of hij een sinaasappel in zijn sok verstopt had, zo dik werd die enkel. Piet werd met een auto naar huis gebracht, en daar moest hij direct naar bed.

Sinterklaas belde zelf Doctor Miguel de Balbado-Bilbao Y Malleniz-Torina op en die kwam een half uur later. „Voorlopig drie weken rust," zei hij. „De enkel is zwaar gekneusd en ik ben bang dat het nog langer zal duren."

De doctor ging weg en daar zaten Sinterklaas en Zwarte Piet elkaar aan te staren. Wat nu? Drie weken minstens. Over drie weken was het 9 December. Dan was het feest van den goeden Sint in Holland al lang achter de rug. Hoe moest dat nu?

„O, o," zuchtte Sint. „Ik zit met mijn handen in mijn haar. Wat moet ik beginnen? Jij bent de enige die mij in Holland kan helpen want jij weet er goed de weg en jij kent alle meisjes en jongens en jij weet precies wat ze hebben willen en hoe zij zich gedragen hebben en...."

„Sint," zei Zwarte Piet, „ik blijf drie dagen in bed en dan sta ik op. De dokter overdrijft. Over drie dagen is alles weer achter de rug. Dan ben ik weer beter en dan help ik u en dan...."

„Komt niets van in," antwoordde Sint. „Jij blijft in bed en ik zal wel iemand anders zoeken. Stel je voor.... jij zou daar met een zieke enkel gaan lopen. Dan wordt 't nog veel erger en dan blijf je misschien voor je hele leven mank. Komt niets van in."

Maandagavond kwam er een advertentie in de Sol de España en daar stond in te lezen:

„Sinterklaas zoekt voor direkt: een flinken knecht, vlug, verstandig en handig. Moet goed kunnen klimmen en moet alles kunnen onthouden. Moet goed tegen de Hollandse koude kunnen. Aan te melden tussen zes en zeven uur bij Sinterklaas zelf".

Toen Sinterklaas de volgende avond om half zes uit zijn raam keek, zag hij voor zijn huis een geweldig gedrang. Wel driehonderd jongelieden stonden buiten te wachten tot de torenklok zes uur zou slaan. Maar Sinterklaas liet hen niet langer wachten. Hij begon direkt. 's Avonds om kwart voor elf, had hij ze allemaal bij zich gehad. Maar och, wat was de oude bisschop moe en teleurgesteld. Geen van de jonge mannen was geschikt voor knecht. De een was niet handig en de tweede was niet lenig en de ander werd al duizelig als hij op een ladder stond en de vierde had zo'n slecht geheugen en kon niet onthouden. 't Was een vervelend geval.

Nu zat Sinterklaas nog zonder knecht. En Piet kon niet helpen. Zijn enkel deed veel pijn en was nog niet veel beter.

Sinterklaas telefoneert met den dokter.

Zo kwam het dat Sinterklaas ten slotte besloot het maar eens te proberen met Joaquin. Joaquin was het zoontje van den tuinman die voor Sinterklaas' tuin zorgde en zijn vader zei dat hij erg handig was en flink. Zo kwam Joaquin bij Sinterklaas in dienst en het werk begon. Eerst moesten de pakjes gemaakt worden. Sinterklaas zocht zelf alles uit en dan moest Joaquin pakken. Maar hij deed het slecht. Hij brak alles wat hij in zijn handen kreeg. Eerst brak hij een snoezig serviesje voor Lientje Tienman, toen liet hij een electrische locomotief voor Johan de Bonnens uit zijn handen vallen.... stuk natuurlijk. Maar het ergste komt nog: Joaquin pakte twee dagen achter elkaar Goor en toen Sinterklaas kijken kwam.... had hij bij geen van de pakjes een naam gezet. Nu moest alles weer open.

De pakjes werden weer geopend...., och, och, och, daar zat in een pakje voor een meisje een stoommachine en een doos handwerkjes-met-kralen. En in een pakje voor een jongen zat een negerpop en een poppenwastafeltje. Sinterklaas werd er wanhopig onder. Aan zo'n knecht had hij niets. Hij probeerde nog of Joaquin op een dak kon klimmen maar de jongen viel bijna van het dak van het schuurtje, dat nog geen twee meter hoog was.

En onthouden.... ho, maar! Joaquin kon niet eens onthouden dat Amsterdam een grote stad was. Hij dacht dat Groningen naast Sittard lag en Den Helder vlak bij Den Briel. Omdat 't allebei met Den begon, snap je?

Hoe Joaquin zijn best ook deed (want dat deed hij) er kwam niets van terecht. Nu begreep Sinterklaas dat hij het alleen moest doen. Zuchtend toog hij aan het werk, maar de arme man had geen tijd meer om naar bed te gaan. Een week voor de grote dag was hij nog op geen stukken klaar en hij moest nu spoedig op de boot om op tijd in Holland te zijn. En toen (het was op een avond) kwam Piet in zijn kamer. Zwarte Piet liep als een kievit en hij zei:

„Lieve Sint, ik ben weer helemaal beter. Nu zullen we eens aan het werk gaan en al de verloren tijd inhalen." Sinterklaas wilde er eerst niets van horen maar toen de dokter kwam moest hij toegeven dat Piet weer geheel hersteld was. „Ja," zei dokter, „als iemand werkelijk beter wil worden, zoals Piet dan gaat de genezing snel."

Sinterklaas was toch zo blij. Nog juist op tijd kwam alles op de boot. Nog juist op tijd is Sinterklaas in ons land aangekomen om te doen wat hij ieder jaar gedaan heeft.

Maar dat hebben jullie te danken aan Zwarte Piet die beter wilde worden en die er voor gezorgd heeft dat er voor elk kind een cadeautje is mee gekomen. Want alleen was Sint nooit klaar gekomen. Hij is al oud en hij kan niet meer zo vlug als hij wel zou willen.

Hé, wat ben ik blij dat 't zo goed afgeloopen is. Maar goed, dat jullie er niets van geweten hebben. Wat zouden jullie in angst gezeten hebben. Pieter draagt geen verband meer om zijn enkel. Kijk maar eens als jullie hem zien, dan zal je wel merken dat 't waar is, wat ik vertel.

A. VAN OORDT.

„KNAPPE TIDEN".

Tsaar Peter de Grote, van Rusland, die, zoals jullie weet ook eens in ons land vertoefde (te Zaandam staat immers nog het huisje waarin hij toen heeft gewoond), bracht ook eens een bezoek aan de stad Reval. Het bestuur der stad had te zijner ere een feestmaal aangericht. Er werd o.a. bokking opgediend. Peter de Grote had deze visjes nog nooit gegeten en vroeg derhalve den burgemeester: „Wat is dat?"

De burgemeester dacht dat de tsaar boos was omdat hij zoiets eenvoudigs kreeg opgedien! en stamelde: „Majesteit, er zijn „knappe tiden". (Dat betekent in het Revals dialect hetzelfde als bij ons „slechte tijden").

Eenige tijd later, toen de tsaar al weer vertrokken was, kwam er een brief uit St. Petersburg, waarin de tsaar het stadsbestuur verzocht hem een vaatje „knappetiden" te sturen. „Knappetiden?" De burgemeester vroeg zich telkens weer af, wat dat was, maar hij wist het niet.

Alle vroede vaderen braken zich het hoofd over deze puzzle, zonder haar te kunnen oplossen. Ten slotte kwam de oude raadsdienaar, die de bokkingen had opgediend er achter en zei: „Mijne heren, ik weet wat de tsaar bedoelt." Hij had zich namelijk plotseling de vraag van den tsaar herinnert: „Wat is dat?" toen de bokkingen werden opgediend. En nu begreep hij ineens wat Peter de Grote bedoelde. Dadelijk kreeg de tsaar van Rusland zijn „knappetiden" toegestuurd.

Nicolaas van Benschoten, een Amsterdamse goudsmid, is de uitvinder van de vingerhoed. Het eerste exemplaar schonk hij in 1690 met een lang vers in het Latijn aan een adellijke dame, mevr. v. Rensselaer.

De redactie van „De Kinder-Telegraaf" wenst de lezeressen en lezers een prettige St. Nicolaas-avond.

Flippie Flink.

Verder gingen ze aan 't zoeken,
Neger met het licht vooraan....
En inéens.... wat beefde Pietje....
Bleef de neger bij hen staan!
Baas, ik hèb ze! riep hij vrolijk,
Allebeide, hond en aap,
Kijk, ze liggen aan de wegkant
In een hele diepe slaap.

CLINGE DOORENBOS.

(Nadruk verboden.)

KOSTBARE PELSSOORTEN.

Een der kostbaarste pelssoorten is de witte winterpels van de hermelijn, een zeldzaam voorkomend dier, waarop in de dichte bossen van Siberië jacht wordt gemaakt. Alleen bijzonder geharde jagers zijn in staat, op hermelijnen te jagen, want in Siberië vriest het des winters wel 30 of 40 graden Celsius en de sneeuw ligt er in het Noorden vaak meters hoog.

In vroeger tijden mocht hermelijn alleen maar door koningen en koninginnen worden gedragen. Voor ieder ander was het op straffe des doods verboden.

Echter niet alle vorsten wilden hermelijn dragen. Karel de Groote bijvoorbeeld, die steeds een zeer eenvoudig vorst was en zijn leefwijze zelfs niet veranderde, nadat hij tot keizer was gekroond, weigerde beslist, een hermelijnen mantel te dragen. Als hij het koud had, hulde hij zich in een otterpels, zoals zijn voorvaderen dit steeds hadden gedaan en zijn tijdgenoten het nog altijd deden.

Daarentegen was Karel de IV, de Schoone, van Frankrijk een buitengewoon prachtlievend vorst. Op bont was hij speciaal verzot: voor het vooren van zijn kleren liet hij maar eventjes 20.000 eekhoornvelletjes verwerken. En eens kocht hij 1000 hermelijnstaarten, alleen maar om één fluwelen mantel te laten zomen. Hij stierf, toen hij nog maar 34 jaar oud was.

De duurste bontmantel, die ooit gemaakt is, bezat waarschijnlijk vóór de oorlog de hertoginweduwe van Saksen-Coburg-Gotha. De geheel uit marterveletjes vervaardigde mantel had een waarde van 300.000 gulden.

Een prachtige verzameling bont bezit koningin Mary van Engeland. Sinds tientallen jaren heeft zij er een enorme verzameling van aangelegd, waarvan de waarde wordt geschat op... 25 millioen gulden.

RADIO-AGENDA.

Donderdag 6 December.

HILVERSUM, 301.5 M.: A.V.R.O. 8.00 Gram.muziek. 9.00 Ochtendconcert. 10.00 Morgenwijding. 10.15 Muziek ter nabetrachting. 10.30 Concert. 12.00 Lunchconcert. 2.00 Halfuur voor de vrouw. 2.30 Piano-recital. 3.00 Naaicursus. 4.00 mevr. Ant. van Dijk. 4.30 Gram.muziek. 5.00 Halfuur voor grootere kinderen. 5.30 Diner-concert. 6.30 Sportpraatje. 7.00 Voortzetting diner-concert. 7.20 Engelsche les. 8.00 Vaz Dias. 8.05 Het Omroeporkest. 9.45 Piano-recital. 10.00 Kovacs Lajos. 10.30 Aansluiting met Carlton Corner, A'dam. 11.00 Vaz Dias. 11.10 Kovacs Lajos.

HUIZEN, 1875 M.: K.R.O. 8.00 Morgenconcert. N.C.R.V. 10.00 Gram.muziek. 10.15 Morgendienst. 10.45 Leger des Heils-kwartiertje. K.R.O. 11.00 Gram.muziek. 11.30 Godsdienstig half uurtje. 12.00 Politieberichten. 12.15 Het K.R.O.-orkest. N.C.R.V. 2.00 Cursus fraaie handwerken. 3.00 Bervende orkesten. 4.00 Bijbellezing. 5.00 Cursus handenarbeid. 5.45 „Over goede lectuur". 6.15 Piano-recital. 7.00 Pohtieberichten. 7.15 Gram.muziek. 7.30 Weekoverzicht. 8.00 Uitzending uit Leeuwarden. 9.00 Onderuurtje. 9.30 Voortzetting concert. 10.20 Vaz Dias. 10.40 Gram.muziek.

BRUSSEL, 483.9 M.: 12.15 Orkestconcert. 1.30 Gram.muziek. 5.20 Het Symphonie-orkest. 6.35 Orkest-concert. 10.30 Voor luisteraars — gevraagde — gram.platen.

KALUNDBORG, 1261 M.: 11.20 Lunchconcert. 2.00 Piano-recital. 2.20 Arnold Nielsen's Ensemble. 7.30 „Die Schöpfung". 10.05 Dansmuziek.

DEUTSCHLANDSENDER, 1571 M.: 11.20 Orkestconcert. 12.15 Gram.muziek. 2.35 Hoorspel. 3.20 Populair concert. 5.05 Gram.muziek. 7.05 Pianospel. 8.50 Gevraagde gram.platen. 10.20 Volksmuziek. 11.20 Concert.

DROITWICH, 1500 M.: 12.10 Lunchmuziek. 1.20 Nieuwe gram.muziek. 3.20 Vesper in de Westminster Abbey. 4.10 Gram.muziek. 5.05 Orgelrecital. 5.35 B.C. dansorkest. 8.20 Harold Ramsay. 9.20 Studentenlieden. 10.35 Het Leslie Bridgewater-kwintet. 11.35 Dansmuziek.

PARIJS, 1648 M.: 12.50 Victor Pascal's orkest. 9.05 Het „Orchestre National de Paris". 10.50 Dansmuziek.

MILAAN, 368.6 M.: 4.30 Populair concert. 8.15 Gram.muziek. 8.05 Blijspel. Na afloop Radiocourant.

FAMILIEBERICHTEN.

De volgende familieberichten nemen wij uit andere bladen over:

Verloofd: A. Kracht en G. Godri, Zaandam—Amsterdam; Ch. M. Spanjaard en G. Poels, Delft—Scheveningen; E. Neys en J. F. de Vries, Bandoeng—Den Haag.

Bevallen: Plas—Landheer, d., Voorburg; Wolff—Kats, z., Zwolle; André de la Porte—Boisevain, d., Poeloe-Samboe; Zuhorn—Rodewes, z., Groningen; Ederveen, d., Driebergen; Niesen—Brouwer, z., Groningen; Stam—De Olde, z., Kralingscheveer; Keuchenius—Van Lonkhuijzen, z., Poerworedjo; Van der Meulen—Visser, z., Daarle; V. D. Klis—Scholten, d., Delft.

Overleden: M. C. de Lanoy-Ledeboer, Zandvoort; L. Kuipers-Van Swichum, 63 j., Gemert; Chr. van der Plank, 71 j., Dordrecht; A. P. L. van Dintel-Kleinjan, 40 j., Oostvoorne; J. Kol, 59 j., Enkhuizen; G. van Herwaarden, Asperen; D. Prins, 67 j., Donkerbroek; E. A. Keuchenius, Den Haag; J. W. P. G. Martens, 57 j., Den Haag; A. C. Noordhoff-Rooda, 80 j., Sneek; B. H. A. Westermann-Grashoff, 73 j., Rotterdam; T. J. van Dijk-Dotinga, 92 j., Scharnegoutum; H. H. Falkena, 57 j., Sneek; H. J. Baron van Doorn van Westcapelle, 79 j., Brussel; N. Bijlsma-Alting Mees, 49 j., Den Haag; A. J. H. van Ravesteyn, 73 j., Utrecht; J. L. Gerson, New York; L. F. D. van der Minne, 70 j., Dordrecht; G. J. Makkinga, 11 j., Ommen; H. Wentzel-Pot, 65 j., Zwolle; M. van der Vegte-Poppe, 63 j., Zwolle; G. C. A. Lubbers, 69 j., Zwolle; R. Smit, 36 j., Zwollerkerspel; M. P. Olthof, 39 j., Zwolle.

ZIT U ZONDER?

PLAATS DAN DIRECT EEN ANNONCE IN

DE COURANT
Het Nieuws van den Dag

N.Z. VOORBURGWAL 345.

Het garandeert U, dat Uw annonce komt zelfs in de kleinste dorpen over geheel ons land verspreid, voor slechts

10 cents per woord

TELEFOON 4-9-2-1-1.

EEN SPOTKOOPJE.

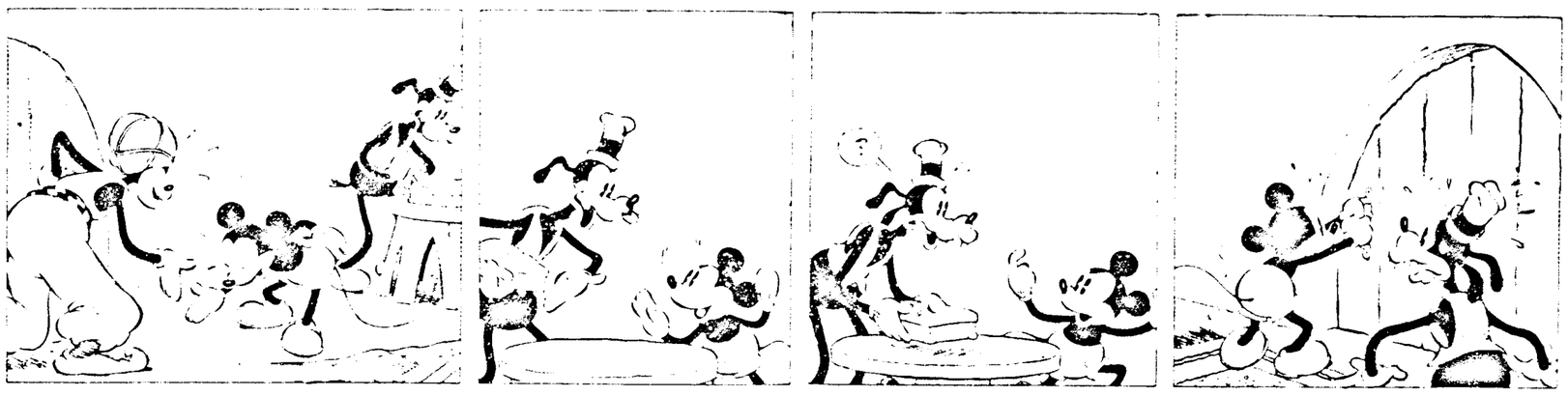

„Top!" riep Mikkie: „vijftien cent, dat is te doen; hier heb je een kwartje, de rest mag je houden voor een fooitje!" „O edele heer, dank voor uw vriigevigheid; moge de heilige ster u en uw vriend geluk aanbrengen!" zei de Muzelman met een diepe buiging". Mikkie boog beleefd terug en zei: „Dank edele Muzelman" terwijl Jopie als betoverd het kistje van de heilige ster stond aan te gapen.

„Jopie, dat is een kopie!" rijmde Mikkie vrolijk. „Ja Mikkie, een ster voor een prikkie!" rijmde Jopie van de weeromstuit; „ik zal het kistje even openmaken, ik moet de ster toch ook eens bewonderen!" Dat zal je wel laten Jopie!" waarschuwde Mikkie.

„Waarom Mikkie, ik mag toch wel eens zien waarvoor ik eigenlijk mijn leven heb gewaagd!" riep Jopie misnoegd. „Och Jopie, dacht je nu heus dat de ster in dat kistje zat?" vroeg Mikkie. „Ik heb maar net gedaan of ik dien Moorkop vertrouwde om er achter te komen wat hij met ons voor heeft; kom Jopie, we moeten hem achterna!"

„Neen hoor, ik had dien gedienstigen Muzelman direct door; hij is natuurlijk een handlanger van die twee andere snuiters, Sidi en Joesoef!" „Nu Mikkie, ik bewonder je scherpzinnigheid, maar waarom zou die Muzelman ons het kistje hebben gegeven als er toch niets in zit?" vroeg Jopie. „Dat zullen we later wel onderzoeken; eerst moeten we onzen vriend Tulband achterna, hier door deze deur: hemeltje, ze is op slot!" riep Mikkie ontsteld.

FEUILLETON.

Van Koninklijken Bloede.

naar het Engelsch B. Simson

9

„Voor gij een onherroepelijke daad doet, mr. Hilaire," zei hij, „raad ik u over uw vader te denken en hem te begrijpen. Hij had een hooger levensdoel dan bloote wraak en het zoeken van vijanden om die te verslaan — hoewel zijn vijand hem vond en versloeg."

„Wie zijt ge — wat zijt ge?" vroeg ik plotseling. „Ge spreekt meer als een profeet dan als een...."

„Dan als een duivelbezweerder en toovenaar," vervolgde Torinaz glimlachend. „Het is waar, dat ik onschuldige recepten geef voor zieken; dat ik ondergrondsche bronnen kan vinden; dat ik schadelijke insecten weet te verdelgen; gebroken beenderen bij menschen en dieren kan zetten; koorts kan genezen en de kennis van kruiden bezit en dat ik koelen en schapen en geiten bijsta bij het werpen van hun jongen.

Ja, noem mij maar toovenaar als ge wilt. Maar vóór alles ben ik denker en lezer van boeken en, bovenal, man van het volk.

Uw vader vertrouwde mij, M. Duhamel, en met dat vertrouwen wees hij mij ook een rol aan in de gebeurtenissen, die in Frankrijk gaan plaats grijpen — en die rol zal ik vervullen.

Laat ons niet twisten, M. Hilaire. Gij zult veel dingen hooren, die twijfel in u zullen wekken aan wat ik u gezegd heb — of liever aan de waarde en belangrijkheid van wat ik u gezegd heb. Henri van Navarre wordt nu al door zijn vijanden voorgesteld bij het volk als een gevaarlijk man en een verrader.

Ga, overdenk en overweeg. Doch als ge uw besluit genomen hebt, verzuim dan niet hier terug te komen. Ik vraag het u in den naam van uw vader."

HOOFDSTUK X

De Handslag.

Gedachten bestormden mij, toen ik terug reed naar het Château Duhamel met vaders zwaard aan mijn zijde. Ik was naar den toovenaar gereden om de oplossing van een geheim te vinden — doch in sommige opzichten leek het mij onbegrijpelijker dan ooit.

Tête Grise was mijn dokter geweest en had mij genezen — en bovendien was hij een vertrouwd vriend geweest van mijn vader. Dat moest Mark geweten hebben. Waarom had hij het mij niet gezegd? In hoeverre verstonden Mark en Torinaz elkaar en hoeveel wist de Engelschman van de verwachtingen en plannen, die mijn vader gekoesterd had? Ik kon Mark niet doorgronden en ik kwam tot het besluit, dat ik hem zou behandelen zooals hij mij behandeld had. Ik zou mijn eigen weg gaan zonder hem in mijn vertrouwen te nemen.

Alleen tegen Moise sprak ik over mijn bezoek aan den toovenaar, maar vertelde hem niet alles. Hij kende Tête Grise niet en wist niet dat hij en de dokter, die mij behandeld had, één en dezelfde waren.

„Zoo, dat was dus Tête Grise, die boven ons lachte, toen wij den wolf overwonnen hadden," zei hij, toen ik hem vertelde van de wolfvacht, die ik op tafel had zien liggen.

„Gevraagd heb ik hem niet — er waren ernstiger dingen te bespreken," zei ik, „maar ik denk het wel."

„Er is nog iets, dat je hem zeker niet gevraagd hebt, Hilaire, maar dat ik hem vragen zal, zoodra ik hem zie: Waarom zijn oogen zoo blonken."

En door die woorden werd mij plotseling duidelijk hoe ver mijn gedachtenwereld zich van Moise verwijderd had in dien korten tijd. Hij was nog een jongen. Ik was een man geworden....

Voor het overige vermoed ik hem bijna. Want ik nam hem zijn houding heogst kwalijk, al wilde ik dan ook geen twist met hem zoeken, daar ik niet aan zijn goede trouw kon twijfelen.

Op een morgen, toen ik beneden kwam van mijn kamer, waar ik mij gekleed had om uit te rijden, vond ik Mark op een bank bij het halvuur zitten. Zijn zwaard en dolk lagen, blinkend gepoetst, naast hem en hij was bezig zijn helm blank te schuren. Hij hoorde mij de trap afkomen, keek even op en ging toen door met zijn werk. Hij had zijn beste wambuis aan en zijn Spaansch ledeger laarzen.

Ik liep hem voorbij en ging het huis uit. In de stallen deed ik méér ontdekkingen. Mark's paard stond gezadeld en dichtbij lagen twee groote pakken. Tegen den muur stond Mark's groote, Engelsche hellebaard, dien hij gebruikt had toen hij op den Tower van Londen diende.

Dit laatste bevestigde de vage vermoedens, die bij mij opgekomen waren. Dit wapen had, bij mijn weten, nog nooit zijn kamer verlaten. Nu stond het hier bij twee groote reiszakken. Mark ging ons verlaten!

Ik liep dadelijk terug naar de hal en ging naast Mark staan. Hij keek niet op, maar bleef zitten poetsen, terwijl hij zacht een Engelsch liedje neuriede.

„Ben je van plan weg te gaan, Mark?" vroeg ik ten slotte, geprikkeld.

„Ja, — dat ben ik van plan, meester Hilaire", antwoordde hij zonder op te kijken.

„Waarom? Als je gaan moet, waarom ga je dan zóó, zonder uitleg of groet. Dat ziet er niet eerlijk of fair uit".

Zijn hand staakte haar arbeid en ik verwachtte een scherp antwoord, maar toen hij spak, was zijn stem rustig.

„Er is elders werk te doen, meester — en ik ga trachten dat te doen. Waarom zou ik hier blijven, waar ik zoo weinig noodig ben en heelemaal gemist kan worden? En wat „groeten" betreft, mijn groet heb ik een week of wat geleden gegeven aan den eenigen man, die er ooit iets om gegeven heeft of ik leefde of stierf.... Silvie zou u wel hebben gezegd, dat ik weg was".

Zijn woorden troffen mij diep.

„Mark", zei ik, „ik weet heel goed, dat ik nooit de man zal zijn, die mijn vader was. Maar vervloekt!.... Man, sta op en kijk mij aan en zit daar niet als een geslagen hond!"

Hij deed wat ik zeide en keek mij aan met een somberen blik.

„Geef mij je hand, Mark".

Aarzelend stak hij zijn hand uit en ik greep die. Het was een groote, roode sterke hand, precies zooals hij zelf was; maar de mijne was óók niet klein. Ze was pezig en lang en de twee sloten goed om elkaar.

Langzaam kneep ik mijn hand dicht. Hij voelde het en kneep dadelijk ook. Al onze kracht legden zij in dien greep. Hij had dadelijk begrepen wat mijn bedoeling was. Wij stonden zoo wel een minuut lang. Het zweet begon op mijn voorhoofd te parelen; mijn arm leek gevoelloos te worden tot mijn elleboog, maar mijn greep bleef vast en onverwrikbaar. Ik keek Mark strak aan en toen ik verbazing in zijn oogen zag komen en vervolgens bewondering, had ik vrede met mijn pijn.

„Goede hemel!" mompelde hij.

En wij lieten op hetzelfde oogenblik los. Ik keek naar mijn hand, waar de indrukken van zijn vingers zich wit afteekenden en bloed onder de nagels uitparelde. De zijne zag er net zoo uit en ik was tevreden.

„Bij den hemel!" hernam Mark, van zijn roode vingertoppen naar mijn gezicht kijkend. „Ik had niet gedacht dat het in u zat, meester. Ge hebt de hand van uw vader! Ik zal een week lang last hebben met het aantrekken van mijn kleeren".

„Net als ik, ouwe beer!" riep ik lachend. „Als jij ooit den staart van den duivel met die hand te pakken krijgt, gaat de heele hel onderste boven. En ga nu je paard halen en rijd met mij mee, want ik heb nog een heeleboel met je in het reine te brengen".

Hij volgde mij naar de stallen, zonder iets te zeggen en ik wist, dat ik met dien bloedigen handdruk dichter bij zijn hart was gekomen dan ooit te voren.

Wij stegen te paard en reden het welbekende pad op naar het beukenbosch, waar mijn vader en moeder sliepen. Ik had Regnault Duhamel's zwaard meegenomen en terwijl Mark te paard bleef zitten, met zijn stalen hoofdkap in de hand en zijn haar als een vlam in de bleeke Februarizon, stak ik het zwaard in den grond boven het graf. Daarna knielde ik er voor neer en legde mijn handen op het kruis van het gevest en zwoer voor God en den geest mijns vaders, dat ik naar mijn beste krachten het werk zou voortzetten, dat hem zoo na aan het hart gelegen had; dat ik vechten zou voor een vrij Frankrijk en voor koning Henri van Navarre zoolang ik ademde en er behoefte zou zijn aan mijn hulp.

Toen ik mijn eed uitgesproken had, keerde ik mij tot Mark.

„Dat werk, waarvan je sprak," zei ik, „dat was het zoeken van vaders moordenaar, nietwaar?"

„Dat en ook.... te vechten voor Frankrijk", antwoordde Mark. „Hoor, meester Hilaire, vóór ik Engelschman was, was ik Franschman, dat wil zeggen, mijn voorouders waren Franschen. Eén van mijn voorvaders was vazal van Hugues d'Avranches, die Hugues de Wolf genoemd werd. Hij zeilde met den hertog van Normandië naar Engeland en kreeg Cheshire in leen tot beloning voor zijn hulp in den strijd tegen de Saksers. Cheshire is het land van mijn geslacht, de Fletchers. En Fletcher werd vroeger geschreven Flêcher en dat beteekent in het Fransch zoowel als in het Engelsch: pijlenmaker.

Er zijn redenen, waarom ik liever niet naar Engeland terugga. Ik heb zóó lang in Frankrijk gewoond, dat dat mij een vaderland geworden is. En daarom wil ik voor Frankrijk vechten met dien Henri van Navarre, die klein van gestalte moet zijn, maar een duivel in den strijd".

Mark zweeg en haalde diep adem.

„Heb je al meer vernomen over dien zwarten Simon?" vroeg ik.

„Geen woord meer, meester. Ik denk dat hij deze streek verlaten heeft".

Ik trok het zwaard uit den grond. Het was lang en zwaar.

„Ik moet hiermee leeren omgaan, Mark", zei ik, „en ik ken maar één map, die mij dat leeren kan. En als de tijd nog niet daar is om voor Frankrijk te strijden, zal ik den Zwarten Simon gaan zoeken. Wil je nog van mij weggaan, Mark?"

Hij keek mij lang en zwijgend aan en kwam toen met een half onderdrukten vloek uit den zadel, en weer vonden onze handen elkaar.

En van dat oogenblik af werd er niet meer gesproken over weggaan en de vriendschap die ik gevonden had, bleef altijd sterk en levend.

HOOFDSTUK XI.

Het bericht.

In de dagen, die volgden oefende ik mij geregeld met Mark in het zwaardvechten, in een van de bovenvertrekken van het Château.

Spoedig begreep ik dat de lessen, die mijn vader mij gegeven had, maar kinderspel geweest waren. Wel is waar leerde ik al gauw zijn lange, zware zwaard handig en vlug hanteeren, maar tegenover Mark moest ik het dagelijks afleggen in de kennis van uitval en pareeren, van aanval en verdediging. Terwijl ik mij in 't zweet werkte en veel leven maakte met mijn wapen, stond hij stil en kalm en bewoog niet veel meer dan zijn arm, maar niettemin hield hij mij op een afstand en slaagde er in herhaaldelijk te toucheeren. En hoe lang wij ook streden, hij werd nooit moe.

(Wordt vervolgd).

LANDBOUW

De Zeeuwsche landbouw en de crisismaatregelen.

Nog tal van wenschen.

VOORAL TEN AANZIEN VAN DE VARKENSHOUDERIJ.

De Zeeuwsche Landbouwmaatschappij houdt deze en volgende week in tal van plaatsen in de verschillende deelen van Zeeland vergaderingen over de crisismaatregelen der regeering. Dinsdag werden de eerste, nl. te Tholen en Zierikzee gehouden.

Mr. P. Dieleman, voorzitter der Z. L. M., verwelkomde de vele aanwezigen. Wat ook sommige consumenten en stedelingen mogen beweren, aldus spr., de toestand van den landbouw is nog altijd hachelijk.

Wij worden den laatsten tijd overstroomd door crisismaatregelen, waarvan we soms de portée niet begrijpen. Daarom zijn vergaderingen als deze zoo noodig. Spr. kan moeilijk enthousiast zijn over de positie, waarin de Z. L. M. door al deze crisismaatregelen gekomen is. Het leek wel alsof haar werk geheel ging bestaan in het uitvoeren van crisismaatregelen Spr. heeft er dan ook ernstig over gedacht om te bedanken als voorzitter. Maar daarop is hij teruggekomen. Hij wil blijven strijden voor behoud van den landbouw als vrijen stand in de maatschappij en voor de opheffing van het platteland.

Ook tegenover de crisisorganisaties moet de Z. L. M. een vrije en zelfstandige positie innemen. Volgens spr. zijn de centrale landbouworganisaties te gedwee tegenover de regeeringsmaatregelen.

De heer C. Zwagerman, rijksveeteeltconsulent zette daarna uiteen wat de regeering voor de veehouderij, de varkensfokkerij en de zuivel deed.

De Zeeuwsche boeren moeten zich beperken tot het uiterste minimum dat niet gemist kan worden voor wat de varkens en het rundvee betreft, ter wille van de arme zandboeren en de weidestreken.

Maar er is een grens, wil niet het Zeeuwsche bedrijf ontwricht worden. Er is iets dat moet werden gered. Spr. noemt de huisslachtingen, iets specifiek Zeeuwsch, de mogelijkheid voor de kleine bedrijven om eenige biggen op te kweeken en het behoud van het stamboekmateriaal.

Zeeland moet, ter wille van anderen, zoo weinig mogelijk kalveren aanhouden en het scheurbare weiland scheuren. Aan Zeeland is maar toegewezen 60 % van de normale hoeveelheid kalveren, terwijl 6400 beesten, d.i. 40 % van de kalveren die vorig jaar zijn toegestaan, moeten worden geleverd. Maar verder moet men met de beperking ook niet gaan, wil men de bedrijven niet ontwrichten, want men moet bedenken dat de veestapel in Zeeland nu nog even sterk is als in 1910, terwijl die in Groningen b.v. 1 1/2 maal zoo groot geworden is. Waar de regeering voortaan maar 90 % van de melk gaat steunen is verzocht zich daarbij te baseeren op het aantal koeien, ten einde de regeling zoo eenvoudig mogelijk te maken.

BIJZONDERE GUNSTEN VOOR STAMBOEKHOUDERS.

De heer P. J. J. Dekker te Wemeldinge, voerde vervolgens het woord en meende dat men met de teeltregeling de varkenshouderij in stand zal kunnen houden. De varkensfokkerij zal in 1935 weer met 10 % in vergelijking met 1934 worden beperkt. De bedrijven van 8 H.A. en grooter met meer dan 20 % gesteunde gewassen zullen minder varkens toegewezen krijgen dan de andere. De beperking voor Zeeland bedraagt 20 %, dat is dus tweemaal het gemiddelde. De merken zullen naar billijkheid, gerekend met den aard der bedrijven worden verdeeld. De kleine bedrijven zullen zooveel mogelijk intact worden gelaten. Ook de stamboekfokkerij moet zooveel mogelijk worden behouden. Over de huisslachtingen is nog niets definitiefs te zeggen, evenals over de mesterijregeling. Spr. gelooft dat het wel lukken zal de huisslachtingen zoo niet geheel, dan toch gedeeltelijk te redden.

Wat het rundvee betreft zegt de heer Dekker, dat zooveel mogelijk drachtige vaarzen of pinken moeten worden geleverd. In totaal zullen over het geheele land 50.000 schetsen minder worden uitgereikt dan in 1934.

De akkerbouwbedrijven krijgen de minste schetsen, de gemengde iets meer en de zuivere weidebedrijven de meeste.

Bij de beantwoording van verschillende vragen deelen de heeren Dekker en Zwagerman mede dat de stamboekhouders bijzondere gunsten krijgen.

Eenmaal gekalfde dieren kunnen vóór 15 Dec. worden geleverd, mits niet afgewisseld. Gevraagd is de verplichte levering tot 1 Mei te doen duren. Het is de bedoeling in 1935 voor de geschetste dieren niet meer aan het gewicht vast te houden. Dit deed men alleen in 1934, toen men een teeltregeling had met terugwerkende kracht.

Als de heer Dekker zegt dat zij die een akkerbouwbedrijf hebben er maar op rekenen moeten dat hun in 1935 al hun varkens worden afgenomen, behalve voor eigen huisslachting, ontstaat er beweging in de zaal.

De heer Zwagerman adviseert ook de akkerbouwers met weinig onscheurbaar weiland zoo weinig mogelijk kalveren aan te houden. Dan loopen ze zoo weinig mogelijk risico als straks de regeling voor 1935 bekend wordt.

Hierna sprak ir. J. D. Dorst, secretaris der Z. L. M. over de maatregelen voor den akkerbouw.

De bedoeling van de steunmaatregelen is de prijzen van voor den oorlog te bereiken. Dit is voor de akkerbouwproducten zoo ongeveer gelukt, maar niet voor het geheele bedrijf. Bovendien bedenke men dat de uitgaven veel grooter zijn dan voor den oorlog.

Het is niet juist dat de steun het leven duurder maakt. Dit is veel meer de schuld van het distributie-apparaat. De boer krijgt nog altijd slechts een geringe vergoeding voor zijn arbeid.

Spr. waarschuwt tegen verhooging van koop- en pachtprijzen. Dat er gevaar bestaat voor steunverlaging, bleek wel uit een onlangs gehouden persconferentie. Tal van aanvallen op den landbouwsteun worden ondernomen.

Spr. behandelt nu gewas voor gewas en merkt o.a. betreffende den aardappelsteun op dat door de heffing van f 1 ook de zandaardappelen worden gesteund en dat deze aardappelen door den denaturatietoeslag van de markt worden gehouden. Men zoekt nu naar een eenvoudiger aardappelregeling voor 1935.

Spr. is niet heelemaal gerust dat de tarwesteun op hetzelfde bedrag zal blijven. Aan de vlasteelt zal een belangrijke uitbreiding worden gegeven. Dit is van belang voor het scheuren van grasland. Hetzelfde geldt ook van de erwtenteelt.

Bij de bespreking drong de voorzitter er op aan dat hoogere prijzen dan voor den oorlog aan de boeren zullen worden uitbetaald, omdat de lasten ook zijn gestegen en de positie der arbeiders ook moet worden verbeterd. Niet alleen steunend en beschermend maar ook regelend moet worden opgetreden. De heer Dorst acht dit practisch onmogelijk. We moeten allen naar een lager levenspeil. De voorzitter antwoordde hierop dat de tegenstelling tusschen de loonen in de stad en ten plattelande veel te groot is. Dit beaamde de heer Dorst.

Nadat de heer Zwagerman had opgewekt tot het eten van melkbrood, sloot de voorzitter de vergadering.

TOEWIJZING VAN FOKZEUGEN VOOR SEIZOEN-1935.

Door de Nederlandsche Veehouderijcentrale wordt het navolgende medegedeeld:

Zooals reeds bekend werd gemaakt, zullen ten aanzien van de periode 1935 (1 Januari 1935—1 Januari 1936) in totaal 2.200.000 biggenmerken toegewezen kunnen worden, terwijl de toewijzing aan iederen varkenshouder volgens daartoe opgestelde schalen zal geschieden.

Ten aanzien van het ten hoogste tegelijkertijd te houden aantal fokzeugen zal de bepaling in artikel 2 onder 3° van het Reglement Varkenshouderij 1934 ook voor het seizoen 1935 van kracht blijven, hetgeen inhoudt, dat ook voor 1935 het ten hoogste tegelijkertijd te houden aantal fokzeugen ten nauwste verband zal houden met het toegewezen aantal biggenmerken.

Deze fokzeugen-toewijzing-1935 zal namelijk vastgesteld worden door het aantal biggenmerken, dat aan den betrokken varkenshouder werd toegewezen, te deelen door 14, waarbij ½ en breuken boven ½ naar boven en breuken beneden ½ naar beneden worden afgerond.

Inzake de boventallige toewijzing van fokzeugen zal de voor 1934 vastgestelde regeling voor het komende seizoen in groote lijnen gehandhaafd blijven. Bepaald is namelijk, dat ten aanzien van het seizoen 1935 voor een zoodanige boventallige toewijzing uitsluitend in aanmerking komen:

1° Houders van sterzeugen of daarmede door de Commissie van Toezicht op de Selectiemesterijen gelijk te stellen geïmporteerde zeugen.

2° Fokkers van uitsluitend stamboekvarkens, die regelmatig dragende volbloedzeugen voor den handel fokken en verkoopen.

3° Varkenshouders, die gewoon waren meerdere dragende zeugen voor handelsdoeleinden te houden.

In de onder 3° aangegeven gevallen zal de betrokken provinciale Landbouw-Crisis-Organisatie de extra toewijzing eerst kunnen verleenen, dat de Nederlandsche Veehouderijcentrale hieraan haar goedkeuring heeft gehecht.

OOST-INDIË

BESTUURSHERVORMING BUITENGEWESTEN WENSCHELIJK.

Hier en daar is men van meening, zegt de Java B., dat met de doorvoering van de bestuurshervorming buiten Java zou zijn bedoeld: het geven van uitvoering aan de voorstellen, indertijd door den heer Staargaard, regeeringscommissaris voor de bestuurshervorming, ingediend.

Dit ligt nóch in de bedoeling van den minister, en zeker evenmin van de Indische regeering. Er is geen sprake van iets anders dan een invoering van gouvernementen, en een begin van den onderbouw. Van een z.g. politieke hervorming — dus naar het provinciale model — is geen sprake.

Voor zoover thans kan worden gezegd, wordt een hervorming van het bestuur in de Buitengewesten in ruimen kring wenschelijk geacht, ook omdat de huidige organisatie op den duur niet is te betalen.

Bij de overweging van de vraag: in hoeverre gevolg kan worden gegeven aan het, door minister Colijn eenige maanden geleden opgeworpen, denkbeeld, zal dus ook aandacht worden geschonken aan de urgentie van een versobering door reorganisatie van het bestuur in de Buitengewesten.

De behandeling van dit onderwerp zal nog geruimen tijd duren.

Een goedkoopere organisatie is zeker nooit te krijgen, indien de centrale bureaux op Java krampachtig blijven vasthouden aan de thans bij hen geconcentreerde bevoegdheden en bemoeienissen.

REORGANISATIE ECONOMISCHE COMMISSIE?

Bij het heengaan van prof. mr. Van Kan, in Maart 1935, komt ook het presidium van de economische commissie vacant. Er bestaat veel kans, dat dan zal worden overgegaan tot een reorganisatie.

Zooals men zich zal herinneren is deze commissie in October 1931 ingesteld, met het doel om, na overleg, voor zooveel noodig, met de betrokken hoofden der departementen en van gewestelijke besturen, de regeering voor te lichten omtrent, door de tijdsomstandigheden naar voren gekomen, vraagstukken van economischen en socialen aard.

Het ligt dan zeker niet in de bedoeling, die commissie in het verband van het dep. van Economische Zaken op te nemen, zooals door sommigen wordt gewenscht. Er zijn klemmende argumenten om haar zelfstandig te handhaven en vooral: haar direct onder den gouverneur-generaal te houden. Dit ligt dan ook, naar de „Java B." vernam, in de bedoeling.

Wel bestaat de kans, dat men de E. C. in stede van een ambtelijken, een burgerlijken voorzitter zal geven. Aldus zou zij minder zijn een verlenging van het ambtelijk apparaat dan een lichaam dat, los hiervan, zijn adviezen geeft.

PLANTERS-TOEKOMST.

„Allereerst komen gediplomeerden voor plaatsing in aanmerking".

In een beschouwing van den heer Schotman over de werkloosheid onder de planters en hetgeen de Ned.-Indische Planters Bond in verband daarmee doet, komt, naar het „Bat. N.Bld." meldt, o.a. het volgende voor:

De voorzitter van den Plantersbond gaat er van uit, dat men niet ouder dan 35 jaar mag zijn om thans nog kansen te hebben.

Wie tijdens zijn vorige plantersloopbaan niet ten volle heeft voldaan, wie maar zóó-zóó planter is geweest en geen heel goede papieren kan overleggen, ook hij kan zich, ondanks zijn vrij jeugdigen leeftijd, wel afschrijven.

Blijven over de alleszins geschikten uit die categorie. Doch ook voor hen bestaat nog geenszins zekerheid, gezien de zeer dunne personeelsbezetting.

Onder hen, zooals onze ervaring uitwijst, komen in de allereerste plaats in aanmerking de opgeleiden, die met een diploma Wageningen, Deventer, Boskoop, Buitenzorg.

Wel vindt men onder de directies en de adviseerende administrateurs nog menschen, die de waarde van een diploma problematisch achten en dit niet eischen van den sollicitant — er zijn zoowaar nog heel enkelen, die het zelfs van negatieve waarde achten, doch die vormen een uitstervend geslacht —, doch over het algemeen gaan de gediplomeerden voor.

En zoo is er practisch gesproken geen enkele opgeleide meer bij onze Arbeidsbeurs ingeschreven, en vinden de newcomers onder hen in korten tijd plaatsing.

Dit is zeer leerzaam: de waarde van het diploma is een strijdvraag, waarover vele boeken zijn volgeschreven, maar die de practijk incidenteel zeer goed en zonder omslag oplost. Overigens valt ons de mededeeling in de laatste alinea zéér mee, vervolgt het blad; wij hadden niet een zoo goed resultaat verwacht. Het is natuurlijk niet overdadig, maar in dezen tijd lijkt het ons al heel wat, dit succes.

Wat er nu overigens met „de anderen" moet gebeuren? Daarover schrijft de heer Schotman nog vele kolommen vol, en hij geeft allerlei wegen aan en belooft steun van den Plantersbond en van de I. M. I. W. — Ind. Mij. voor Individueele Werkverschaffing, — maar in het kort komt dit alles toch neer op één advies en dat is: afzien van de plantersloopbaan.

FAMILIEBERICHTEN.

11 Dec. '34 herdenken de Heer en Mevr.

KOENE ASSINK

hun 50-jarige echtvereeniging.

Namens kinderen en kl.kinderen.
4926

VERLOWING.

VAN NOTTEN—FRASER. — Die verlowing word bekend gemaak van mej. Esther Fraser, oudste dogter van mnr. en mev. Gordon Fraser, van Bloemfontein, en mnr. Wilco Piet van Notten Hoopstad, O.V.S., enigste seun van mnr. en mev. Van Notten, van Driebergen (Klein Hoeve) Holland.
4931

Ondertrouwd:
JOHANNES P. W. v. DEVENTER
en
MARIA JOHANNA DE GROOT.
Amsterdam, 4 Dec. 1934.
Roerstraat 98 beletage.
Heerengracht 47 boven.
Receptie Zondag 9 Dec. e.k. Heerengracht 47 van 3—5 uur en Zondag 16 Dec. e.k. Roerstraat 98 van 3—5 uur. Toekomstig adres Rivierenlaan 88 huis.
9410

Heden overleed tot onze diepe droefheid onze geliefde Man, Vader, Behuwd- en Grootvader
JOHANNES FRANCISCUS WILLEMSSEN,
in zijn 84ste leeftijd van 82 jaar.
Amsterdam, 4 Dec. '34.
Pres. Steynplantsoen 13 II ét.
Namens de familie:
Wed. M. WILLEMSSEN—v. d. LINDE.
De begrafenis heeft plaats Zaterdag 8 Dec tegen 14 uur op de Nw. Oosterbegraafplaats.
D 6821

Heden overleed in de Ziekenverpleging Prinsengracht 769 zacht en kalm tot onze diepe droefheid, na een langdurige ziekte, onze geliefde Broeder, Zwager en Oom, de Heer
WILLEM LODEWIJK NICOLAAS SMOES,
in den ouderdom van 55 jaar.
Ede, Burg. Prinslaan 12.
G. G. VAN DISSELEN—SMOES.
H. K. VAN DISSELEN.
GERRIT.
FREDDY.
Bentveld, Langelaan 8.
L. VAN HENSBERGEN—SMOES.
W. K. VAN HENSBERGEN
MIA.
HANS.
LO.
ROBBY.
JOYCE.
Amsterdam, 4 Dec. 1934.
De teraardebestelling zal plaats hebben Zaterdag 8 December te 11.30 uur op de begraafplaats „Zorgvlied" aan den Amsteldijk.
Algemeene kennisgeving.
9412

Heden overleed te Amsterdam in de Ziekenverpleging, Prinsengracht, onze hooggeachte Directeur, de Heer
W. L. N. SMOES,
Merauke-Compagnie N.V.
Amsterdam, 4 Dec. 1934.

Heden overleed in de Luthersche Diaconessen Inrichting, na een langdurige ziekte, onze beste Broeder, Behuwdbroeder en Oom,
PERINUS CORNELIS LOTSY,
in den ouderdom van 53 jaar.
's-Gravenhage,
J. S. LOTSY.
M. E. LOTSY—TOMLIN.
Zwolle.
S. E. F. VAN LINDEN VAN DEN HEUVELL—LOTSY.
A. VAN LINDEN VAN DEN HEUVELL.
's-Gravenhage,
W. F. LOTSY.
Neven en Nichten.
Amsterdam, 3 Dec. 1934.
Reguliersgracht 69.
Bezoeken kunnen niet worden afgewacht.
De teraardebestelling zal plaats hebben Vrijdag 7 December te 11 uur op de begraafplaats „Zorgvlied".
Eenige en Algemeene Kennisgeving.
9410

Heden overleed tot onze groote droefheid, onze lieve Man, Vader en Behuwdvader,
ARENT VAN ELK,
in den ouderdom van 59 jaar.
Amsterdam.
W. VAN ELK—MARCUS.
Zwolle.
S. MARKVOORT—VAN ELK.
A. MARKVOORT.
Amsterdam.
W. P. VAN ELK.
Amsterdam, 4 Dec. 1934.
Koninginneweg 87.
Bezoeken kunnen niet worden afgewacht.
De teraardebestelling zal plaats hebben Vrijdag 7 December te 12 uur op de begraafplaats „Zorgvlied" aan den Amsteldijk.
Algemeene kennisgeving.
9409

Heden overleed tot onze groote droefheid, onze lieve Broeder en Behuwdbroeder,
ARENT VAN ELK,
in den ouderdom van 59 jaar.
Buitenveldert.
M. C. WAALEWIJN—VAN ELK.
J. W. WAALEWIJN.
Merano.
ELDERT VAN ELK.
A. L. VAN ELK—POSEWITZ
Beekbergen.
Wed. H. P. KEIJSER—VAN ELK.
Santpoort.
C. F. VAN HUIZEN—VAN ELK
P. VAN HUIZEN.
Heemstede.
F. VAN HUIZEN—VAN ELK.
J. M. G. VAN HUIZEN.
Amsterdam.
A. G. VAN ELK.
Amsterdam, 4 Dec. 1934.
9410

Voor de deelneming, ons betoond bij het overlijden van onze lieve Moeder, Behuwdmoeder, Grootmoeder, Overgrootmoeder, Zuster en Behuwdzuster,
JOHANNA ELISABETH MAURER,
Weduwe van TH. WITTE,
betuigen wij onzen hartelijken dank.
Uit aller naam,
F. W. WITTE.
Amsterdam, December 1934
9393

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, na eene langdurige ziekte, onze lieve Broeder en Behuwdbroeder
HERMANUS JOHANNES KROESE,
in den ouderdom van 67 jaar.
Amsterdam, 5 Dec. 1934.
Prinsengracht 257.
Verzoeke geen bloemen en rouwbeklag.
Bussum.
J. M. P. VAN GELDER—KROESE
H. VAN GELDER
Amsterdam.
J. A. KROESE
J. G. KROESE—KOPPE
De teraardebestelling zal plaats hebben 8 December a.s. op de begraafplaats „Zorgvlied" a/d Amsteldijk te 12 uur.
9412

ADVERTENTIËN.

UILKEMA
Uitmuntende UURWERKEN
Zwitsers Anker
10 stenen f 7.50
15 „ 8.50
15 „
Uilkema 10.—
39 Reguliersbreestraat.
4917

„Eenhoorn-Apotheken"
AMSTERDAM,
zijn U ALTIJD ten dienste.
51722

Nederl. Indië.
Betrekking gezocht door Apothekers-Assistent met 8 j. Indische praktijk event. als reiziger in pharmaceutische branche. Br. No. 384 De Tel. Utrecht.
9412

Allen, die iets te vorderen hebben van- of schuldig zijn aan de nalatenschap van Mevrouw CORNELIA GERARDINA BOELLAARD, (Weduwe van den Heer Prof. Dr. HECTOR TREUB, eerder weduwe van den Heer PAUL RINK), laatst gewoond hebbende te Laren (N.H.) en den 29 November 1934 overleden, wordt verzocht daarvan vóór 30 December a.s. opgaaf of betaling te doen ten kantore van de Notarissen DITMAR en VAN DER VEEN te Amsterdam, Keizersgracht 443.
9409

BELANGRIJKE MEDEDEELING!
De woorden „Burberry" en „Burberrys" zijn beide in Holland ingeschreven als handelsmerken ter onderscheiding van kleedingstukken en stoffen, welke gemaakt en geleverd zijn door Burberrys Limited, Londen. Indien een van deze handelsnamen wordt gebruikt voor goederen, welke niet rechtstreeks geleverd zijn of verzaardigd zijn door Burberrys Limited, zullen Justitieele maatregelen genomen worden wegens inbreuk op verkregen rechten en oneerlijke concurrentie.
Namen en adressen van firma's in Holland, die Burberrys goederen in voorraad hebben, worden op aanvraag verstrekt.
BURBERRYS LIMITED
Golden Square Londen W. 1.
3310

HYGIENISCHE ARTIKELEN.
Gummi Reisirrigatoren geheel compleet f 1.90. Elastieken Kousen zonder naad f 2.45. Gummi Spuiten f 0.95. Breukbanden f 2.25. Suspensoirs f 0.35. Gezondheids Buikgordels f 2.90.
„SALUTAIR" Amstel 8 bij de Munt Amsterdam.
8106

Het CONSULAAT VAN LETLAND te AMSTERDAM.
ZAL DONDERDAG 6 DECEMBER WEGENS STERFGEVAL
GESLOTEN ZIJN.

HET KANTOOR VAN DE FIRMA
MONSJOU & ENDEL
te AMSTERDAM
zal Donderdag 6 December wegens sterfgeval
GESLOTEN ZIJN.

FEDERATIEF EXAMEN
van het NEDERLANDSCH INSTITUUT VAN ACCOUNTANTS en de NEDERLANDSCHE ORGANISATIE VAN ACCOUNTANTS.
Op 6, 7 en 8 December a.s. zal het mondeling examen worden afgenomen voor het onderdeel Accountancy-A (Bedrijfshuishoudkunde) en -B, alsmede voor enkele vakken van het Voorbereidend Vakexamen.
Deze examens worden in het openbaar gehouden in het "Parkhotel", Amsterdam, Aanvang 9 uur v.m.
BUREAU DER EXAMENS.
9297

Het winterweer komt!
VOORZIET U VAN
N. M. P. LEVERTRAAN en EUTHERMINE TABLETTEN
VERKRIJGBAAR IN ALLE APOTHEKEN
7110

BEGRAFENISVEREENIGING TE AMSTERDAM
N. SAX Jr.
P. C. HOOFTSTRAAT 38
TELEFOON Nrs. 20841 en 24250
BEGRAFENISSEN — CREMATIE — VERVOEREN
8075

Een goed verstaander ...
KOOPER
VERKOOPER
SPEURDER
SUCCES

DE TWENTSCHE BANK N.V.

Gevestigd te AMSTERDAM.

DEBET. MAANDSTAAT op 30 NOVEMBER 1934 CREDIT.

Aandeelhouders nog te storten 90 pct. op Aand. B, waarvoor Waarborg gedeponeerd	f 405.000.—		
Deelnemingen in Financieele Ondernemingen	„ 1.654.350.—		
Effecten van Aandeelhouders ten eigen gebruike	„ 21.313.600.—		
Kassa en Kassiers	„ 7.269.414.89		
Wissels en Coupons	„ 13.311.697.19		
Nederlandsche Schatkistbiljetten en -promessen	„ 49.690.413.27		
Daggeldleeningen	„ 925.000.—		
Bankiers in Binnen- en Buitenland	„ 9.864.300.41		
Syndicaten, diverse Participaties en Waarden	„ 4.656.378.79		
Eigen Effecten	„ 5.027.898.87		
Effecten van het Ziekten- en Pensioenfonds	„ 5.278.558.20		
Prolongatien gegeven	„ 7.821.295.—		
Debiteuren	f 110.850.367.48		
af: Loopende Promessen	„ 5.172.000.—		
		„ 105.678.367.48	
Gebouwen		„ 7.600.000.—	
		f 239.700.273.90	

Kapitaal	f 40.000.000.—	
Reservefonds	„ 11.500.000.—	
Aandeelhouders voor gedeponeerde Effecten als Waarborg voor 90 pct. Storting op Aandeelen B	f 405.000.—	
in Leendepot	„ 20.938.600.—	
		„ 21.343.600.—
Ziekten- en Pensioenfonds		„ 7.257.181.22
Deposito's		„ 56.129.872.26
Saldo te ontvangen en te leveren Effecten		„ 640.915.65
Crediteuren	f 93.981.202.68	
„ in Vreemde Valuta	„ 5.235.391.64	
		„ 99.216.594.32
De Nederlandsche Bank		„ 727.658.44
Te betalen Wissels		„ 346.487.29
Geaccepteerd door Derden		„ 362.805.39
Diverse Rekeningen		„ 2.175.729.33
		f 239.700.273.90

LIJKVERASSING.
LIDMAATSCHAP AFD. AMSTERDAM VER. V. FAC. LIJKVERBR. f 1.50 PER JAAR, LOPEND JAAR GEEN CONTRIB. PROSP. GRATIS OF AANVR. BIJ SECR. KRUSEMANSTR. 37, AMSTERDAM Z. TEL. 29649.
7800

ARTS GEZOCHT
als deskundig medewerker voor de introductie van wetenschappelijke pharmaceutische praeparaten. —
Door oud-gevestigde firma van standing wordt gevraagd Jong Arts, Internist. Grondige kennis van de Nederlandsche, Duitsche en Engelsche taal vereischt. Uitvoerige met de hand geschreven brieven, behelzende levensloop, studie, referenties en verlangd honorarium, benevens foto en eventueel afdrukken van eigen publicaties onder No. 1335 Bur. De Telegraaf

MIJ. „DE NOORDERPOST" „DE ZAAK VAN VERTROUWEN"
OPGERICHT 1907.
Neerlands meest geassorteerde zaken van Gummiwaren, Reisirrigators, Bidets, Elastieken kousen, Buik- en Breukbanden
DRAAGT ONS NIEUW SYSTEEM BREUKBAND „NOPA"
enkel fl. 6.50 — dubbel fl. 10.50
wettig gedep. 66740.
Vraagt prijscourant van Hygiënische Artikelen.
Amsterdam - Paleisstraat 25, voorbij N. Z. Voorburgwal. Utrecht, Voorstraat 96; Den Haag, Wagenstraat 143A; Prinsenstraat 92; Rotterdam, Lamsteeg 1; Coolsingel 15 B; Groningen, Zuiderdiep 30; Leeuwarden, Peperstraat 3.
7367

N.V. VEREENIGDE TRANSATLANTISCHE HYPOTHEEKBANKEN.
Aandeelhouders worden uitgenoodigd tot het bijwonen van de Jaarlijksche Algemeene Vergadering ingevolge art. 23 der statuten, op Donderdag 20 December 1934 des morgens 11¼ uur, ten kantore der instelling, Schiedamschesingel 77, Rotterdam.
De punten van behandeling liggen voor Aandeelhouders ten kantore der instelling ter inzage.
Houders van aandeelen aan toonder hebben toegang en stemrecht ter vergadering, als zij hunne aandeelen minstens 4 dagen vóór de vergadering hebben gedeponeerd ten kantore der vennootschap.
De Raad van Commissarissen:
A. VAN TRAA, Voorzitter.
F. VAN DER ELST, Secretaris.
Rotterdam, 5 December 1934.
7411

N.V. VEREENIGDE TRANSATLANTISCHE HYPOTHEEKBANKEN.
Jaarlijksche Algemeene Vergadering van Houders van Obligaties, restantbewijzen en nog niet ingewisselde pandbrieven, ingevolge art. 36 der statuten, op Donderdag 20 December 1934, des namiddags 2¼ uur ten kantore der instelling, Schiedamschesingel 77, Rotterdam.
Punt van behandeling:
Verkiezing van een Lid en een plaatsvervangend Lid van de Commissie wegens periodieke aftreding van de Heeren prof. dr. A. B. A. van Ketel en jhr. mr. F. G. W. J. Backer.
Houders van obligaties, van restantbewijzen en van nog niet ingewisselde pandbrieven hebben toegang en stemrecht ter vergadering als zij hunne stukken minstens 4 dagen vóór de vergadering hebben gedeponeerd ten kantore der instelling.
Namens de Commissie van Houders van obligaties en restantbewijzen:
Prof. dr. A. B. A. VAN KETEL, Voorzitter.
J. E. WICHERS, Secretaris.
Rotterdam, 5 December 1934.
7412

SPEURDER
(KLEINE ADVERTENTIE)
f 0.50 PER REGEL
Zaterdagav. en Zondag f 0.60
IEDER DAGBLAD heeft het aantal betalende abonné's, dat het verdient.
De Telegraaf
heeft er ruim
100.000
Hoe meer abonné's, Hoe meer klanten voor den adverteerder.
Tel. 16500 (4 lijnen)
VOOR SPEURDERS WORDEN GEEN BEWIJSNUMMERS VERSTREKT

NEDERLANDSCH-INDISCHE
ESCOMPTO MAATSCHAPPIJ N.V.
OPGERICHT 1857
HOOFDKANTOOR: BATAVIA
KANTOREN IN NEDERLAND: AMSTERDAM - 'S-GRAVENHAGE
ALLE WISSEL- EN INCASSO-ZAKEN
REISCREDIETBRIEVEN
TOERISTENMARKEN
8000

H. VAN DAM AZN. & ZONEN.
MAKELAARS — AMSTERDAM C. — SARPHATISTRAAT 35.
KOPEN HYPOTHECAIRE VORDERINGEN.
8924

De N.V. DE EERSTE NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TOT VERZEKERING VAN RISICO IN LOTERIJEN
TE 'S-GRAVENHAGE
deelt mede, dat ingevolge artikel 4 der obligatievoorwaarden, blijkens proces-verbaal van notaris Mr. H. A. BROERS, op 2 December 1934 de tweede trekking voor de uitloting heeft plaats gevonden en dat daarbij zijn uitgeloot de obligaties genummerd:

174	1025	2012	3223	4065	5014	6016	7024
220	1051	2016	3228	4078	5017	6029	7041
247	1071	2044	3252	4206	5100	6038	7043
308	1085	2062	3254	4246	5124	6047	7079
402	1121	2145	3326	4248	5139	6090	7091
428	1124	2176	3388	4275	5378	6194	7104
443	1162	2216	3414	4327	5401	6208	7126
499	1165	2221	3487	4389	5433	6282	7135
515	1231	2249	3582	4446	5437	6291	7150
519	1265	2277	3621	4453	5463	6440	7199
621	1269	2307	3640	4520	5490	6450	7241
627	1290	2344	3712	4536	5499	6452	7260
628	1292	2354	3717	4627	5515	6495	7284
662	1342	2382	3720	4644	5526	6501	7288
699	1353	2447	3734	4665	5584	6503	7334
704	1393	2501	3755	4669	5604	6548	7357
718	1436	2521	3780	4692	5693	6584	7361
721	1457	2522	3803	4769	5707	6622	7382
732	1495	2539	3806	4776	5724	6635	7395
888	1581	2628	3846	4822	5741	6725	7441
944	1611	2676	3847	4858	5773	6736	7445
974	1628	2688	3860	4859	5829	6858	7474
984	1684	2695	3932	4872	5833	6907	7477
	1691	2706	3943	4954	5899	6914	7487
	1697	2701	3985	4978	5917	6918	7489
	1734	2703		4989	5922	6951	7512
	1783	2712			5932		7537
	1811	2716			5971		7557
	1818	2742			5977		7575
	1822	2812					7628
	1839	2817					7638
	1842	2837					
	1858	2844					
	1955	2875					
		2895					
		2997					

Bovenstaande obligaties zullen tegen inlevering der stukken met alle daarbij afgegeven coupons en talon per 15 Januari 1935 worden afgelost met f 100.— (benevens vervallen rente) per obligatie ten kantore der vennootschap aan het Juliana van Stolbergplein 11 te 's-Gravenhage.
DE DIRECTIE.
4934

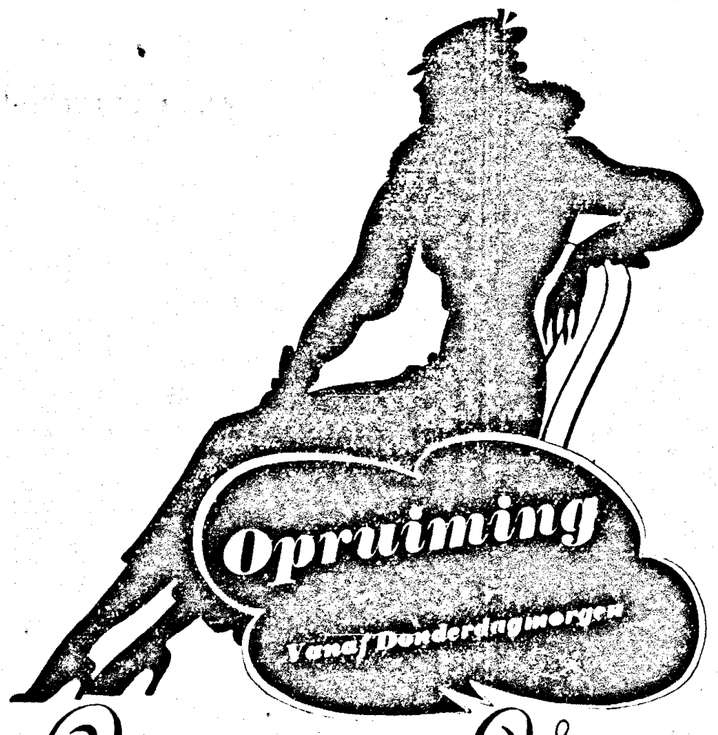

Nederlandsch Indische Handelsbank, N.V.
Amsterdam — Singel 250
's-Gravenhage — Lange Vijverberg 11
Rotterdam — Ged. Bierhaven 24
DEPOSITO'S
Rentevergoeding voor dadelijk opvraagbare gelden .... ¼ %
Voor andere termijnen en groote bedragen volgens overeenkomst.
5440

EEN NATIE WORDT GEBOREN.

DOOR DE FUSIE IN ZUID-AFRIKA.

(Bijzondere correspondentie).

Eindelijk, na anderhalf jaar voorbereidenden arbeid staat de fusie in Zuid-Afrika voor de deur. Heden en morgen vindt namelijk te Bloemfontein, Hertzog's veste, de groote vergadering der „Nieuwe Vereenigde Partij" plaats, waarop de stichting dezer partij definitief haar beslag zal krijgen en waarop haar statuten zullen worden vastgesteld.

Het aantal deelnemers zal zeer groot zijn, aangezien elk kiesdistrict vier afgevaardigden zal zenden en alle parlementsleden, die zich reeds bij de partijbeweging hebben aangesloten, eveneens aanwezig zullen zijn. Hertzog en Smuts zullen waarschijnlijk de congresbesprekingen leiden.

Wanneer dan half Januari het parlement te Kaapstad voor zijn langdurige zitting weer bijeenkomt, zal zich het wonder voltrekken, dat een groote meerderheid van eens elkaar fel bestrijdende parlementsleden broederlijk dooreen zullen zitten en de oppositiebanken door een betrekkelijk klein aantal „die-hard" Natten en Sappen en een paar Labour-mannen zullen zijn bezet.

Wij moeten het Bloemfonteinsch Congres van deze week dan ook als een mijlpaal beschouwen in de wordingsgeschiedenis van Zuid-Afrika, een mijlpaal wellicht even belangrijk als de ontdekking van het Randgoud in 1886, de vrede van Vereeniging van 1902, de tot de stichting der Unie leidende conferentie van 1909.

De geografische en constitutioneele 66nwording van 1909 was immers slechts een begin van een heftigen burgerstrijd, van een rassenstrijd, die zijns gelijke nauwelijks in eenig ander land ter wereld heeft gevonden. Die strijd, die haat openbaarden zich in alle uitingen van het volksleven, zij werden aangewakkerd door de felheid, waarmede politici in warme landen, Zuid-Afrika niet uitgezonderd, hun ideëen, hun politiek, hun programma's meenen te moeten propageeren.

Hertzog's evolutie.

Zoo bleef het volk van Zuid-Afrika uiteengespleten, politiek, sociaal, cultureel, zelfs economisch. De verbittering, waarmede Hertzog zijn Nationalisten ten strijde voerde voor zijn onafhankelijkheidsidealen, verbreedde oogenschijnlijk die kloof meer en meer. Oogenschijnlijk! Immers wat men toen in het rumoer van het politieke strijdgewoel niet zag, dat beseft men thans, nu de strijd grootendeels is gestreden. Hoe meer Hertzog zijn idealen verwezenlijkt zag, des te meer kwam zijn opstandig gemoed tot rust. Van fanaticus-strijder werd hij bezadigd diplomaat, van bezadigd diplomaat schepper van een natie!

De materieele nood van Zuid-Afrika in 1932 heeft tot deze wonderlijke gedaanteverwisseling geleid. Hertzog reikte Smuts de vriendenhand. Tezamen toog men aan den arbeid om het land te redden, en het lukte. In den aanvang kon het volk, dat immers steeds langzamer is dan zijn leiders, dezen ommekeer niet begrijpen; het wilde nauwelijks gelooven in de bestendigheid van dit samengaan der twee vijanden van weleer.

Langzaam echter drong het door tot de ziel van het volk, dat wat de leiders deden een voorbeeld was voor het volk, dat men door wederzijds concessies te doen, den fellen rassenhaat zou kunnen doen verdwijnen en eindelijk een natie in den waren zin des woords zou kunnen vormen. Door de coalitie der twee machtige partijen, Natten en Sappen, groeide de fusiegedachte, eerst in de geesten van Hertzog en Smuts, vervolgens door hun bezieling in de geesten der bevolking. En thans zal Bloemfontein de kroon op het werk moeten zetten.

Oppositie-resten.

Er is, zooals gezegd, een groep, die zich verbeten buiten de fusie zal houden. Deze bestaat uit de onbeteekenende Labour- en Dominionpartijen en de belangrijker Malan-groep. Deze laatste ziet zich thans in republikeinsch isolement teruggedrongen. Zij gevoelt zich als het ware door Hertzog verraden en maakt zich op tot een verbitterden strijd. Men kan begrip hebben voor haar standpunt, doch wij gelooven toch, dat een beweging, welker uitgesproken doel het is, tweedracht te scheppen in Zuid-Afrika's bevolking door vrijwel uitsluitend de belangen der Hollandsch-sprekenden te behartigen, den geest des tijds volkomen miskent.

De fusie zal te Bloemfontein definitief tot stand komen. Wat zal zij Zuid-Afrika brengen? Zij zal in de eerste plaats gelegenheid bieden voor een verdere ontwikkeling der dominiale autonomie, o.m. voor de afschaffing van het beroep op den Geheimen Raad en voor de inlijving der Britsche protectoraten. Zij zal sociaal en cultureel opbouwend kunnen werken. Zij zal op economisch gebied een middenweg vinden tusschen eenzijdige bevoordeeling der mijnindustrie en eenzijdige bevoordeeling van den landbouw. De economische politiek zal voortaan gebaseerd zijn op het scheppen van de voorwaarden voor een steeds ruimer ontginning der minerale rijkdommen en het aanwenden der enorme middelen, welke hieruit de schatkist toevloeien, voor steun aan den landbouw en het uitvoeren van belangrijke irrigatieplannen.

Doch een der voornaamste activa, die door deze fusie zal worden bereikt, is, dat zij den grondslag legt voor de vorming eener Zuid-Afrikaansche natie.

(Nadruk verboden).

MEXICO BINDT DEN STRIJD AAN TEGEN DE SPEELHOLEN.

MEXICO, 5 Dec. — De nieuwe Mexicaansche regeering heeft krachtige maatregelen genomen ter bestrijding van het hazardspel. Het casino „Foreign Club" te Mexico en een casino te Cuernavaca zijn op last der autoriteiten gesloten. Het gebouw van de „Foreign Club", dat eerst kort geleden werd opgericht en schitterend is ingericht, zal thans geschikt gemaakt worden om als ziekenhuis voor lepra-patiënten te dienen. In het gebouw van de andere speelclub zal een school gevestigd worden. Het ministerie van Binnenlandsche Zaken heeft aan alle gouverneurs inlichtingen gevraagd over het aantal speelhuizen, dat in hun district is gevestigd. Waarschijnlijk zullen al deze inrichtingen binnenkort gesloten worden.

(Reuter.)

HET WONING-VRAAGSTUK „EN GROS"

Goedkoope huizen strooien Sint-Boissevain en Gulden-Piet.

SPELDEPRIKKEN-TACTIEK VAN DE VALERA.

ZIJN IEREN BRITSCHE STAATSBURGERS?

Nieuwe Vrijstaat-wet maakt dit dubieus.

(Van onzen correspondent).

LONDEN, 3 Dec. — De betrekkingen tusschen Groot Brittannië en den Ierschen Vrijstaat zijn wederom iets meer verzuurd tengevolge van de wet op het burgerschap, die door de Iersche regeering bij den Dail is ingediend en die den status van de Vrijstaatsche burgers op meer definitieve wijze heet te regelen. De vraag is hierdoor opgeworpen, of na aanneming van deze wet de Ieren ook nog Britsche onderdanen zullen blijven.

De Valera bestrijdt dit ten stelligste. „Niemand in den Vrijstaat", verklaarde hij, „zal volgens de Iersche wet een Britsch onderdaan zijn, wanneer het onderhavige wetsontwerp van kracht zal zijn geworden en geen enkele komma zal veranderd behoeven te worden, indien morgen voor geheel Ierland de republiek zou worden afgekondigd".

„Wij zijn niet in staat, Britsche wetten ongedaan te maken", ging hij voort, „of tegen de Engelschen te zeggen dat zij er mee moeten ophouden om burgers van den Vrijstaat nog langer Britsche onderdanen te noemen. Doch wanneer deze wet wordt aangenomen, zal het een impertinentie voor hen zijn om dit te doen".

De Valera.

Met deze laatste uitlating is De Valera er wederom uitstekend in geslaagd, de gramschap der Engelschen op te wekken. Reeds werden in het Lagerhuis vragen hierover gesteld. Minister Thomas verklaarde in antwoord hierop, dat, volgens het advies der hoogste autoriteiten op het gebied van constitutioneel recht, het Iersche wetsontwerp niet de bedoeling heeft, den status van Britsch onderdaan aan welke persoon ook te ontnemen en dat dit ook niet wettelijk mogelijk zou zijn.

Volkomen tegenstrijdige opvattingen dus tusschen den Ierschen „President" en den Engelschen minister voor de Dominions, wiens protest tegen deze wetswijziging als gewoonlijk voor dooverman sooren is gehouden.

Een lastige kwestie.

Of De Valera al of niet het recht heeft, tot de door hem voorgestelde wijziging over te gaan en wat de juiste draagwijdte hiervan is, kan zeer moeilijk worden uitgemaakt. In de eerste plaats is De Valera zelf uiterst vaag en verward in zijn toelichting. Want terwijl hij verklaart dat de Vrijstaters voortaan geen Britsch onderdaan meer zullen zijn, verzekert hij tegelijkertijd dat het principe van „co-equality", van gelijkheid van status tusschen de verschillende Dominions en het moederland, door de wet niet wordt aangetast, hetgeen dus inhoudt dat geen enkel Vrijstater van zijne rechten en voorrechten, waarop hij als onderdaan van het Britsche rijk aanspraak kan maken, wordt beroofd.

En inderdaad, zoolang de republiek in Ierland niet wordt afgekondigd, blijft het een Britsch Dominion, ook al weigeren de regeeringsleden den eed van trouw aan den koning af te leggen. Zelfs Groot-Brittannië zou den Ierschen Vrijstaat niet uit het Britsche Gemeenebest van natiën kunnen uitsooten. Want alle Dominions zijn gelijkgerechtigd en alle andere rijksgewesten zouden dus in een dergelijk besluit moeten worden gekend.

Maar De Valera is er sedert zijn bewindsoptreden steeds meer voortgegaan, zijn eigen interpretatie te geven van Ierlands positie als „zelfregeerend lid van het Britsche rijk" en daar de positie der Dominions in de afgeloopen tien jaren ingrijpende wijziging heeft ondergaan en nog steeds constitutioneele verschuivingen plaats vinden, kan niemand met beslistheid uitmaken wie het nu bij het rechte eind heeft. Zuid-Afrika bijv. ontkent het bestaan van een bepaalde „Britsche Gemeenebest"-nationaliteit.

De Valera's optreden van thans is een consequente doorzetting van zijn politiek om den band tusschen Ierland en Engeland, die toch al slap hing, door rukjes nog losser te maken. Dezen band geheel losrukken kan hij niet en wil hij niet, zoolang Ierland's eenheid niet hersteld is. Een onafhankelijke republiek zou geheel Ierland moeten omvatten. Doch Ulster toont weinig neiging tot het ongedaan maken der scheiding.

Geïrriteerde Britten.

Met de nieuwe wet wordt het afknabbelingsproces voortgezet. De Valera laat geen gelegenheid voorbijgaan, om de Engelschen te irriteeren en dezen loopen steeds opnieuw warm. Reeds twee en een half jaar nu duurt deze toestand van latente conflicten, economische représailles en constitutioneel geharrewar en de kans op een compromis is geringer dan ooit.

Met constitutioneele muggezifterijen zal men de zaak nimmer verder brengen, want de Dominions hebben evenzeer het recht als Engeland zelf om hun interpretatie te geven aan het Statuut van Westminster. Een constitutioneele instantie, die geschillen tusschen hen beslechten zal, bestaat immers niet.

Van verschillende zijden wordt er daarom bij de Britsche regeering op aangedrongen, met ruimer begrip Ierland tegemoet te treden. Engeland is niet eens in Dublin vertegenwoordigd en sommigen gelooven dat het er goed aan zou doen, een permanent vertegenwoordiger in de hoofdstad van den Vrijstaat te hebben, die althans zou kunnen trachten vriendschapsbetrekkingen met de Iersche regeering te onderhouden.

Dit zou intusschen niet zoo gemakkelijk zijn, wanneer De Valera van een dergelijke toenadering niet wil weten en zijn politiek van speldeprikken blijft vervolgen. De Ieren hebben nu eenmaal met Engeland weinig op en wanneer De Valera den Britschen leeuw aan zijn staart trekt, hebben zij er heimelijk pleizier in. Waaruit geconcludeerd dient te worden, dat een oplossing van het Iersch-Britsch conflict verder is dan ooit.

(Nadruk verboden).

FRAUDE BIJ FINANCIEEL BEHEER DER STAD KRAKAU.

Acht ambtenaren gearresteerd.

WARSCHAU, 5 Dec. — Bij het financieel beheer van de stad Krakau zijn onregelmatigheden ontdekt. In verband hiermede zijn acht ambtenaren, die verdacht worden van verduistering, gearresteerd. De onregelmatigheden werden aan het licht gebracht door den nieuwen leider van de Rekenkamer. — (Reuter).

AUTOBUS OP RAILS TUSSCHEN WEENEN EN BOEDAPEST.

Half December geregelde dienst.

BOEDAPEST, 5 Dec. — De Hongaarsche minister van Handel heeft aangekondigd, dat van 15 December af de autobus op rails, de Arpad genaamd, een regelmatigen dienst zal onderhouden tusschen Boedapest en Weenen en dezen afstand zal afleggen in drie uur. Het tarief voor een enkele reis zal 30 schellingen bedragen. De douane-contrôle zal niet tijdens de reis, maar te Boedapest resp. te Weenen geschieden. De dienst op het traject Boedapest—Weenen wordt op het oogenblik door sneltreinen onderhouden, die 4¼ uur over den afstand doen. Een biljet derde klasse kost ook 30 schellingen. — (Reuter.)

DE LORGNET VAN WIJLEN KONING ALBERT GEVONDEN.

BRUSSEL, 5 Dec. — Onder de rots nabij Marche-les-Dames, waar koning Albert van België tengevolge van een val op zoo noodlottige wijze om het leven is gekomen, is een lorgnet gevonden, die herkend is als die, welke de koning heeft gedragen. — (V.D.).

„De Vroonlanden" bij Koe- en Langendijk.

Hun naam te danken aan het oude „Verona"?

FOLKLORE IN W.-FRIESLAND.

ER bereikte mij van Alkmaar uit een vraag, hoe eenige landerijen bij Koe- en Langendijk aan den vreemden naam van Vroonlanden zijn gekomen, schrijft ons de heer Gerh. Krekelberg, folklorist, te Vlodrop. Het wil me voorkomen, dat ik voor de beantwoording dezer vraag terug moet naar heel oude tijden. Er heeft n.l. in de nabijheid van Alkmaar eertijds een oude, aanzienlijke koopstad gelegen, in het land der West-Friezen, welke den naam droeg van Verona. Volgens den aardrijkskundige Witkamp zou ze in het oorlogsjaar 1297 geheel verwoest zijn, en werd later, ongeveer op dezelfde plaats, het dorp St. Pancras gebouwd. Daar dit dorp in een oorkonde van Ao. 1083 den naam droeg van „Fronloo", aldus prof. Witkamp, moet toch Verona veel ouder zijn geweest, d.w.z. lang vóór de 11e eeuw bestaan hebben. Deze historische mededeeling komt dan ook danig in strijd met het jaartal 1297. Hier moet derhalve verondersteld worden, dat niet het dorp St. Pancras na 1297 gebouwd is, maar dat de oude naam Fronloo overging in den naam St. Pancras, en dat de stad Alkmaar na de verwoesting van Verona is gebouwd. In Schotanus' oude geschriften vind ik, dat Willem van Mechelen, bisschop van Utrecht, de West-Vlielanders tegen de graven van Holland ophitste. Dezen trokken toen met een groote macht tegen de opstandelingen op, versloegen de West-Friezen en verbrandden de geheele stad Verona tot den grond. Over de beteekenis dier oude plaats zijn de middeleeuwsche historici het niet eens. Schotanus spreekt van een groot dorp of vlek. Ook Vossius in de Jaarboeken van Holland. In „De Nederlandsche Republiek" van Petit wordt gewaagd van een schoone, volkrijke stad, wat later kon bewezen worden, bij den bouw der nieuwe plaatsen, door de gevonden fundamenten, welke buitengewoon dik en breed waren.

In de oude werken van W. van Goudthoven lees ik, dat op korten afstand van Alkmaar, tusschen Koedijk, Langendijk en St. Pancras, een voorname, maar oude stad heeft gestaan, met name Verona, waar de West-Friezen gewoon waren in oorlogstijden hun krijgsvergaderingen te houden.

Maar er is nog meer over Verona geschreven. Gulielmus Heusdanus, een schoolmakker van Erasmus, schreef in zijn tijd veel Latijnsche verzen, waarin hij liet uitkomen, dat Verona een aanzienlijke stad, ja zelfs een beroemde stad was. Deze vermaardheid bestond, volgens Adrianus Junius, hoofdzakelijk daarin, dat zij toentertijd de eenige belangrijke marktplaats was van 't geheele West-Friesland.

Zij mag, volgens den historicus Van der Houve in zijn Kronieken, met volkomen zekerheid voor een der oudste plaatsen van het toenmalige gewest gehouden worden. Want hij had nagevorscht, dat Verona al vóór het jaar 285 een Vrijdom was, en toch zeker een handelsstad. Want Sigonius noemde haar Verona Civitatem. Toen later de naam allengs verminkt werd tot Vroone, in den volksmond, had zulks tot gevolg, dat de omvangrijke akkers, gelegen tusschen de bovengenoemde drie dorpen, niet den naam van Verona-land, maar van Vroonlanden kregen, welke benaming zij nog ten huidigen dage dragen.

Bij de Noord-Hollandsche gemeente St. Maarten ligt een dorp met den naam Valkoog. Daar bewaart men, althans nog in de 18e eeuw, een herinnering aan het bestaan der stad Verona, in den vorm van een oud klokje in de kerk. Er stond op gegrift, dat het te Verona was gegoten Anno Christi 1280. Volgens Boxhornius is in 1598 het zegel der oude stad gevonden, waarop de voorstelling stond: een arend met uitgespreide vleugels. Dit mooie zegel zou nog in het museum van 's-Gravenhage bewaard worden. Volgens de beschrijving zou de Arend den blik opwaarts slaan, terwijl aan de rechterzijde een zwaard zichtbaar was met het rondschrift: „Sigillum Civitatis de Vronlegeist". Naar dit opschrift heeft later tusschen Langendijk en Koedijk een akkerperceel nog lang den naam gedragen van „Vroongeest", en misschien bestaat de naam er nog.

In de Friesche kronieken van Winsemius is te vinden, dat Friso de Jonge, zoon van Grunus, die de stad Groningen zou hebben gebouwd, de stad Verona reeds 100 à 120 jaren vóór Christus zou gesticht hebben, en haar als de hoofdstad aanmerkte van het gewest West-Friesland.

Het staat zoo goed als vast, dat de rampzalige oorlogstijden haar van een groot deel van haar luister hebben beroofd, de vestingmuren omvergeworpen, zoodat zij naderhand veel meer leek op een dorp dan op een stad, vooral door de herhaalde branden. Ook de oude Hollandsche rijmer Melis Stoke laat zulks doorschemeren in een vers, als volgt:

Gink men doe an stoken brant
En verbarnde al het lant
Dat Dorp te Vrone al te male
Wat helpt hier of lange vale.

GOEDE KANS VOOR BEHOUD VAN OMBILIN-MIJNEN.

Gunstig oordeel van directeur Verkeer en Waterstaat.

BANDOENG, 5 Dec. — Na zijn jongste inspectiereis acht de directeur van het departement van Verkeer en Waterstaat een liquidatie van de Ombilin-mijnen onjuist. Volgens zijn meening kunnen verdere bezuinigingen worden doorgevoerd, waardoor de kostprijs opnieuw kan worden gedrukt.

Wat organisatie betreft is het complex uitnemend te noemen, terwijl het behoud, om economische redenen, eveneens is aan te bevelen. Dit geldt eveneens voor de Boekit-Assem-mijnen.

De directeur van Verkeer en Waterstaat, de heer Van Buuren, is voornemens zijn denkbeelden aan de regeering mede te deelen, waarna een eventueel loslaten van het liquidatieplan in de begrooting tot uitdrukking kan worden gebracht. — (Aneta).

Ook Zwitserland naar de Brusselsche wereldtentoonstelling.

BERN, 5 Dec. — De Zwitsersche Bondsraad heeft bij de Bondsvergadering het voorstel ingediend om deel te nemen aan de Brusselsche wereldtentoonstelling van 1935. Er wordt hiervoor een crediet aangevraagd van 350.000 francs.

De Bondsraad acht de deelneming van groot belang voor de exportindustrie. Het ligt in de bedoeling een gemeenschappelijke expositie te vormen voor de machine-, de electrotechnische, de horloge- en de textielindustrie, welke alle zullen worden ondergebracht in een Zwitsersch paviljoen. — (V.D.).

WETENSCHAPPEN.

PROF. W. M. DE VRIES EERE-DOCTOR.

Een humaan examinator en een docent van den eersten rang.

Velen met mij zullen met genoegen hebben gelezen dat de Senaat van de Universiteit van Amsterdam heeft besloten aan prof. W. M. de Vries, gewezen hoogleeraar in de pathologische anatomie en gerechtelijke geneeskunde aan de universiteit aldaar, het eere-doctoraat in de faculteit der geneeskunde te verleenen.

Iedereen die de colleges van dezen alom geachten docent heeft gevolgd — en hoevele artsen, die reeds in de praktijk zijn vergrijsd, behooren niet tot hen! — zal het eenstemmig er over eens zijn, dat prof. De Vries, die Mei j.l. zijn ambt als hoogleeraar heeft neergelegd, een docent is, op wien de medische faculteit trotsch mag zijn. Afgezien van zijn wetenschappelijke verdienste, was prof. De Vries bekend om zijn hulpvaardigheid: steeds stond hij klaar den student bij diens moeilijkheden te helpen: het onderwijs op het microscopisch practicum werd door hemzelf geleid en hijzelf was het alweer die zich met de leiding van een deel der sectie-cursussen voor de a.s. artsen telken jare opnieuw belastte.

Het gold als een stilzwijgende overeenkomst, dat na het candidaatsexamen de studenten het college van prof. De Vries trouw volgden en als er eens een college moest worden verzuimd, geloof maar niet dat het dat van den hoogleeraar in de pathologische anatomie was. „Op de colleges van prof. De Vries," aldus placht men in mijn tijd te zeggen, „daar leer je denken!" En waarlijk, het logisch geordend denken hebben velen aan dezen bescheiden man te danken, die zoo uitnemend de kunst verstond ook den min of meer „taaien kost" zijn jeugdig auditorium op een boeiende wijze voor te stellen, een wijze die tot opletten en „hard pennen" dwong, gewend als deze hoogleeraar was den inhoud van zijn college onder het spreken schematisch op het bord te schrijven, een uitnemende methode, die den student er als het ware toe noopt in „rijtjes" alles op te schrijven en schematisch de stof te onthouden.

Het examen-doen bij prof. De Vries was voor de studenten geen verschrikking. Op het „doctoraal" voelde je in hem den humanen mensch; wanneer zijn bemoedigend: „zeker, zeker" op het weifelende antwoord van den candidaat volgde en zijn doordringende oogen je vriendelijk over zijn brilleglazen heen toelachten....

Het feit, dat prof. De Vries het eere-doctoraat is te beurt gevallen, zal veler harten goed doen.

BERTHOLD STOKVIS,
Arts.

NIEUW-GUINEA-EXPLOITATIE.

De goudexploratie op terrein van 4 millioen H.A.

Omtrent de nog in gang zijnde voorbesprekingen over de voorwaarden, waarop het opsporingsrecht naar goud en andere edele metalen in het, aan het Australische mandaatgebied grenzende, deel van Nieuw-Guinea kan worden verleend, zegt de „Java B." het volgende:

Uit den aard der zaak zal van de exploitatie-opbrengst, volgens het bekende 5 A contract, cijns aan het land moeten worden betaald. Intusschen zal ook voor het verkrijgen van het opsporingsrecht een bepaald bedrag aan het gouvernement moeten worden gegeven. Immers, heeft men met de exploratie succes, dan beschikt men over hoogst waardevolle terreinen, terwijl de geldmarkt onmiddellijk bereid is, groote kapitalen te fourneeren.

Anderen zijn in het concessiegebied natuurlijk uitgesloten.

Het gaat in Nieuw-Guinea om een reusachtig terrein van circa vier millioen hectaren. De exploranten krijgen het „recht van afstooting" en kunnen dus die deelen van het concessiegebied, welke voor hen niet meer van waarde zijn, aan het gouvernement teruggeven. Aldus kan na een periode van exploratie van de vier millioen hectaren slechts een deel door concessionaren worden aangehouden.

Het opsporingsrecht bedraagt eigenlijk 2½ cent per Hectare en per jaar, voor de olie-opsporing in Nieuw-Guinea is het, zooals uit de openbare behandeling van het contract bleek, teruggebracht tot 2 cent per Hectare.

Thans wordt nog overwogen, welk bedrag per Hectare men voor het goud-onderzoek van het concern moet vragen. Het bedrag is nog niet vastgesteld.

NED. BOTANISCHE VEREENIGING.

Tweede Nederlandsche dag te Utrecht.

UTRECHT, 5 Dec. — De tweede Nederlandsche dag voor phytosociologie en palaeobotanie zal worden gehouden op Zondag 16 December 1934 in de collegezaal van het Botanisch Laboratorium te Utrecht, Lange Nieuwstraat 106.

De agenda vermeldt o.a. wetenschappelijke mededeelingen van dr. B. Polak „Het zandsteengebied bij Mandor (West-Borneo);" M. Adriani „Over de oecologie van enkele mediterrane halophyten-associaties"; prof. dr. P. van Oye „Plankton-spectra"; ir. W. Feekes „Over snelle veranderingen in vitaliteit van gezelschappen en haar oorzaken op maagdelijken bodem"; J. Vlieger „Eenige waarnemingen omtrent de degradatie van het Quercetobetuletum"; J. G. ten Houten „Vorming en vegetatie van het Korenburger Veen"; dr. D. M. de Vries „Verloop der aanwezigheidsverdeelingsdiagrammen bij twee floristisch verschillende vormen van een gezelschap, welke gekenmerkt is door de overheersching van een bepaalde plantensoort" en dr. J. W. van Dieren „De vegetatie van het eiland Griend en haar verandering onder invloed van de afsluiting der Zuiderzee".

VITAMINE VOOR UITWENDIGE BEHANDELING.

MOSKOU, 5 Dec. — In het bio-chemische instituut te Novotsjerkask zijn interessante proeven genomen met het uitwendig toepassen van kunstmatig verkregen vitamine, aldus meldt het Tass-agentschap.

Door het toevoegen van vitamine aan vitamine-arme weefsels zooals bijv. het ooglid, werden oude wonden en kwetsuren snel tot genezing gebracht. — (Reuter).

DRAMATISCH EINDE VAN PROF. DR. TAUFFER.

BOEDAPEST, 5 Dec. — De 84-jarige hoogleeraar prof. dr. Tauffer heeft zich wegens een ernstige ziekte, waarvoor hij op het punt stond geopereerd te werden, door een kogel van het leven beroofd.

Prof. Tauffer was de stichter van de Hongaarsche organisatie voor moeder- en zuigelingenzorg. — (Reuter).

ONDERWIJS.

WORDT DE RIJKS H. B. S. TE DEVENTER VERPLAATST?

(Van onzen correspondent).

DEVENTER, 5 Dec. — Nu er thans ernstig sprake is van een verplaatsing van de Rijks Hoogere Burgerschool naar een nieuw gebouw of een nieuw te bouwen onderwijsinrichting en het oude gebouw in de Pontsteeg in dit geval zal worden verlaten, hebben wij, ook in verband met de komst van den inspecteur van het Middelbaar Onderwijs, den heer Van Andel, die in tegenwoordigheid van den burgemeester mr. F. W. R. Wttewaall, het gebouw van de voor eenige jaren geleden gebouwde Parkschool bezichtigde, informaties ingewonnen.

In hoeverre de regeering overweegt om de Rijks H. B. S. in een ander gebouw onder te brengen, is niet bekend, maar wel wijzen verschillende gebeurtenissen er op, dat men in Den Haag over een verplaatsing van deze inrichting van Onderwijs denkt.

De heer Van Andel heeft niet alleen de gebouwen van de Parkschool, maar ook het omliggende terrein (sportterrein) bezichtigd. Het gemeentebestuur van Deventer n.l. zag gaarne, dat de Parkschool, die bij de jongste bezuinigingen ontvolkt werd, aangewezen werd als gebouw voor een eventueele verplaatsing der R. H. B. S. aangezien de gemeente Deventer bij het stichten van een nieuw gebouw, toch de grond gratis zou moeten afstaan.

Intusschen voldoet het oude gebouw in de Pontsteeg in geen enkel opzicht meer. Voor eenige jaren terug heeft de ouderdom van het gebouw zich doen wreken, toen een deel van een plafond naar beneden kwam.

DE HEER M. P. OLTHOFF, LEERAAR AAN HERV. KWEEKSCHOOL TE ZWOLLE †

ZWOLLE, 5 Dec. — In den ouderdom van 39 jaar is alhier overleden de heer M. P. Olthoff, leeraar Duitsch, rekenen en aardrijkskunde aan de Herv. kweekschool hier ter stede. De teraardebestelling van zijn stoffelijk overschot zal Donderdag één uur op de algemeene begraafplaats te Zutfen geschieden.

Examen Fransch M.O.-B.

De minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen brengt ter algemeene kennis, dat, behoudens onvoorziene omstandigheden, het mondeling gedeelte van de examens tot het verkrijgen van een akte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in de Fransche taal en letterkunde (akte M.O. B), voor zoover die in het openbaar zullen worden gehouden, dit jaar zal worden afgenomen te Amsterdam, in het gebouw der Gemeentelijke Universiteit, op de navolgende dagen en uren:

12, 13 en 20 December, telkens te 13.30 uur;
14 December, te 9.30 uur en te 13.30 uur;
15, 19 en 21 December, telkens te 9.30 uur.

GEESTELIJK LEVEN.

WERELDCONFERENTIE VAN REV. ZIONISTEN TE KRAKAU.

AMSTERDAM, 5 Dec. — Naar het Joodsche Tel. Agentschap verneemt, zal de zesde Wereldconferentie der Unie van Revisionistische Zionisten op 9 Januari e.k. te Krakau geopend worden.

De conferentie zal staan onder leiding van den president der Unie, Wladimir Jabotinsky te Parijs. Gedelegeerden uit vrijwel alle Europeesche landen en uit Palestina zullen referaten houden.

KERKELIJK BEROEPINGSWERK.

Ned. Herv. Kerk. Beroepen te Bolsward (Evang.) P. Boerman te De Krim (O.); te Ridderkerk G. J. Koolhaas te Charlois; aangenomen naar Ommeren W. C. Hondius, cand. te Bussum; naar Uitwijk c.a. drs. F. R. A. Henkels, cand. en hulppred. te Assen; naar Ouderkerk (Z.) W. E. Heyboer, cand. te Middelburg; bedankt voor Witmarsum W. E. Heyboer, cand. te Middelburg.

Geref. Kerken. Tweetal te Vlissingen G. Smeenk te Blokzijl en F. de Vries te Mijdrecht.

Chr. Geref. Kerk. Tweetal te Barendrecht N. Brandsma te Bunschoten en J. Tamminga te Harderwijk.

Rechtzinnigen in Zaandam-West beroepen eigen predikant.

ZAANDAM, 5 Dec. — De „Vereeniging tot Verbreiding der Waarheid", de kerkelijke organisatie van de West-Zaandamsche rechtzinnig Hervormden, is na 70-jarigen arbeid er in geslaagd, een eigen predikant te beroepen. In de aan de vereeniging toehehoorende kapel is Zondag deze eerste predikant, ds. K. O. Finkensieper, voorheen predikant te Middenmeer in den Wieringermeerpolder, door dr. R. B. Evenhuis, Ned. Herv. predikant te Oost-Zaandam, bevestigd.

RÉVEIL-TENTOONSTELLING TE 's GRAVENHAGE.

Verzameling van archivalia en portretten vanaf den begintijd der beweging omstreeks 1830.

INITIATIEF VAN STICHTING RÉVEIL ARCHIEF.

's-GRAVENHAGE, 5 Dec. — Het bestuur der stichting Réveil-archief hoopt in Februari 1935 te Den Haag een tentoonstelling te houden. Het middelpunt der tentoonstelling zal moeten gevormd worden door archivalia, portretten, boeken en curiosa, betrekking hebbende op den Haagschen Réveilkring, welke zich in de dertiger jaren der negentiende eeuw begon te vormen.

Graaf Dirk van Hogendorp, dr. A. Capadose, mr. G. Groen van Prinsterer, dr. C. H. van der Kemp, mr. J. W. Gefken, jhr. P. J. Elout van Soeterwoude, jhr. M. H. B. W. Gevers van Kethel en Spaland, jhr. J. A. Singendonck, ds. J. C. I. Secrétan, AE. baron Mackay, dr. E. H. F. M. graaf van Bylandt en zijn broeder E. J. A. van Bylandt maakten o.m. deel uit van de Réveil-beweging. Genoemd kunnen ook worden: C. van Zuylen van Nijevelt, Willem graaf van Hogendorp, A. J. Twent en ds. van Rhijn uit Wassenaar. Bovendien uit den wat lateren tijd nog: O. baron van Wassenaer van Catwijck, ds. Gunning en de heer Thierry.

Als verwant aan den Réveilkring kan ook ds. D. Molenaar gelden. Behalve van den Haagschen Réveilkring zal ook een overzicht worden gegeven van den geheelen Réveiltijd, te beginnen bij Bilderdijk's leerlingenkring. Een soortgelijke tentoonstelling had in Februari 1934 te Amsterdam plaats en mocht daar veel belangstelling ondervinden. Omdat in Den Haag de Haagsche Réveilkring op den voorgrond wordt geplaatst, roept het bestuur in het bijzonder de medewerking in van allen, die eenig portret, boek of archivalisch document, hetzij brieven of andere handschriften, betrekking hebbende op dezen Réveilkring, in hun bezit hebben. Curiositeiten zijn eveneens hartelijk welkom. Opgaven van eventueele inzendingen voor de tentoonstelling, (ook zendingen betrekking hebbende op andere Réveilkringen zijn zeer welkom), worden gaarne ingewacht bij de secretaresse mej. M. E. Kluit 59, Vivienstraat, Den Haag of Prinsengracht 832, Amsterdam. De secretaresse is steeds bereid nadere inlichtingen omtrent de stichting „Réveilarchief" te verstrekken.

Theosofische Vereeniging.

AMSTERDAM, 5 Dec. — Voor de Loge „Broederschap" der Theosofische Vereeniging, Witte de Withstraat 9 alhier, spreekt de heer Marcel van der Velde Vrijdagavond 8¼ uur over: „Individu en gemeenschap" Toegang vrij.

Adventssamenkomst in Bijbelsch Museum.

AMSTERDAM, 5 Dec. — In het Bijbelsch Museum, Hemonylaan 19a, alhier, zal Vrijdagavond 7 Dec. te 8 uur (wegens St. Nicolaasavond heden niet) de tweede adventssamenkomst worden gehouden. Als spreker treedt ds. G. v. d. Zee, Geref. predikant te Amsterdam-West, op met het onderwerp „De boodschap in het Heilige". Zang van mej. J. Kreyenbroek, met begeleiding van H. C. Moen. Toegangsbewijzen zijn aan de zaal verkrijgbaar.

RADIO.

TELEFONIEZENDER AAN DE M. T. S. TE DORDRECHT.

Onderwijs in radio-techniek.

DORDRECHT, 5 Dec. — Ten behoeve van het onderwijs in de radiotechniek is in de Middelbare Technische School te Dordrecht een kortegolftelefoniezender gebouwd. De installatie is ontworpen door drs. M. Hellingman, leider van de radio-afdeeling der school. De zender is kristalgestuurd en werkt op 42.35 m. golflengte onder de letters P.I.I.J.

Te beginnen Vrijdag 7 December tot en met Zaterdag 22 December zullen proefuitzendingen worden gegeven op de navolgende uren: des Maandags van 14.15—15.15, des Dinsdags van 14—14.30, des Donderdags van 15—15.30, des Vrijdags van 11.30—12 en des Zaterdags van 17—18 uur.

Hoewel deze uitzendingen speciaal zijn bedoeld voor luisteraars, waaronder oud-leerlingen der M.T.S., in Nederlandsch-Indië, zullen ook rapporten van Nederlandsche luisteraars, zoowel uit de naaste omgeving als van grooteren afstand, zeer op prijs worden gesteld, ten einde gegevens over de stralingsverdeeling te verkrijgen. Gaarne wordt een beroep gedaan op de belangstellende medewerking van het kortegolf-amateurisme. Rapporten te adresseeren aan Middelbare Technische School te Dordrecht.

RECHTSWEZEN.

DUITSCHE DIENSTBODE VAN MEINEED VERDACHT.

In hooger beroep veroordeeling geëischt.

AMSTERDAM, 4 Dec. — Een Duitsche dienstbode, die te Haarlem bij de familie M. in den kost geweest is, en daar zeven gulden per week moest betalen, is geruimen tijd geleden elders gaan wonen zonder eerst behoorlijk al haar schuld te betalen. De heer M. stelde een vordering tegen haar in over een bedrag van f 42.50.

Voor den kantonrechter te Haarlem verklaarde het meisje onder eede dat zij niets meer schuldig was. Zij zou het aanvankelijk slechts erkend hebben op aandrang van den schuldeischer. Zelfs heeft zij een klein bedrag afbetaald.

Wegens meineed veroordeelde de rechtbank haar tot acht maanden gevangenisstraf.

In hooger beroep voor het Gerechtshof alhier bleef zij heden bij haar ontkentenis. Haar vader, die als getuige gehoord werd, deelde mede, dat het meisje ook aan hem gezegd heeft het geld schuldig te zijn.

De procureur-generaal wees er op, dat verd. waarschijnlijk beïnvloed zal zijn door anderen. Toch zijn er geen termen voor een voorwaardelijke veroordeeling aanwezig. Daar — vooral ook te Haarlem — het aantal meineeden den laatsten tijd toeneemt, achtte spr. het juist dat de rechtbank een zware straf heeft opgelegd.

Eisch: bevestiging van het vonnis der Haarlemsche rechtbank.

Arrest: 18 Dec.

EEN ZAANSCHE MELKVERVALSCHER VEROORDEELD.

ZAANDAM, 4 Dec. — De kantonrechter mr Hooft Hasselaer heeft in de heden gehouden zitting den melkvoeder J. de D. te Oostzaan tot een boete van f 400 of 200 dagen hechtenis veroordeeld.

Bij onderzoek bleek het vriespunt der melk 0.445 te zijn. Daar het minimaal toelaatbare 0.53 is, had verdachte dus 19 % water aan de melk toegevoegd.

In de zaak tegen een veehouder te Wijde Wormer, waarin zoowel de directeur van den Keuringsdienst te Haarlem, als de directeur van de M.E.B.A. te Amsterdam werden gehoord en die een veel geringere melkvervalsching betrof, eischte de ambtenaar van het O. M. mr. Semeijns de Vries van Doesburgh f 100 of 30 dagen hechtenis en zegde de kantonrechter een schriftelijk vonnis over 8 dagen toe.

EEN NALATIGE OVERWEGWACHTER VEROORDEELD.

ROERMOND, 4 Dec. — De rechtbank alhier heeft heden den overwegwachter J. H. van P., wonende te Weert, die op 24 Juli j.l. had verzuimd den overweg gelegen aan den Rijksweg Weert—Roermond te sluiten toen de trein die om 15.44 uur te Weert vertrekt, passeerde en waarbij de 52-jarige H. Trienekens te Heijthuijzen op slag werd gedood, wegens „dood door schuld" tot 14 dagen hechtenisstraf veroordeeld.

De Officier van Justitie, die het feit als zeer ernstig beschouwde, had niettegenstaande het gunstige reclasseeringsrapport en het gunstig verleden zoowel als het blanco strafregister van verdachte, die een groot aantal dienstjaren had en tevens vader van een groot gezin was, een hechtenisstraf van twee maanden geëischt.

DOOD DOOR SCHULD.

's-GRAVENHAGE, 4 Dec. — De 38-jarige handelsreiziger H. C. M. S. te Rotterdam heeft voor de rechtbank terecht gestaan ter zake van het veroorzaken van dood door schuld.

Verdachte is n.l. als auto-bestuurder te Wassenaar op 20 Juni j.l. op den Rijksstraatweg aldaar, met een door hem bestuurd vierwielig motorrijtuig tegen een anderen auto gebotst, waarna hij het rijwielpad opreed, waar zich een wielrijder bevond, die door verdachte's auto tegen een boom werd gedrukt tengevolge waarvan de man, de brandstoffenhandelaar H. W. Visser uit Den Haag kort daarop is overleden.

De heer B. te Wassenaar stond voor den ingang van de buitenplaats Ter Horse. Getuige zag de auto van den vorigen getuige aanstalten maken de Rust en Vreugdlaan oprijden. Uit de richting Leiden kwam verdachte's auto met een snelheid van 80 K.M. aanrijden om zich naar het midden van den weg te begeven en daarna wederom naar rechts uit te wijken. Getuige zag dat deze auto het rijwielpad opreed en daar den wielrijder greep. Voordien hoorde getuige zeer sterk remmen, zoodat hij vermeende dat de manoeuvre door verdachte gemaakt een gevolg van dit sterke remmen is geweest.

Mr. Rouffaer eischte een maand hechtenis, waarna mr. H. Roeper Bosch, de verdediging voerend, tot vrijspraak concludeerde.

467e STAATSLOTERIJ.

Trekking van Woensdag 5 December.

2de Klasse — 3de Lijst.

Hooge Prijzen.

No. 14129 *f* 5000.—.
No. 22405 *f* 1500.—.
No. 16326 *f* 400.—.

Prijzen van *f* 30.—.

589	766	901	945	1482	1575	1731	1753
2016	2723	2910	3087	3727	3753	3806	3903
4781	4787	4828	5136	5152	5753	5818	6035
6093	6104	6535	6752	7039	7116	7717	7760
7818	7908	8105	8206	8228	8765	9031	9433
9478	9828	9965	10023	10027	10739	10830	11121
11195	11229	11258	11337	11635	12195	12651	13352
13647	13653	13703	14158	14219	14533	14794	14795
14810	14875	15446	15749	16049	16093	16208	16914
17618	18097	18224	18491	19308	19378	19396	19539
19993	20023	20423	21193	21222	21311	21374	21712
21729	21952	22411	23021	23508	23617	23696	23832
23874							

De vorige, 2e klasse 2e lijst, is met de getrokken loten vergeleken en daarbij is gebleken, dat no. 35 moet zijn no. 32.

Bij no. 4566 staat op eenige lijsten *f* 200.— onduidelijk.

BOTERSMOKKELAAR VEROORDEELD.

(Van onzen correspondent).

GORINCHEM, 5 Dec — Het Kantongerecht behandelde in een speciale zitting de zaak tegen C. van W., een koopman, wonende te Wijk en Aalburg, die een hoeveelheid boter had doen afleveren, welke boter in de eerste plaats zetmeel bleek te bevatten en dus buitenlandsche boter was, terwijl bovendien de boterwikkels valsch waren.

Het Kantongerecht achtte het feit bewezen en veroordeelde den smokkelaar tot f 1000 boete subs. een half jaar hechtenis. De eisch luidde f 2000 boete.

KIPPENDIEF KRIJGT TWEE JAAR.

ROERMOND, 4 Dec. — Een in Limburg zeer bekende kippendief, de 48-jarige Van M., die reeds herhaalde malen zware straffen heeft ondergaan is heden voor de Roermondsche rechtbank veroordeeld tot twee jaar gevangenisstraf.

Verdachte had op 10 Juli j.l. een tiental kippen bij den landbouwer Van der B. te Echt ontvreemd, welke kippen bij verdachte aan huis in beslag zijn genomen.

De officier van Justitie had tegen deze verdachte die thans evenals in vroegere zaken steeds ontkent, een gevangenisstraf van drie jaar geëischt.

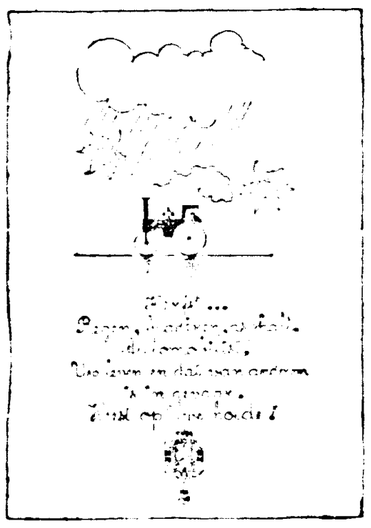

BRIDGE-DRIVE N. C. W. S.

AMSTERDAM, 4 Dec. — Door het groote succes, dat de vorige bridge-drive, georganiseerd door het Euwe-Aljechin Comité (N. C. W. S.) ten deel viel, besloot genoemd comité wederom een dergelijke drive te organiseeren.

Onder de leiding van de heeren mrs. F. W. en E. C. Goudsmit, L. B. Zeldenrust en M. A. Salvador Nolte zal op Dinsdag 18 December a.s. in het Carlton Hotel te Amsterdam wederom dit evenement plaats vinden. Mooie prijzen worden voor de winnaars ter beschikking gesteld.

Er zal wederom gespeeld worden volgens het Scheveningsche systeem, d.w.z. men speelt tegen meerdere koppels, waardoor de zwakkere spelers zich met de sterkere kunnen meten. De inschrijfkosten bedragen f 2.25 per persoon, incl. kaarten en thee- of koffie-complet. Aanmeldingen moeten geschieden bij den secretenningmeester van het Euwe-Aljechin Comité, Sarphatistraat 35, Amsterdam, hetzij schriftelijk, hetzij telefonisch (52400).

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENLANDSCHE HAVENS.

Amsterdam, 4 Dec. — Aang.: Eng. Greta Force v. Swansea, steenkool, carg. Buys & Co., Rickiandien.

Aang. 5 Dec.: Gaasterland v. Buenos Aires, stukgoed, carg. Müller & Co., Handelskade; Delder v. Hamburg, idem, carg. Holl.-W.-Afr. Lijn, idem; Sp Alzeri Mendi v. La Plata, graan, carg. Baltica, Eng. boeien; Telamon v. Levant, stukgoed, carg Ver. Cargadoors, Surinamekade; Johan de Witt v. Java, id., carg. Mij. „Nederland", Sumatrakade.

IJmuiden, 5 Dec. — Aang.: Gaasterland v. Buenos Aires; Ranja v. Nyhamn voor Westzaan; Alzeri Mendi v. Santa Fé; Heinz W. Kunstmann v. Lulea voor de hoogovens; Hernod v. Antwerpen; Helder v. Hamburg; Telamon v. Napels; Johan de Witt v. Batavia, Euterpe v. Bordeaux.

Dordrecht, 4 Dec. aangekomen: Flandria van Lysekill, Borussia van Londen.

Delfzijl, 4 Dec. — Aang.: Josef Bergendorf st., v. Spessnitt; Frohsum; Stitteriek en Greta, Koerts, van Emden.

Vertr.: Bebo, Bosma, n. Londen; Onderneming, Snijders; Wivina, Lengkeek; Risicio, Hoeven; Aaltje, Kuiper; Alida Henderika, Buter; Omega, Schut; Goede Verwachting, Kleinhuis; Nooit Volmaakt, Warta, n. Emden.

Nieuwe Waterweg, 4 Dec. — Aang.: Amstel van Rafso; Oud-Beijerland v. Shoreham; Sambre van Parijs l.v. Antwerpen; Mar Caspio v. Bilbao.

Vertr.: Prague n. Harwich; Acclivity n. Cantley; Dorine n. Cette.

Nieuwe Waterweg, 5 Dec. — Aang.: Mineral van Koningsbergen; Syela, m.b., v. San Pedro v. Pernis; Atlas Leuro v. Madras; Batavier VII, m.b., v. Middlesbro; Zaan v. Sundsvall; Castor, m.b., v. Amsterdam; Lodoletta v. Sfax v. Pernis; Odin v. Narvik; Kerkjdein v. Bahia Blanca; Dalano v. Lulea; Marienburg v. Stettin; Sverre Nordaard van Stockholm l.v. Antwerpen; Wasaborg v. Sundsvall; Salvus v. Rabaul; Flora v. Stettin; Amiral l'Hermitte v. Duinkerken; Batavier V v. Londen; Wangoni v. Beira l.v. Southampton.

Vertr. 5 Dec.: The Emperor n. Waterford; Visen n. Gothenburg; August Thyssen n. Stettin; Stadt Emden n. Stettin; Oxelosund, m.b., n. Fredericia; Dalryan n. Newcastle; Gallium n. Sables d'Olonne.

Nieuwe Waterweg, 5 Dec. — Aang.: Atheltarn v. Landskrona voor Vlaardingen; Amie v. Elbing; Euryneion v. Manilla l.v. Londen; Iulus v. Karlstad; Elan v. Londen; Burgenland v. Antwerpen.

Vertr. Enseigne Marie St. Germain n. Rouen; Wilhelm Kunstmann n. Kratzwick; Stad Zaandam n. Civita Vecchia; Fairoil, lichter, n. Hamburg, per sleep. Fairplay X.

Terneuzen, 4 Dec. — Aang. voor Sluiskil de s.s. Kriemhild en Hermes.

Vlissingen, 5 Dec. — Aang. om te bunkeren: Utahenborg v. Rotterdam; Oswal v. Bona; Maroussio Logothetis v. Rotterdam; Heertha v. Umea.

Gepasseerd naar Antwerpen: Oost Vlaanderen v. Shoreham, Stolwijk v. Savona; Motocarline van Aruba; Fiat v. Londen.

Van Antwerpen: Telanich n. Amsterdam; Ebro n. Casablanca; Raul Soares n. Rio de Janeiro, Boschfontein n. Kaapstad; Menes n. Batavia; Havelland n. Japan; Hilary, Mudo en Cateli n. Londen.

NEDERLANDSCHE STOOMVAARTLIJNEN.

Agamemnon (K.N.S.M.) 4/12 v. Valencia n. Alicante.
Bennekom (K.N.S.M.) Corral-A'dam 5/12 64.00 Faval gep.
Blitung (Silv.J.P.L.) 4/12 v. Macassar n. Davao.
Boschdijk (H.A.L.) New Orleans n. R'dam, 4/12 v. Havana.
Boschfontein (H.Afr.L. uitreis pass. 5/12 Vlissingen van Antwerpen.
Clytoneus (Oceaan) 3/12 v. Swansea te Batavia.
Deucalion (Oceaan) Japan-R'dam 4/12 te Hongkong.
Drechtdijk (H.A.L.) R'dam n. Pacifickust, 4/12 n.m. van Londen.
Furymedon (Oceaan) 5/12 v. Manilla l.v. Londen te R'dam.
Euterpe (K.N.S.M.) 5/12 v. Bordeaux te A'dam.
Gaasterkerk (H.O.A.Lijn uitreis, 7/12 te Genua verwacht.
Gaasterland (H. Lloyd) 5/12 v. Buenos Aires te Amsterdam.
Helder (H.Afr.L.) 5/12 v. Hamburg te A'dam.
Johan de Witt (Nederl.) 5/12 v. Batavia te A'dam.
Juno (K.N.S.M.) 4/12 v. Algiers n. Setubal.
Kota Agoeng (R. Lloyd) uitreis 3/12 v. Padang.
Kota Tjandi (R. Lloyd) uitreis, pass. 4/12 23 uur Suez.
Lemiatang (Paket) 3/12 v. Reunion n. Tamatave.
Marnix van St. Aldegonde (Nederl.) uitreis 4/12 v. Algiers.
Nijkerk (H.Afr.Lijn) thuisreis, 5/12 te Marseille.
Orsula (H. Lloyd) thuisreis 4/12 v. Rio de Janeiro.
Palembang (J.N.Y.L.) 3/12 v. New York te Philadelphia.
Randtaupandjang (Paket) 4/12 te Tamatave.
Reggestroom (H.W.Afr.Lijn) thuisreis, 6/12 te Havre verwacht.
Tawali (Silv.J.P.L.) 3/12 v. Kaapstad n. Algoabaai.
Telamon (K.N.S.M.) 5/12 v. Napels te A'dam.
Tjinegara (J.Ch.J.L.) 4/12 v. Batavia te Shanghai.
Tjisadane (J.Ch.J.L.) 4/12 v. Macassar n. Java.
Tosari (Silv.J.P.L.) 4/12 v. Vancouver te Bombay.
Van Rees (Paket) 3/12 v. Sydney te Batavia.
Venus (K.N.S.M.) 4/12 v. Barcelona n. Genua.
Volendam (H.A.L.) 4/12 v. R'dam te New York.

RADIO-VERBINDINGEN.

Amsterdam, 5 Dec. — Nederlandsche Telegraaf Maatschappij „Radio-Holland" N.V. De navolgende schepen zijn Donderdag, 6 December 1934, radiotelegrafisch te bereiken via het kuststation Scheveningen Radio: Alchiba, Alcyone, Alphacca, Alpherat, Baloeran, Cottica, Crijnssen, Flandria, Indragiri, Johan v. Oldenbarnevelt, Kota Agoeng, Kota Nopan, Kota Tjandi, Marnix van St. Aldegonde, Urania, Poelau Laut, Poelau Roebiah, Sibajak en Venezuela.

Behalve bovengenoemde passagiersschepen zijn de meeste Nederlandsche vrachtschepen eveneens via Scheveningen Radio te bereiken.

Bij verzending van een radiotelegram via Scheveningen Radio bedragen de totale kosten 44 cent per woord.

BUITENLANDSCHE HAVENS.

Aalsum 4/12 v. San Nicolaas n. Buenos Aires.
Albatros 2/12 v. Hartlepool te Keadby.
Aldebaran 4/12 v. Londen n. Antwerpen uitgekl.
Aldegonda 1/12 te Saigon.
Aletta 30/11 v. Hongkong n. Miri.
Alphard R'dam-Rio de Janeiro p. 4/12 Madeira.
Antares 3/12 te Keadby.
Antje, Blaauw, 4/12 v. Londen n. Brussel uitgekl.
Antwerpen 4/12 v. Londen n. Antwerpen uitgekl.
Apollinaris V 3/12 v. Blyth n. Londen.
Apollinaris VII 4/12 v. Gravesend n. Honfleur.
Arma 4/12 v. Londen n. Antwerpen uitgekl.
Ary Scheffer 3/12 v. R'dam te Havre.
Augustina 1/12 te Batavia.
Batavier II 5/12 7.50 v. R'dam te Gravesend.
Batavier VIII 4/12 v. Jersey n. Bordeaux.
Bejerland 5/12 v. d. Tyne n. A'dam.
Catell 4/12 v. Antwerpen n. Londen.
Delfshaven 4/12 v. Charleston n. Jacksonville.
Dipping V 2/12 v. Brake te Harburg.
Duivendrecht Helsingborg-Constantza p. 5/12 Stamboel.
Flat 5/12 v. Londen te Antwerpen.
Flying Irishman 5/12 v. Kopenhagen te Kjoge.
Geziena 4/12 v. Londen n. Beverwijk uitgekl.
Globe 4/12 v. Boston L. te Goole.
Gorecht 4/12 v. Londen n. Gravelines uitgekl.
Hilry 4/12 v. Antwerpen n. Londen.
Hoogland 5/12 v. Antwerpen op de Tyne.
Iris 1/12 v. Jolo n. Balik Papan.
J. B. Aug. Kessler 29/11 v. Tarakan n. Singapore.
Janjie, Schothorst, 4/12 v. Londen n. Gravelines uitgeklaard.
Jonge Anthony Almeria-Londen R'dam p. 4/12 middernacht Ouessant.
Kifaku Maru R'dam-Japan 4/12 te Yokohama.
Lark 4/12 v. Londen n. Middlesbrough uitgekl.
Lies 5/12 v. Exmouth te Penryn.
Mado 4/12 v. Londen n. Antwerpen uitgekl.
Manvantara 1/12 v. Abadan n. Suez.
Marahoe 4/12 v. R'dam te Waterford.
Menes 4/12 v. Antwerpen n. Batavia.
Midsland 4/12 v. Harlingen n. d. Tyne.
Monte Sarmiento 3/12 v. Buenos Aires te Hamburg.
Mudo 4/12 v. Antwerpen n. Londen.
Mijdrecht 4/12 v. Batoum te Vladivostock.
Nautilus 4/12 v. Londen n. Groningen uitgekl.
Nieuwland 4/12 v. Grangemouth n. R'dam.
Olse 4/12 v. Londen n. R'dam uitgekl.
Oost Vlaanderen 5/12 v. Shoreham te Antwerpen.
Pallas 4/12 v. Wamel te Charlton.
Parkhaven 4/12 v. Victoria n. Havre.
Phobos 30/11 v. Ceram n. Balik Papan.
Petronella 2/12 v. Singapore n. Soesoe.
Regina 4/12 v. Vlaardingen te Perth.
Semiramis 29/11 v. Kaapstad n. Anjer.
Silverhelle 4/12 v. Belawan n. Los Angelos.
St. Annaland 5/12 v. d. Tyne n. Zeebrugge.
Stolwijk 5/12 v. Savona te Antwerpen.
Tela 4/12 v. Buenos Aires te Santos.
Teuna 4/12 v. Gravesend n. Gravelines.
Truida 4/12 v. Antwerpen te Fulham.
Westlaan 3/12 v. Grangemouth n. Crail.
Zeeland, De Wolf, 4/12 v. Londen n. Antwerpen uitgeklaard.

SCHEEPVAARTBEWEGING.

Terneuzen, 4 Dec. — In de maand November zijn langs de nieuwe sluis opgeschut 179 zeeschepen metende 160.000 N.R.T. en afgeschut 188 zeeschepen met een tonneninhoud van 167.006 N.R.T. Voor de maand November van het vorige jaar bedroegen deze cijfers: opgeschut 187 zeeschepen metende 194.225 N.R.T. en afgeschut 174 zeeschepen met een tonnenmaat van 183.954 N.R.T.

SCHEEPSBOUW.

Ridderkerk, 4 Dec. — Aan de N. V. Scheepsbouwwerf v. h. De Groot en Van Vliet te Slikkerveer gem. Ridderkerk is

FRANSCHE WIJN- EN GRAANBOUW.

Wetsontwerpen tot steunverleening heden ingediend.

De beide wetsontwerpen tot steunverleening aan den Franschen wijn- en graanbouw — men zie ons Ochtendblad van heden — zijn op de dagorder van de Kamer voor Maandag 10 December ingeschreven; zij zullen behandeld worden na een onderzoek door competente commissies.

Het wetsontwerp tot saneering der graanmarkt bedoelt de vrije markt te herstellen door de opheffing van de minimumprijzen. Maar ten einde de ineenstorting van het prijssysteem te voorkomen, blijft de minimumprijs voorloopig drie maanden gehandhaafd en wordt deze prijs, wat betreft den voorraad van 1934, verlaagd van frs. 131 tot frs. 97 per centenaar, ten einde de hervorming voor te bereiden, waarvan men een verlaging van den broodprijs verwacht. Het wetsontwerp heeft verder ten doel de voorraden, die op 15 millioen centenaars geschat worden, te absorbeeren.

De voor de financiering van dit plan benoodigde middelen zullen verkregen moeten worden door leeningen van de landbouw-credietbanken en worden afgelost in tien jaar, wat dus per jaar frs. 200 millioen aan aflossing vereischt, die de regeering hoopt te verkrijgen door middel van een productiebelasting, die vastgesteld kan worden op 4 à 7 frs. per centenaar, geleverd aan den molen.

OOSTENRIJKSCHE LEENING.

LONDEN, 4 Dec. (Per tel.) — Morgen zal een syndicaat worden gevormd voor de emissie van de sterling tranche van de nieuwe Oostenrijksche conversieleening op Vrijdag a.s. in den vorm van 4½ pCt. obligaties met een maximalen looptijd van 25 jaar. De leening kan echter na 15 jaar aflosbaar worden gesteld.

NOORSCHE CONVERSIE-LEENING.

Naar uit Oslo gemeld wordt is tusschen den Noorschen minister van Financiën en een syndicaat van banken, spaar- en verzekeringsmaatschappijen een overeenkomst gesloten t. o. v. een 4 % staatsleening van Kr. 48.5 millioen, welke moet dienen voor de converse der 5 % leening 1927. Een openbare inschrijving wordt niet gehouden.

AMERIKAANSCHE EMISSIEMARKT.

NEW YORK, 5 Dec. (Eigen tel.) — Zonder rekening te houden met de emissies van de Amerikaansche regeering beliepen de emissies in de Vereenigde Staten gedurende de eerste 11 maanden van 1934 $ 1.348 millioen — men zie ook ons Ochtendblad van 4 dezer. Dit is **$ 769.2 millioen of 133 % meer dan in de overeenkomstige periode van het vorige jaar.**

Gedurende de laatste jaren bedroegen de emissies in millioenen dollars gedurende de eerste 11 maanden als volgt:

	Totaal	Obligaties	Aandeelen.
1929	6.221.7	3.219.6	3.002.1
1930	6.007.0	5.310.3	696.7
1931	3.286.1	3.174.4	111.7
1932	1.237.9	1.231.3	6.7
1933	578.8	536.1	42.7
1934	1.348.0	1.338.5	9.5

De toeneming van de emissies komt hoofdzakelijk op rekening van de obligatie-emissies, die in het loopende jaar met $ 802.5 millioen of 150 % tot $ 1.338.5 millioen zijn toegenomen. De aandeelenemissies, die in het vorige jaar ten opzichte van 1932 van $ 6.7 millioen tot $ 42.7 millioen stegen, zijn dit jaar weer gedaald tot $ 9.5 millioen.

DE KATOENINDUSTRIE IN DE V.S.

President Roosevelt heeft naar uit Warm Springs gemeld wordt, verklaard, dat hij het Congres zou verzoeken de beperkende bepalingen op den verbouw van katoen te willen opheffen voor 600.000 kleine katoenboertjes, die momenteel evenals de groote katoenverbouwers onder de katoencontrölewet vallen. Roosevelt geloofde dat door een dergelijken maatregel ongeveer 300.000 balen katoen zouden worden geproduceerd, die weinig invloed op den marktprijs konden oefenen, terwijl de kleine boeren er ten zeerste bij gebaat zouden zijn. De contrôle op de productie zou echter in stand blijven, in de hoop dat na 3 of 4 oogsten het katoensurplus zou zijn teruggebracht tot het niveau van voor den oorlog van ongeveer 4 millioen balen.

RUBBERVERSCHEPINGEN VAN MALAKKA.

Volgens een door de firma Allard & Co. te Amsterdam ontvangen telegram van Singapore hebben de totale rubberverschepingen van Malakka over November 1934 bedragen 51.140 ton, tegen 47.045 ton in October 1934.

In November 1933 bedroeg deze export 54.599 ton.

JAPANSCHE FINANCIEELE POLITIEK.

Eenige dagbladen staan sceptisch tegenover een vlot werken van de politiek van Takahasji.

De gouverneur van de Bank van Japan, Hijikata, heeft daarentegen tegenover bankiers uit Osaka zijn voldoening geuit over de betrekkelijke stabiliteit van de Yen en de ruimte der middelen, die tegen lage rente voor industrieele doeleinden beschikbaar zijn.

MEXICAN LIGHT.

BRUSSEL, 4 Dec. (Per tel.) — De bruto-bedrijfsontvangsten van de Mexican Light bedroegen over de maand September 579.815 Canadeesche dollar (v.j. 685.986) zijnde een vermindering van 106.171 C. d. De bedrijfsuitgaven bedroegen 456.728 (v.j. 422.811) C.d. zijnde 33.917 C. d. méér De netto-ontvangsten bedragen derhalve 123.087 (v.j. 263.175). Sedert 1 Januari bedroeg het totaal der bruto-ontvangsten 6.097.120 C. d. (v.j. 6.657.924) zijnde 560.804 C. d. minder en het totaal der netto-ontvangsten 2.031.521 (v.j. 2.454.642) zijnde 423.121 minder.

De vermindering der ontvangsten is toe te schrijven aan de verlaging der tarieven en de verhooging der belastingen.

5% PORT OF THE CAPITAL (Buenos Aires).

LONDEN, 4 Dec. (Per tel.) — Thans is het prospectus verschenen voor de converse van de 5% leening Port of the Capital (Buenos Aires) in een 4½% leening in ponden sterling.

Aan de houders worden voor elk £ 100 aan 5% stukken, £ 100 nieuwe obligaties aangeboden plus £ 5 in contanten of £ 105.5 nieuwe obligaties alsmede 5 sh. interest. De nieuwe obligaties, die een bedrag van £ 3.800.000 beloopen, vormen een directe verplichting der Argentijnsche regeering en zullen op of vóór 1 Juli 1956 in pond sterling gedeligd worden.

Banken.

Stand van de Landskassen op onderstaande data.
(In afgeronde getallen.)

	1 Dec.	24 Nov.
Nederl.-Indië.		
Vorderingen.		
Saldo bij de Javabank	241.000	—
Betaalmiddelen in de Landskas aanwezig	—	—
aan muntbiljetten ..		
Verplichtingen		
Voorschot uit 's Rijkskas	270.582.000	269.436.000
Voorschot van de Javasche Bank	—	674.000
Schatkistpromessen in omloop	1.750.000	1.750.000
Schatkistbilj. in omloop	12.035.000	12.035.000
Muntbilj. in omloop ..	—	—
Schuld aan het Ned.-Indische Muntfonds ..	3.346.000	3.346.000
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbank	1.563.000	1.563.000
Suriname.	24 Nov.	27 Oct.
Vorderingen:		
Saldo bij Surin. Bank	148.000	150.000
Bet. l/d Lkas aanw. ..	300.000	228.000
Verplichtingen:		
Voorschot uit 's Rijkschatkist	12.895.000	12.732.000
Curaçao.		
Vorderingen:		
Betaalm. in de Landskas aanw.	400.000	491.000
Verplichtingen:		
Voorschot van de Curaçasche Bank	131.000	58.000
Voorschot uit 's Rijkschatkist	2.392.000	2.427.000

ENGELSCHE SCHEEPVAART OP DE V. S.

De „goedkoope" passageprijs in het Lagerhuis ter sprake.

LONDEN, 5 Dec. (Per tel.) — Uit de mededeelingen van luit.-kol. Sandeman-Allen, welke deze gisteren in het Lagerhuis heeft gedaan met betrekking tot de Engelsche plannen om met de schepen van de Red Star Line een goedkoopen lijndienst op de Vereenigde Staten in te stellen, blijkt, dat soortgelijke plannen thans ook door buitenlandsche lijnen zouden worden overwogen, waaronder hij de Holland-Amerika-lijn noemde.

Zooals men weet omvatten de plannen een geheel nieuwe politiek met betrekking tot de passagierstarieven, waarbij de passageprijs uiterst laag zou worden gesteld (b.v. £ 10 voor een biljet toeristen-klasse naar New York). Hierbij zouden evenwel de maaltijden niet inbegrepen zijn, die tegen matig tarief voor de passagiers in het scheepsrestaurant à la carte verkrijgbaar zouden worden gesteld.

Minister Chamberlain maakte bezwaar tegen deze plannen op grond van de overweging, dat hiermede een nieuw soort van concurrentie zou worden geschapen voor de Cunard White Star, die juist met regeeringssteun een nieuwe politiek tot vlootuitbreiding heeft ingeleid.

Luit.-kol. Sandeman-Allen wees er nu op, dat de oppositie van den minister niet zou kunnen tegenhouden, dat soortgelijke plannen door buitenlandsche ondernemingen worden uitgevoerd en hij verzocht daarom hernieuwde overweging van een gewijzigd plan, waarbij de promotors op zich nemen geen nieuwe schepen te bouwen zonder de regeering te raadplegen. Minister Chamberlain zegde hierop overweging toe.

Van verschillende zijden werd er nog aanmerking op gemaakt, dat de Britsche regeering overheit naar een monopolistisch standpunt door aan de Cunard White Star speciale bescherming te verleenen.

(Naar aanleiding van bovenstaande mededeelingen hebben wij ons tot de directie der Holland-Amerika gewend, die ons mededeelde, dat dergelijke plannen door haar in het geheel niet overwogen worden. Het leek de directie ook onwaarschijnlijk, dat andere maatschappijen dergelijke plannen zouden koesteren. In dit verband verwijzen wij ook naar ons Avondblad van 30 November. — Red.)

BUITENL. BEURZEN.

BERLIJN.

(Van onzen financieelen correspondent).

BERLIJN, 5 Dec. (Per tel.). — De onzekere factor, die in den laatsten tijd de oorzaak was, dat er geen vastere tendens aan de Duitsche beurzen heerschte, is ten gevolge van de gisteren afgekondigde „Kapital Stock"-wet verdwenen en men kan aannemen, dat de door deze wet in het leven geroepen veranderde toestand een einde zal maken aan de tot nu toe geheerscht hebbende onrust. Ofschoon de wet voor de beurs geen verrassing opleverde, daar de inhoud in het algemeen met de verwachtingen overeenstemde, hadden toch de aandeelen met een hooger dividend meerendeels van gevoelige verliezen te lijden, terwijl de relatief lager staande fondsen zich goed konden handhaven en deels zelfs iets vaster openden.

Montaanwaarden vertoonden bij opening een verdeelde tendens, doch de veranderingen naar beide zijden waren over het algemeen slechts gering. Slechts in enkele gevallen waren de koersverliezen gevoeliger b.v. voor Hoesch (minus ⅝%) en Harpener Bergbau, waarvan de eerste koers 1⅜% lager was.

Van electriciteitsfondsen waren alleen aandeelen Lahmeyer (minus 2¼%) en Siemens (minus 2¾%) sterker gedrukt. Daarentegen bestond voor Chade tegen een R.M. 2 hoogeren koers eenige vraag.

Op de afdeeling der public utilities stonden tegenover koersverliezen ook dienovereenkomstige koerswinsten. Als belangrijk flauwer moeten genoemd worden Elektrische Licht & Kraft (minus 1⅛%) en Bekula (minus 1⅞%), terwijl Dessauer Gas, H. E. W. en Schlesische Gas gezocht werden tegen een 1% hoogeren koers.

I. G. Farben daalden bij geringen handel ½% en ook de overige chemische fondsen openden flauwer, vooral Goldschmidt, welke aanvankelijk werden aangeboden. Aandeelen Rijksbank werden 2% lager verhandeld. Scheepvaartaandeelen konden daarentegen bij kalmen handel iets stijgen.

(Ongecorrigeerd.)

(R. B. D.)	5	4		5	4
Eend. geld	4-4⅛	4-4¼	Th. Gold	90	90½
Part. Disc.	3½	3½	Harpener	102½	104½
Ani. Ablös	103⅝	103¾	Hoesch K.	75¼	76
A.D. Kred.	55¼	54¾	Ilse Bergb	151	150
Berl. Hndl.	92½	93	Kali Asch.	108½	109
Com P.Bk.	69⅝	69½	Kloeckn.	73⅝	74
Deuts. Bk.	71½	72	Kokswerk	94	91½
Dresd. Bk.	74	74½	Laur.Huet	18¼	18⅝
Reichsbk.	145½	148¾	Mannesm.	74¼	74½
A. Lokalb.	116	117	Mans Brg.	78¾	78¾
Hamb. Pk.	26⅞	27¼	Machin. b.	56⅞	57½
Hmb. Sud	23	—	Or.&Kopp.	87	87
Nd. Lloyd	29½	30¾	Phoen.Bb.	47¼	47⅞
A. E. G.	27½	27⅞	Rh.Braunk	203	215
Bd. Eisen	85	84¼	Rheinst.	88¼	89¼
Char Was	94	95½	Rutgersw.	96⅝	97⅛
Cont. Caut	131⅞	133½	Salz Detf.	—	152
Daimler	47¼	48½	Schls Berg	31½	31½
Deut. Erd.	102¾	104	Schuckert	93¼	94¼
Dyn. Nob.	72¾	72	Schulth.P.	101½	102¾
El. Liefer.	98¼	98½	Siem.Hals	138	141¾
El. Licht	119¾	121¼	Glanzstof.	—	—
Farben	135¼	135¾	V. Stahlw.	40½	40⅝
Feldmühle	115	117¾	West. Alk	109¼	—
Fel.&Guil.	75¾	76¼	Zell Waldh	46	46¼
Gelsk. B.	60¾	60	Otavi M.	11½	5/11
Gesfürel	107½	107¾	Deut. Pet.	—	78-⅝

GELD- & WISSELMARKT

WEINIG VERANDERDE KOERSEN.

AMSTERDAM, 5 Dec. — De wisselmarkt had ook heden weer een kalm aanzien en afgezien van ponden, waren de verschillen gering.

Ponden openden op een noemkoers van 7.30¾—7.31¾, golden vervolgens 7.29¼—7.30¼ en trokken allengs weer aan tot 7.29½—7.30½. Berlijn gold 59.37½—59.47½. De dollar bleef onveranderd 1.47¾—1.48⅛. De franc handhaafde zijn noteering van 9.74—9.75 en ook de belga bleef op het niveau van gisteren, nl. 34.55—34.65.

11 uur koersen	5 Dec.	4 Dec.
Londen	7.30- 7.31	7.31½- 7.32½
Parijs	9.74¼- 9.75	9.74¼- 9.75¼
Brussel (Belga)	34.58-34.62	34.59-34.63
Berlijn	59.38-59.45	59.38-59.46
Zwitserland	47.94-47.98	47.99-48.03
Kopenhagen	32.50-32.70	32.60-32.80
Stockholm	37.55-37.75	37.65-37.85
Oslo	36.55-36.75	36.70-36.90
Italië	12.60-12.64	12.60-12.64
Praag	6.15- 6.20	6.16- 6.20
Weenen	—	—
Boedapest	—	—
Madrid	20.15-20.25	20.17½-20.27½
N. York cable ..	1.47½- 1.48⅛	1.47½- 1.48⅛
Buenos Aires ...	—	—

LONDEN.

LONDEN, 5 Dec. (R. B. D.)

	Open.	10.15u.		Open.	10.15u.
N. York.	4.9112	4.9293	Zweden ..	19.391	19.391
Frankrijk	74.91	74.96	Noorw. ..	19.904	19.904
Duitschl.	12.30½	12.30	Helsingf. .	—	226.75
Spanje ..	36.18	36.18	Praag	—	118.37
Holland .	7.39¾	7.39¼	Boedapest	—	26.—
België ..	21.11	21.10	Belgrado..	—	218.—
Italië ...	57.93	57.93	Sofia	—	412.—
Zwitserl. .	15.24	15.24	Boekarest	—	495.—
Denem. ..	22.39¾	22.39¾	B. Ayres..	27.56	27.56

JAARVERSLAGEN.

Bij toezending van jaarverslagen en andere stukken de financieele en economische rubriek van ons blad betreffende, wordt men verzocht deze, ter voorkoming van vertraging in de publicatie, duidelijk te adresseeren aan: Dagblad De Telegraaf, Financieele Redactie, Amsterdam-C.

BINNENLAND.

N.-ZUID-HOLLANDSCHE TRAM

Voorstel tot directe opschorting van de verplichting tot uitloting tot Dec. 1939.

Ingevolge art. 1 van de „Wet op de vergadering van houders van schuldbrieven aan toonder" roept de Noord-Zuid-Hollandsche Tramweg Maatschappij, daartoe gemachtigd door den president van de Arrondissements Rechtbank te Haarlem de houders van de 4½% schuldbrieven 1909 op tot bijwoning eener vergadering op 21 December ter behandeling van het voorstel tot directe opschorting van de verplichting tot aflossing met bepaling dat die opschorting van kracht blijft tot ultimo December 1939 en voorts dat de looptijd der leening wordt verlengd met het aantal jaren dat de verplichting tot aflossing is opgeschort.

De houders van de 4½% schuldbrieven der leening 1893, der leening 1896 en der leening 1907 ten laste der Tweede Noord-Hollandsche Tramweg Maatschappij en de houders van de 4½% schuldbrieven der leening 1898 resp. der leening 1902 ten laste van de Eerste Nederlandsche Electrische Trammaatschappij worden eveneens opgeroepen tot een vergadering op 21 dezer, waarin ook bovengenoemde voorstellen in behandeling zullen komen.

NEDERL. BETALINGSVERKEER MET DUITSCHLAND.

Wijziging in de Duitsche verordening in overeenstemming met de Nederl. regeering.

BERLIJN, 4 Dec. (Per tel.) — De leider van het Rijksbureau voor Deviezentoewijzingen deelt mede, dat zijn verordening no. 119 voorzoover zij de Nederlandsche crediteuren betreft, als volgt heeft gewijzigd:

Het Nederlandsche transferprotocol van den 31sten Augustus 1934, wordt in overeenstemming met de Nederlandsche regeering zoodanig uitgelegd, dat alle Nederlandsche crediteuren uit leeningen, en afzonderlijke schuldverbondingen in ieder geval 4½% rente ter beschikking gesteld wordt, zelfs indien de betrokken crediteuren zich van tevoren niet accoord hadden verklaard met de transferregeling.

In een dergelijk geval zou echter het rentebedrag dat de 4½% te boven gaat, niet aan de crediteuren als delgingsquotum toevloeien, doch bij de conversiekas voor Duitsche buitenlandsche schulden blijven staan, en onderworpen zijn aan de algemeene regeling van het transfer communiqué van 29 Mei 1934.

4% WINTERSWIJK 1934 2e L.

Emittenten berichten, ter voldoening aan de door de Vereeniging voor den Effectenhandel te Amsterdam gestelde eischen in verband met de aanvrage tot opname in de officieele noteering van de obligatiën der tweede 4% leening 1934, groot *f* 750.000, ten laste der gemeente Winterswijk, dat alle obligatiën en wel: 680 van *f* 1000, genummerd 1—680, 70 van *f* 500, genummerd 681—750 A, 70 van *f* 50, genummer 681—750 B, zijn geplaatst.

MÜLLER MIJNBOUW MIJ.

Zooals reeds gemeld in ons Ochtendblad van 5 dezer zijn de aandeelhouders der Wm H. Müller & Co.'s Algemeene Mijnbouw Mij. opgeroepen tot een gewone en buitengewone algemeene vergadering, waarvan o.a. een voorstel tot liquidatie der vennootschap in behandeling zal komen. De liquidatie van de mijnbouwmaatschappij was in het reconstructieplan van het Müller-concern opgenomen en bij goedkeuring van dit plan in zijn geheel werd ook de liquidatie van de mijnbouwmaatschappij aanvaard. Aan deze liquidatie is de onderhavige vergadering gewijd. Daar bijna alle aandeelen in handen van het concern zijn gekomen, behoudens een kleine 100 van de 10.000, is de vergadering slechts pro forma uitgeschreven.

CULTUUR MAATSCHAPPIJ „SOEKAWANA".

In de gehouden buitengewone algemeene vergadering van aandeelhouders der N.V. Cultuur Maatschappij „Soekawana" is het voorstel tot statutenwijziging met algemeene stemmen aangenomen.

Faillissementen.

Opgegeven door v. d. Graaf & Co's Bureaux v. d. Handel N. V. (Afd. Handelsinformaties).

UITGESPROKEN:

3 Dec. N. V. MAATSCHAPPIJ TOT EXPLOITATIE VAN ONROERENDE GOEDEREN, Vlissingen. R.-c. mr. D. v. d. Hoop. Cur. mr. F. W. Adrianse te Middelburg.

4 Dec. J. SCHMIDT, stukadoor, A. H. Plantsoen 30, Zaandam. R.-c. mr. Th. F. Raedt. Cur. mr. H. E. Prinsen Geerligs, Haarlem.

— P. 'T HART, zeilmaker, Kloosterstraat 97, Haarlem. R.-c. mr. Th. F. Raedt. Cur. mevr. E. J. Scheltema-Conradi, Haarlem.

— H. WIELINGA, voorheen winkelier, Napierstraat 14, IJmuiden. R.-c. mr. Th. F. Raedt. Cur. mr. A. Bruch, Haarlem.

— H. MAKS, groentenhandelaar, Konnemerlaan 41, IJmuiden. R.-c. mr. Th. F. Raedt. Cur. mr. A. W. Hellema, IJmuiden.

— N. V. BOUW- EN EXPLOITATIE MAATSCHAPPIJ „BONNE DÉMARCHE" (dir. A. Winkler), Oosterstreng 104, Heemskerk. R.-c. mr. Th. F. Raedt. Cur. mej. mr. M. Kluitman te Haarlem.

OPGEHEVEN

(wegens gebrek aan actief):

3 Dec. A. SCHREURS, schoenmaker, Oost- en West-Souburg.

4 Dec. C. VAN DER VLUGT, bollenkweeker, Lisse.

— J. BOGAART, cafèhouder, Haarlem.

— TJ. VA. DER WAL, loodgieter, Beverwijk.

— R. VAN DER WAL, loodgieter te Beverwijk.

— A. J. TERVOERT, schilder te Haarlem.

— F. KROES, groentenhandelaar, Haarlemmermeer.

— W. VAN BUUREN, neonlichtbuizenfabrikant, Haarlem.

Binnenlandsche Leeningen

Gevolmachtigden van het waterschap „Boven Tjonger Grootdiep" in de gemeente Ooststellingwerf hebben besloten het restant ad *f* 88.000 eener 4½% obligatieleening, oorspronkelijk groot *f* 98.000, om te zetten in een 4 % dito leening.

De gemeenteraad van Achtkarspelen heeft besloten tegen parikoers een leening van *f* 216.500, rentende 4¼ %, aan te gaan met de N.V. Bank voor Ned. Gemeenten, dit ter converse van de restanten van een drietal bij genoemde bankinstelling loopende 4¾ % geldleeningen.

B. en W. der gemeente Het Bildt zijn door den raad gemachtigd tot het aangaan van kasgeldleeningen tot een bedrag van ten hoogste *f* 500.000.

De raad der gemeente Franeker heeft het college van B. en W. gemachtigd tot het sluiten van kasgeldleeningen tot een gezamenlijk bedrag van maximaal *f* 200.000.

GOEDERENMARKT.

KOFFIE.

ROTTERDAM, 4 Dec. — **Koffiestatistiek van G. Dauring & Zn.:** De aanvoeren in Europa beliepen gedurende November j.l. 624.000 balen tegen 468.000 balen in dezelfde maand van het vorige jaar. De afleveringen beliepen 712.000 bale ntegen 837.000 balen. In de periode Jan.-Nov. werden afgeleverd 8.780.000 balen tegen 8.412.000 balen in dezelfde periode van het vorige jaar. De zichtbare voorraad in Europa bedroeg op 1 December j.l. 2.741.000 balen tegen 2.529.000 balen op 1 November j.l. en 2.061.000 balen op 1 Dec. 1933. De zichtbare wereldvoorraad wordt geraamd op 6.803.000 balen tegen resp. 7.067.000 en 7.582.000 balen.

RIO JAN. (R. O.)	1 Dec.	21 Nov.
Aanvoer v. d. week	53.000 bln.	58.000 bln.
Voorraad	522.000 „	545.000 „
Verz. n. Ver. Staten	16.000 „	14.000 „
„ „ Ver. Kon.	—	—
„ „ Frankrijk	15.000 „	8.000 „
„ „ België	3.000 „	—
„ „ Italië	1.000 „	2.000 „
„ „ Nederland	—	1.000 „
„ „ Scandinav.	6.000 „	9.000 „
„ „ Duitschl.	3.000 „	4.000 „
Idem n. and. Eur. havens	8.000 „	7.000 „
No. 7 N.-Y. stand	13.600 reis	13.600 reis
Wisselk. op Londen	57.600.71	1)

1) Official 57 $ 770, Free rate 71 $ 000.
Vermietigd en uit de markt genomen te Rio de Janeiro 1000 balen.

SANTOS (R. O.)	1 Dec.	24 Nov.
Aanvoer der week	188.000 „	202.000 bln.
Voorraad	1.475.000 „	1.393.000 „
Verz. n. Ver. Staten	120.000 „	113.000 „
„ „ Ver. Kon.	—	—
„ „ Frankrijk	22.000 „	4.000 „
„ „ België	1.000 „	—
„ „ Italië	7.000 „	3.000 „
„ „ Nederland	—	3.000 „
„ „ Scandinav.	1.000 „	17.000 „
„ „ Duitschl.	44.000 „	26.000 „
Idem n. and. Eur. havens	2.000 „	—
Tot ver. d. week	197.000 „	166.000 „
Standard No. 4	17.600 reis	17.600 reis
Standard No. 7	—	—
Vrchpst. n. Havre	25/-	2)

2) Conference line Nov. 25/-, Outsiders 25/-.
Vermietigd en uit de markt genomen te Santos 4000 balen.

Braziliëstatistiek
v. d. Vereeniging v. d. Koffiehandel te A'dam.

Weekaanvoeren (gem. p. dag)

			Rio	Santos	Totaal
v. 25 Nov.—1 Dec.	1934		7.571	26.857	34.428
v. 25 Nov.—1 Dec.	1933		9.285	34.000	43.285
v. 25 Nov.—1 Dec.	1932		13.714	29.000	42.714
Totale aanvoeren:			(in duizenden)		
v. 1 Juli—1 Dec.	1934		1.207	3.420	4.627
v. 1 Juli—1 Dec.	1933		1.556	5.440	7.056
v. 1 Juli—1 Dec.	1932		2.229	2.110	4.339

Verschepingen van 1 Juli tot

	Rio Eur.	Rio V.St.	Santos Eur.	Santos V.St.	Totaal
	(in duizenden)				
1 Dec. 1934	564	262	1.316	2.540	4.682
2 Dec. 1933	754	457	2.029	2.793	6.033
4 Dec. 1932	952	797	559	792	3.100

Voorraad op:

	Rio	Santos	Totaal
1 Dec. 1934	522.000	1.475.000	1.997.000
1 Dec. 1933	575.000	2.014.000	2.589.000
1 Dec. 1932	374.000	1.655.000	2.029.000

Zeilende van Brazilië naar Europa op 1 December 1934.

	Rio	Santos	Totaal
Naar Scandinavië	23.000	33.000	56.000
„ Duitschland	9.000	127.000	136.000
„ Nederland	2.000	5.000	7.000
„ België	4.000	3.000	7.000
„ Frankrijk	25.000	31.000	56.000
„ Italië	7.000	26.000	33.000
„ overig Europa	47.000	6.000	53.000
Totaal	117.000	231.000	348.000
2 Dec. 1933	103.000	331.000	434.000
3 Dec. 1932	126.000	221.000	347.000

HAVRE, 5 Dec. (R.B.D.). Opening. — Koffie. Stemming prijsh. Omzet 1750 balen. Lev.: Nov. 148, Dec. 148.75, Jan. 148.75, Febr. 150.25, Maart 150.25, April 150.25, Mei 150.50, Juni 150.75, Juli 150.75, Aug. 151.50.

WOL.

BRADFORD, 3 Dec. — De markt was prijshoudender dan de vorige week. Er werden meer zaken gedaan in merino-kwaliteiten tegen 23 d. tot 24 d. voor 64's. Enkele topmakers vroegen ½ d. meer, doch hadden moeite dezen prijs te maken. De consumptie handhaafde zich, terwijl voor levering van merino-tops eenige druk werd uitgeoefend. Het accepteeren van lage biedingen zou tot een uitbreiding van het aantal zaken leiden, doch voor topmakers is het voornamelijk een direct belang zich van goedkoope wol te voorzien. Crossbreds zijn prijshoudend; 56's noteeren nog 18 d. en 50's 13½ d. Spinners houden aan de jongste prijzen vast, doch zijn anderzijds angstig nieuwe transacties aan te gaan. Voornamelijk als gevolg van de gezonde binnenlandsche vraag is de activiteit in de minst gunstige afdeeling nog goed. Er is echter niets, dat op een verbetering van den handel met Duitschland wijst. Men voelt zich dan ook teleurgesteld over het resultaat van de Engelsch-Duitsche overeenkomst, daar nog geen verbetering van de betaling der oude schulden te bespeuren is.

LONDEN, 3 Dec. — In de tweede helft van het loopende wolseizoen in Australië zullen de veilingen te Sydney en Brisbane op de volgende data gehouden worden:

Sydney:

7—10 Jan.	4	dagen ongeveer	42.000	balen
14—17 Jan.	4	„ „	42.000	„
21—24 Jan.	4	„ „	42.000	„
28—31 Jan.	4	„ „	42.000	„
4— 7 Febr.	4	„ „	42.000	„
11—14 Febr.	4	„ „	42.000	„
18—21 Febr.	4	„ „	42.000	„
Totaal ongeveer			294.000	balen
11—14 Maart	4	dagen ongeveer	42.000	balen
18—21 Maart	4	„ „	42.000	„
25—28 Maart	4	„ „	42.000	„
1— 4 April	4	„ „	42.000	„
8—11 April	4	„ „	42.000	„
Totaal ongeveer			210.000	balen
20—23 Mei	4	dagen ongeveer	37.500	balen
27—30 Mei	4	„ „	37.500	„
3— 6 Juni	4	„ „	37.500	„
10—13 Juni	4	„ „	37.500	„
Totaal ongeveer....			150.000	balen

Brisbane:

25—28 Febr.	4	dagen ongeveer	45.000	balen
25—28 Febr.	4	„ „	45.000	„
Totaal ongeveer			90.000	balen
29 April—2 Mei ..	4	dagen ongeveer	45.000	balen
6— 9 Mei	4	„ „	45.000	„
13—16 Mei	4	„ „	45.000	„
Totaal ongeveer			135.000	balen
17—20 Juni	4	dagen ongeveer	opruimingsveilingen	
24—27 Juni	4	dagen ongeveer	opruimingsveilingen	

THEE.

CALCUTTA, 4 Dec. (Reuter). — Op de heden gehouden veiling van thee voor de consumptie in Indië bestond een willige vraag zoowel naar leaf als dustsoorten. Daar, waar de prijzen veranderden, was het ten gunste van verkoopers. Het aanbod bestond uit 6500 kisten leaf thee en 8200 kisten dust.

GOMMEN EN HARSEN.

CALCUTTA, 4 Dec. (Reuter). — Schellak prijshoudend. Loco Rs. 42½ betaald, Dec. en Jan. Rs. 42½ betaald en koopers.

VEZELSTOFFEN.

CALCUTTA, 4 Dec. (Reuter). — Jute prijshoudend. Ie soort loco Rs. 29½ verk., Jan. Rs. 30 verk. Lichting loco Rs. 24 3/4 verk., Jan. Rs. 25 1/4 verkoopers.

RIJST.

CALCUTTA, 4 Dec. (Reuter). — Ongezuiverde tafelrijst Rs. 4.

Uitlotingen.

4 % Belgische Premieleening 1921.

Behalve het reeds gemelde resultaat van de trekking van de 4 % Belgische premieleening 1921, zijn de volgende series aflosbaar met f250 frs.: 55581 behalve nr. 20, 61546 61708 62432 62658 62834 62895 64534 64947 66257 66375 66596 67981 68022 68284 70460 70783 71082 71756 72692 75636 77113 80867 81474 81800 82707 82733 83328 85433

1569 1584 2356 3593 3756 4234 6000 6061 6140
6482 6774 7303 8482 9565 10802 10892 11762 12112
12378 13791 14735 15077 15289 18124 18465 18581 19693
19981 21049 21836 22148 24112 27922 25950 26385 26807
29913 28553 28572 29087 32406 30152 30355 32289 35474
34197 35068 35336 36869 35806 36058 36304 37859 37628
37823 37647 40494 38600 38867 38878 43008 41286 42200
43153 47788 43362 43565 47370 51803 49299 50171 51744
58436 52341 54375 55633 45449 57302 59818 59320 85840
87662 87885 89225 91333 92649 93678 94000 94801 95342
97815 97815 98081 98629 98673 98691 98952 99033 10002
100006 102082 101653 101931 102685 101645 104083 105748
106170 108490 108477 111076 113693 116083 116263 117841
118186 119129 120946 122065 122848 123209 126009 127220
128103 129312 130176 130061 131241 133238 134027 135133
137879 137309 138110 139489 141801 142490 141894 143157
143651

SUIKER.

LONDEN, 5 Dec. (R. B. D.) — Noteeringen van de Londensche Produce Clearing House Call voor ruwe suiker, basis cane 96 %, levering c. i. f.

	5 Dec. Open. Verk.	Koop.	Ged	4 Dec. Verk.	Koop.	Slot. Ged.
Levering ..	4/3½	4/2½	-/—	4/3½	4/3½	-/—
December .	4/4⅜	4/3½	-/—	4/4

DAGELIJKSCH BEURSOVERZICHT.

VERDEELDE MARKT.

Bij onregelmatige ontwikkeling bleven de koersverschillen gering.

AMSTERDAM, 5 Dec. — St. Nicolaas is heden niet ter beurze verschenen, persoonlijk, noch symbolisch. Verrassingen waren er niet, zoodat de rust van den laatsten tijd niet in het minst werd verstoord. Zelfs niet door de onttrekking van goud aan de Nederlandsche Bank. Eindelijk schijnt men dan toch te hebben geleerd, dat goudonttrekkingen even inhaerent zijn aan de handhaving van den gouden standaard als toeneming van den goudvoorraad en dat laatstgenoemde omstandigheid op zich zelve evenmin een zegen mag worden genoemd als het tegenovergestelde een nadeel. In volmaakte rust worden de fluctuaties in den goudvoorraad van de Nederlandsche Bank beschouwd; men weet nu eenmaal, dat de leiding van het geldwezen in zeer goede handen berust.

Suiker en Tabakken beter. — Rubber prijshoudend.

Opmerkelijk was b.v. de vrij vaste houding van suiker- en tabaksaandeelen, ondanks den zeer geringen handel. Aandeelen H. V. A. b.v. zijn circa 3% gestegen en ook bij de Sumatrasoorten bedroeg het herstel 2 à 3%, met eenige uitzondering van Deli Batavia. Deze waren ten opzichte van de vorige noteering iets lager, doch hierbij moet niet uit het oog worden verloren, dat deze noteering eenige dagen oud is.

Meer dan enkele stuks zijn niet omgezet, in H. V. A. noch in tabakken, doch er bestond vrijwel geen aanbod. Een bepaalde reden kon hiervoor niet worden aangewezen. Wel is men ten aanzien van de goede suikerondernemingen — door de financieelkrachtige — in den laatsten tijd wat minder pessimist geworden, nu de verkoopen van de I. V. A. S. eenige ruimte hebben gebracht. De prijs speelt uiteraard bij de genoemde ondernemingen een minder groote rol dan bij de kleinere.

De rubbermarkt bleef wel is waar stil, doch heeft toch ook een licht herstel kunnen bereiken, al was dit minder sterk dan bij de reeds genoemde cultuurafdeelingen.

Industrieelen verdeeld. — Koninklijke prijshoudend.

In de industrieele afdeeling zijn aandeelen Unilever op den voorgrond getreden door een reactie, welke vroegbeurs circa 1½% bedroeg en later tot ongeveer 1% is ingekrompen. Er viel nogal aanbod waar te nemen, hetwelk in direct verband kan worden gebracht met den lageren koers van het pond sterling.

De andere industrieele soorten hebben een prijshoudende tendens gehad. Philips eerder iets beter, ook Ford, A. K. U. daarentegen weer lichtelijk in reactie. In geen van deze — toch wel courante — panden zijn de omzetten van eenige beteekenis geweest. In dit opzicht zijn zij vrijwel gelijk geworden aan de z. g. minder courante soorten, als Ned. Kabelfabriek, Ned. Gist- en Spiritusfabriek, enz., waarin de handel, wat omvang betreft, niet veel afwijkt van de courante genoemde soorten.

Aandeelen Koninklijke hebben evenmin veel aandacht getrokken. De petroleumstrijd in Amerika wordt thans met andere middelen gestreden dan uitsluitend met een voortdurende daling van de noteering voor benzine. Men heeft zelfs aanmerkelijke verhoogingen gezien door de onafhankelijke maatschappijen, gepaard gaande met een campagne, welke het publiek duidelijk wenscht te maken, dat het den grooten ondernemingen slechts te doen is de andere uit te schakelen. Dit is althans de opvatting van de onafhankelijke ondernemingen. Het is mogelijk, dat hierdoor het publiek geneigd is de hoogere prijzen ook werkelijk te besteden. Is dit het geval, dan kunnen de groote concerns ook weder tot prijsverhooging overgaan. Op zich zelf is deze maatregel dus niet nadeelig, al dient te worden afgewacht welke gevolgen de prijspolitiek van het oogenblik voor de toekomst zal brengen. Op aandeelen Koninklijke is van een en ander weinig invloed uitgegaan. De koers was bijna nauwkeurig gelijk aan dien van gisteren.

Men kan niet zeggen, dat de in uitzicht gestelde scheepvaartconferentie te Londen aan onze beurs veel aandacht trekt. De hoofdzaak — de subsidies, door de verschillende landen verstrekt — zal vermoedelijk niet ter sprake worden gebracht, zoodat het te Londen voornamelijk wel zal gaan over een stelsel van vermindering van tonnage, waaraan ieder land proportioneel zal kunnen deelnemen. Ongetwijfeld ka neen dergelijke vermindering wel eenige waarde hebben, doch zoolang het groote euvel, de subsidies, gepaard gaande met de afsluiting van den internationalen handel, niet uit den weg is geruimd, is het perspectief niet bijzonder hoopgevend. In verband hiermede bleef de scheepvaartmarkt verwaarloosd.

Daarentegen was de belangstelling voor mijnbouwaandeelen grooter, vooral voor Sarakreek. De koersontwikkeling was hier vrij grillig: 130¼—134½—131%. Per saldo bleef de koers dus iets beneden de slotnoteering van gisteren. In Redjang Lebong is eerst tegen het einde van den beurstijd eenige affaire ontstaan; de stemming was toen vast en de koers kon enkele punten stijgen.

De Amerikaansche markt was wel stil, doch goed van toon. De meeste soorten konden lichtelijk stijgen.

De beleggingsmarkt heeft een goeden indruk gemaakt. Van Nederlandsche staatsschuld waren de 4 % obligatiën hooger gevraagd, ook Indië was beter. In de Duitsche afdeeling hebben obligaties Young hun stijging voortgezet; met behoud van een marge van ongeveer 4 % tusschen de beide soorten trad een stijging in van circa 1½ %. Ook Belgische fondsen werden met een beter oog beschouwd — Union Chimique, Semet Solvay, enz. — vermoedelijk als psychologische terugslag op het Nederlandsche crediet aan België.

Van de obligatie met betwiste goudclausule waren 4 % Koninklijke een half procent lager, Bataafsche fractioneel beter.

Prolongatie 1 %.

AMSTERDAM.

Omrekeningsk.	5 Dec.	4 Dec.	Parit.
Londen	7.31⅝	7.32	12.11
Berlijn *	59.42	59.42	59.27½
Parijs	9.74¾	9.74½	9.75
Bruss. p 100 Belga	34.56	34.63½	34.63
Zwitserland	47.98	47.97	48.—
Ween. (p100sch.)	—	—.—	35.—
Kopenhagen	32.70	32.70	66.67
Stockholm	37.75	37.80	66.67
Oslo	36.75	36.80	66.64
New York	1.47⅞	1.47½	2.48
	5 Dec.	4 Dec.	3 Dec.
Part. disconto ..	½—¾	½—¾	½—¾
	L.K.	H.K.	V.K.
Prolongatie	1	1 %	1

* Tevens clearingkoers.

RAAP- EN LIJNOLIE.

AMSTERDAM, 5 Dec. — Raap- en Lijnolie per 100 K.G.

Raapolie	5 Dec. f	4 Dec. f	3 Dec. f
Loco	24	—	24
Vlieg. p. H.L.	—	—	—
Lijnolie			
Loco	14¼	—	14¼
December ...	—	—	10⅝-⅝
Oct./Dec. ...	—	—	—
Nov./Dec. ...	—	—	—
Januari	10⅞-11	10⅝	10⅝-½-⅞-⅝
Jan./Apr. ...	10⅞-11	10⅝	11
Febr./April	11-11⅛	—	10¾-11
Maart/April ..	—	—	11
April	—	—	—
Mei	—	—	—
Mei/Aug. ...	11⅛	11	11-11⅛
Sept./Dec. ...	11¾	11½-⅝	11⅜-⅝
November ...	—	—	—
Vlieg. p. H.L.	—	—	—

ROTTERDAM.

	5 Dec.	4 Dec.	3 Dec.
Londen	7.30⅜	7.31⅝	7.33¾
Berl. (R.M. 100) ..	59.41	58.40	59.43
Parijs	9.74½	9.74½	9.75
Bruss. (100 Belga)	34.58½	34.63	34.56½
Zwitserland	47.96½	47.98	37.84
Weenen p. 100 sh.	—	—	—
Kopenhagen	32.60	32.68	32.77
Stockholm	37.65	37.72	37.84
Oslo	36.68	36.76	36.87
New York	1.47⅞	1.47¼	1.47⅞
Milaan	12.63	12.63	12.63
Madrid	20.21	20.21	20.21

OBLIGATIEN, PANDBR. EN PREMIELEENINGEN.

STAATSLEENINGEN.

NEDERLAND.

100	1931	4	102¼	102⅛
500	1931	4	102¼	102⅛
1000	1931	4	101⅜	101⅛
100	1933	4	102¼	102⅛
500	1933	4	102¼	102⅛
1000	1933	4	101⅜	101⅜
100 '33 2e L.		4	102¼	102⅛
500 '33 2e L.		4	102¼	102⅛
1000 '33 2e L.		4	101⅜	101⅜
100	1934	4	102¼	102⅛
500	1934	4	102¼	102⅛
1000	1934	4	101⅜	102gl
500-1000 '11		3½	99⅛	98⅞
1000 '96-'05		3	91	91
C.v.Ins. 1000		3	90¾	90⅜
N.W.S. 1000		2½	77⅜	77⅜
Gr.bk. 1000		2½	77⅜	77⅜

OOST-INDIË.

100	1930	4½	100¾	100⅜
500	1930	4½	100¾	100⅜
1000	1930	4½	100¾	100⅜
100	1934	4½	100¾	101⅛
500	1934	4½	100¾	101⅛
1000	1934	4½	100⅜	101⅛
1000	1934	4	100⅛	100⅞ gl
100 A	1934	4	100⅞	100⅜
500 A	1934	4	100⅞	100⅞
1000 A	1934	4	100⅞	100⅞ gl

BUITENL. STAATSLEEN.

BELGIË.

Stabil.leen 1926		7	67¼	66¾
Cons. 1000-5000		6	96¼	95
Consol. 1000 0		6	96¼	95
Cons.'25-55 afg.		6	87⅞	89gb
H.'19 1000-5000		4	94¼	94½
H.'19fr10000RH		5	94¼	94½
Obl.'20 Fr500-RH		5	93¼	94
Binnenl. 25.000		5	95¾	96¼
Cert.v.O.31RH		5	88½	89¾
Buit.leen.100'30		4½	90	90¼
Buit.l. 5-1000'30		4½	90⅛	90¼
O. 1842 (1-2000)		2½	57½	58½

BULGARIJE.

Stabilis.leen.'28		7½	9½	11½
Vluchtleen 26		7	10	11
Tabaksleen. '02		5	3⅞	4
Zegelleen. 1904		5	4⅞	4¼
Bel.vr.G.O.1907		4½	4¼	4⅛
Ofr5000-10000'09		4½	4⅜	4⅜

DENEMARKEN.

Buit.GO'25$1000		5½	57¾	57¾
Goud-Obl.1928		4½	54¼	54-⅛
Bel.vr. 20-100'12		4	79⅛	79⅜
Obl.1909Kr1*00		3½	—	56½

DUITSCHLAND.

Buitenl.£100'24		7	26	26
Buitenl. m.v.U.		7	30	30¼
D.Gbk.'36CR.H		6	37	38½
D.Gbk.'40CR.H		6	36	37gb
Oblig. 100 m.v.		5½	27	29⅞
Oblig. f500'30m.v		5½	27½	28½
Bad.Vrijst 1926		6½	32¼	33
Beier.Vrijs. O.		6½	16⅞	20
Pruis. Obl. '26		6½	17	17¾
Pruis. Obl.1927		6	16⅞	17½

ENGELAND.

Fd. Lo.'60-90		11	73¼	73¾
Obl. '32 50-200		3½	66⅛	66½

FINLAND.

St.spl. 500-2000		3½	76	76¼

FRANKRIJK.

Schatk. Obl. '32		4½	88⅛	88⅜gl

HONGARIJE.

Obl.afgest.1913		4½	4⅛	3⅞

LUXEMBURG.

Obligatiën 1930		5	101¾	102gl
Obligatiën 1932		5	104⅞	105

OOSTENRIJK.

Cat. Génér. '14		4½	27¾	27¾
Cat. Spec. 1914		4½	23⅜	23¼
O.afg.in.g.'76-'93		4	16	16¼

POLEN.

IwangD.GR125		4½	7	6½
IwangD.GR625		4½	6¾	6½

PORTUGAL.

Oblig. 1e S. afg.		3	44⅛	44⅛

RUSLAND.

Moskou-Kursk.		4	⅛gb	⅛gb
Rot.'913eUi.625		4	⅜	⅜
Rot. '904eUi.625		4	⅜	⅜
OrelVitebsk125		4	⅛gb	⅛gb
Mosk.Smolensk		4	⅛	⅛gb

SERVIË.

Obligat. fr. 500		4	6	6
Obligat. fr. 2500		4	6	6

SPANJE.

Schatk.GoudO.		6	97	96

TSJECHO-SLOWAKIJE.

Obligatiën 1922		8	63-¼	62⅞

TURKIJE.

Obl. 1e Tr. '33		7½	56	60
Obl. 2e Tr. '33		7½	57	57
Obl. 3e Tr. '33		7½	57	59

ZWEDEN.

O. 500-1000 '31		4	63¾	63½

ZWITSERLAND.

Obl. 500-1000		5	98¾	99
Ste.spw.10-j.'25		5	96¾	96⅞
Obl. (RII) 1926		4½	102	101¾

CHINA.

Gudl. Duit. '98		4½	59¼	59¼

JAPAN.

Bt.$ 500-1000 '24		6½	53¾	53¾
Obligatien 1910		4	38¾	39⅞

REPUBLIEK CUBA.

Obligatien 1904		5	53½	53¾

MEXICO.

Afgest.$100-1000		5	1½gb	1¼gb

ARGENTINIË.

Buit.l.100 '96-99		4	58	58½

BRAZILIË.

Obl.'26 500-1000		6½	19¾	19¾
Obligatiën 1895		5	13½	13½
F. Ln. 20-100 '98		5	60	59
Obl. 20-100 1913		5	13½	14
F.Ln. 2e-100 '14		5	52	51⅞
Oblig. 100 1888		4½	12⅛	12¼
Obligatiën 1889		4	12	11½
US 20-100 '01-05		4	11⅞	11¾
Bahia 1889		5	4½	4⅛
Bahia 20-100 '04		5	9	9
Bahia F.L. 1915		5	7¾	7¾
Para afgest. '04		5	1⅞	1⅞
Para afgest. '07		5	1⅛	1
Rio d. Jan. '05		5	17½gb	17½
R.d.J. 20-100 '12		4½	14¾	15
Sao Paulo 1925		8	15½	15⅛
Sao Paulo 1928		6	12⅛	13¼

ANGLO INVESTMENT & FINANCIAL TRUST, LTD.
54 Old Broad Street,
London E.C. 2.
Telegr.: Appliance Ave.
Phone: London Wall 1429

Wij zijn vrijblijvend	Kooper	Verkooper
Boots Drug	46 -	48 -
British Oxygen ...	82 6	84 6
Imperial Chemical	36 6	37 6
Cassel Chemical ..	8 9	9 6
Enos Fruit Salt ..	11 6	12 6

BEHEER VAN VERMOGENS FINANCIËN.
Beursbericht slechts op verzoek
Ing. Meded.: 4958

	v.k.	l.k.
CHILI.		
Buit. Sink F.'26 6	9⅛-⅛	9
Ch. £ 20-100 '12 5	12⅛	12⅛
COLUMBIA.		
Bt.S.500-1000'27 6	21½	21
DOM. REPUBLIEK.		
Douaneleen. '26 5½	33	33½
PANAMA.		
Buit.Sink.O.'28 5	24	24
PERU.		
Verz.Sink.O.'27 7	9½	9½
Buit.Sink.O.'27 6	6¼	6
B.S.F. 2e ser. '28 6	6¼	6
URUGUAY.		
Buit. Sink. 1926 6	23½	21½
PROV. EN GEM. LEENING.		
Almelo 1934 4	99½	99½
A'dam 1916-'17 4½	100¼	100⅛
A'dam 2e L. '26 4½	100¼	100⅛
A'dam 2e L. 1929 4½	100¼	100⅛
Amsterdam 1934 4½	100¼	100⅛
A'dam 1900-'01 4	99⅛	99
Amsterdam '04 4	98⅞	99
Amsterdam '16 4	99	99
Amsterdam '30 4	99	99
A'dam 4e L. 1931 4	99	99
Amsterdam '34 4	99	99
Arnhem 1924 6	106⅞	106⅞
Arnhem 1907 4	100	100⅛
Bandoeng 1930 5	100½	100¾
Batavia 1925 5	100⅛	100⅛
Batavia 1928 5	101	100gb
Breda 1932 5	103	102⅞
Buitenzorg 1925 5½	101	100½
Delft 1931 5	102½	102⅞
Dordr.2eLng'30 4	100 gl	100 gl
Dordrecht 1934 4	100	101⅛
Enschedé 1932 5	101⅞	101⅞
Enschedé 1931 4	98	98gb
Gelderland 1926 4½	100⅛	100
Gelderland 1929 4½	100	100
Geld.1e-4e 1930 4	102⅝ gl	101⅞
Gouda ... 1928 4½	100½	100⅛
's-Gravenh. 1921 6	105½	105½
's-Grv.(Juli) '26 4½	100¼	100⅛
's-Gravenh. '27 4½	100¼	100⅛
's-Grav.1899-'03 3½	97½	97½
Gron.Prov. 1932 4½	101¾	101⅞
Gron.Pr. '88-'89 3½	98¾	98½
GronGem.2e L.'34 4	100⅛	100gb
Haarlem 1907 4	100	100
Haarlem 1934 4	100	100
Heemstede '32 5½	102⅝	102¾
Helder 1933 4	98½-¾	99 gb
Hengelo 1931 4	99½	99 gb
Hillegberg '31 4	99⅛	99⅞
Leiden 1931 ... 5	103	102
Leiden 1930 4	100⅛	100
Leiden 1933 4	100½	100
Meerst. Corn. '28 5	100½	100½
N.-Brabant '34 4	100⅛	100⅛ gb
N.-Holland '16 4	101½	101¼
N.-Holland '30 4	101½	101¼
N.-Holland '08 3½	100⅜	100½
N.-Holland '34 3½	95½	95⅝
Nijmegen 1934 4	100	100
Rotterd. '14-'15 4½	100⅜	100⅜
Rotterd. '16-'17 4½	100⅜	100⅜
Rotterdam 1918 4½	100⅜	100⅜
Rotterdam 1925 4½	100⅜	100⅜
Rotterd. '26-'30 4½	100⅜	100⅜
Rotterd. '00-'13 4	97⅜	97⅜
R'dam 1-3e L.'31 4	98 gl	97⅜
Rotterd. '98-'09 3½	92⅞	92
Soerabaja 1916 5	100⅛	100¼
Soerabaja 1927 5	100⅛	100⅛
Tilburg 5j.O.'32 5	102¾	102¾
Tilburg 1928-'30 4½	100gb	100⅛
Utr. Gem.2e'34 4	100⅛	100½
Velsen .. 1932 5	101⅜	101⅜
Buitenland.		
BELGIË.		
Antw.RHOct'30 5	78	79 gb
Antw.C.v.O.'30 5	78	79 gb
DANZIG.		
Danz.(Vr.St.)'27 6½	47½	47¼
DENEMARKEN.		
Kopenh. 1926 5	95½	95⅛
Kop.h. 01 £ 100 4	89⅛	88⅞
Kopenh.RII'08 4	74½	74⅛
Kop.h. 1910-'11 4	77½	78⅛
DUITSCHLAND.		
Berlijn R. II '25 6½	16⅜	16½
Keulen 1925 6½	16	16⅜
Leipzig 1926 7	19	18
FRANKRIJK.		
Parijs ... 1932 5	100⅞	100¾ gl
Parijs C.v.O. '32 4	77½ gb	77⅞ gb
NOORWEGEN.		
AkershusDistr.5	43½	42⅝
Oslo 500 1000'25 5½	58	57½
Oslo..... 1930 5	52¾	53 gb
Oslo..... 1931 4½	94	94½
ARGENTINIË.		
B.AyrP.500-1000 6	27½	26
BRAZILIË.		
Para Belem '05 5	⅜	⅜
POLDERS, WATERSCH. EN VERDERE PUBL. RECHT. LICHAMEN.		
Eernew.1930 O. 4	99⅛	99
Buitenland.		
DeensRw.f'26 O. 5	94¾	94¾
DeensRw.f'27 O. 5	94¾	94¾
Rg.v.T.T.Belg.05	97 gl	97¾
Ruhrvh.20j O'30 7	26	25¼
Rhv.20j.'30 1/4/10 7	25	25¼
KERK. EN LIEFD. INST.		
Buitenland.		
Cyr.Kath.K.SO. 8	13¼	14
Jez.Stich.1eH O. 8	18	20
MarianMiss. O. 7	66¼	66
Mar.Hosp.Lun.O. 7	—	12
Vincent-St. O. 8	13⅛	12½

	v.k.	l.k.
BANK- EN CREDIETINST.		
Bank v.Onr.Z.O. 6	102	102
Bank v.Onr.Z.O. 5	100	100
C. Werk. R.B.O. 4	99¾	99 gb
Fr.-Holl. Bk. S. 5½	100	100
Fr.-Holl. Bk. S. 5	100	100
Gem.-CredietO. 4	100¼	100½
Gem.-CredietO. 3½	95⅛	95⅛
Koton. Bank O. 5	93½	94
Pr.Cr.enDp.b.O. 5	101	101
Buitenland.		
Nrg.Kom.bk.'30 5	58⅞	58
Ver. D.St.L.O.'26 7	16⅝	16¾
HYPOTHEEKBANKEN.		
Alg. Fr. 1 6-1 12 4½	100	100
Alg.Fr.4e ⅌v.uitl. 4½	100	100
Alg.Fr.2e ⅌v.uitl. 4½	100	100
Alg.H.P.1 5-1 11 5	100	100 gl
Alg. Hypb. Pbr. 4	100	100
Amst. Hyp. B.P. 4½	100	gb 100
Amst. Hyp. B.P. 4	100	100
Arnh. Hyp. B.P. 4½	100	gb 100⅛
Arnh. Hyp. B.P. 4	100	100
Bataaf. Hyp. B.P. 5	100	100
Bataaf. Hyp. B.P. 4½	99¾	99¾
Bataaf. Hyp. B.P. 4	99½	99½
Dordr.s. N. P. P. 5	100	100
Dordr.s. N. P. P. 5	100	gb 100
Dordr. Hyp. B.P. 4½	100	100
Dord. Hp.bk. P. 4	100	100
Dordr H.2e ⅌uitl 4	100	100
EersteN.H. Brb. 4½	100	100
EersteN.H. Brb. 4	98¾	98½
Fr.Gr.s.A.B.D.P. 4	100	100
Fr. Gron.s. P. P. 4	100	100
's-Gr. Hyp. b. P. 5	100	100⅛
's-Gr. Hyp. S. M. 4½	100	100
's-GrHypBs.AAP 4½	100	100
's-GrHypBl.1-5 4	100	100
's-Gr Hb.1/4-11 P. 4	100	100
's-GravHypbn.n. 4	100	100
Gron.HypBk.P. 5	100¼	100⅜
Gron.HypBk.P. 4½	100	100
Gron.HypBk.P. 4	100	100
Haarl.HypBk.P. 5	100	gl 100
Haarl. H.bk 4½	100	gl 100 gl
Haarl. Hyp. Bk. 2½% uitl. P. 4½	100	100
Haarl.HypbkP. 4	100	100
Holl.Hyp. Bnk. 4½	99⅞	99¾
Holl.Hyp.Bk.P. 4	100	100⅛
Hyp. v Ned. P. 5	100	100
Hyp b. ser. C. 4½	100	100
Hp.v.Ned.s.H.P. 4½	100	100
Hypbk.v.Nd.LP 4½	100	100
Hypb.v.Ned.s.B 4	—	100
Hp.v Ned.s.K.P. 4	100	100
Insul.dito dito 4	100	100
Interc.Hyp B.P. 5	100	100
Interc.Hyp.B.P. 4½	100	100
Interc.Hyp.B.P. 4	99½ gl	99½
LeeuwHp.bk.P. 5	100⅛	100⅛
Mij.v.H.Cr.N.P. 4	99	99
Nat.Hyp.Bk. P. 5	99¾	100
Nat.Hyp.Bk. P. 4½	99½ gl	99¾
Nat.Hyp.Bk. P. 4	99 gb	99¾
Ned H.Veend. P. 5	100⅛	100
Ned.H.Veend.P. 4	100	100
Ned.H.Veend.P. 4	100	100
N.-H.Gr.Cred.P. 4	99½	99½
Overijs.Hypb.P. 5	99¾	99
Overijs.Hypb.P. 4½	96 gl	95½
Res.Hyp.b.Hbr. 4½	99	89½
Rott.Hyp.bk.P. 5	96⅞ gb	97 gb
Rott.Hyp.bk.P. 4½	99 gb	94
Rott.Hyp.bk.P. 4	89 gb	93
StandaardHBP. 5	100	100
Utr.Hyp.Bk. P. 5	100	100
Utr.H.B.1/4-1 P. 4½	100	100
Utr. Hyp. Bk. P. 4	100	100
Utr.Hyp.Bk. P. 4	100¼	100¼
Westl.Hyp.b. P. 5	100	99¾
Westl. Hyp.b.P. 4½	99¾	100
West. Hyp.b. P. 4	99¼	99½
Zeeuw Hyp.b.P. 5	100	100
Zeeuw.A.B.C.P. 4½	100	100
Zeeuw. D.P.P. 4½	100	100
Zeeuw. N.-S. P. 4½	100	100
Zeeuw.Hypb. P. 4	100	100
Zuider Hyp. P. 5	100	100
Zuider 1/4-1/2 P. 4½	100	100
Zuider Hyp. P. 4	100	100
ZuiderHypb. P. 4	100	100
Zuider Hyp. P. 3½	90½	90¼
Zuid-Holl. P. 5	100⅛	100
Z.-Holl. m. v. u. 4½	100	100
Zuid-Holl. P. 4	100	100
Z.H.Hyp.mvuitl. 4	100	100
Werkzaam in het Buitenland.		
Nw.N.Am.H.b.P. 5	20¼	20½ gb
N.-W.a.P. 6	20	20
North-W.a.P.P. 4	20	20
N.-W.a.P.(2e) P. 4½	21 gb	19
Scheepsverband Mijen.		
A.Sch.vb.Bk.P. 4½	56	56
E.Ned.Sch.vb.P. 5	63⅛	63⅛
Nat.Sch.verb.P. 4½	59	60
Ned.Sch.Hbk.P. 4½	60¼	60¼
HYP. BANKEN, TEVENS BANK- EN CREDIETINST.		
Bang.dPl.Hp.P. 6½	96½	96¼
Bayer Ver.B. P. 7	34½ gb	36 gb
Preus. C. B. P. 7	29	31½
INDUSTRIEELE ONDERN		
Amst.-Bier. O. 5	103¾	103¾
v.d.Bergh. F.O. 4½	101⅞	101⅞
Dr.Hoefijz.Br. O. 7	110 gb	110
Furn.-Stokv. O. 7	3½ gb	3¾
GoudaSt.K.f. O. 5	100½	100½
Hero C.1e H. O. 5½	97¼	97½ gb
HollandMeel O. 7	103½	103½
K.N. Papierf. O. 5	86	85
LeerdamGlasO. 5½	64¼	64¾
Lev. Zeep '34 O. 4½	102¾	102½
Mstr.Znkw'17 O. 5	96½ gb	97 gb
Mstr.Znkw'25 O. 5	96½	97 gb
Mstr.Znkw'29 O. 5	92 gb	91⅞
N.-I.Portl.'18 O. 6	102¼	102¼
N.-I. Portl.'28 O. 6	102¼	102¼
Phil. Gloei. O. 5	102½	102½
Rhein.Kohl.s.O. 4½	101	101¼
Simplex O. 6	102	100¾
Wst. Suik '10 O. 4½	100¼	100¼
WiltonMach.O. 5	66⅞	67½
Z.H. Bier '17 O. 5	64	64

DeTelegraaf
Het dagblad, dat U in staat stelt een eigen oordeel te vormen over de problemen van onzen tijd.

	v.k.	l.k.
Buitenland.		
Arbed afgest.O. 7	99¾	99¼
Arbed O. 5½	99	98½ gb
J'Ang.Athus O. 5½	55¼	55
Beth.Steel G.O. 5	63¼	63½
Beth. St. m.aff.d.	77¼	78
Br.Bemberg cO. 6	2¾ gb	2½ gb
Bruening O. 7½	—	15
Cockerill O. 6	67½ gb	70
Gels.BrgbA.GN 6	39½	40½
Gilson Us. O. 6	78	82
Gutehoffn'20 O. 7	22½	23
HazemeyerEl. A.	—	76
Harp. Bergbau 6	22¼	22½
Hoboken O. 6	95¼	94½
Kali Syndic.(D) S.

KUNST EN LETTEREN.

FLORENCE, STAD DER MEDICI.

Nieuwe bouwwerken verrijzen.

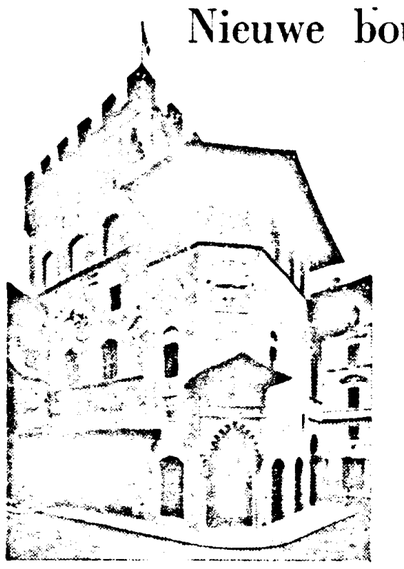

Doch men bouwt ze niet tusschen de historische pracht der middenstad, maar aan den buitenkant, waar zij niet misstaan.

KONINKLIJKE HUISVESTING VAN MODERNE INSTELLINGEN IN OUDE PALEIZEN.

AL heeft Florence niet het verleden van Rome, en zelfs niet den ouderdom van Fiesole, dat een Etruscische stad was, voor het een Romeinsche werd, — ook in de stad der Medici ligt heel een Romeinsche beschaving verzonken in de fundamenten van middeleeuwsche stedeburchten en renaissance-gebouwen.

Sinds lang was het bekend — en trouwens bij den eersten oogopslag te zien — dat de rondgaande Via Torta (kromme straat) en de boogvormige rij, deels Gothische, huizen der Piazza dei Peruzzi den omtrek te zien gaven van een Romeinsch amphitheater, waarnaast later het tournooiveld van Piazza Santa Croce zou ontstaan. Dit amphitheater lag enkele minuten buiten het in 59 vóór Christus gestichte Florentia, waarvan het forum de plaats der tegenwoordige Piazza Vittorio Emmanuele innam.

Nu, terwijl aan de uiterste randen der stad het moderne stadion en het niet minder moderne, nieuwe station er van getuigen, hoe dit volk, dat beschavingen schiep en doorleefde en zag ondergaan, nog verre van uitgebloeid is — worder o n d e r het Palazzo Vecchio, dat zelf den eerwaardigen ouderdom heeft van bijna zes en een halve eeuw, de sporen gevonden van een Romeinschen openluchtschouwburg.

In 1875, toen Fraschetti, bij rioleeringswerken in via dei Gondi, enkele onderaardsche muren onderzoeken kon, werd aangenomen, dat hier een groot Romeinsch theater moest hebben bestaan, en uit het verloop en de afmetingen dier muren trachtte men zelfs den omvang daarvan te determineeren en het in kaart te brengen.

Thans, bij het restaureeren van een lokaal in het Palazzo Vecchio, zijn drie galerijen van dat theater uitgegraven, gewelfde gangen, die het opgaand trappenvlak der zitplaatsen ondersteunden, en prof. Minto, superintendent der Etruscische antiquiteiten, hoopt, dat nog andere belangrijke gegevens zullen kunnen worden aan het licht gebracht.

Nieuwe gebouwen.

OOK van nieuwe gebouwen zijn de Florentijnen, niet afkeerig, doch men bouwt ze niet tusschen de oude paleizen der middenstad door. Slechts aan den buitenkant, waar ze niet misstaan, verrijzen ze; en ik noem, behalve station en Stadion, de nieuwe „Bibliotheca Nazionale" (de voornaamste boekerij van Italië), de „Casa del Balila", die bij de Piazza Becchevia in aanbouw is, en de ultramoderne paviljoens op de golfvelden van den Ugolino.

Doch vaak gebeurt het ook, dat de fraaie oude paleizen met een ongeloofelijk aantal vertrekken beschikbaar komen, om er de nieuwe instellingen van dezen tijd op een meer centraal punt der stad koninklijk te huisvesten.

Er zit dan altijd wel een melancholieke gedachte achter, van vergane glorie en „de dingen, die voorbijgaan...." Oude geslachten, die verarmden — Florence is er vol van — betrokken in hun vorstelijke woningen mindere appartementen, de „state-rooms" die zij vroeger zelf bewoonden, verhurend. Iedere vreemdeling, die zich van de grandioosheid dier huizen een denkbeeld wil vormen, bezoekt de reeksen rijke Renaissance-zalen van het Palazzo Strozzi, waar sinds jaren een antiquair zijn meubelen en stoffen uitstalt. En op hun beurt beleven die antiquairs, nu geen vreemdeling meer iets koopt van belang, de bangste tijden.

Intusschen wonen ook de prinsen Strozzi nog zelf in hun paleis, kunnen er nog schitterende soirées geven, er het kroonprinselijk paar ontvangen.... De groote feestzaal van hun eigen woning is een der schoonste, die wij in eenig particulier huis ooit zagen; een honderdtal gasten beweegt er zich met het grootste gemak; in de zaal er naast wachten een tiental speeltafeltjes als kleine eilanden in een zee.... Die zalen zijn op de eerste étage; de even monumentale tweede wordt geheel door de eigenaars bewoond.

Veertig bediendenkamers, zeven bedienden!

Het geval is dan ook wel, dat in den tegenwoordigen tijd geen enkele familie meer den „train de vie" kan voeren van drie of vier eeuwen geleden. In een villa van Fransche vrienden (zij werd gebouwd voor Cosino I) zijn.... veertig bedienden-kamers! Er zijn zeven bedienden!

En ook bezaten en bezitten die eens machtige geslachten vaak verscheidene paleizen en buitenverblijven, en trekken zich nu in één daarvan of op het land terug.

Zoo ziet men het geweldige Palazzo Corsi Salviati door de Banca Commerciale en de Italiaansche Automobiel-Club ingenomen, het Palazzo Antinori door een andere bank en het British Institute. Een volledige rij kon een artikel vullen!

DRIE instellingen, voor den vreemdeling van actueel belang, zijn of worden thans in historische gebouwen of patricische woningen ondergebracht.

Voorreerst is aangekocht de weldsche villa der graven Fabricotti, even buiten de Porta Rossa een heuvel bekronend en omgeven van een grootsch park. Deze villa, met haar ontelbare zalen en kamers, zal worden ingericht tot een „Rome" voor jonge buitenlandsche kunstenaars en studeerenden. De noodzakelijke verbouwing moet nog worden begonnen. Het zal dus nog wel eenigen tijd duren, voor ik over dit aanlokkelijk vreemdelingen-instituut nader zal kunnen berichten.

Tourisme en vreemdelingenverkeer.

In het paleis der markiezen Viviani della Robbia, op den hoek der Via Tornabuoni, tegenover het Palazzo Corsi Salviati, zijn dezer dagen geïnstalleerd, ten einde er in onderlinge samenwerking een des te intensiever actie te ontplooien, de verschillende Italiaansche en Toscaansche instellingen en genootschappen, die zich bezig houden met tourisme en vreemdelingenverkeer, het comité voor de „Primavera Fiorentina", het „Education Bureau", en het informatie-bureau voor vreemde studenten. Wie thans de gloednieuw geworden zalen en lokalen bezoekt, krijgt wel een indruk van „nieuwe zakelijkheid" en organisatie-talent, al wordt — dit is den Italiaan nu eenmaal ingeboren — aan den schoonen vorm nog steeds méér geofferd misschien, dan het practisch doel strikt noodig heeft.

De derde instelling is — last, not least — een „circolo" (club) voor studeerende buitenlanders, en in 't bizonder voor de deelnemers aan de drukbezochte leergangen voor vreemdelingen, sedert enkele jaren aan de Florentijnsche universiteit gehouden.

Deze leergangen in Italiaansche taal en letterkunde, muziek- en kunstgeschiedenis, zijn, gelijk men weet, ingedeeld in een winter- en een voorjaars-cursus, benevens — een nieuwigheid van dit jaar — een zomercursus in de oude abdij van Vallombrosa, niet ver van Florence te midden van hooge sparrenbosschen heerlijk gelegen op 1000 meter hoogte.

De nieuwe club nu is gevestigd in het plechtig zoo genoemde „Palagio dell'Arte della lana", gebouwd in 1308 voor het rijke gilde der wolwevers. Wie Florence kent, herinnert zich aanstonds dien schilderachtigen stadshoek, waar dit torenvormig, niet heel groot paleis tusschen Or San Michele en den Mercato Nuovo verrijst. In 1569 vereenigde Vasari het, door een arcade, die een trap bevat, met de toenmalige graanhal boven de beroemde kerk met haar nog beroemder beeldhouwwerken van Donatello, Verocchio en anderen: de schutsheiligen van alle gilden der stad. Onder hen bevindt zich de indrukwekkende Johannes de Dooper van Ghiberti, de patroon der wolwevers; en vandaar, dat het embleem van dat gilde, dat zoowel aan den gevel als binnen in het gebouw meermalen, gebeeldhouwd of geschilderd, weerkeert, Sint Jan's Lam is met het kruis.

Ons „Arbeidt adelt"....

Het gebouw is thans het eigendom van de Società Dantesca, welbekend om haar Dantelezingen. Op den beganen grond is een stemmingvolle zaal, waar een vereeniging, niet ongelijk aan ons „Arbeidt adelt", een.... tea-room houdt, even „weldadig" voor de Florentijnsche armen als voor het gehemelte der op de kunst doodmoe gewerkte touristen.... Zij is versierd met fresco's uit de 14e eeuw, voorstellende een tournooi en scènes uit het wolweversbedrijf. Opzettelijk schijnen ze vergaan, om de uitblazende theedrinkers niet opnieuw te vermoeien!

De zaal op de eerste verdieping, beter verlicht, is nog mooier van verhoudingen, en zeker een der edelste Gothische zalen van Florence. Zij is het centrum van de nieuwe vreemdelingenclub, en gelukkig, dat zij hoog is, zoodat het moderne comfort van een dertigtal clubfauteuils zich voordoet als een kudde van goedige, mollige en onschuldige huisdieren, bij ongeluk verdwaald over den vloer van dit statig vertrek, waar leerlingen uit de school van Giotto hun hieratische heiligen langs de wanden schilderden.

De bedoeling is, dat hier, door voordrachten en lezingen op velerlei cultureel gebied, als ook door kennismaking met vooraanstaande figuren uit het Florentijnsche intellect, de gelegenheid zal worden geboden, beter door te dringen in het Italiaansche leven, beter te leeren begrijpen het karakter van het land, en den geest van een groot verleden zoowel als van een heden, dat naar nieuwe grootheid streeft. De bedoeling is tevens, dat de studeerende buitenlanders hier een genoeglijke omgeving zullen vinden, die in pensions en hotels maar al te dikwijls ontbreekt. Daarom is ook 's avonds de circolo geopend.

Een voortreffelijk ingerichte schrijfzaal met een kleine bibliotheek, waar almee de voornaamste buitenlandsche couranten en de beste inheemsche tijdschriften te vinden zijn, benevens een zaaltje met bridge-tafeltjes en een bar, completeeren het geheel van deze vreemdelingenclub, waarvan men voor een kleinigheid lid kan worden.

Het „Comitato fra gli Enti di Alta Coltura" heeft met het stichten van dezen circolo een goed werk gedaan, dat inderdaad „in een behoefte voorziet". En dat de nieuwe schepping naar behooren functionneeren zal, daarvoor staat borg de voorzitter van het comité, de rector magnificus der universiteit, prof. Bindo de Vecchi, grand seigneur, en dus voorbeeldig gastheer.

CAREL SCHARTEN.

P.S. Enkele schilders vragen mij nadere bijzonderheden aangaande het Concorsi Ussi, dat tegen 1939 een prijsvraag van pl.m. 7000 gulden uitschrijft. Men wil weten, welk soort stukken worden verlangd, historie-stukken, landschappen, portretten.... Elke soort is goed, mits het gehalte goed is. Maar ik geloof, dat, wil bij zulk een internationaal concours een stuk de algemeene bewondering afdwingen, het goed zal doen reeds de aandacht op zich te vestigen door een wat breede allure en.... een zekere afmeting. Een klein stuk, al was het 't beste, zou hier misschien zéér worden geappreciëerd, doch niet gemakkelijk tronen als prijswinnaar.

(Nadruk verboden).

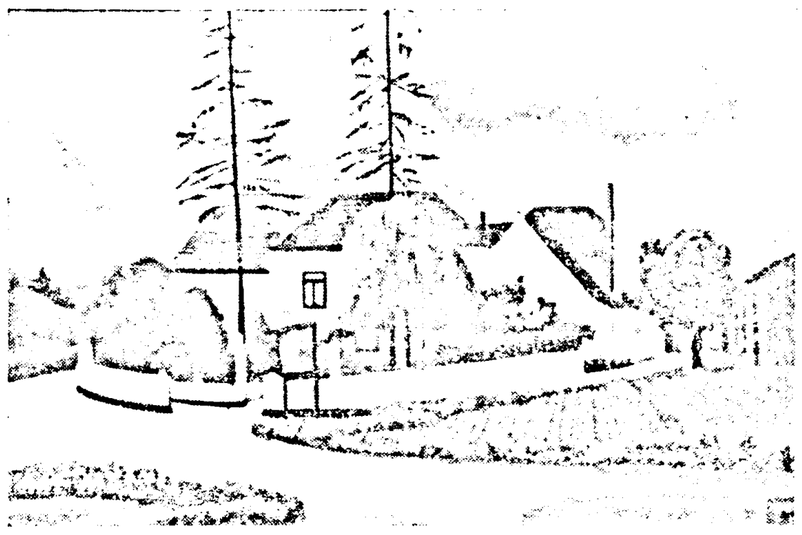

„De Driesprong", een der schilderijen op de tentoonstelling van werk van Jan Grégoire bij Buffa.

DRIE AMSTERDAMSCHE EXPOSITIES.

Werk van Grégoire bij Buffa.

RELIGIEUZE SCHILDERKUNST.

Wenckebach exposeert in de kunstzaal Fetter. — Moholy Nagy in het Stedelijk Museum.

ONDER de nieuwe werken door Jan Grégoire, — waarvan een expositie wordt gehouden in de kunstzalen Frans Buffa —, neemt de religieuze schilderkunst met vele composities uit den bijbel thans een voornamer plaats in dan voorheen: 's schilders overtuiging is blijkbaar heiliger geworden. Deze sacrale tafereelen zijn voornamelijk uitgevoerd in neo-fresco, tempera en geverniste tempera en er zijn zelfs een paar glas-in-lood-studies op de Zwitsersche manier, met voorstellingen van Michaël en der Madonna: Grégoire's middelen zijn rijk en verscheiden.

Het verheugt mij, dat ik hem in zekeren zin den lust gaf tot het fresco-schilderen, door hem te wijzen op het Libro del Arte van Cennino Cennini in de uitstekende vertaling van Victor Mottez, met het aanhangsel, dat hij er bijvoegde ten gebruike van moderne practici.

Want zooals Maurice Denis eens schreef, zijn er twee soorten religieuze schilderkunst: „De eene, uit het gevoel voortkomend, als ik het zoo mag zeggen, geeft de schoonheid weer van de houdingen van het gebed, der in extase gebogen hoofden en der knielbewegingen, de reinheid van gesluierde meisjes, het negende uur van den morgen der eerste communie". Men behoeft slechts een blik te slaan op Grégoire's groote compositie „Laat de kinderkens tot mij komen", waarin hij de lente des levens en de lente der natuur vereeuwigde, om het met mij eens te zijn, dat Grégoire's religieuze kunst tot deze eerste soort behoort: zij is inderdaad meer de uitdrukking van de teederheid dan van de strengheid van het katholicisme. Ik weet niet of Denis deze soort terecht de vrouwelijke uiting van het katholicisme noemt, maar zeker heeft het moeilijke fresco-ambacht, — dat Michelangelo de schilderkunst voor mannen noemde —, de bekoorlijke teederheid van Grégoire's sacrale kunst een sterken steun gegeven! Door zijn kennis van de wetten der muurdecoratie is zijn teeder en vroom talent als het ware aangewezen voor het versieren der muren van kerken!

Grégoire houdt vanzelfsprekend van de middeleeuwen, van de primitieven, de gothiekers en de quatrocentisti. Maar nooit vervalt hij in archaïseeren, nimmer wordt de bedoeling duidelijk hen na te bootsen. Altijd ging de aandoening, die hij bij het zien van het leven of van de natuur ondervond, aan het maken zijner composities vooraf ....

De teedere vroomheid, het mooie karakter van de engelen- en heiligenfiguren op zijn sacrale tafereelen, de Verloren zoon; de Aankondiging aan Maria; het Bezoek van Maria aan Elizabeth; de geboorte, de bespotting, de derde val, de verrijzenis en de verheerlijking van Christus, de Emmausgangers, de Piëta en de terhemelopneming van Maria, dienen ons echter niet blind te maken voor de charme zijner landschappen uit Limburg, van den St. Pietersberg, het Geuldal en Jekerdal, te Canna en Eben Eymaal, z'n Maasgezichten en stillevens, vaak bij een venster, tegen stadsgezichtfonds gezien. Men vindt hierin de naïeve teekening, het frissche coloriet, de fijne en eenvoudige manier, de zorgvuldige natuur-nabootsing, die de Bijbelsche composities van dezen nobelen en oprechten schilder kenmerken.

Schilderijen en pastels door L. W. R. Wenckebach; kunstzaal Fetter.

TER gelegenheid van zijn 75-jarig jubileum — Wenckebach is den 12den Januari 1860 in Den Haag geboren — wordt in de kunstzaal-Fetter een expositie gehouden van zijn schilderijen en pastels. Zooals men weet, was deze schilder eerst tuinarchitect, maar wellicht vond hij toen reeds zooveel mooi in „den tuin van Holland", dat hij al spoedig tot de meening overhelde, dat men alles moest laten zooals het was en er niets aan veranderen. Hij ging dus van de tuinarchitectuur in de schilderkunst, natuurlijk in die van het landschap: hij ging daarna arbeiden in Drente, Gelderland, Noord-Brabant, in 't kort overal waar het mooi was en waar hij ons als een gids heen bracht. Hij was leerling van den Utrechtschen veeschilder D. van Lokhorst.

Maar het ging soms moeilijk en soms heelemaal niet en daarom illustreerde hij veel voor den uitgever Beyers, maakte litho's voor boekillustraties, gaf goede prentenboeken uit als Notenkraker en Muizenkoning, teekende Amsterdamsche stadsgezichten, etste, etc. Tot hij in 1898 naar Santpoort ging, waar hij meer schilderde.

En sedert werd hij niet moede den lof te zingen van „het kleine land en zijn groote schoonheid", die toch weer een kleine rijkdom, een rijkdom van het kleine is. En elken herfst deelde hij zijn vreugde om het zien van deze schoone zaken mede in riviergezichten onder lachende blauw-en-witluchten of onder laag hangende grijze wolkenbuien, verlevendigd met zeilschepen, versierd met de landtongen der uiterwaarden; in blinkende duinlandschappen en kustgezichten, met de spiegelingen van water in lucht en van lucht in water, gestoffeerd met een zwerm meeuwen; in een molen aan een vaart bij maneschijn; in vlakke heidelandschappen en plassen; in een bosch-interieur, waar zon en schaduw haar spel spelen, etc. Moge het onderhouden van zijn kracht dezen veteraan, een der laatsten van het Hollandsche impressionisme der Haagsche school, nog lang gegeven zijn!

Werken van L. Moholy Nagy; Stedelijk Museum.

„HET aantal lieden, die zich vleien iets nieuws in de kunst uitgevonden of ontdekt te hebben, is in het oog vallend gelijk aan dat der dwazen: verontrustende samenloop" zie daar een goede gedachte over de kunst van André Dunoyer de Segonzac, die — een hem over de richtingen der hedendaagsche kunst ondervragend journalist overigens antwoordde „Excuseer, ik heb niet veel conversatie ...." Dat heb ik ook niet, nu ik de expositie in het Stedelijk Museum te bespreken heb van werken door L. Moholy Nagy: celluloid- en galalithplaten met en zonder lijst; „kleefbladen" op zwart en grijs; fotogrammen met kring, segment, bal, spiraal of raster; fotoplastieken, getiteld „Huhn bleibt Huhn", „Jalouzie", etc. Over de „tableaux scéniques" voor den „Koopman van Berlijn", Hoffmann's vertellingen en Butterfly heb ik geen oordeel (vraag aan Werumeus Buning!)

Maar wat zal ik maken van die celluloidplaat met grijze, gele, roode en blauwe ouwels; van het 15 genummerde, A L VI getitelde, 1933/'4 gedateerde en dus blijkbaar veel moeite en tijd gevergd hebbende „werk", dat al weer een plaat is, maar nu metalen stralend, met al weer witte, grijze en zwarte, roode en blauwe ouwels en ingegrifte lijnen als toegift of van dat gemonteerde fotogram (31): een doos met een foto van een ei en een eierstok?, een metalen liniaal en alweer die ons gestadig en verduiveld vervelende roode en zwarte ouwels, alles achter glas als bij een doodkist. Nemen wij er onzen hoed voor af, als voor een begrafenis. Het lijken wel gezelschapsspelletjes, waarvan men de regels nooit zal leeren!

Het was reeds zoo aangenaam stil geworden om die lawaaierige absolute, abstracte of onderwerplooze kunst. En nu gaan de altijd ietwat achteraan komende ambachts- en nijverheidskunstenaars (Van de Vank) er onzen geest weer mee vermoeien, alsof wij ergens diep in de provincie zaten. Deze kringen, segmenten, ballen, spiralen, etc. zijn heel achtenswaarige dingen, maar wij hebben er nu langzamerhand geen pleizier meer in, wij laten ons door De Vank zeker niet meer vangen!

Als men het in den bloeitijd van het internationale ismenisme, die thans achter ons ligt, waagde „natuurlijk" te zijn, werd men medelijdend als achterlijk behandeld. Niet zonder leedvermaak constateert men daarom de schrikbarend snelle veroudering van dit soort moderniteit .... Ergens in Tuitjehorn moge men er zich nog over opwinden!

KASPER NIEHAUS.

MARIX LOEVENSOHN SOLIST OP LEDENCONCERT DER H.O.V.

Twee eerste uitvoeringen.

(Van onzen correspondent).

Marix Loevensohn heeft gisteravond gemusiceerd met de H. O. V. en dank zij ook de welwillende medewerking van de cellisten Jean Aerts, Miep Meder en Annie Rebers, kon dirigent Schuurman twee eerste uitvoeringen op het programma plaatsen. De vier cellisten speelden met orkest Schumann's Concertstuk voor vier hoorns, zooals het voor celli gezet is door Paul Bazelaire. De zeer enthousiaste wijze waarop Loevensohn dit werk verdedigde en zijn mede-cellisten aanvoerde, is, te zamen met den arbeid van Schuurman's slagvaardig orkest, oorzaak geworden tot een groot succes, ondanks het feit, dat de solisten meermalen in het fond der strijkers verloren gingen.

Na de pauze speelde Marix Loevensohn in eerste uitvoering met het orkest het symphonische gedicht „Ahasverus" van den Duitschen emigrant James Simon. Deze compositie is ontstaan in den zomer van dit jaar in de omgeving van Haarlem en is opgedragen aan Loevensohn. Het is een langademig muziekstuk, meer literatuur dan muziek wellicht; doch de solist wist er veel gloed aan te geven. De deelen waarin de Joodsche klaagliederen verwerkt zijn, maakten wel indruk. De zaal betoonde zich dankbaar voor het gebodene; èn de solist èn de componist kregen een ovatie.

VERRASSEND HOOGER RENDEMENT van Uw motor met een „VERTEX"

De directie van de bekende Torengarage te 's-Gravenhage schreef ons o.m.: „Wij monteerden eenigen tijd geleden een „Vertex"-magneet op een Standaard Buick 1929. De topsnelheid van dezen wagen werd van 107 à 108 KM. op 120 gebracht en het acceleratie-vermogen verbeterde opvallend. In alle opzichten is het functionneeren van den motor verbeterd ...." Vraagt zonder eenige verplichting een „Vertex" op proef voor 14 dagen.

ZWITSERSCH FABRIKAAT

SCINTILLA VOOR HOLLAND N.V. RUYSDAELSTRAAT 88 AMSTERDAM-Z - TEL. 22944

„ALHAMBRA" BESTAAT EEN JAAR.

Op 7 December a.s.

Vrijdag 7 December a.s. zal „Alhambra" zijn eersten verjaardag vieren. Dan zal het een jaar geleden zijn, dat een somber en leegstaand schoolgebouw werd omgebouwd in een fraai en modern ingericht bioscoop-theater. Een lichte plek in deze omgeving die een lichte plek zoo goed gebruiken kan sinds het Paleis voor Volksvlijt Paleis-voor-Volksvlijt-terrein is geworden....

En niettegenstaande den nog korten duur van haar existentie, heeft dit theater aan de Weteringschans zich een eigen plaats onder de hoofdstedelijke bioscopen weten te veroveren: „Alhambra" was een der theaters, die de Fransche industrie gastvrij in de cabine ontvingen en haar directie deed 't Amsterdamsche publiek kennis maken met meer dan een belangrijke Fransche film. Gij herinnert u uit het afgeloopen jaar ongetwijfeld nog successen als „La Bataille" met Charles Boyer en Annabella, „Peenhaar" met Harry Baur — twee andere films van dezen prachtigen Franschen acteur „Rothchild" en — van den laatsten tijd — „Om een menschenleven" met als tegenspeler den weinig minder befaamden Inkijinoff. Ge herinnert u uit den laatsten tijd ongetwijfeld ook nog de fijne verfilming van Vicki Baum's „Vrouwenbad".

De toekomstplannen?

De directie zal op den ingeslagen weg blijven voortgaan en heeft zich verzekerd van de eerste vertooning voor de hoofdstad van verschillende belangrijke films van de Fransche en Engelsche productie; met Kerstmis „Nell Gwyn" met de bekoorlijke Anna Neagle en den Engelschen karakterspeler sir Cedric Hardwicke, „Amok", naar de novelle van Stefan Zweig, „Le scandale", met Gaby Morlay. En ten slotte twee nieuwe films van Harry Baur, die zich op het oogenblik nog in productie bevinden en waarvan de Fransche titels zijn „Un homme en or" en „Hommes nouveaux".

SCHULBERG NAAR WESTERN ELECTRIC?

Plannen om drie films te vervaardigen.

Schulberg, wiens contract bij de Paramount met de voltooiing van de film „Behold my wife" eindigt, zal zich in den loop van deze week naar New York begeven om met Otterson, den president van de Western Electric besprekingen te voeren over het vervaardigen van drie films voor deze onderneming. De productiekosten worden in totaal op 600.000 dollar geraamd.

„HET ADELAARSJONG" BIJ HET MASKER.

Onder regie van Else Mauhs.

AMSTERDAM, 5 Dec. — Onder regie van Else Mauhs is bij de tooneelgroep „Het Masker" (directie Jan Musch en Ko Arnoldi) in studie genomen „Het Adelaarsjong" van Edmond Rostand.

TOURNÉE KIRSANOVA—SCHWEZOFF

AMSTERDAM, 5 Dec. — Gedurende December zullen Nina Kirsanova en Igor Schwezoff een derde danstournée door Nederland maken onder auspiciën van impresario Van Riemsdijk. De volgende avonden zijn reeds vastgesteld: Den Haag, Gebouw van K. en W., Zondagmiddag 16 December, Breda, Concordia, Zondagavond 16 December, Enschede 17 December; Eindhoven 18, Heerlen 19 en Venlo 20 December.

Burgemeester De Monchy eerevoorzitter van „Die Haghe".

's-GRAVENHAGE, 5 Dec. — De geschiedkundige vereeniging „Die Haghe" zal Maandag 10 December om kwart over acht, in „Pulchri Studio" een bijeenkomst houden, waarin de installatie van mr. S. J. R. de Monchy tot eerevoorzitter der vereeniging zal plaats vinden.

Mannen in 't Wit.

AMSTERDAM, 5 Dec. — Het Centraal Tooneel zal Woensdag 5 en Donderdag 6 December in het Centraal Theater nog twee populaire voorstellingen geven van „Mannen in 't Wit"

Vrijdag 7 December a.s. is het Theater gesloten, wegens generale repetitie van het nieuwe familie-blijspel „De Ouweluitjes Thuis".

Adspirant-lidmaatschap Ned. Tooneel-Unie.

AMSTERDAM, 5 Dec. — Onze mededeelingen in het Avondblad van Maandag 3 December, onder het opschrift „Belangstelling der Jongeren voor het Tooneel" stond abusievelijk vermeld, dat de opgave voor het aspirant-lidmaatschap van de Nederlandsche Tooneel-Unie moet geschieden bij de secretaresse mej. Muntendam. Dit moet echter zijn: aan het bureau van den Stadsschouwburg van Donderdag 6 December af tusschen 10 en 3, eveneens onder overlegging van pas of geboorte-bewijs en één pas-foto.

Präger's Erzählungen.

Bij den 80sten verjaardag van den Offenbachiaanschen musicus.

OVER IEMAND DIE ZICHZELF TEGEN KWAM.

MORGEN, op den Sint Nicolaasdag van het jaar negentien honderd vier en dertig, wordt Sam Praeger tachtig jaar.

Dit is het bericht.

Morgen heeft de man, die sinds onheugelijke, van een bijna legendarische beteekenis voorziene tijden verhalen heeft bedacht, welke kwartsextakkoorden de gelegenheid schonken gemeenheden uit te halen tegenover verminderde septiemakkoorden, en, al naar den indruk, terloops de professie van musicus uitoefende, 80% van een eeuw aan zich voorbij zien gaan.

Dit is het commentaar.

Sam Praeger....

Een tot begrip geworden naam.

Een begrip, dat associaties oproept met zijn vertelsels.

Hij zou in het voormalige Berlijnsche café Grossenwahn het meest markante type onder de aller-excentrieksten zijn geweest, ware Sam Praeger niet onvervreemdbaar Amsterdamsch eigendom.

Zoolang American op het Leidsche Plein staat — zoo lang dus de laatste lettergreep afwisselend met ai en met een a geschreven wordt — zoo lang resideert Sam Praeger in de steenen „tent", waar het intellect, de kunst en soms ook de politiek den loop der komende eeuwen bepalen. Zónder hem is American een café als elk ander.

Generaties gingen en kwamen, de eene generatie deed Sam Praeger aan de volgende over, verfrischende mondernismen werden tot suffe overleefdheden, zwierige Bohémiens van weleer werden tot onwaarschijnlijk-nette lieden, de man met den Offenbachiaanschen glimlach, en het Offenbachiaansche lorgnet, met de chromatisch dalende stem en het een-tikje-op-eenafstand-houden van op hilariteit en rel uit zijnde, nog niet aan hem gewende jongeren, bleef dezelfde.

En zijn verhalen bleven dezelfde.

Zijn verhalen, „Praeger's Erzählungen".

Hij ontwierp immers het fameuze plan voor een opera-gebouw, waarvan het tooneel zulk

Sam Praeger.

een breedte bezit, dat de artisten per trein van de eene zijde naar de andere gereden moeten worden. De enorme massa's zangers en instrumentalisten maken het noodig, dat de dirigenten — er zijn een paar dozijn noodig om een Praegersche voorstelling te dirigeeren — vanuit vliegmachines de maat moeten slaan. De lengte der orkestruimte kan alleen met dagreizen aangeduid worden.

Met iets van een halven glimlach vertelt hij zoo iets. De oogen loerend-controleerend toegeknepen. En al hoort men zijn verhaal voor de X-de maal, men luistert.

Dit is wel het zonderlingste aan Praeger: er wordt naar hem geluisterd. En het allerzonderlingste is wel, dat er een soort van onwezenlijken ernst in zijn verhalen verborgen is, die tot luisteren dwingt.

Hij kan verhalen doen over omgekeerde kwartsextakkoorden, waarbij deze klank-combinaties gaandeweg een persoonlijke, bedillerige zelfstandigheid verkrijgen. En wanneer zijn altijd zachte stem van een uitspatting verhaalt door een gealtereerd none-akkoord op een regenachtigen Zondagmiddag begaan, luistert men.

Dan luistert men, omdat mollen en kruizen door het onontkoombaar suggestieve van zijn aan E. Th. A. Hoffmann herinnerende verhalen, uit het ontastbare van hun bestaan over den drempel van American stappen.

Men gelooft hem.. men gelooft hem bijna.. wanneer hij vertelt, dat hij zichzelf tegenkwam. Dat hij een tikje geïrriteerd werd, omdat hij zichzelf niet beleefd genoeg groette. Iets wat hij van zichzelf niet kon uitstaan.

Er tusschen door vertelt hij van zijn herinneringen aan den jongen Mengelberg, aan den jongen Kreisler, aan den jongen Pugno. Hij vertelt van oud-Amsterdam, van kunstenaars van voorheen en men voelt hoe de bewondering voor hen zijn jeugd vulde.

Hij vergeet gewoonlijk te vertellen, dat hij jaren achtereen de entr'acte in den Stadsschouwburg met een klein orkestje verzorgde. Hij speelde zelf verdienstelijk piano — als het even kon de klassieken, hoevelen zijn er, die met zulk een devotie over Mozart praten als hij? — en dan was er nog een violist, een cellist, en zelfs, dit alleen bij groote bezetting, een clarinettist.

Wanneer Sam Praeger het een of ander „Salonstück" speelde, kon hij in de pauze met zijn zelf-ironie den clarinettist toevoegen, dat „het hout" niet stemde. Alsof hij aan het hoofd van een symphonie-orkest stond.

Mogelijk dacht hij dit.

Waarschijnlijk droomde hij in zijn eenvoudig muziekje den droom van den kunstenaar.

Het kan ook zijn, dat deze man, die als persoonlijkheid een eigen plaats inneemt, zijn verhalen zelf noodig heeft, zooals een dichter het dichten, een componist het componeeren, een schilder het schilderen: ter bevrijding.

Dit alles kán zijn.

Maar te midden van al deze veronderstellingen blijft een zekerheid: tot het Amsterdamsche stadsbeeld behoort Sam Praeger, tot de conversatie in de kringen, waar men met de kunst op vertrouwelijken voet staat, behoort het laatste Praeger-verhaal. Zooals bijvoorbeeld dat van den jeugdigen pianoleeraar, naar wien een dame bij Praeger informeerde, aangaande diens eventueele geschiktheid om haar dochtertje les te geven. Praeger vroeg verschrikt naar den leeftijd van het dochtertje. Toen hij hoorde, dat het kind tusschen elf en twaalf jaar oud was, adviseerde de doodelijkverschrikte Praeger den leeraar niet te nemen. Hij fluisterde de dame in het oor, dat de jeugdige pianist, van wien zij zooveel goeds had gehoord, éénmaal per etmaal een van zijn leerlingen op at. „Landru is bij hem vergeleken een kind", luidde Praeger's diagnose.

Donderdagmiddag zal in de Kunstzaal Vecht van drie tot vijf gelegenheid zijn Sam Praeger de hand te drukken.

Er komt bovendien op 22 December in den Stadsschouwburg een, onder leiding van Louis Davids staande, benefice-matinée voor den tachtigjarigen musicus.

Men zal dan woorden van waardeering spreken voor zijn camaraderie, men zal hem als Bohémien en musicus in het zonnetje zetten.

Maar bovenal zal men in hem den auteur huldigen van de ongedrukte, van de verbijsterende, van de tot overlevering geworden „Praeger's Erzählungen".

Ook gij hebt verplichtingen! Het verkeer moet op U letten en omgekeerd moet U zich aan de regels houden! (Niet ondoordacht oversteken — niet op den rijweg staan praten, enz.) Samenwerking moet er zijn, en ook de voetganger moet oppassen!

LAATSTE NIEUWS.

(Gedeeltelijk gecorrigeerd.).

SAAR-MEMORANDUM VERSCHENEN.

Bij handhaving van den status quo krijgt de Bond de volle souvereiniteit.

EVT. TWEEDE STEMMING SCHIJNT GEHEEL VAN DE BAAN.

(Van onzen correspondent).

GENÈVE, 5 Dec. — Het memorandum van de commissie-van-drie betreffende de voorbereiding van het Saarplebisciet is heden door het secretariaat van den Volkenbond gepubliceerd. Het rapport bestaat uit 11 bladzijden en is in hoofdstukken onderverdeeld.

Hoofdstuk I geeft een definitie van het bestaande Saar-regime, zooals dit in 1919 op grond van het verdrag van Versailles is ingesteld.

Hoofdstuk II behandelt de kwestie van de nationaliteit der Saarbewoners en de drie mogelijkheden, welke den Saarbewoners bij de volksstelling zijn opengelaten, n.l. te stemmen vóór inlijving bij Frankrijk, terugkeer naar Duitschland en handhaving van den status quo.

Hoofdstuk III behandelt de garanties voor de stemgerechtigden. De Fransche en Duitsche regeeringen hebben hierover in briefwisseling gestaan met den voorzitter der commissie, baron Aloisi, welke in het memorandum wordt weergegeven.

De garanties, welke de Duitsche regeering op zich neemt, gelden alleen voor die personen, die minstens drie jaren in het Saargebied hebben gewoond.

Vervolgens wordt besproken, hoe de Saarbewoners na de instelling van het definitieve regime behandeld zullen worden. In deze bepalingen worden tevens regelingen aangegeven voor die personen, die het gebied binnen den tijd van een jaar wenschen te verlaten.

Hoofdstuk IV behandelt de sociale verzekering en den rechtstoestand van de beambten in het Saargebied.

Hoofdstuk V handelt over de mijnen en de financieele regeling ten aanzien van de afkoopsom, welke reeds bekend is geworden.

Hoofdstuk VI geeft een definitie van den status quo. Hierbij heeft de commissie-van-drie zich uitsluitend laten leiden door de grondgedachten, neergelegd in artikel 49 van het verdrag van Versailles, waarbij de Volkenbond met het toezicht op het Saargebied is belast. Tot nog toe was aan den Volkenbond de rol van Fidei-commissaris toebedeeld. In geval van een voortzetting van den status quo zou de Volkenbond echter de volle souvereiniteit verkrijgen, op grond waarvan de rechtstitel van den Volkenbond ten aanzien van het Saargebied geheel zou veranderen.

Volgens het verdrag van Versailles kan de Raad beslissen, in geval van den status quo, het nieuw in te stellen regime aan te passen aan de belangen van de Saarbevolking. Daarmede wordt dus erkend, dat voor het geval de status quo wordt voortgezet het tegenwoordige regime gewijzigd zal dienen te worden, ten einde zich aan te passen aan den overgang naar de volle souvereiniteit van den Volkenbond. Tot zoover het rapport.

Zooals men ziet houdt het memorandum van de commissie-van-drie zich bij de voortzetting van den status quo dus zulver aan de bepalingen van het verdrag van Versailles.

Aangezien het memorandum ook niets omtrent een eventueele tweede volksstemming inhoudt, is men in de kringen van het Duitsche consulaat te Genève van meening, dat deze kwestie, welke door het Fransche Saarmemorandum van Barthou werd aangestipt, ook niet meer ter sprake zal kunnen komen.

Hoover's overleg met de wapenfabrikanten.

WASHINGTON, 5 Dec. — In een rapport van majoor Aiken Simons van de Dupont company worden belangwekkende mededeelingen gedaan over de conferentie, die president Hoover indertijd heeft bijeengeroepen ter bespreking van de belangen der wapenfabrikanten.

Hoover.

Deze bijeenkomst werd bijgewoond door vertegenwoordigers van de wapenindustrie en van het Amerikaansche ministerie van Buitenlandsche Zaken, alsmede door de Amerikaansche gedelegeerden voor de internationale conferentie in zake den wapenhandel, welke in Genève werd gehouden. Als voorzitter fungeerde president Hoover, die het initiatief voor de besprekingen had genomen. Hij zeide, volgens het rapport, dat de gedelegeerden der Vereenigde Staten reserves zouden maken, ten aanzien van het voorgestelde ontwerp-conventie voor de contrôle op de verscheping van wapens door middel van uitvoervergunningen, waardoor deze conventie onschadelijk zou worden voor de Amerikaansche belangen. Voor de belangen van de Dupont company en haar cliënten zou behoorlijk gewaakt worden.

Bij het getuigenverhoor door de Senaatscommissie werd verder medegedeeld, dat Hoover de conferentie op aandringen van het ministerie van Buitenlandsche Zaken had bijeengeroepen ter bespreking van de „economische fazen" van de Geneefsche conferentie. Hij had namelijk vernomen, dat de wapenindustrie eenige bepalingen, die aldaar besproken zouden worden te drastisch en onuitvoerbaar vond. Later werden op voorstel van Hoover de opvattingen der wapenfabrikanten ter kennis van de Amerikaansche gedelegeerden gebracht, voordat zij naar Genève vertrokken. De vertegenwoordigers van Dupont en van andere fabrikanten verklaarden, dat het eenige doel van de bespreking was onnoodige beperkingen van den verkoop van sportwapens te voorkomen. — (Reuter).

ITALIË WIL VLOOTPACT NIET OPZEGGEN.

Wel bereid tot evt. nieuw verdrag toe te treden.

TOKIO, 5 Dec. — De Italiaansche ambassadeur te Tokio heeft in een officieele verklaring aan het Japansche ministerie van Buitenlandsche Zaken medegedeeld, dat Italië niet bereid is het vlootverdrag van Washington tegelijk met Japan op te zeggen. Het is echter wel genegen toe te treden tot een nieuw vlootverdrag, als Japan tot opzegging van het bestaande verdrag overgaat. — (Reuter).

SOCIALE ZORGEN DER REGEERING.

DE KAMER DIENT HAAR VERLANGLIJST IN.

Op regeling van arbeidstijd voor chauffeurs en schippers aangedrongen.

(Van onzen parlementairen redacteur).

's-GRAVENHAGE, 5 Dec. — Op dezen surprisedag begon de Tweede Kamer met een surprise: de heer Sneevliet, die het debat over de afdeeling Arbeid van de begrooting van Sociale Zaken voortzette, beklom het spreekgestoelte, in plaats van ouder gewoonte op zijn plaats te blijven. Hij kondigde aan, dat als hij Sinterklaas zou zijn, hij zeker niet schriel zou zijn op het gebied van sociale cadeautjes. De revolutionnaire afgevaardigde bleek trouwens vol van dezen dag, want hij had het ook al over zijn Sinterklaas van het departement van Sociale Zaken — en minister Slotemakers baard wapperde grimmig, en voorzitter Ruys hamer klopte driftig.

Het grootste cadeautje, dat de heer Sneevliet wilde hebben, bleek verkorting van den arbeidsduur te zijn en arbeid voor de jeugdige werkloozen. Al zijn tijd besteedde hij verder om de regeering aan te klagen, dat zij alleen maar in philantropie uitkomst zocht voor de werklooze jongeren.

De heer Hiemstra (s.d.) had op zijn verlanglijstje staan: een z.g. kerncommissie voor den landbouw voor de uitvoering van de bedrijfsradenwet. De arbeidsduur in het landbouwbedrijf is veel te lang, bijna overal elders is die aanmerkelijk korter. Wettelijke regeling van den werktijd in den landbouw is noodig, en zal ons ten opzichte van andere landen niet in een ongunstiger positie plaatsen.

Meer technische kwesties werden door een anderen socialistischen woordvoerder, den heer Brautigam, aangesneden. De verplichte toepassing van de verzegelde veiligheidsklep voor stoomtrawlers is dringend noodig. De herziening van de stuwadoorswet is nog steeds niet van kracht, wanneer zal die eindelijk ingevoerd worden? Met St. Juttemis, bleek de heer Brautigam te vreezen.

Een regeling van den arbeidstijd in de beurtvrachtvaart is dringend noodig, op de schepen van de binnenvaartreederijen worden ontzettend lange werktijden gemaakt, een euvel, dat daar al even ongebreideld is als ten aanzien van de chauffeurs der vrachtauto's. Daaraan moet een einde komen, vooral in het vrachtautobedrijf, omdat de veiligheid op den weg daarmede gemoeid is: er zijn al te veel ongelukken gebeurd door oververmoeidheid van de chauffeurs.

Verbindend-verklaring.

Verbindendverklaring van collectieve arbeidsovereenkomst behoeft geenszins de aanpassing in den weg te staan, meent de heer Van der Putt (r.k.) Zij behoeft niet altijd te leiden tot het vastleggen van de loonen, doch zou gebruikt moeten worden om te voorkomen, dat noodzakelijke sociale voorzieningen in dezen tijd zouden worden losgelaten.

Hulde kreeg de minister van dezen spreker in ontvangst te nemen voor zijn voorontwerp in zake de verplichte bedrijfskindertoeslag. Maar kan de minister nu ook niet een toezegging doen voor een soortgelijke regeling van de aansluiting van bedrijfsgenooten bij een pensioenfonds? Zijn bezwaren zijn immers niet van principieelen aard; de heer Van der Putt deed zelfs een poging ze te ontzenuwen en wacht nu met belangstelling het antwoord van den minister af.

EEN BERUCHT HEERSCHAP INGEREKEND.

Opzienbarende arrestatie te Helmond.

(Van onzen correspondent).

HELMOND, 5 Dec. — Gisteravond, terwijl in den galanteriewinkel van N. aan den Veenweg een aantal koopers Sint-Nicolaasgeschenken kocht, kwamen plotseling enkele rechercheurs den winkel binnen, die den 25-jarigen daar vertoevenden A. S. vastgrepen en boeiden.

Door de politie was het huis aan de achterzijde afgezet, zoodat de mogelijkheid tot ontvluchten was ontnomen. Zwaar geboeid werd hij vervolgens naar het politiebureau overgebracht. S., die in het Zuiden van ons land bekend staat als een berucht smokkelaar, die over een groote dosis onverschrokkenheid beschikt, had zich opnieuw schuldig gemaakt aan diefstal van een auto. De wagen behoorde toe aan de garage Peels alhier. De wagen werd in Venlo in beslag genomen. Op het moment van zijn arrestatie droeg de man vuurwapens. Hij is voor eenzelfde geval reeds eerder veroordeeld. Het betrof toen een auto, welken hij in België gestolen ad.

In smokkelkringen zoowel aan de Duitsche als aan de Belgische grens, bij de douane staat hij bekend voor zijn durf. Hij heeft in allerlei artikelen gesmokkeld, o.a. sigarettenpapier en vuurwapens. Den laatsten tijd hield hij zich beziggehouden met botersmokkel.

TABAK VOEDT EEN VUURZEE

(Van onzen correspondent)

LEIDEN, 5 Dec. — Een controleur van den nachtveiligheidsdienst ontdekte in den afgeloopen nacht omstreeks drie uur brand in het perceel van de sigarenfabriek van de firma A. H. J. Wijtenbarg aan den Nieuwe Rijn alhier.

De brand, die zich dadelijk ernstig liet aanzien, leverde te meer gevaar op, omdat het brandende perceel geheel ingesloten ligt tusschen huizen van de Uiterste Gracht, van de Vestestraat en den Nieuwe Rijn. Weldra laaiden de vlammen, die uit het dak van het gebouw sloegen, hoog op. De brandweer, die spoedig ter plaatse was, bestreed het vuur met vijf slangen op de motorspuit en had bij dit blusschingswerk groote moeite om zich in den chaos van huizen en gebouwen, waardoor zij haar slangen moest leggen, te oriënteeren. De brand bleek te woeden in de electrische drogerij, annex werkplaats en opslagplaats van de sigarenfabriek. In de groote hoeveelheden opgeslagen tabak en gedeeltelijk bewerkte sigaren vond het vuur gretig voedsel en ook toen het ergste gevaar voorbij was, bleef de massa hardnekkig en langdurig smeulen, ondanks de groote hoeveelheden water, die in de vlammen werden gebracht. Eerst hedenmorgen om negen uur was de brandweer met het nablusschingswerk gereed. De werkplaats is geheel uitgebrand. Van het gebouw is weinig overgebleven, terwijl aanzienlijke hoeveelheden tabak verloren gingen. De eigenlijke fabriek en de winkel bleven gespaard. Verschillende der belendende perceelen kregen ernstige waterschade. De oorzaak van den brand is onbekend; verzekering dekt de schade.

TOLHEFFING OP ONZE BRUGGEN.

Arnhem en Nijmegen er buiten.

HEFFING SLECHTS TIJDELIJK

(Van onzen correspondent).

's-GRAVENHAGE, 5 Dec. — Naar wij vernemen is er geen tolgeldheffing te verwachten op de Rijnbrug te Arnhem, in tegenstelling tot andere bruggen.

Bij informatie bleek ons, dat bij den Raad van State thans in onderzoek is een wetsontwerp betreffende den versnelden bruggenbouw. De financiering daarvan uit het wegenfonds maakt voorzieningen noodig. Immers het wegenfonds beschikt thans niet over de gelden, welke noodig zijn voor den bouw van bruggen, die, naar aanvankelijk in de bedoeling lag, pas over ettelijke jaren zouden worden gebouwd, zooals de Moerdijkbrug, die in 1946 tot stand zou komen. Ten einde de uitvoering van den versnelden bruggebouw mogelijk te maken, moet geld worden verleend. De daarvoor verschuldigde rente zal door tolgeldheffing worden verkregen. Deze tolgeldheffing zal een beperkten duur hebben, en niet langer gelden dan het tijdstip waarop wegens het oorspronkelijk plan met den bouw der bruggen zou zijn begonnen, de termijn zal in ieder geval niet langer zijn dan 25 jaar.

Voor tolgeldheffing komen in aanmerking de bruggen aan den Moerdijk bij Hedel, Dordrecht, Rotterdam en andere.

De Rijnbrug te Arnhem en de Waalbrug te Nijmegen zullen buiten de heffing vallen, daar hebben provincie en gemeenten zich verbonden tot het beschikbaar stellen van gelden voor den bruggenbouw.

HEVIGE BRAND IN EEN TEXTIELFABRIEK TE ENSCHEDE.

Goed werk van eigen fabrieksbrandweer.

ONGEVAL BIJ DE BLUSSCHING.

(Van onzen correspondent).

ENSCHEDE, 5 Dec. — Hedenmorgen omstreeks halfzeven is brand uitgebroken in de textielfabriek van de N.V. I. I. Rozendaal's Import en Export-Compagnie aan den Roomweg. Het vuur is ontstaan in de z.g. voorbereidings-afdeeling waar de katoen gezuiverd wordt. De gezuiverde katoen wordt daarna in balzen opgezogen en naar de bovenverdieping gevoerd, waar zij opgeslagen wordt. Waarschijnlijk heeft een steentje tusschen de katoen gezeten, dat in de machine een vonk heeft veroorzaakt, waardoor de katoen in brand is geraakt.

Deze brandende katoen is daarna opgezogen, met het gevolg, dat de geheele voorraad katoen op de boven-verdieping door het vuur werd aangetast.

Bij dezen brand bleek, hoe goed de hulpdienst aan deze fabriek functionneert. Terstond kwam de eigen fabrieksbrandweer in actie. Ieder kende zijn plaats en zijn taak. De slangen werden uitgerold en spoedig kon uit het eigen reservoir water gegeven worden, terwijl op de bovenverdieping de springlers in werking gesteld werden. Hierdoor werd het vuur reeds dadelijk krachtig bestreden.

Bij de blussching deed zich een ongeval voor. Een lid van de fabrieksbrandweer Nyenbrink, sneed bij het doorslaan van een ruit den slagader van zijn arm door. Iemand van het personeel bond oogenblikkelijk den arm af, waarna de man naar het ziekenhuis werd overgebracht.

Ook de gemeentelijke brandweer was inmiddels gewaarschuwd en deze verscheen met twee motorspuiten, waarmede het vuur van het dak af werd aangetast. Het gevaar voor uitbreiding was daarmede geweken, doch er moest nog langen tijd water gegeven worden, daar de katoen hardnekkig bleef doorsmeulen.

De op de bovenverdieping opgeslagen katoen, naar schatting 20.000 à 30.000 K.G. is verloren gegaan. Het geheele gebouw heeft groote waterschade gekregen. Het bedrijf ondervindt echter geen stagnatie. Alles is op beurspolis verzekerd.

PAARD AAN DEN WANDEL.

Twee ernstige ongelukken veroorzaakt.

EEN JONGEMAN ZWAAR GEWOND.

(Van onzen correspondent)

ROTTERDAM, 5 Dec. — Een paard, dat in zijn eentje op stap was gegaan, heeft gisteravond aan de Waalhaven-Oostzijde twee ernstige ongelukken veroorzaakt, waarbij twee personen gewond werden en twee auto's en een motorfiets vernield. Een der gewonden was er vrij ernstig aan toe en moest in het ziekenhuis worden opgenomen.

De voerman M. A. H., die gisteravond omstreeks vijf uur aan de Oostzijde van de Waalhaven zand aan het laden was, had zijn paard zoolang aan een paal vastgebonden. Het dier is echter losgebroken en den weg opgeloopen. In de duisternis en den hevigen regen was het beest moeilijk te zien. Zoo ontstond de eerste botsing. De 49-jarige metaalbewerker G. v. Oosterbaan reed het paard met zijn motorfiets aan, waarbij hij en zijn 21-jarige zoon B. v. O. tegen de straat sloegen. Beiden werden aan het hoofd gewond. De jongen zoo ernstig, dat hij in het ziekenhuis moest worden opgenomen.

Het paard zette zijn onheilstocht voort en doemde plotseling uit de duisternis op voor den vrachtauto van den chauffeur J. K. Deze wilde een aanrijding voorkomen en week naar links uit, met als gevolg echter, dat hij met een hevigen klap tegen een vrachtauto botste, die uit de andere richting kwam. De wagens moesten uit elkaar getrokken worden voor ze konden worden weggesleept. De chauffeurs werden wonder boven wonder niet gewond.

Het paard, dat geen letsel had opgeloopen, is gegrepen en stevig vastgebonden.

EXAMENS.

Academische opleiding

DELFT, 5 Dec. — Geslaagd voor het ingenieursex. voor werktuigk. ing. de heeren T. C. J. Asselbergs, D. J. G. de Graaf, G. H. Heyning, J. M. Klinkhamer, W. van Roijen, J. C. Scheffer, W. H. van den Toorn en H. C. Zeeven.

Apothekersassistenten

UTRECHT, 5 Dec. — Geslaagd de dames: A. P. G. H. Festen, Den Bosch, Th. W. A. M. Font Freide, Vught, M. Kastelein, Hilversum.

LAATSTE GANG VAN DEN VERMOORDEN COMMISSARIS.

Duizenden doen hem uitgeleide.

ONTROERENDE PLECHTIGHEID TE SCHIEDAM.

(Van onzen correspondent.)

SCHIEDAM, 5 Dec. — Onder zeer groote belangstelling is hedenmorgen het stoffelijk overschot ter aarde besteld van den op zoo tragische wijze om het leven gekomen commissaris van politie den heer F. Ellenberger.

Reeds vroeg in den morgen stelden duizenden belangstellenden zich op bij de Sint-Liduinakapel, van waar de begrafenis zou geschieden, alsmede langs den weg, welken de stoet zou nemen. Om ongeveer halfelf vormden hoofdagenten, alsmede de inspecteurs van het Schiedamsche corps, een eerewacht en het stoffelijk overschot werd door twaalf agenten van het corps uitgedragen. Achter den lijkwagen volgde een rijtuig met een geweldigen bloemenschat. Van hier ging de stoet naar het hoofdbureau van politie, waar het Schiedamsche politiecorps, alsmede deputaties van politiecorpsen uit andere plaatsen als Rotterdam, IJmuiden, Voorburg, Delft, Vlaardinger-Ambacht, Vlaardingen, Overschie, Den Haag, Maasstuis, Dordrecht en Haarlem, zich achter den lijkwagen met omfloerste vaandels opstelden. De duizendkoppige menigte, welke bij het hoofdbureau van politie was saamgetrokken, was zichtbaar ontroerd. Voorts werden hier kransen op de baar gelegd vanwege de inspecteurs van het corps Schiedam, den Ned. Politie Sportbond, de Schiedamsche Politie Sportvereeniging, de Dordtsche Politie Sportvereeniging, het Politiecorps te Overschie, de werf „Gusto", v.h. firma Smulders en van het geheele politiepersoneel van Schiedam.

Op de begraafplaats waren o.m. aanwezig het voltallig college van B. en W., de heer P. de Bruin, lid van de Prov. Staten en oud-wethouder van Schiedam, de heer O. C. Croiset, districtscommandant, tevens inspecteur van de rijksveldwacht, mr. L. Einthoven, hoofdcommissaris van politie te Rotterdam, de heeren C. v. d. Polen C. G. van Helden, commissarissen van politie te Rotterdam, D. J. Hamoen, commissaris van politie te Utrecht, en vele commissarissen van politie uit de omliggende gemeenten. Namens de Broederschap van Commissarissen was aanwezig commissaris Walraven uit Alkmaar, namens het parket mr. P. J. Römer, officier van justitie te Rotterdam, en voorts vele hoofdambtenaren van rijk en gemeenten, alsmede vereenigingsafgevaardigden.

Na aankomst van den stoet op de algemeene begraafplaats werd de kist in de kapel opgebaard en sprak de burgemeester, de heer H. J. Stulemeyer, een rede uit, waarin hij in treffende bewoordingen den overledene herdacht.

Rede van den burgemeester.

Zij, die den commissaris hebben gekend zooals ik, aldus spreker, zullen met gevoelens van droefheid, deernis en rouw aan zijn lijkbaar staan. Droefheid, omdat een liefhebbende echtgenoot en een teerminnende vader zoo plotseling werd weggenomen.

Deernis, omdat commissaris Ellenberger, staande aan den vooravond van zijn pensioenaanvrage en in het vooruitzicht een welverdiende rust te mogen genieten, zijn levensdraad zag afgesneden. Deernis zelfs met den diepgezonken mensch, die door zijn daad zwaar gezondigd heeft tegen het hoogste Goddelijk gebod en de hoogste menschelijke wet.

Gevoelens van rouw vervullen ons hart, wanneer wij trachten te overzien, wat de Schiedamsche burgerij in dezen mensch verliest, die zijn zware en delicate taak gedurende bijna 35 jaar op zoo'n uitmuntende wijze heeft vervuld. De waardeering voor zijn werk wordt wel bewezen door de bele blijken van deelneming, ook van de hoogste autoriteiten. Bijzonder pijnlijk vond sprekre het, dat de daad gepleegd werd door een lid van het politiecorps, waarvoor de overledene steeds als een vader heeft gezorgd. Burgemeester Stulemeyer besloot met nekele woorden van troost voor de nagelaten betrekkingen.

Vervolgens sprak mr. P. J. Römer, officier van Justitie, namens het parket woorden van hartelijke waardeering voor de goede samenwerking van commissaris Ellenberger zooveel jaren achtereen ondervonden.

Verder voerden het woord mr. Van Velzen, wethouder van Schiedam, meer speciaal als vriend van den overledene, hoofdinspecteur Dasoul, namens het Schiedamsche personeel, commissaris Walraven te Alkmaar namens de Broederschap van Commissarissen en de heer Rook, voorzitter van de afdeeling Schiedam van den Ned. Protestantenbond.

Ten slotte werd het „Onze Vader" gebeden. Met zichtbare ontroering werd het stoffelijk overschot van commissaris Ellenberger aan den schoot der aarde toevertrouwd.

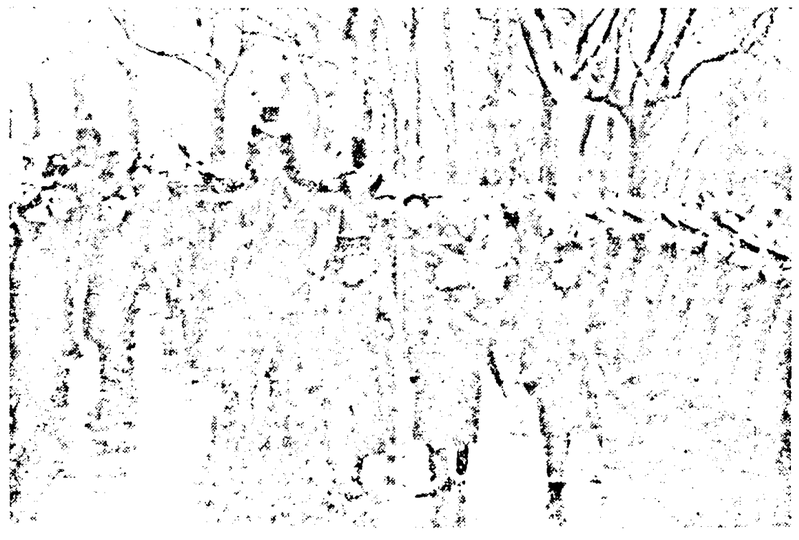

Onder zeer veel belangstelling is heden het stoffelijk overschot van den Schiedamschen commissaris van politie Ellenberger, die Zaterdag door een zijner agenten werd doodgeschoten, te Schiedam ter aarde besteld. Voor het hoofdbureau stond het politiecorps opgesteld toen de stoet voorbij trok.

EEN ONDERSCHEIDING VOOR PROF. DR. J. BOEKE.

Prof. dr. J. Boeke, hoogleeraar in de histologie en de embryologie aan de rijksuniversiteit te Utrecht is benoemd tot buitenlandsch correspondeerend lid van de Académie royale de Médécine de Belgique.

BARON DE GERLACHE DE GOMERY OVERLEDEN.

BRUSSEL, 5 Dec. — Op 69-jarigen leeftijd overleed hier gisteravond baron commandant Adrien de Gerlache de Gomery, beroemd Belgisch explorator. — (Reuter).

NED. NAT. BUREAU VOOR ANTHROPOLOGIE

AMSTERDAM, 5 Dec. — Voor de leden van het Nederlandsch Nationaal Bureau voor Anthropologie zal mej. G. E. G. Duijvis op Vrijdag 7 December te 20 uur een voordracht met lichtbeelden houden in de zaal van het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap (Rijksmuseum) over het land der Maya's en de Mexicanen vóór de Spaansche verovering.

BERLIJN.

Overigens moeten van de fondsen, die in sterkere mate zich een koersverlies moesten getroosten, nog worden genoemd: Aschaffenburger Zellstoff (minus 2⅜ %), Julius Berger Tiefbau (minus 3 %), Continental Gummi (minus 2¾ %), Feldmühle Papier (minus 2¼ %), Schubert & Salzer (minus 6 %), Berliner Maschinen (minus 4½ %), Berlin-Karlsruhe Industrie (minus 1¼ %), I. G. Bemberg (minus 3 %) en Bayerische Motoren (minus 3¼ %).

Verder vielen van bruinkoolaandeelen met name aandeelen Bubiag (minus 3¼ %), Niederlausitzer Kohlen (minus 4½ %) en Rheinische Braunkohlen (min. 7 %) door een bijzonder flauwe stemming op.

Op de markt der vaste rente dragende waarden viel een toeneming in den omvang van den handel waar te nemen. Leeningen oudbezit openden ⅛ % vaster, evenals preferente aandeelen Duitsche Rijksspoorwegen.

Ook de industrieele obligaties konden bij levendige omzetten tot ¼ % in koers verbeteren. Aan gemeentelijke „Umschuldungs-Anleihen", welke ½ % boven den slotkoers van gisteren levendig werden verhandeld, werd de voorkeur gegeven. Verder viel er nog belangstelling te constateeren voor „Zinsvergütungs Scheine" en Reichsschuldbuchforderungen, waarvan met name de vroeg vervallende tot ½ % hooger openden.

De tegen verwachting hooge koersverliezen, welke aanvankelijk intraden bij de aandeelen met hooge dividenden, had in het verdere verloop een ongunstigen invloed op de geheele aandeelenmarkt.

Behalve bij de hooger genoteerde fondsen, welke reeds ten deele belangrijke koersverliezen hadden geboekt, kwam nu ook op de overige afdeelingen materiaal aan de markt, dat evenwel tegen lagere koersen slechts traag werd opgenomen.

Eerst in het tweede beursuur, nadat het afbrokkelingsproces verder was voortgeschreden, kwam aan de dalende tendens een einde, doch de belangstelling concentreerde zich hoofdzakelijk op de lager in koers noteerende fondsen, zooals b.v. montaanwaarden e.a.

Doch ook voor de hooger genoteerde fondsen trad op het zoo sterk gedaalde koersniveau hoer en daar behoefte tot dekking aan den dag, zoodat ook hier een klein herstel werd geboekt.

Tot aan het slot van het officieele beursverkeer traden er nog slechts onbelangrijke wijzigingen in. De beurs sloot in het algemeen op een belangrijk lager koersniveau.

RUBBER.

AMSTERDAM, 5 Dec. — Officieele noteering per ½ K.G.

	5 Dec.	4 Dec.	3 Dec.
December	20¾	20¾	21¼
Januari	21¼	21¼	22
Februari	21¾	21¾	22
Maart	21¾	21¾	22¼
Jan./Mrt.	22	21¾	22
April	22	22	22½
Mei	22¼	22¼	22½
Juni	22¼	22¼	22½
April/Juni	22¼	22¼	22½
Juli	22¾	22¾	23
Augustus	22¾	22¾	23
September	22¾	22¾	23
Juli/Sept.	22¾	22¾	23
November	—	—	—
Stemming	kalm	kalm	kalm
Omzet	75.000 K.G.	60.000 K.G.	82.500 K.G.

Aan de call gedaan 30.000 K.G. Jan./Mrt. 21¾.

SPECERIJEN.

AMSTERDAM, 5 Dec. — Officieele noteering per ½ K.G.

	Peper 5 Dec.	Peper 4 Dec.	Nootmuskaat 5 Dec.	Nootmuskaat 4 Dec.
December	20¼	20¼	—	—
Maart	20¾	20¾	—	—
Mei	21¼	21¼	—	—
Augustus	—	—	—	—
November	—	—	—	—
Stemming	kalm	kalm	—	—

KOFFIE.

AMSTERDAM, 5 Dec. — Officieele noteering Loco superieur Santos 18 ct. Robusta f. a. q. 16 ct.

Gemengd contract	5 Dec. Ocht.	5 Dec. Middag	4 Dec. Ocht.	4 Dec. Middag
December	12⅛	12⅛	12⅛	12⅛
Maart	12⅛	12⅛	12¼	12⅛
Mei	12	12	12¼	12⅛
Juni	—	—	—	—
September	—	—	—	—
November	—	—	—	—
Stemming	kalm	kalm	kalm	kalm

ROTTERDAM, 5 Dec. — Officieele noteering Loco superieur Santos 18½ ct. Robusta f.a.q. 18 ct.

Gemengd contract	5 Dec. Ocht.	5 Dec. Middag	4 Dec. Ocht.	4 Dec. Middag
December	12	12	12	12
Maart	12¼	12⅛	12¼	12¼
Mei	12⅛	12⅛	12⅜	12⅜
Juni	—	—	—	—
September	—	—	—	—
November	—	—	—	—
Stemming	kalm	kalm	kalm	kalm

METALEN.

BERLIJN, 5 Dec. (R.B.D.) Slot. — Metalen. Koper Electr. 39½, Koper Geraff. loop. mnd. 33¾-33⅝ nom.; Lood idem 14½-14½ nom.; Ruw Zink i. d. vr. hand 17½-17½ nom.; Aluminium 144, idem 99% 148; Nikkel 270, Zilver Baren 45½-48½.

VETWAREN.

LONDEN, 5 Dec. — Op de talkveiling van heden werden aangeboden 556 vaten, waarvan verkocht werden 168 vaten. Prijzen waren 6 d. lager. Stemming kalm.

EERSTE VERANTWOORDING KERSTMISINZAMELING NED. DAGBLADPERS.

HIERONDER volgt de eerste verantwoording van de bij ons incekomen giften ten bate van de Kerstinzameling, uitgaande van de Vereeniging „De Nederlandsche Dagbladpers".

Amsterdam, C. E. D. te V. f 10, L. A. v. G. f 2.50, N. Naaimlooze f 0.72, S. L. N. f 10, N. N. f 100, B. H. F. f 2.50, E. B. te H. f 1, Mevr. Wed. v. d. G.—d. W. f 5, S. O. fl. Mr. J. O. f 5, F. C. G. f 5, H. W. v. W. C. f 2.50, D. J. d. H. te E. f 2.50, P. V. V. f 5, A. v. S. f 5, V. S. O. f 5, B. H. f 5, Mr. W. K. S. v. H. f 2.50, R. H. te N. f 2, J. S. G. W. f 2.50, V. P. f 2, N. N. f 200, G. O. te B f 10, J. H. K. te O. f 50, J. H. A. te O. f 5, J. v. G. f 2, C. K. f 2.10, H. H. f 1, P. P. f 1, J. C. I. P. f 1, J. S. f 1, Ch. O. f 1, Mej. M. J. v. D. f 10, H. d. P. f 2.50, R. A-I. B. f 2.50, Mej. J. G. S. f 2.50, J. J. P. f 10, Dames V. M. f 2, C. J. H. f 1, Mevr. Wed. J. C. f 1, M. B. f 2.50, J. R. K. f 2.50, W. W. f 1, J. C. W. f 1, N.N. f 0.25, N.N. f 0.50, N.N. f 0.25, H. J. S. f 0.10, W. T. f 0.25, M. f 0.20, B. f 0.25, H. f 0.25, B. f 0.25, E. d. J. f 0.25, D. S. f 0.25, V. W. f 0.20, G. f 0.20, v. D. f 0.10, J. F. K. f 0.20, A. W. f 0.50, P. W. J. K. f 0.25, A. M. f 0.25, d. V. f 0.15, C. R. f 0.25, H. f 0.10, P. f 0.20, N.N. f 100, K. f 0.25, d. H. f 0.20, B. f 0.20, N. f 0.20, M. f 0.15, F. v. d. W. f 0.25, M. f 0.20, B. f 0.25, P. f 0.20, R. f 2.50.

Almelo J. S. f 2.50, J. G. f 10, Amersfoort J. H. H. f 2.50, Arnhem H. L. J. W. f 2.50, Buren Mej. J. L. v. H. f 10, Bussum H. B. f 2.50, Dordrecht Mej. M. E. C. S. f 1, J. G. te A. f 1, Heemstede B. S. Jr. f 1, Den Helder B. J. N. f 5, G. Z. f 5, 's-Gravenhage M. G. M. f 7, J. L. v. d. K. f 5, Haarlem N. R. f 2.50, H. G. B. f 1, Oegstgeest D. H. O. f 2.50, Hilversum A. V. f 1, N. L. R. f 1, N.-Loosdrecht J. K. f 0.50, Oisterwijk J. A. P. v. H. f 1.50, Oosterbeek J. C. D. W.—v. d. B. f 10, Renkum J. H. A. te O. f 0.10, Rhelen Mej. G. H., Mej. D. D., J. E. Z. v. R. te V. f 5, Rotterdam H. D. f 0.25, J. H. K. te O. f 50, Rijk-Haarlemmermeer Jr. J. B. f 1, Soest L. J. S. te S. f 1, J. A. v. B. f 1, Velsen Fam. J. G. D. f 2.50, Vlaardingen J. M. B. f 2.50, S. J. Q. f 1.50, Woerden J. Z. f 1, Zeist Mevr. J. G.—S. f 5, A. J. M. f 2.50, Zwolle S. V. E. te 's G. f 1, Zutphen C. E. K. f 1.

AMERIKAANSCHE KATOENINDUSTRIE.

NEW YORK, 5 Dec. (Eigen tel.) — De productie van de Amerikaansche katoenspinnerijen heeft in **October het hoogste niveau sinds 5 maanden bereikt.** De industrie werkte op 97.1% van haar normale capaciteit tegen in de vorige maand onder invloed van de textielstaking slechts op 54.3 %.

In de laatste jaren was de productie, uitgedrukt in % van de normale capaciteit als volgt:

	1932	1933	1934
Januari	84.5	95.1	95.5
Februari	92.3	95.0	101.5
Maart	89.9	93.9	102.9
April	70.5	95.7	104.5
Mei	63.3	112.3	98.2
Juni	57.6	129.1	72.7
Juli	51.7	117.5	74.3
Augustus	72.4	106.7	76.8
September	94.6	99.6	54.3
October	97.0	101.9	97.1

De productie van de Amerikaansche katoenweverijen, die in de tweede stakingsweek in September 56 millioen yard bedroeg tegen 115 millioen yard in de laatste week van Augustus, is thans gestegen tot 127 millioen yard in de laatste week van October. In November daalde de productie weer eenigszins en bedroeg in de eerste drie weken resp. 125, 123 en 122 millioen yard.

FAILLISSEMENT BERGER'S BANK.

Door de curatoren in het faillissement der Berger's Bank te Venlo is gedeponeerd de derde uitdeelingslijst in voormeld faillissement. Blijkens deze uitdeelingslijst wordt thans aan crediteuren uitbetaald een bedrag van *f* 100.025, zijnde **7½ % der totaal** geverifieerde schulden.

Bij de eerste uitdeelingslijst werd uitgekeerd 15 % of *f* 200.951, bij de tweede uitdeelingslijst *f* 66.651 of 5 %, zoodat thans na de derde uitkeering zal zijn uitgekeerd 27½ % der vorderingen of *f* 367.628. Na deze uitkeering blijft momenteel nog een bedrag van circa *f* 30.000 in afwachting der volgende uitdeelingslijst onder berusting der curatoren.

ZWITSERSCHE ZIJDE-INDUSTRIE.

ZURICH, 4 Dec. (Eigen tel.) — De **Seidenstoff Weberein vormals Gebrüder Naef A.G.** te Zurich, die de laatste jaren zwaar onder de afzetmoeilijkheden der zijde-industrie te lijden had, kon ten gevolge van een wijziging harer fabrikaten in het boekjaar 1933-1934 haar bedrijfswinst van Zw. frs. 244.000 tot Zw. frs. 576.000 verhoogen. Voor de eerste maal blijft een bescheiden winst van Zw. frs. 39.371 over, waardoor het verliessaldo van het vorige jaar van Zw. frs. 1.587 millioen tot Zw. frs. 1.547 millioen wordt verminderd. Het verlies wordt gedekt uit de verlaging van het aandeelenkapitaal van Zw. frs. 3.2 millioen tot Zw. frs. 1.6 millioen.

Seidenstoff Weberei Adliswil.

De in het kanton Zürich gevestigde Seidenstoff

SPORT EN WEDSTRIJDEN.

„CHOULE PICARDE", OERVORM VAN RUGBY.

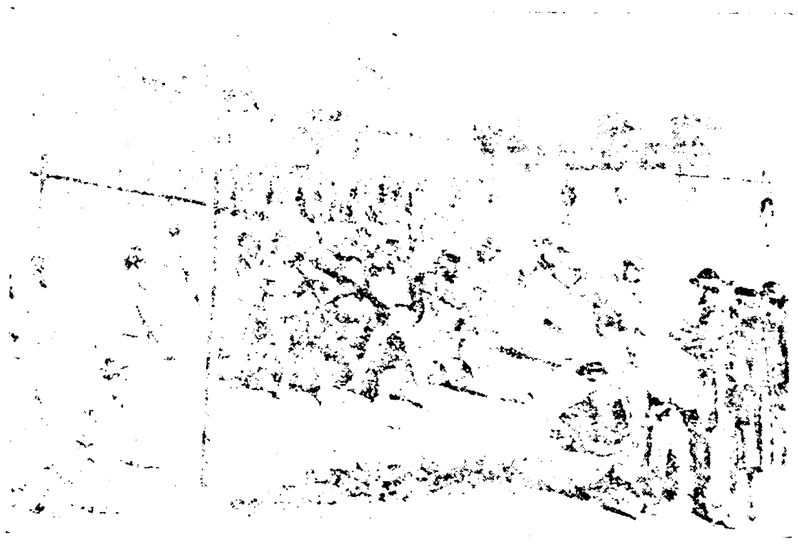

Uit de dagen dat rugby een nog alles-behalve zachtzinnig spel was. Een oude prent van een match in Engeland.

Uithoudingsvermogen zegeviert.

VRIJGEZELLEN TEGEN JONGGEHUWDEN.

Woest spel, dat eeuwen her, in een gedeelte van Frankrijk, Picardië, werd becefend.

IN een gedeelte van Frankrijk, Picardië, speelde men reeds eeuwen her een spel, dat zeer veel overeenkomst vertoont met het tegenwoordige rugby. De bal, waarmede gespeeld werd, was van leer en opgevuld met zemelen. Het gewicht bedroeg ca. 3 à 4 K.G. De twee doelen waren ongeveer 300 meter van elkaar verwijderd en bestonden uit een paal, waarop een hoepel was bevestigd, welke met papier was dichtgeplakt. De bedoeling was om den bal door dezen hoepel heen te gooien. Men mocht den bal met den voet voortschoppen, met de handen werpen, elkaar op den grond gooien en alle andere middelen toepassen om elkaar den bal te ontfutselen. Men begrijpt dat het heet kon toegaan bij dit ongereglementeerde rugby.

Wij laten hier een beschrijving volgen van dit spel, „choule picarde" genaamd, zooals het te Montdidier jaarlijks in den namiddag van „Mardi gras" werd gespeeld. Het merkwaardige van dezen wedstrijd was verder, dat de eene partij gevormd werd door de vrijgezellen van het dorp, de andere door de mannen, die het laatste jaar in het huwelijk waren getreden. Reeds dagen van te voren was de match het onderwerp van alle gesprekken.

Eindelijk brak de lang verwachte dag aan. 's Morgens werd de bal, die door dengene die het laatst getrouwd was ten geschenke moest worden gegeven, met muziek en versierd met veelkleurige linten door het dorp rondgedragen, ter aankondiging van de gebeurtenis die ging komen.

Hoe zouden ze hem terugzien?

Tegen twee uur stroomde de bevolking samen rondom het groote veld, waar de doelen reeds door den veldwachter waren opgesteld. De spelers waren natuurlijk in hun oudste plunje gekleed, want veel zou er niet van overblijven. Met bloedend hart namen de bruidjes afscheid van haar levensgezellen. Hoe zouden ze hem terugzien? Midden op het veld werd bij den aanvang van het spel dan de bal door den burgervader omhoog geworpen.

Zoodra de bal omlaag kwam, wierpen de spelers er zich op met een enthousiasme een beter doel waardig. De een greep hem, de ander rukte hem uit zijn handen en wierp hem vooruit in de richting van het vijandelijk doel, doch dan zette plotseling een tegenstander zijn voet er onder en terug ging de bal weer, terwijl de heele bende er achter aan rende. Bijna werd door een forschen worp het doel der vrijgezellen doorboord, doch een der jongens sprong omhoog en wist den bal nog net te grijpen. Het spel verplaatste zich steeds en soms werd het speelterrein zelfs te klein en rende men elkaar achterna over velden en hagen, slooten en beken. Langzamerhand raakten de spelers afgemat, zij leverden een armzaligen aanblik; de kleeren besmeurd, ledematen gewond en met bloed bedekt. De partij met het grootste uithoudingsvermogen won ten slotte.

Groote feestvreugde.

Wat is nu de belooning voor de winnaars? Een medaille, een beker? Op geheel andere wijze dan heden ten dage werd daarin voorzien. 's Avonds was er groote feestvreugde en een bal, alleen de overwinnaars mochten deelnemen. Dat zetten de muzikanten een onstuimigen volksdans in, „le branle" genaamd (branler-schudden). Waren de vrijgezellen meester van het terrein gebleven, dat mochten zij de bruidjes ten dans voeren en moesten de jonggehuwden met leede oogen toezien....

De hierbij afgebeelde reproductie van een oud plaatje, een oervorm van rugby in Engeland voorstellend, toont duidelijk aan, dat ook de Angelsaksen in den beginne het rugby niet als een zachtaardig spel opvatten, doch heel hun lichaamskracht, heel hun spirit inzetten voor de overwinning. Daarbij vergeleken, is het huidige rugby inderdaad veel vooruitgegaan.

Olympische Spelen

DUITSCHE VOORBEREIDING VOOR 1936.

ONDER PERSOONLIJK TOEZICHT VAN VON TSCHAMMER UND OSTEN.

Plannen van den rijkssportleider, die in strijd met de amateurgedachte zijn.

Duitschland pakt de voorbereiding der Olympische Spelen stevig aan, niet alleen wat de organisatie zelf, doch ook wat de eventueele prestaties der Duitsche athleten in 1936 betreft. We vragen ons zelfs af, of deze laatste voorbereiding niet wat al te stevig geschiedt, daar Duitschland — worden de plannen van rijkssportleider von Tschammer und Osten verwezenlijkt — kans loopt de amateursbepalingen te overtreden.

Von Tschammer und Osten

Von Tschammer und Osten heeft het toezicht op de opleiding der Duitsche deelnemers voor 1936. Na ijverig speuren is in het geheele land een groot aantal sportsmen uitgezocht, die van nu af aan slechts voor Berlijn getraind zullen worden. Door de systematische keuze zijn er tal van uitverkorenen, ongeveer 60% zelfs, die thans nog niets presteeren, doch die voor de toekomst veel beloven.

Von Tschammer und Osten heeft thans bepaald, dat de uitverkorenen vrijgesteld zullen zijn van dienst bij de S. A. en S. S., terwijl zij ook geen andere plichten zullen behoeven na te komen. Hun dagelijksch werk zal zooveel mogelijk verlicht worden, terwijl ook in financieel opzicht behoorlijk voor hun gezorgd zal worden.

Hoewel de rijkssportleider door dezen maatregel een sterke, goed gedisciplineerde Olympische ploeg hoopt samen te stellen, zal hij niet kunnen verhinderen, dat er aanmerkingen gemaakt zullen worden op enkele zijner plannen, die in strijd met de amateurgedachte zijn.

Korfbal.

WEDSTRIJD ZONDER PUBLIEK

AMSTERDAM, 5 Dec. — Naar aanleiding van de incidenten, die tijdens den op 4 Nov. jl. gespeelden competitiewedstrijd Kattenburg—Osca hebben plaats gevonden, heeft naar „Korfbal Revue" meldt het bondsbestuur o.m. besloten, dat de eerstvolgende thuiswedstrijd van Kattenburg zonder publiek moet worden gespeeld.

Een interessante green.

DE Amerikaansche county club „Ozoir-la Ferriere" (Frankrijk) bezit een green, die waarschijnlijk uniek is. Toen de arbiter het terrein rondging om den course uit te zetten, vond hij een oude zandkuil, die zelfs bij langdurige regens volkomen droog bleek te blijven. Waarom hier dan niet een verzonken green, dat zou dan tenminste eens iets nieuws zijn. Zoo gezegd, zoo gedaan en de kuil werd met weinig moeite omgetooverd in de interessantste green van den nieuwen 18 holes course.

De experts, die de „punch-bowl", want dat is de zeer toepasselijke naam voor de green, gezien hebben, voorspellen haar wereldberoemdheid. Zij ligt ruim vijf yards beneden het omliggende terrein en zij is aan alle zijden door hooge zandwanden begrensd.

Athletiek.

VOORUITGANG DER ATHLETIEK in Zuid-Amerika.

VELE UITSTEKENDE PRESTATIES.

In de toekomst een geducht tegenstander.

Zooals overal elders in de wereld, heeft de athletiek in Zuid-Amerika de laatste jaren groote vorderingen gemaakt. Wel is waar hebben de enkele Zuid-Amerikanen, die deelnamen aan de Olympische Spelen, nog geen uitzonderlijke rol gespeeld, doch men kan er van op aan, dat de tijd, dat Zuid-Amerikanen in den strijd om een Olympischen titel een hartig woordje meespreken, niet ver af meer is.

Van de Zuid-Amerikaansche staten waren het te Amsterdam en Los Angeles alleen nog maar Argentinië en Chili, die bij de Olympische Spelen acte de présence gaven, althans die tot in de beslissingen wisten door te dringen. De lange-afstandlooper Plaza (Chili) kwam in 1928 in den Marathonloop slechts 25 sec. achter den Franschman El Quafi als tweede aan. Te Parijs in 1924 was Plaza ook al van de partij geweest en daar hij hier op de zesde plaats geëindigd was, gold hij in 1928 als favoriet. Door zijn eervolle tweede plaats wettigde hij deze verwachtingen volkomen. De Argentijnsche sprinter Pina werd in 1928 in de tweede demi-finale uitgeschakeld.

Te Los Angeles waren de Zuid-Amerikanen vanzelfsprekend grooter in aantal. De beste prestatie was de schitterende overwinning van den Argentijn Zabala in den Marathonloop. In den nieuwen Olympischen recordtijd van 2 uur 31 min. 36 sec. beëindigde hij als eerste deze klassieke race. Zijn landgenoot Luti — voor de Nederlanders welbekend, doordat o.a. Berger door hem geslagen werd — hield zich op de sprintnummers zeer goed. Op de 200 M. eindigde hij op de vijfde plaats, terwijl hij op de 100 M. in de demi-finale geslagen werd. De Braziliaan de Castro behaalde bij het polsstok-hoogspringen met 3.90 M. een eervolle zesde plaats.

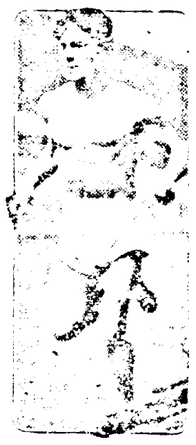

Zabala.

De prestaties, die de Zuid-Amerikanen dit jaar bereikt hebben, bewijzen ten volle dat zij binnen zeer korten tijd een rol van beteekenis gaan spelen. Icaro de Castro Mello verbeterde met 1.92 M. het Zuid-Amerikaansche record hoogspringen en daar deze athleet nog jong is, is men van meening dat hij zijn nieuw record zelf nog wel verbeteren zal. In Joao Rehder Netto en in Marcio der Oliveira heeft Zuid-Amerika twee goede verspringers, die beiden 7.22 M. halen, terwijl de reeds genoemde de Castro met 4.09 M. een internationale kracht op polshoog is.

Een zeer talentvolle sprinter is Xavier den Almeida uit Rio de Janeiro, die — zooals reeds in het kort gemeld — met een sterken wind in den rug de 100 M. in 10.2 sec. heeft afgelegd. De neger Nestor Comes maakt op de afstanden van 800 M. tot 5 K.M. uitstekende tijden.

De tienkamper Wenzel (Chili) mag ook met eere genoemd worden. Zijn hoogste puntentotaal bedroeg 7106 p. en op speerwerpen bereikte hij een afstand van 62.35 M. De Braziliaan Padilha is op de 400 M. horden een geducht tegenstander, daar zijn tijd van 49.5 sec. niet door vele athleten geëvenaard zal worden. Zijn landgenooten Affis Naban en Colombo zijn voorts resp. op kogelslingeren (49.64 M.) en 800 M. (1 min. 55.1 sec.) uitblinkers.

Nâ deze cracks herbergt Zuid-Amerika momenteel nog tal van jeugdige veelbelovende athleten, die de prestaties der sterren reeds zoover benaderen, dat het vaststaat, dat Zuid-Amerika in de toekomst op internationale wedstrijden veel van zich zal laten spreken.

(Nadruk verboden).

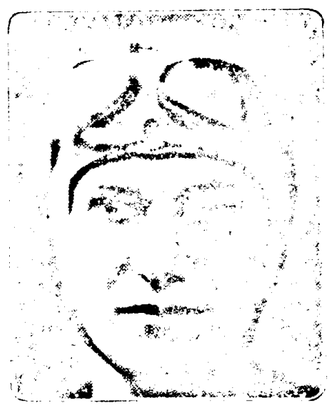

Hélène Boucher, de op tragische wijze om het leven gekomen Fransche aviatrice.

Luchtvaart.

VROUWELIJKE PILOTEN.

Hélène Boucher, was ondanks haar twintig jaar, de koenste aviatrice van Frankrijk.

Niet alleen mannen, maar ook vrouwen beschikken over den moed, het doorzettingsvermogen en de koelbloedigheid, die noodig zijn om per vliegmachine recordprestaties te leveren.

Talrijke vrouwen hebben bewezen, dat zij, vertrouwend op eigen kracht en eigen kunnen, zich even zoo goed als de mannen kunnen thuisgevoelen in de geheimzinnige domeinen van luchten en winden en dat zij even zoo goed als de mannen in staat zijn om de gevaren te trotseeren.

Hélène Boucher, de jeugdige Fransche aviatrice, was één van die vrouwen, die daarvan het bewijs leverde. Maar het gevaarlijk beroep van pilote werd haar noodlottig; zooals bekend stortte zij enkele dagen geleden met haar vliegtuig neer en zij kwam daarbij op tragische wijze om het leven.

Deze moedige vrouw, dit meisje eigenlijk nog, was ondanks haar twintig jaar en ondanks het feit, dat zij slechts drie jaar geleden haar brevet behaalde, ongetwijfeld de koenste pilote van Frankrijk. Is het wonder dat deze vrouw, die er o.a. dit jaar in was geslaagd drie wereldrecords op haar naam te brengen, in het Fransche luchtvaartwezen een zeer bijzondere plaats innam?

In Augustus van dit jaar verbeterde zij de wereldsnelheidsrecords voor vrouwen over 100 K.M. en 1000 K.M. resp. met een snelheid van 412.371 K.M. en 409.184 K.M. per uur, terwijl zij in diezelfde maand het wereldrecord over drie Engelsche mijl op haar naam bracht met een snelheid van 445.28 K.M. per uur. De plotselinge dood van deze inderdaad nog veel belovende aviatrice is een zwaar verlies.

Frankrijk kent echter meerdere vooraanstaande vrouwelijke piloten. Zoo slaagden Madeleine Charnaux en Mlle. Jourjon er in September van dit jaar in, het hoogterecord voor kleine vliegtuigen, dat voor dien tijd eveneens op naam van Hélène Boucher had gestaan, te verbeteren. De beide Fransche aviatrices bereikten met haar Miles-Hawkmachine een hoogte van 4990 M. Het wereld-hoogterecord voor groote vliegtuigen, dat in 1932 door Maryse Hilsz, die de 9791 M. haalde, werd gevestigd, is sindsdien nog niet verbeterd. Ten slotte slaagde de Amerikaansche pilote Amelia Earhart er in Augustus 1932 in, een wereldrecord afstandvliegen te vestigen. Miss Earhart legde met haar machine een afstand van 3939.245 K.M. aan één stuk af.

Zoo zijn er echter talloos vele vrouwen, die misschien geen topprestaties bereikten, maar die met evenveel moed en evenveel zelfvertrouwen als de mannen hun romantisch maar gevaarlijk beroep uitoefenen.

Schermen.

K. N. A. S. B.-COMPETITIE BEGINT 9 DEC. A.S.

Klein aantal dames.

AMSTERDAM, 5 Dec. — De competitie van den K. N. A. S. B. zal 9 December a.s. een aanvang nemen. Evenals het vorige jaar mankeeren de Amsterdamsche vereenigingen, terwijl thans ook de Rotterdamsche dames niet van de partij zullen zijn, waardoor de dames floretcompetitie zich slechts beperkt tot een drietal vereenigingen. Juist voor deze categorie is deelnemen aan deze competitie echter geen overbodige weelde, omdat de dameskrachten weinig gelegenheid hebben zich in wedstrijden met elkaar te meten.

Aan deze competitie wordt deelgenomen door de volgende clubs: Schermvereeniging Giandomenici, Haagsche Dames Schermvereen. en het Clubhuis te Werve. In de heeren competitie zullen de degenpartijen door 3 × 1 treffer beslecht worden, dit om het karakteristieke van het degenschermen te behouden.

Aan de eerste klasse zullen op floret degen en sabel respectievelijk drie, zes en drie vereenigingen deelnemen, terwijl voor de tweede klasse resp. drie, vier en vier vereenigingen van de partij zullen zijn.

Het competitie programma voor December luidt als volgt:

Eerste klasse: 9 December te Amsterdam: K.O.S. Amersfoort tegen Giandomenici en Parade et Riposte op degen; Giandomenici—Parade et Riposte op floret, degen en sabel. 10 December te Utrecht: Excelsior—Utrecht op degen; 11 December te Utrecht: Utrecht—Giandomenici op degen. 15 December te Amersfoort: K.O.S. Amersfoort—Excelsior op degen. 23 December te Amersfoort: K.O.S. Amersfoort tegen Giandomenici en Utrecht op degen.

Tweede klasse: 10 Dec. te 's-Gravenhage: clubhuis te Werve—Excelsior op sabel en Haagsche schermvereeniging—Excelsior op degen; 20 Dec. te Leiden: zaal Gijsberti—clubhuis te Werve op floret en sabel; te Rotterdam A. V. I. B.—H. S. V. op degen.

Damesfloretcompetitie: 13 Dec. te Amsterdam: Giandomenici—Haagsche dames schermvereeniging, 18 Dec. te Den Haag: clubhuis te Werve—H. D. S.

Korte berichten.

— Zondag a.s. zal te Beverwijk een keuring van de Hollandsche St. Bernardclub plaats vinden. Hiervoor bestaat in Kynologische kringen veel belangstelling: 40 St. Bernardhonden zijn thans reeds ingeschreven. Als keurmeesters zullen optreden de heeren De la Rie en Dinkla. De keuring vindt plaats op het terrein van het Kennemer Theater en wordt voorafgegaan door een wandeltocht met de viervoeters.

Voetbal.

Haarlem protesteert tegen vrijen Zondag.

Wat beteekent „inhaaldag"?

HAARLEM, 5 Dec. — Naar wij vernemen hebben de vereenigingen Haarlem en Stormvogels bij den K. N. V. B. geprotesteerd tegen het uitstellen van den wedstrijd Haarlem—H. B. S. op a.s. Zondag.

Omtrent het verloop van deze zaak vernemen wij het volgende: 23 September werd de wedstrijd Haarlem—H.B.S. van het programma afgevoerd in verband met den wedstrijd R.C.H.—H.F.C., waardoor Haarlem noodgedwongen een vrijen Zondag kreeg. Toen nu 9 December bestemd werd voor „inhaaldag" werd door het bestuur van afd. II vastgesteld Haarlem—H.B.S., volkomen logisch.

Inmiddels had E.D.O. den voor 11 November vastgestelden wedstrijd E.D.O.—Bloemendaal uitgesteld gekregen, omdat dien dag in Haarlem twee eerste-klasse-wedstrijden werden gespeeld n.l. Haarlem-Excelsior en H.F.C.-V.U.C. E.D.O.—Bloemendaal zou, zoo werd overeengekomen, op 30 December worden gespeeld.

Tijdens den wedstrijd E.D.O. II—R.C.H. II op jl. Zondag vond nu op het E.D.O.-terrein een bespreking plaats tusschen het E.D.O.-bestuur en de heeren Verbeek en Scheen, bestuursleden van afd. I als gevolg waarvan het bestuur van afd. I: 1e. vaststelde E.D.O.—Bloemendaal op 9 December; 2e. bij het bestuur van afd. II aandrong op het uitstellen van Haarlem—H.B.S. Het bestuur van afd. II besloot Haarlem—H.B.S. uit te stellen. Om E.D.O.—Bloemendaal op 9 December mogelijk te maken moesten bovendien worden uitgesteld Bloemendaal—De Spartaan en Velox—Edo.

Toen Haarlem Maandagmorgen — de reclamebiljetten voor den officieel vastgestelden wedstrijd Haarlem—H.B.S. hingen reeds in de stad — uit een persbericht van het voor de tweede maal uitstellen op de hoogte kwam, zijn zoowel bij het bondsbureau als bij de besturen van afd. I en afd. II de meest dringende verzoeken gedaan om Haarlem—H.B.S. te doen doorgaan. Ten slotte werd om althans te voorkomen, dat Haarlem opnieuw een Zondag verloren zag gaan, medegedeeld, dat Haarlem ook bereid was in Den Haag te spelen H.B.S.—Haarlem.

Met belangstelling ziet men in Haarlem de eindbeslissing tegemoet, vooral ook omdat men hierdoor mogelijk de oplossing zal krijgen van hetgeen verstaan moet worden onder het begrip „inhaaldag".

COOPER SPEELT VOORTAAN IN LIVERPOOL.

Derby C. ontvangt 6000 pond.

De bekende international Cooper, rechtsback van Derby C. en captain van het Engelsche elftal is door zijn club overgedaan aan Liverpool. Het bedrag, dat Liverpool voor dezen uitstekenden speler betaald heeft, bedraagt 6000 pond. Cooper zal reeds Zaterdag a.s. met zijn nieuwe club tegen Chelsea meespelen.

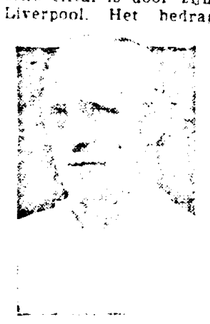

Cooper.

Voor de eerste maal speelde hij in het Engelsche elftal in het seizoen 1928—1929 tegen Ierland en sindsdien vertegenwoordigde hij de Engelsche kleuren tegen Schotland, Wales, Frankrijk, België, Spanje, Hongarije en Cechoslovakije. Hij kan thans in Liverpool de kennismaking hernieuwen met Blenkinsop, zijn vroegeren partner in het Engelsche team. Blenkinsop werd in Maart van dit jaar door Liverpool van Sheffield W. overgenomen.

Schaken.

LANDAU WINT VAN v. d. BOSCH OP FRAAIE WIJZE.

Voorsprong van twee punten.

(Van een bijzonderen correspondent).

's-GRAVENHAGE, 5 Dec. — De zevende partij van de match Landau—v. d. Bosch is gisteren bij Discendo Discimus in het Nationaal Schaakgebouw gespeeld. v. d. Bosch, die twee keer met de Colle-variant succes heeft gehad, trachtte daartoe wederom te geraken, maar Landau deed daaraan niet mee. Hij vond een sterke voortzetting, die hem gelijk spel bezorgde. v. d. Bosch, die ten onrechte meende nog stellingsvoordeel te houden, liet zich op een avontuur in, dat hem slecht bekwam. Landau besliste de partij op krachtige wijze. De stand luidt thans: Landau 4 1/2, v. d. Bosch 2 1/2.

Landau.

Het verloop der partij was als volgt:

d4-opening.

Wit: jhr. dr. J. H. O. v. d. Bosch.

Zwart: S. Landau.

1. d2—d4, Pg8—f6 2. Pg1—f3, e7—e6 3. Pb1—d2. Zwart heeft d5 achterwege gelaten en wit tracht nu hem langs een omweg in de Colle-variant te krijgen, wat niet gelukt. 3. ...., c7—c5 4. e2—e3, c5×d4 5. e3×d4, Pb8—c6 6. c2—c3, d7—d5 7. Lf1—d3, Lf8—d6 8. 0—0, 0—0 9. Tf1—e1, Pf6—h5! Een sterke zet. 10. g2—g3. Wit wilde het paard niet op f4 hebben. Toch zou hij beter dadelijk Pe5 hebben kunnen spelen en na Pf4 11. Lf1. 10. ...., f7—f5. Hiermede vrijwaart zwart zich voor veel zorgen. 11. Pf3—e5, Ph5—f6 12. Pd2—f1. Het spel neemt een onverwachten loop. Vermoedelijk was Pd2—f3 te verkiezen, hoewel zwart dan na Pe4 zeker niet minder staat. 12. ...., Ld6×e5 13. d4×e5, Pf6—g4! 14. f2—f4.

Op andere wijze kan wit pl e5 niet dekken, doch nu komt zijn koning wat onbeschermd te staan en daarvan maakt zwart dadelijk gebruik. 14. ...., Pd8—b6! 15. Kg1—g2. Wit had zich met Pe3 alle narigheid kunnen besparen, maar daarmede zou hij tevens hebben toegegeven, dat hij niet meer beter stond. 15. ...., Db8—f2† 16. Kg2—h3. Hier was Kh1 te verkiezen. Wit waande echter zijn koning op h3 veilig. 16. ...., Lc8—d7! 17. Te1—e2. Een zwakke zet. Wit blijkt de gevolgen niet voldoende te hebben doorgerekend. Het was op dit oogenblik echter reeds moeilijk een bevredigende voortzetting te vinden. 17. ...., d5—d4! 18. c3×d4? Hier had in elk geval Ld2 moeten geschieden. 18. ...., Pc6×d4 19. Te2—d2. Wit verkeerde in de meening thans Le3 te kunnen spelen, maar dan volgt 19. ...., Pe2: en wit kan daarop niet 20. Lf2: antwoorden, wegens Pf2:† 21. Kg2, Pd1: Hij zou dus met 20. De2: het kwaliteitsverlies moeten nemen. Nu wordt het nog erger. 19. ...., Ld7—c6 20. Ld3×f5, e6×f5. Zwart kiest den snelsten weg. 21. Td2×d4, Df2×g2† 22. Kh3—h4, Pg4—f2! Wit geeft 't op. Een krachtig slot!

Schaatsenrijden.

DATA EUR.- EN WERELDKAMPIOENSCHAP.

AMSTERDAM, 5 Dec. — Naar wij vernemen zullen de Europeesche kampioenschappen op de schaats op 2 en 3 Februari 1935 te Helsingfors gehouden worden, terwijl te Oslo op 23 en 24 Febr. de wereldkampioenschappen verreden zullen worden.

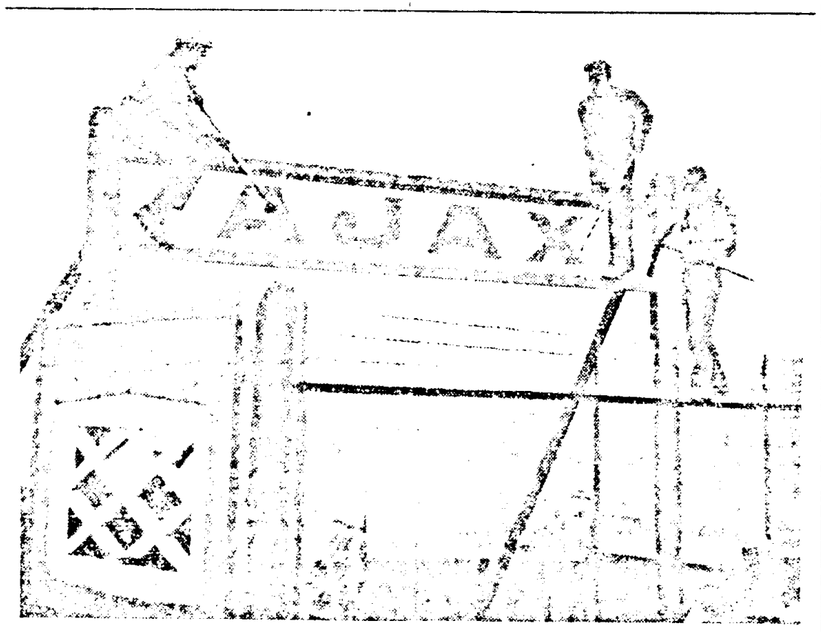

Ajax heeft zijn oude vesting aan den Middenweg voorgoed prij-gegeven. Als gieren storten de sloopers zich op al die oude vertrouwde attributen. Het hord, dat zoovelen duizenden den weg wees, wordt neergehaald.

GROOT GEBREK AAN HARDHEID bij de Nederlandsche roeiers.

Overdreven angst voor overtraining.

In het buitenland is het anders.

Men moet in Nederland tot gecombineerde ploegen overgaan.

IN zijn eerste artikel, dat wij Vrijdagavond jl. plaatsten, somde dr. A. Marres, de bekende roei-expert enkele oorzaken op voor de geringe successen, die Nederland bij internationale roeiwedstrijden behaalt. In onderstaand slotartikel vervolgt hij zijn beschouwing.

Een der andere oorzaken van ons mindere succes is het gebrek aan hardheid onzer roeiers. Naar mijn meening is het tegenwoordige roeiersgeslacht er hierin zeker niet op vooruitgegaan, vergeleken bij vorige generaties. De overdreven angst voor overtraining, zoowel bij de roeiers als bij de coaches, is m.i. hiervan de oorzaak. Men moest het eens bij een Hollandsche ploeg probeeren om, zooals de Zwitsers dit jaar deden, voor een Europeesch kampioenschap in te schrijven met dezelfde bemanning in drie nummers, die op één middag verroeid worden, nog afgezien van de voorwedstrijden, die er aan vooraf moeten gaan! Niet dat wij dit toejuichen — doch het demonstreert het verschil in mentaliteit maar al te duidelijk. Men zou met onze ploegen eens moeten oefenen op de manier, zooals de Italianen dit doen, die iederen ochtend en iederen middag uren op het water blijven, telkens van start naar finish en terug roeiend, waarbij meerdere keeren per dag een baantje getrokken wordt. De meesten van ons zouden bij de gedachte alleen al overtraind zijn!

Hoe komt het dan, dat onze wedstrijdroeiers dit niet zouden kunnen? Zijn zij dan physiek minderwaardig? Wij gelooven stellig van niet. De reden is o. i. te zoeken in een mentaliteit, die in de meeste onzer bootenhuizen is ingeslopen, en nu inheemsch is geworden, en die zoowel roeiers als coaches beheerscht. Een mentaliteit van een overdreven angst om te veel te doen of te laten doen. Het is natuurlijk heel juist, dat een coach waakt voor overtraining, doch dit kan overdreven worden en hij moet bedenken, dat het voortdurend laten blijken van die bezorgdheid of angst, en het praten er over, de overtraining in de hand werkt. Want overtraining is iets psychisch.

In mijn eerste artikel gaf ik als mijn meening weer, dat er in de laatste jaren zoo weinig veranderd is in onze roeiwereld. Ik wees hierbij reeds op het feit, dat in het buitenland ieder roeicentrum van eenige beteekenis de beschikking heeft over een modern ingericht roeibassin, waarop men in de wintermaanden kan oefenen, om zoodoende niet alleen de kloof tusschen najaar en voorjaar te overbruggen, doch ook om vruchtdragend te maken. Amsterdam is de eenige plaats, waar men binnen niet al te langen tijd de beschikking zal hebben over een dergelijke roeigelegenheid.

Overdreven bezwaren.

Een ander punt, dat zeer onze aandacht vraagt, is het combineeren van ploegen. In 't buitenland doet men dit geregeld. Hier kan men er maar niet toe besluiten. Men meet de bezwaren, die er natuurlijk zijn, ellenlang uit en er gebeurt niets. Ik heb al voor meerdere jaren terug, in studentenkringen en ook elders, het combineeren van ploegen gepropageerd en ik kreeg daarbij den indruk, dat de meeste roeiers niets liever zouden willen, doch geen steun vinden bij hun vereenigingen.

Men vervroege de nationale kampioenschappen en iedere vereeniging, die er voor in aanmerking komt, stelle haar roeiers dan ter beschikking van plaatselijke of gewestelijke of nationale combinaties, die dan een trial roeien, om in aanmerking te mogen komen voor de verdediging der vaderlandsche kleuren op de F.I.S.A.-wedstrijden. Niet de kampioenen worden „so wie so" aangewezen, doch de winnaars van de trial. Wat zou er op tegen zijn, dat Amsterdam zijn roeiers op deze manier combineerde en er probeerde één goede acht van te maken? Of b.v. de studenten allen te zamen? Of wanneer het in een bepaald jaar beter uitkwam, b.v. Delft met Rotterdam of Delft en Leiden, enz. enz.!

Zeer leerrijk en iederen roei-enthousiast aan te bevelen om te lezen, zijn de nummers van de „Wassersport" der laatste maanden. Men kan daarin lezen hoe men in Duitschland de zaken aanpakt. Het land is in verschillende „Kreisen" ingedeeld, en ieder van zoo'n gewest formeert ploegen uit zijn beste roeiers. Deze roeiers komen niet meer uit voor hun vereeniging, doch allêén dienen zij als keurkorps, waaruit men ploegen zal samenstellen om hun land te vertegenwoordigen en wel voor het volgende jaar op de F.I.S.A.-wedstrijden te Berlijn en als aanloop voor de Olympische Spelen in 1936. Berlijn b.v. zocht 53 van zijn beste roeiers, die zich dan nu reeds voor bovengenoemd doel moeten verbinden.

Speciale coach.

Vijf en veertig hebben zich bereid verklaard om in alle bootsoorten te trainen. Later zal men dan een definitieve keuze doen. Een aparte coach komt naar Berlijn en heeft de training sinds 1 November op zich genomen. Alles wordt ondergebracht in het clubgebouw van de Dresdener Bank te Berlijn en van daaruit wordt de training geleid. Nu behoeft men voor ons land een dergelijke „Regatta Planwirtschaft" niet na te volgen, doch het zal wel noodig zijn ons te beraden, wat wij voor ons land dan wel kunnen veranderen en verbeteren, om ook ons roeipeil op te voeren. Zoolang de economische toestanden voor ons land en dus ook voor onze roeivereenigingen niet beter worden, zal het bezit van een professional coach voor de groote vereenigingen, waar al het werk onmogelijk goed door één of meer amateurs gedaan kan worden, voorloopig nog wel illusoir zijn, vanwege de financieele bezwaren hieraan verbonden. Doch dit behoeft niet te gelden voor de andere middelen, om het peil op te voeren, zooals het aanschaffen van roeibassins en het combineeren van ploegen.

In een klein land als het onze moest dit laatste zóó vanzelfsprekend en zóó gewoon zijn, dat het niet meer moest kunnen voorkomen, dat, wanneer er in een overigens goede ploeg een of meer zwakke punten zijn, deze niet zouden vervangen kunnen worden door roeiers uit een andere vereeniging, wanneer het er om gaat zijn land te vertegenwoordigen. De bezwaren van stijl-verschil zijn zeer sterk overdreven. Men veronderstelt toch deskundigheid bij den coach, wien het combineeren wordt opgedragen en het is aan hem, om bij de keuze al te groote stijlverschillen uit te sluiten.

Resumeerende, zouden wij dit willen zeggen: Of wel men moet in de roeiwereld de bakens verzetten óf wij blijven ons gangetje gaan als voorheen en moeten ons dan vergenoegen weg te zakken tot het peil der hekkensluiters op alle internationale ontmoetingen.

A. Marres.

Dammen.

HOOFDKLASSE-COMPETITIE N. D. B. M. D. kampioen.

's-GRAVENHAGE, 5 Dec. — Gisteravond werden alhier de afgebroken partijen uitgespeeld van de ontmoeting M.D.—H.D.S., voor de hoofdklasse-competitie Ned. Dambond, district Den Haag.

M. D. — H. D. S.

	Voorloopige uitslag
W. C. J. Polman—G. Lammers	8—4
A. Jacobs—P. Kleute Jr.	2—0
A. B. Franke—G. Woudenberg	0—2
N. v. d. Elst—P. C. J. v. Zonneveld Jr.	1—1
Totaal	1—1
	12—8

Door deze zege is Mutua Delectatio's kampioenschap een feit. Met 12 punten uit 7 wedstrijden bleef deze club resp. 1 en 3 punten voor op haar concurrenten D.I.O. en H.D.S.

FINANCIËN EN ECONOMIE

BUITENLAND.

INTERN. GOEDERENRUIL.

Besprekingen der internationale commissie te Parijs aangevangen.

PARIJS, 5 Dec. (Eigen tel.). — Gisteren is alhier de eerste jaarlijksche zitting geopend van het comité voor den internationalen goederenruil, dat het vorige jaar ter gelegenheid van het te Parijs gehouden congres is ingesteld. Deze vergadering had reeds een maand geleden bijeen moeten komen, maar is in verband met den nationalen rouw in Frankrijk uitgesteld.

De zitting zal twee dagen in beslag nemen. Men hoopt, dat deze bijeenkomst zal leiden tot een politiek van economische toenadering tusschen de verschillende landen en speciaal tusschen de staten van het goudblok.

Van Fransche zijde nemen aan deze conferentie deel Georges Bonnet, oud-president van de Conferentie van Stresa., Lamoureux, oud-minister van Handel en Nijverheid, Nautheret, voorzitter van de Fransche Vereeniging van Export-industrieelen, De Leener, president en Alterman vice-president van het Internationaal Comité van den Goederenruil, Hymans, president van de douane-commissie van de Kamer, Baumont, gedelegeerde van de Economische Sectie van den Volkenbond.

Economische toenadering in het goudblok.

PARIJS, 5 Dec. — De commissie voor Europa vergaderde gisteren onder voorzitterschap van Georges Bonnet. De gedelegeerden van Litauen, Cechoslovakije, Griekenland en België namen deel aan de besprekingen betreffende de economische toenadering tusschen de Oostzeestaten en de staten der Kleine Entente, de Balkan en het goudblok.

Een resolutie werd aangenomen waarin vastgelegd wordt, dat slechts een economische samenwerking tusschen de landen van het goudblok het goudblok kan garandeeren en waarin er tevens op wordt gewezen dat deze toenaderingspolitiek in het goudblok gepaard moet gaan met een belangrijke hulp aan de landen, die genoodzaakt zijn geweest om deviezenrestricties uit te vaardigen.

Met algemeene stemmen werd een motie aangenomen, waarin de wenschelijkheid wordt uitgesproken, dat de studie-commissie van den Volkenbond voor een Europeesche Unie onmiddellijk te Genève bijeen zal worden geroepen en dat spoedig een internationale conferentie bijeengeroepen zal worden om de clausule van de meest-begunstigde natie ook toepasselijk te verklaren voor regionale economische overeenkomsten, zoowel voor die, welke reeds tot stand zijn gekomen als voor die, over welker afsluiting nog onderhandeld wordt.

RESTRICTIE DER TINPRODUCTIE.

Op de vergadering der Pahang Consolidated oefent de voorzitter scherpe critiek op het schema uit.

LONDEN, 4 Dec. (Per tel.). — Op de heden gehouden algemeene vergadering van de Pahang Consolidated oefende de voorzitter, Frishby, critiek uit op het tinrestrictie-schema. Het internationale tincomité, zoo betoogde hij, heeft voor kort de productie wederom verlaagd met 19 %, hoewel eerst enkele maanden waren verstreken sedert het contingent was verlaagd met 19 %. Hij was van oordeel, dat dit een erkenning is door de voorstanders van restrictie, dat zij hun doel niet hebben bereikt.

De reden voor deze verlaging is, dat Amerika niet de hoeveelheid tin verbruikt, welke men had verwacht, ondanks de grootere auto-productie en de productie van bladtin. Er kunnen ook nog andere redenen aangevoerd worden. Het is de gewoonte van voorstanders van restrictie om hun neus op te trekken voor het denkbeeld, dat Amerika gebruik zou kunnen maken van vervangingsmiddelen.

In een artikel, hetwelk in Juni jl. van de hand van de bekende metaalfirma Strauss en Co. is verschenen, werd gewezen op het feit, dat Amerika vervangingsproducten gebruikt. Het meest belangrijke hiervan is aluminium, hetwelk £100 per ton goedkooper is dan tin. Krijgen de Amerikanen tin uit andere bronnen aldus vroeg de voorzitter? Er is gezegd, dat China thans aan Europa en Amerika per jaar voor $ 20 millioen tin levert. Belgisch Congo voert zijn productie weer belangrijk op, evenals Burma. De voorzitter zeide, zich af te vragen of er een „lekkage" bestond bij de producenten. Het moet voor een consument zeer onaangenaam zijn om £230 per ton te betalen voor het witte metaal, wanneer hij weet, dat het wordt geproduceerd tegen £50 à £60 per ton, £170 per ton is geen billijke commercieele winst. De voorzitter noemde dit „commercieele roof". Indien men hieraan vasthoudt zal dit onherstelbare schade aan de industrie berokkenen.

RUSLAND WEIGERT ENGELSCH CREDIET.

Naar uit Londen gemeld wordt, heeft Arcos Ltd. bij het plaatsen van orders gedurende de laatste twee weken aan Britsche firma's betaling in contanten aangeboden voor nieuwe transacties. Een aantal oude transacties, aanvankelijk afgesloten op credietvoorwaarden, is thans op contante betaling gebaseerd. De aanleiding hiertoe vormen de abnormale kosten, die aan de financiering van de Russische orders waren verbonden.

De wijze, waarop tot dusverre Russische orders werden gefinancierd, wordt niet de juiste methode geacht voor toekomstige transacties; integendeel wordt de plaatsing van nieuwe orders door de hooge credietlasten tegengewerkt. De meeste ondernemingen financieren de Russische orders niet zelf, omdat zij hiertoe niet in staat zijn. De ervaring heeft geleerd, dat met de herfinanciering groote kosten gepaard gaan, waardoor de goederen voor Rusland abnormaal duur worden. De Britsche regeeringsgarantie voor Russische orders maakt het noodzakelijk, dat 25 tot 40 % van de Russische orders door de ondernemingen zelf wordt gefinancierd.

De hooge kosten van deze credieten, de garantie en de interest op de voorschotten bedragen in totaal veelal 11 %, inderdaad een abnormaal percentage vergeleken bij de op de geldmarkt geldende noteeringen. Deze hooge lasten brengen ook mede, dat Rusland minder in Engeland bestelt dan bij een goedkoopere, meer normale financiering het geval zou zijn. De Sovjets eischen dan ook, dat de credietvoorwaarden tot een redelijk peil zullen worden teruggebracht. Wanneer de banken deze orders direct zouden financieren, zou de omvang van de Russische bestellingen volgens de Russen stellig toenemen. Zoolang het Britsche handelscrediet voor Rusland zoo duur blijft, geven de Russen er in elk geval de voorkeur aan, de transacties op cash-condities af te sluiten. Gedurende de afgeloopen veertien dagen beliepen deze cash-transacties reeds £50.000.

ECONOMISCHE TOESTAND VAN DUITSCHLAND.

Bevredigende ontwikkeling in de industrie blijft volgens het maandverslag der Dedi-Bank aanhouden.

BERLIJN, 4 Dec. (Per tel.). — De Deutsche Bank und Disconto Gesellschaft schrijft in haar jongste maandrapport o.a. het volgende:

„De gunstige gang van zaken in de Duitsche industrie duurt voort. De moeilijkheden, welke zich voordoen bij den aankoop van grondstoffen uit het buitenland hebben nog geen aanleiding gegeven tot beperking van de werkzaamheden. De teruggang in den gang van zaken, die door een vermindering van den export ontstond, kon door verhooging van den binnenlandschen afzet worden gecompenseerd.

Voor de voedselvoorziening is, naar thans wel vaststaat, voldoende voorraad aan groenten en aardappelen aanwezig. Voor de verdere voedselvoorziening door buitenlandsche producten staan de noodzakelijke deviezen voor aankoop ter beschikking zoolang de export op het huidige peil gehandhaafd kan worden.

Ook de grondstoffen voor de industrie kunnen uit de opbrengst van den export van R.M 366 millioen zooals in October werd bereikt, in voldoende mate worden aangekocht.

Voor zoover een overzicht mogelijk is, zal de gang van zaken gedurende de wintermaanden, die in het afgeloopen jaar bijzonder moeilijk was, niet bijzonder sterk achteruitgaan. Het zal er op aankomen zooveel mogelijk arbeidskrachten in die takken van industrie werk te verschaffen, die onafhankelijk zijn van de weersgesteldheid. Bovendien staan bij het Instituut voor Werkloosheidsverzekering financieele reserves ter beschikking om door werkverschaffingsmaatregelen den winter door te komen.

Verhouding t. o. v. het buitenland.

De industrialisatie van de grondstoffenlanden heeft voor Duitschland echter bijzonder ernstige consequenties. Duitschland is begonnen met zich op landbouwgebied onafhankelijk van het buitenland te maken. Voor de afzonderlijke Duitsche industrieën is deze afhankelijkheid van het buitenland zeer verschillend. Zoo behoeft b.v. de chemische industrie en glas- en porceleinindustrie bijna of in het geheel geen grondstoffen uit het buitenland te betrekken.

Daarnaast vormt de textielindustrie in dit opzicht een bijzonder moeilijk probleem, daar zij voor haar grondstoffen bijna geheel op andere landen is aangewezen. Dientengevolge wordt alles gedaan om de binnenlandsche grondstoffenproductie zooveel mogelijk op te voeren. Volgens berekeningen van het Instituut voor Conjunctuuronderzoek wordt op het oogenblik aan kunstzijde, wol, vlas, hennep, kunstwol en kunstmatige katoen minstens 35 à 40 pCt. meer geproduceerd dan in 1932. Bijzonder sterk neemt ook de productie van synthetische grondstoffen toe. De Duitsche industrie is genoodzaakt met deze vermeerdering van binnenlandsche grondstoffen zoolang door te gaan, aldus schrijft de bank in haar overzicht, totdat het buitenland weer er toe overgaat groote hoeveelheden industrieproducten van Duitschland af te nemen.

Het belang van de Duitsche afzetmarkt komt den laatsten tijd sterk tot uitdrukking in de pogingen van de grondstoflanden om compensatie-overeenkomsten met Duitschland af te sluiten. Hetzelfde geldt ook voor de kleinere landbouwstaten, die op deze wijze hun landbouwproducten afzetten in ruil voor Duitsche industrieproducten.

De grootste moeilijkheden doen zich voor in den handel met de Vereenigde Staten, die de grootste crediteuren van Duitschland zijn en tegelijk een groote industrie hebben die door hooge tolmuren beschermd wordt. De Duitsche invoer van grondstoffen en half afgewerkte producten bedroeg in het afgeloopen jaar gemiddeld per maand R. M. 202 millioen, d.w.z. ongeveer evenveel als in 1932. Daarentegen zijn in de eerste tien maanden van het loopende jaar voor R.M. 2.2 milliard ingevoerd, d.w.z. maandelijks voor R.M. 220 millioen of 10 pCt. meer dan in de beide voorafgaande jaren. De import was bijzonder hoog in het begin van het jaar om later terug te loopen. Men verwacht dat na de algeheele uitwerking van het invoer-reguleeringsplan de invoer nog verder zal worden ingekrompen.

DUITSCHE CEMENTINDUSTRIE.

BERLIJN, 4 Dec. (Per tel.). — Naar gemeld wordt moeten de geruchten volgens welke de onderhandelingen over een regeling der cementindustrie afgebroken zouden zijn en het reeds zou vaststaan dat vanaf 1 Januari 1935 de bonden en outsiders volkomen vrij zouden zijn wat prijzen en quota betreft, voorbarig genoemd worden.

De besprekingen worden nog verder voortgezet, om op het laatste oogenblik nog tot overeenstemming te geraken. Men verwacht dat op den uitersten datum van den termijn, namelijk 15 December a.s. de beslissing zal vallen of een regeling van de markt niet langer mogelijk is en of dan eventueel de bestaande bonden zullen worden opgeheven.

Het „Berl. Tageblatt" vestigt er de aandacht op, dat de industrie, na al hetgeen den laatsten tijd van officieele zijde over de kartelpolitiek is medegedeeld, er niet op rekenen kan, dat van hoogerhand de een of andere oplossing gedecreteerd wordt.

Men weet uit ervaring, hoe bij de verschillende vroegere onderhandelingen over syndicaten, zooals b.v. die betreffende den Roermijnbouw, deze onzekerheid maar al te dikwijls het verantwoordelijkheidsgevoel van de deelnemers verzwakt heeft. Thans staan de zaken er echter ongetwijfeld anders voor. In elk geval is de toestand in de cementindustrie op het oogenblik eenigermate onoverzichtelijk, doch dit is ten slotte aan het einde van iedet jaar zoo geweest en de beslissing viel steeds vijf minuten voor den afloop van den termijn positief uit.

DUITSCHE CACAORANTSOENEERING.

BERLIJN, 4 Dec. (Per tel.) — Het contrôlebureau voor ruwe cacao heeft bepaald, dat gedurende de maand **Januari 1935 90 % cacao van de maandelijksche basishoeveelheid ter verwerking zal worden vrijgegeven.** Het contrôlebureau deelt mede, dat hoewel de beschikbare grondstoffen tot aanzienlijke beperking dwingen, met het oog op het komende Paaschfeest tot dit naar verhouding hooge percentage is besloten. De aandacht wordt er evenwel reeds thans op gevestigd, dat voor de komende maanden gerekend moet worden op een vermindering van het kwantum. Het is derhalve in het belang van alle chocoladefabrikanten spaarzaamheid bij de verwerking te betrachten.

KONINKLIJKE-SHELL.

KIEL, 4 Dec. (Eigen tel.) — In December van het vorig jaar heeft de tot de Koninklijke-Shell-groep behooren Anglo-Saxon Petroleum Company te Londen ter verdere uitbreiding van haar vloot twaalf tankschepen van elk 12.300 ton besteld. Door bemiddeling van de Rhenania Ossag Mineral Oelwerke werden aan een drietal scheepswerven te Kiel, Hamburg en Bremen orders voor den bouw van deze schepen gegeven.

Bij de Howaldtswerke A.-G. te Kiel is thans als eerste van deze schepen **van stapel geloopen** het tankschip „Gadila", dat bij een lengte van 140,20 meter en een breedte van 17,98 meter een snelheid van 13,5 knoopen kan bereiken. De machines hebben een capaciteit van 3980 P.K.

BETALINGSVERKEER MET BRAZILIË.

Deviezentoewijzing afhankelijk gesteld van den koffie-export.

NEDERLAND GERECHTIGD OP 5 % VAN HET TOTALE BEDRAG.

RIO DE JANEIRO, 4 Dec. (Reuter). — De Banco do Brasil heeft besloten met ingang van 10 December het bedrag aan deviezen, dat zij tegen officieelen koers verstrekt ten behoeve van het doen van betalingen aan het buitenland, afhankelijk te stellen van de hoeveelheid koffie, die de verschillende landen aankoopen.

Door deze regeling zal Nederland recht hebben op 5 % van het totale bedrag der toe te wijzen deviezen. In haar rechtvaardiging van deze nieuwe maatregelen deelt de Bank van Brazilië mede, dat haar deviezenvoorraad volkomen afhankelijk is van de betalingen die uit hoofde van den koffie-export worden ontvangen.

Ter betaling van import uit Denemarken en Finland zal 1½% der beschikbare deviezen worden toegewezen.

DUITSCHE CONVERSIEKAS.

BERLIJN, 4 Dec. (Per tel.). — Volgens de balans van de Conversiekas voor Duitsche buitenlandsche schulden per 30 November 1934 bedroegen de vorderingen op de Rijksbank in R.M. en valuta R.M. 247.841.901 tegen R.M. 239.660.336 op 31 October en de andere vorderingen R.M. 4.371.458 (R.M. 4.009.899). Anderzijds beliepen de schuldobligaties R.M. 24.548.870 (R.M. 19.583.345) en andere verplichtingen R. M. 227.664.489 (R. M. 223.486.889).

FELDMÜHLE A.-G.

BERLIJN, 4 Dec. (Per tel.) — Naar verluidt is de Feldmühle Papier- und Zellstoffwerke A.-G. te Odermünde op het oogenblik goed van orders voorzien. Een uitzondering hierop maakt evenwel de productie van drukpapier. Als gevolg van de sterk verminderde vraag en den verminderden uitvoer wordt hiervan thans nog slechts plus minus 107 ton geproduceerd tegen 250 ton twee jaar geleden. Daar er nauwelijks kans op is, dat dit gedeelte van het bedrijf weer op de vroegere capaciteit zal kunnen werken, heeft de maatschappij besloten een wijziging te brengen in de gefabriceerde artikelen en zich toe te leggen op speciale producten. Zoo is men begonnen met den bouw van een fabriek voor z.g. edel-cellulose.

De export, die vroeger ongeveer 80% van de totale productie der maatschappij uitmaakte, is op het oogenblik tot 40% teruggeloopen. De maatschappij heeft nog voor ongeveer anderhalf jaar hout in voorraad, dat voornamelijk uit Rusland afkomstig is. Naar verluidt wordt verwacht dat voor 1934 **ongeveer dezelfde winst** gemaakt zal worden als in de voorafgaande jaren, zoodat weer met de uitkeering van een dividend van 6% kan worden gerekend.

DUITSCHE BEURZEN.

In aansluiting op het bericht in ons Ochtendblad van heden betreffende de nieuwe regeling der Duitsche beurzen, wordt hieromtrent nog het volgende uit Berlijn geseind:

De beurzen, die blijven bestaan en gedeeltelijk een veel grooter rayon te bedienen krijgen, zullen als z.g. „Heimat-Börse" voor hun eigen streek tot verdere ontwikkeling kunnen komen, indien alle belanghebbenden samenwerken. Aan deze „Heimat"-beurzen zullen voortaan principieel alle aan de beurs toegelaten fondsen worden verhandeld voor zoover de betreffende maatschappijen haar zetel in het gebied der beurs hebben. Daarnaast zullen te Berlijn die fondsen genoteerd worden, waarvan het kapitaal een bepaalde minimumgrens (R.M. 1.5 millioen en in enkele gevallen R.M. 3 millioen) berekt.

De wettelijke voorschriften, die heden door het kabinet zijn voorgesteld, vergemakkelijken de toelating van fondsen aan de provinciale beurzen en bevatten overgangsbepalingen, die tengevolge van de opheffing van beurzen noodzakelijk zijn geworden. Voorzorgsmaatregelen zijn getroffen dat geen der officieel genoteerde fondsen zijn noteering verliest.

Behalve de beurs te Koningsbergen worden ook opgeheven de beurzen te Maagdenburg, Stettin en Zwickau.

DUITSCHE SPAARGELDEN.

BERLIJN, 4 Dec. (Per tel.) — De deposito's bij de Duitsche spaarbanken en giro-instellingen vertoonen in October 1934 een verdere **gunstige ontwikkeling.** Zij stegen met totaal R.M. 65,7 millioen tot R.M. 13.940 millioen.

INTERNATIONAAL STAALKARTEL.

Besprekingen met de Engelsche staalindustrie over toetreding tot het kartel.

LONDEN, 4 Dec. (Per tel.) — Naar gemeld wordt zal morgen een bijeenkomst plaats vinden tusschen Vertegenwoordigers van het internationaal Staalkartel en van de Engelsche staalindustrie ter bespreking van de toetreding van Engeland tot het kartel. Het verluidt, dat de Engelsche producenten aan het internationale kartel een invoerquotum op de Engelsche markt zullen aanbieden van 700.000 ton per jaar, terwijl de continentale producenten 1.200.000 ton verlangen. Men hoopt, dat een compromis zal worden verkregen.

DUITSCHE HANDEL MET IERLAND.

BERLIJN, 4 Dec. (Per tel.). — Het Duitsche handelsverkeer met den Ierschen Vrijstaat heeft **in de afgeloopen twee jaar een krachtige opleving** te zien gegeven. De omzetten van den handel tusschen beide landen zijn van R.M. 7.86 millioen in de eerste negen maanden van 1932 tot R.M. 12.73 millioen in denzelfden tijd van het vorige jaar en tot R.M. 16.78 millioen in de eerste drie kwartalen van het loopende jaar toegenomen, waarvan de vermeerdering voor verreweg het grootste gedeelte is toe te schrijven aan den Duitschen export naar den Ierschen Vrijstaat. Deze uitvoer naar den Ierschen Vrijstaat bestond hoofdzakelijk uit steenkolen, ijzerwaren en machines. De uitvoer van steenkolen is van R.M. 0,86 millioen in 1932 tot R.M. 4.41 millioen in 1933 gestegen, doch in het loopende jaar tot R.M. 3.23 millioen teruggeloopen. De export van ijzerwaren is van R.M. 1.04 millioen in 1932 tot R.M. 1.17 millioen in 1933 en R.M. 3.04 millioen in 1934 toegenomen en tegelijk die van machines van R.M. 0,53 millioen tot R.M. 1.57 millioen respectievelijk R.M. 3.04 millioen.

Uit den Ierschen Vrijstaat werd in de eerste negen maanden van dit jaar hoofdzakelijk voor R.M. 1.06 millioen rundvee en voor R.M. 0,48 millioen wol geïmporteerd.

TURKSCHE ORDERS IN DUITSCHLAND.

BERLIJN, 4 Dec. (Per tel.). — Naar verluidt zijn tusschen de Turksche regeering en een Duitsch industrieconsortium onder leiding van Friedr. Krupp A.G. te Essen en waartoe o.a. de firma Henschel & Sohn te Kassel, de Vereinigte Stahlwerke A.G., de Linke Hoffmann Werke te Breslau, de Knorrbremse A.G. te Berlijn en de Gute Hoffnungshütte Oberhausen A.G. te Oberhausen behooren, vordere contracten tot **levering van spoorwegmateriaal** tot een waarde van Rm. 22 millioen afgesloten.

RUSSISCHE INDUSTRIE.

NEW YORK, 4 Dec. (Reuter) — Voor de regionale conferentie van het instituut der internationale industrieele betrekkingen verklaarde Ossinski, de vice-voorzitter van het bureau voor Russische economische statistiek, dat de Sovjet-industrie bij het einde van het tweede vijfjarenplan in 1937 de tweede plaats in de wereld zal innemen na de Vereenigde Staten.

BERLINER STÄDTISCHE ELEKTRIZITÄTSWERKE.

Blijkens een bericht uit Zürich heeft een Zwitsersche grootbank aan de met de Berliner Kraft und Licht A.-G. gefusionneerde Berliner Städtische Elektrizitätswerke **een crediet van Zw. Fr. 2.000.000** verleend uit in Duitschland vrijgekomen bedragen Sperrmarken. De looptijd is 8 jaar en de rentevoet 4½%. De Bewag werkt reeds met twee stilstand-leeningen van resp. Zw. fr. 5 millioen en Zw. fr. 7 millioen.

DANZIG-POOLSCH HAVENPROTOCOL.

DANZIG, 4 Dec. (D.N.B.) — De Persdienst van den Senaat heeft het volgende Danzig-Poolsche communiqué verstrekt: „Op 4 December hebben vertegenwoordigers der regeeringen van Polen en Danzig een protocol onderteekend, waardoor het ter uitvoering van de overeenkomst van 5 Augustus 1933 over de exploitatie van de haven van Danzig overeengekomen protocol van 18 September 1933 met een jaar tot 30 September 1935 verlengd wordt. De tusschen beide partijen voor het vorige jaar, d.w.z. voor den tijd van 1 October 1933 tot 30 September 1934 overeengekomen grondslagen voor de exploitatie van de haven van Danzig zullen ook in het loopende jaar van 1 October 1934 tot 30 September 1935 gehandhaafd blijven."

Het verlengde havenprotocol houdt hoofdzakelijk de vaststelling in van de minimum-omslaghoeveelheden van bepaalde goederengroepen over de haven van Danzig. Al komt deze vaststelling nog niet geheel overeen met de levensvoorwaarden van Danzig zoo beteekent zij toch een grootere zekerheid.

4 % EMISSIE 's GRAVENHAGE.

Aangeboden bedrag nagenoeg geheel geplaatst.

Bij de gisteren gehouden inschrijving op de 4 % conversie-leening der gemeente 's-Gravenhage, groot f 13.000.000 werd het aangeboden bedrag nagenoeg geheel geplaatst.

KOLONIËN.

RUBBERRESTRICTIE IN NED.-INDIË.

Onderhoud met Raden Mas Soejono. — De maatregelen in zake de bevolkingsrubber zullen doeltreffend blijken.

Wij hebben heden een kort onderhoud gehad met Raden Mas Soejono, regent bij het Binnenlandsch Bestuur, regeeringsgedelegeerde in den Volksraad van Ned.-Indië, die namens de Indische regeering zitting heeft in het Internationaal Rubbercomité te Londen.

Raden Soejono arriveerde te Den Haag met den boottrein, welke aansluiting gaf op het Dinsdag te Marseille aangekomen motorschip „Sibajak" van den Rotterdamsche Lloyd.

Zooals bekend is, heeft Raden Soejono, alvorens uit Batavia te vertrekken, een reis ondernomen door de Buitenbezittingen, waarin hij speciaal studie heeft gemaakt van het probleem der bevolkingsrubber. Raden Soejono is van meening, dat de door het gouvernement genomen maatregelen om de exporten van bevolkingsrubber binnen de grenzen van het restrictie-schema te houden, doeltreffend zullen blijken.

Met periodieke verhoogingen van het uitvoerrecht werden gunstige resultaten bereikt, doch zooals reeds gemeld, denkt de regeering aan geleidelijke invoering van individueele restrictie, welke dan ook in sommige gewesten reeds werd toegepast. Het is de bedoeling langzamerhand het uitvoerrecht door individueele restrictie te vervangen. Bij de verdeeling der totaalquota tusschen ondernemings- en bevolkingsrubber is de verhouding bepaald op 100 : 71½ en het ligt niet in de bedoeling voorloopig in die verhouding een wijziging aan te brengen.

Raden Soejono vestigt zich gedurende den duur der restrictie te Den Haag en zal dus vermoedelijk vier jaar hier te lande vertoeven. Hij is voornemens voor de eerste maal een vergadering van het Internationaal Rubbercomité te Londen bij te wonen op 11 December a.s. Deze vergadering zou eerst op 27 November worden gehouden, doch is, zijn wij juist ingelicht, uitgesteld om hem in de gelegenheid te stellen daarbij aanwezig te zijn. Hij is n.l. door de studiereis en de aansluitend daaraan gevoerde besprekingen te Batavia met verschillende autoriteiten aangaande de bevolkingsrubberkwestie, later van Java vertrokken dan oorspronkelijk in de bedoeling heeft gelegen.

VERKOOPEN VAN DE NIVAS.

Afdoeningen naar China tegen hoogeren prijs.

SOERABAJA, 5 Dec. — De N. I. V. A. S. verkocht voor export 350 tons superieur met bestemming voor China tegen den prijs van f 3.40. Voorts verkocht de N.I.V.A.S. 2865 tons afgekeurde superieur en 616 tons afgekeurde bruine suikers.

(De laatste verkoop naar China had plaats tegen f 3.25. — Red.).

NED.-INDISCHE RUBBEREXPORT.

Uitvoer van ondernemingsrubber gedurende November 15.620 ton.

BATAVIA, 5 Dec. (Aneta.) — Volgens mededeeling van het Centraal Kantoor voor de Statistiek bedroeg de uitvoer van ondernemingsrubber over November voor Java 7.479 tons, waarvan 22 ton buiten de restrictie.

Voor de buitengewesten bedraagt deze uitvoer 8141 ton, waarvan 293 ton latex van drooggehalte en 7 ton die buiten de restrictie valt.

OPNAME VAN BEVOLKINGS-RUBBERTUINEN.

BATAVIA, 5 Dec. (Aneta). — In verband met de uitgifte van nieuwe oogstvergunningen voor het jaar 1935, wordt **thans druk gewerkt** aan de opname van de bevolkingsrubbertuinen. Met deze opname zijn Europeesche werkloozen, vroeger in de cultures werkzaam, belast.

BEURS VAN BATAVIA.

BATAVIA, 5 Dec. (Aneta.)

	5	4		5	4
Koninklijke	136	136	Kon. Paketv.	67	68
N.H.-Mij cert.	33	34	Redj. Lebong	172	172
N.-I. Hand.b.	59	59	N.-I. Spoor ..	23	23
N.-I. Esc. Mij. cert.	21	21	Simau	550	—
Internatio ..	81	81	Deli Spoor ..	44	41
H. V. A.	148	148	Koloniale Bk	33	33
Schpv. Unie .	29	29	E. M. N. I. ..	174	167
			JaSum.H.Mij.	—	—

NED.-INDISCHE PRODUCTENMARKT.

SOERABAJA, 5 Dec. (Aneta). — Tweedehands suikermarkt, sup. ready Dec./Jan. f 5.70 vraag, f 5.75 aanbod; hoofdsuiker ready Dec./Jan. f 5.20 vraag, f 5.30 aanbod.

Rubber sheets 19.25 cent, crêpe 19.75 cent vraag. Koffie ready export-kwaliteit f 14.87½ nom., Jan./Maart f 15.12½.

Ontvangsten en Producten.

Mijnbouw Mij. Redjang Lebong. — Vermalen in de week per 1 December 1810 (v. w. 1840) ton ertsen met een gemiddeld gehalte van 5 (v. w. 4.7) dwt. goud en 30 (v. w. 26) dwt. zilver per ton.

Mijnbouw Mij. Simau. — Vermalen in de week per 1 December 1765 (v. w. 1855) ton ertsen met een gemiddeld gehalte van 9 (v. w. 9.6) dwt. goud en 127 (v. w. 142) dwt. zilver per ton.

ENGELSCHE SCHEEPVAART-POLITIEK.

Lagerhuis keurt subsidie goed.

In aansluiting op de in ons Ochtendblad van heden gemelde uiteenzetting van minister Runciman in zake de Engelsche scheepvaartpolitiek wordt uit Londen nog het volgende geseind:

Het Lagerhuis heeft het voorstel tot subsidieering van de wilde vaart met £ 2 millioen aangenomen met 231 tegen 52 stemmen.

Sceptisch standpunt ten aanzien van de scheepvaartconferentie.

In Londensche politieke en scheepvaartkringen is men sceptisch gestemd omtrent de internationale scheepvaartconferentie waarover minister Runciman heden in het Lagerhuis sprak. Men gelooft niet, dat Italië en de Vereenigde Staten erin zullen toestemmen om hun subsidies te beperken, tevens werd opgemerkt, dat de vertegenwoordigers van de Britsche Kamer van Scheepvaart welke een bezoek hebben gebracht aan verschillende landen om daar de meeningen te polsen, geen enkel concreet voorstel hebben verkregen betreffende de rationaliseering van de scheepvaart en het oplossen van het probleem der surplus-tonnage.

BRANSTON ARTIFICIAL SILK.

Reorganisatie aangekondigd.

LONDEN, 4 Dec. (Per tel.). — Op de heden gehouden algemeene vergadering van de Branston Artificial Silk Company werd van bestuurszijde gewag gemaakt van plannen voor de vervaardiging van een **nieuw soort doorschijnend papier.** Hierdoor zal het gemakkelijker zijn de productie van kunstzijde te hervatten.

Het verliessaldo is in het afgeloopen jaar gestegen met £ 50.290 tot £ 569.709. Aangezien het verliessaldo meer dan 4 pCt. van het geplaatste kapitaal bedraagt en mede in verband met de noodzakelijkheid om de installaties up to date te houden, kondigt de voorzitter aan, dat een drastische **reorganisatie** zal worden voorgesteld.

ENGELSCHE PREFERENTIEELE RECHTEN OP THEE.

Dat de heffing van preferentieele rechten, die bedoeld zijn om de producenten in eigen overzeesche gewesten te steunen, wel eens **in averechtschen zin kunnen werken,** wordt wèl bewezen in een mededeeling van de Tea and Coffee Trade Journal.

Op een algemeene vergadering van de Malayan Plantation Ltd. te Londen wees de voorzitter H. J. Welch er op, dat de preferentieele rechten, geheven ten bate van de Britsch-Indische en Ceylon-Thee, ten gevolge heeft gehad dat deze theesoorten een deel van hun plaats op de vrije wereldmarkt hebben verloren. Aangezien de niet-Britsche thee op deze markt verkocht wordt tegen lagere prijzen, zijn de Ver. Staten, Australië, Rusland, Egypte, Zuid-Afrika, Zuid-Amerika, Perzië en het Europeesche Continent meer thee gaan koopen van Java en Sumatra, en tot op zekere hoogte ook van China, Formosa en Japan. Zoo is b.v. sedert het preferentieele tarief in April 1932 in werking trad, de verkoop van Britsch-Indische en Ceylon theesoorten in de V.S. van Amerika gedaald met 13 millioen lbs.

„Ieder jaar wordt het duidelijker, dat de belangen van de Britsch-Indische en Ceylon planters slechts gediend worden door het bestaande preferentieele tarief van 2 d. per lb." is de conclusie van Welch.

ENGELSCHE GOUDBEWEGING.

LONDEN, 4 December (Per telegram) — De invoer van goud bedroeg in de vier dagen tot 3 December £ 496.921 waarvan £ 274.069 uit Britsch Indië en £ 147.448 uit Australië afkomstig was.

De uitvoer bedroeg £ 288.812. Hiervan ging £ 152.807 naar de Ver. Staten.

In dezelfde periode werd zilver ingevoerd ter waarde van £ 278.145 waarvan £ 230.781 uit China afkomstig. Zilveruitvoer bedroeg £ 5.839.

CROSSE AND BLACKWELL.

LONDEN, 4 Dec. (Per tel.). — In een circulaire aan de aandeelhouders deelt het bestuur van Crosse and Blackwell mede, dat eenige tijd zal moeten verstrijken, voordat het bestuur een voorstel in zake **kapitaalsreconstructie** kan doen, ten einde een belangrijke hergroepeering der fabrieken mogelijk te maken.

RED STAR LINE.

LONDEN, 4 Dec. (Per tel.). — In het Lagerhuis **weigerde** heden de minister van Financiën opnieuw om zijn verbod betreffende den aankoop van de Red Star Line door Engelsche belangen op te heffen. Het verluidt, dat thans de Bernstein Linien onderhandelingen voeren voor den aankoop van enkele schepen van de Red Star.

ENGELSCHE SCHATKISTONTVANGSTEN.

LONDEN, 4 Dec. (N.T.A.) — De schatkistontvangsten over de afgeloopen week toonen aan, dat de totale gewone ontvangsten in het loopende financieele jaar tot 1 December £ 374.428.856 bedroegen of £ 1.754.534 minder dan over dezelfde periode van verleden jaar. De uitgaven beliepen over dezelfde periode £ 471.023.026 of £ 6.075.969 méér.

BELGISCHE SCHEEPVAART OP SPANJE.

BRUSSEL, 4 Dec. (Per tel.). — Door de bemoeiingen van de N.V. „Fretex" te Antwerpen is tusschen Spanje en België een **directe scheepvaartlijn** georganiseerd. Acht stoomschepen van het bedrijf Marius Nielsen en Zn. uit Kopenhagen, dat te Antwerpen vertegenwoordigd is door de N.V. „Vulcan", zullen een geregelden dienst onderhouden tusschen de Spaansche havens en de haven der stad Brussel. Het eerste Deensche stoomschip heeft in tien dagen de verbinding Valencia—Brussel tot stand gebracht. Het bracht in de Brusselsche haven een lading sinaasappelen van 900 ton. De andere schepen der lijn hebben een tonnenmaat die varieert tusschen de 900 en 1400 ton.

Met deze nieuwe scheepvaartlijn is het transport met circa frs. 300 per ton verlaagd. Tot dusverre was de invoer van Spaansch fruit in handen van slechts één Antwerpsch concern.

BANQUE COMMERCIALE DU CONGO.

BRUSSEL, 4 Dec. (Per tel.) — De Banque Commerciale du Congo heeft een winst behaald van frs. 3.136.388 en zal een **netto dividend** uitkeeren van frs. 35 op de aandeelen van frs. 500 en frs. 7 op de aandeelen van frs. 100.

BANQUE DU CONGO BELGE.

BRUSSEL, 4 Dec. (Per tel.) — Zooals voorzien werd heeft de Banque du Congo Belge besloten een **netto dividend uit te keeren van frs. 50.** De netto winst over het afgeloopen boekjaar bedraagt frs. 5.684.626.

BELGISCH BANKWEZEN.

BRUSSEL, 4 Dec. (Per tel.). — De Oostendsche bank **Pauwaert** heeft bij de handelsrechtbank een verzoek ingediend, om krachtens het volmachtsbesluit het gecontroleerde beheer te verkrijgen. In verband met dit verzoek zijn de bankoperaties stopgezet en zijn voorloopig alle betalingen geschorst. De bank zou groote verliezen hebben geleden ten gevolge van het in gebreke blijven van talrijke debiteuren en de daling der noteeringen ter beurze. Onder de slachtoffers zouden zich vooral kleine spaarders bevinden.

NEW YORKS BEURS-NIEUWS.

HANDEL IN AMER. WAARDEN

Geen belasting op winsten door buitenlanders gemaakt.

NEW YORK, 4 December (Eigen tel.) — Uit betrouwbare bron wordt het bericht uit Londen bevestigd, dat de schatkist besloten heeft niet verder aan te dringen op de heffing van belasting op de winsten, die Engelsche makelaars en agenten hebben gemaakt met transacties in Amerikaansche fondsen. Enkele weken geleden begaf zich een commissie van makelaars onder leiding van Grayson en M. P. Murphy naar Washington om te trachten de autoriteiten te bewegen de pogingen op te geven om belasting te innen op dergelijke winsten. De commissie verklaarde aan de autoriteiten, dat als gevolg hiervan vele rekeningen van Londensche huizen te New York zijn opgeheven.

Een lid van het makelaarscomité zeide heden, dat hij goede reden had om aan te nemen, dat de berichten uit Londen waar zijn. In de laatste dagen hebben leden van het Ways and Means Special Committee van het Huis van Afgevaardigden zich ernstig bezziggehouden met de vraag of het gewenscht is om buitenlanders, die niet hier te lande zijn gevestigd, vrij te stellen van belasting op winsten, gemaakt door den handel in Amerikaansche staatsfondsen. De schatkist is dezer dagen gekomen met de